BENEDICTI

PAPÆ XIV.

BULLARIUM.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI

PAPÆ XIV.

BULLARIUM.

TOMUS SECUNDUS,

IN QUO CONTINENTUR CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ, ALIAQUE EDITA AB ANNO MDCCXLVI. USQUE AD TOTUM ANNUM MDCCXLVIII.

Volumen 4.

EDITIO NOVA, SUMMO STUDIO CASTIGATA.

MECHLINIÆ,

Typis P.-J. HANICQ, typographi Celsiss. Domini *PRINCIPIS DE MEAN*, Archiepiscopi Mechliniensis.

Superiorum permissu. — 1826.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

ANNO 1746.

BENEDICTI PAPÆ XIV.

CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ etc.

JURISDICTIO

I.

Episcoporum in Ecclesias Parochiales Regularium pro Indiarum Regionibus declaratur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium à Pontificis providentia in asserenda Episcoporum jurisdictione.

QUAMVIS ad confirmandum Ecclesiastici regiminis ordinem, superiori Pontificatus Nostri anno, videlicet octavo Idus Novemb. 1744. Apostolicas Literas ediderimus, quarum initium est: *Firmandis, atque asserendis*, in quibus non modo Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Decretis,

PONT. A. VI. ac Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum Constitutionibus inhærentes, jurisdictionem Episcoporum in omnes, et quoscumque Regulares, Animarum curam personarum sæcularium exercentes constabilivimus; verum etiam judicia sequentes in peculiaribus controversiis prolata a Congregationibus Generalibus Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Ecclesiasticis discutiendis negotiis auctoritate Apostolica præpositorum, certos et congruos limites constituimus, quibus tum Episcopalis auctoritas in prædictorum Regularium Ecclesias, atque personas, tum exemptiones in hujusmodi rerum genere ab ipsis Regularibus prætensæ, et pluribus in casibus eisdem debitæ, continerentur: Has tamen alteras pari auctoritate Literas adjicere compellimur, ut hac ipsa in re Parochialium etiam Ecclesiarum, quæ in Indiarum Regionibus sunt, optimo regimini, atque utiliori administrationi, quantum cum Domino possumus, similiter consulamus.

Eamdem peculiariter firmare intendit pro Indiarum Regionibus.

Sane ubicumque Animarum cura personarum sæcularium adnexa sit Monasteriis, seu Domibus Regularium Virorum sive Mulierum, quicumque hujusmodi curam exerceat, sive is Regularis, sive sæcularis Sacerdos existat, in his, quæ pertinent ad ipsam curam, et ad Sacramentorum administrationem, Episcopi Diœcesani jurisdictioni, visitationi, et correctioni subesse debet; ipso jubente Sacro Tridentino Concilio *sess.* 25. *cap.* 11: *de Regularibus*, per hæc verba: *In Monasteriis, seu Domibus Virorum, seu Mulierum, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium, præter eas, quæ sunt de illorum Monasteriorum, seu locorum Familia, personæ tam Regulares, quam Sæculares hujusmodi curam exercentes subsint immediate in iis, quæ ad dictam Curam, et Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, et correctioni Episcopi in cujus Diœcesi sunt sita.* Cujus etiam Concilii providentia ul-

Personæ Curam Animarum exercentes, quamvis Regulares, jurisdictioni Ordinariorum subsunt ex Concilio Trident.

Nemo ad

terius statutum est, ut nemo animarum curam in prædictis Ecclesiis, etiam ad tempus, sive amovibiliter ad nutum, exercendam, admittatur vel deputetur, absque consensu Episcopi, et sine examine coram ipso, vel coram ipsius Vicario antea faciendo; sic enim decrevit: *Nec ibi aliqui etiam ad nutum amovibiles deputentur, nisi de ejusdem consensu, ac prævio examine per eum, aut ejus Vicarium faciendo.*

ANNO 1746.

Coram assumi debet eodem Concilio, nisi de consensu, et approbatione Ordinarii

Equidem aliàs beatæ memoriæ Prædecessori Nostro Sancto Pio Papæ V. ex parte claræ memoriæ Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici exposito, quod in partibus Indiarum Maris Oceani, propter deficientiam Presbyterorum, Officia et munia Parochialia a Religiosis Viris exercebantur, qui magno animarum fructu, Indorum conversiones promovebant, et Ecclesiæ Sacramenta eisdem administrando, ac Verbum Dei prædicando et explicando, Religioni ac pietati utilem navabant operam; idem Pius Prædecessor, supplicationibus super hoc ex parte dicti Philippi Regis humiliter sibi porrectis inclinatus, per suas Literas incipien. *Exponi Nobis*, datas apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIV. Martii anno MDLXVII., omnibus et singulis Religiosis, quorumcumque etiam Mendicantium Ordinum, in dictis Indiarum partibus, in eorundem Ordinum Monasteriis, vel de suorum Superiorum licentia extra illa commorantibus, ut in locis ipsarum partium eis de simili licentia assignatis, vel assignandis, Officium Parochi, Matrimonia celebrando, et Ecclesiastica Sacramenta ministrando, prout eatenus consueverunt, (dummodo ipsi in reliquis ejusdem Concilii Tridentini formam observarent) exercere, et Verbum Dei, quatenus Indorum illarum partium Idioma intelligerent, de suorum Superiorum licentia, in eorum Capitulis Provincialibus obtenta, prædicare, ac confessiones audire, libere, et licite valerent, seclusa etiam Ordinariorum Locorum licentia, per hæc expressa verba: *Ordinariorum Loco-*

S. Pius V. anno 1567, ex specialibus causis indulsit, ut Regulares in Indiis Maris Oceani independenter ab Ordinariis Curam exercere possent.

PONT. A. VI. *rum, et aliorum quorumcumque licentiâ minime requisitâ*, facultatem, auctoritate Apostolica concessit, et indulsit: Volens insuper, et eadem auctoritate statuens, *Ne in locis dictarum partium, in quibus essent Monasteria Religiosorum, qui animarum curam exercerent, aliquid per Episcopos innovaretur.*

Concessionem hujusmodi effectu caruisse plura suadent.

Verum hujusmodi Privilegium, sive Indultum a Sancto Pio Prædecessore, ut præfertur, concessum, immutatis forsan rerum circumstantiis, executione et effectu caruisse oportet. Siquidem aperte conspicimus Episcopos prædictarum Regionum, non multos post annos, suam in præmissis auctoritatem, et jurisdictionem resumpsisse. Etenim in prima Synodo Limana Provinciali anno Domini 1582. celebrata, præsidente in ea Sancto Turribio, tunc, dum in humanis agebat, Ecclesiæ Limanæ Archiepiscopo, ipsius Synodi *Cap.* 16. ita expresse cautum reperimus: *Nullus posthac Clericus Parochiam Indorum absque Episcopi collatione suscipiat, vel administret: qui aliàs susceperit, etiamsi proprio Rectore Parochia destituta sit, anathemate feriatur. Idem a Regularibus observetur.*

I. Dispositio Synodi Provincialis Limanæ anno 1582.

II. Et Synod. Provincialis Mexicanæ anno 1585.

Eidemque Limanæ Synodo consonat Provincialis itidem Synodus Mexicana anno Domini MDLXXXV. sub bonæ memoriæ Petro Moja de Contreras Archiepiscopo congregata, et successive, nempe anno MDLXXXIX. ab Apostolica Sede examinata, et approbata, quæ sub Titulo: *De Visitatione propriæ Provinciæ* §. *III.* statuit, ut infra videlicet: *Visitent Episcopi Ecclesias, et quas Doctrinas vocant, seu Conditiones, ubi Religiosi commorantur etc. Visitent etiam Religiosos in prædictis Doctrinis, seu Conditionibus degentes, quoad Animarum curam, quam exercent; eosque paterno zelo corrigant, eorum honori et bonæ famæ prospiciant, atque id omne præstent, quod ad effectum ejusmodi necessarium sit, juxta Decretum Sacri Concilii Tridentini;* Collimantibus in eumdem scopum his, quæ præscribuntur inferius, *Tit. de Regularibus.*, *et Ma-*

nialibus §. XIX. : ibi *Juxta id, quod a Concilio Tridentino decretum est, et per Schedam Regiæ Majestatis dispositum, Regulares qui Indorum curam gerunt, ab Ordinariis visitari, eisdemque Subditi esse debent, tam quoad Doctrinam edocendam, quam quoad Sacramenta administranda.* ANNO 1746.

Quamvis vero subinde a piæ memoriæ Gregorio Papa XIV. Prædecessore quoque Nostro aliæ Apostolicæ Literæ, quarum initium est : *Quantum Animatum*, aliæque incipientes : *Exponi Nobis* anno MDXCI. emanaverint, per quas superius relatæ Sancti Pii Prædecessoris Literæ confirmatæ fuerint, et innovatæ; quum tamen felicis recordationis Prædecessor pariter Noster Clemens Papa VIII., per suas Literas in simili forma Brevis sub die VIII. Novemb. anni MDCI. expeditas, quæ incipiunt : *Religiosorum quorumcumque*, in forma specifica confirmaverit, et approbaverit resolutionem Congregationis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, et consultationibus Episcoporum, et Regularium præpositæ, per quam firmatum extiterat, *Regulares*, qui *ab eorum Superioribus nominati, et a Locorum Ordinariis, seu eorum Officialibus approbati*, ad Animarum curam in Indiarum partibus exercendam, *ob penuriam Sacerdotum sæcularium*, mitterentur, non quidem habendos, et reputandos esse, tamquam Regulares extra Claustra vitam degentes; siquidem aliquot per singulas hebdomadas diebus ab Ecclesiis sibi commissis discedentes, in propriis Religiosis Domibus versabantur; sed *In concernentibus curam Animarum, Ordinario Loci subesse; in reliquis vero, non Ordinario Loci, sed suis Superioribus subjectos remanere, de quorum licentia extra Claustra degunt.* Quum deinde similis recordationis Gregorius Papa XV. etiam Noster Prædecessor in sua generali, et perpetuo valitura Constitutione, quæ incipit : *Inscrutabili*, per quam omnes indistincte Regulares Animarum curam sæcularium personarum exercentes, aut quoquo modo Sacramenta administrantes,

Et licet Literæ Pii V. a Gregorio XIV confirmatæ fuerint

III. Nihilominus Clemens VIII Regulares Animarum Curam in Indiis exercentes Ordinariis subjectos voluit.

IV. Gregorius XV. generaliter omnes Regulares Curam exercen-

tes Ordinariis subjecit.

Episcoporum visitationi, et correctioni subjecit; quibuscumque contrariis Constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, et cujusvis alterius Instituti, etiam necessario, et in individuo exprimendi, nec non Statutis, consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus, indultis, etiam in corpore juris clausis, aut ex causa, et titulo oneroso concessis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut aliter nuncupatis, specialiter, et expresse de Apostolicæ potestatis plenitudine plenissime derogaverit.

V. Innocentius X. juxta Votum dictæ Congreg. Literas S. Pii V. in locis, ubi esset defectus Parochorum suffragari decrevit.

Quum insuper Noster quoque Prædecessor Innocentius Papa X. in suis pariter Literis Apostolicis an. MDCXLVII. datis, quæ incipiunt: *Cum, sicut accepimus*, confirmans præfatæ Congregationis resolutionem editam in Causa *Angelopolitana* Indiarum Occidentalium novæ Hispaniæ, approbaverit ipsius Congregationis sententiam, quæ ad propositum Dubium: *An Bulla Pii V. la 34. in ordine* (ea nimirum, cujus Nos superius meminimus) *concessa instante, et supplicante Serenissimo Rege Catholico, non ad petitionem Regularium sit revocata in Bullis Summorum Pontificum, in quibus exemptiones Regularium mitigantur.* Respondit: *Agendum cum Sanctissimo, an velit declarare, Bullam non esse revocatam; illam tamen non suffragari, nisi in locis, ubi est defectus Parochorum.*

VI. Regulares in dictis Regionibus ad Curam actu non admittuntur, absque examine, et approbatione Episcoporum

Quum denique ipsi Catholici Hispaniarum Reges, de Sacrorum Canonum observantia optime meriti, et de Tridentini Concilii executione solliciti, Episcopis per Indias sibi subjectas constitutis opem auctoritatemque præstiterint, ut legitima jurisdictione in Regulares Animarum curam exercentes in suis respective Diœcesibus, pacifice fruerentur: jam constat, ipsis fatentibus Hispanæ Nationis Scriptoribus, neminem ex Regularibus nunc in iis Regionibus ad obeunda Parochialia munia

in personas sæculares admitti, nisi prævio examine, et approbatione Episcoporum Localium, sive ipsorum respective Officialium; et tam Concilii Tridentini Decreta, quam Romanorum Pontificum Constitutiones hujusmodi Decretis consentaneas, in prædictis Regionibus suum robur, et observantiam obtinere.

Archiepiscopus Goæ jurisdictionem in Regulares ad Curam Animarum deputatos exercet.

Neque porro in Indiis Orientalibus ignota sunt eorumdem Apostolicorum, et Conciliarium Decretorum statuta: Siquidem ex Civitate Goana, celeberrimo in Indiis Orientalibus Lusitaniæ Regno subjectis emporio, nuperrime accepimus, Venerabilem Fratrem modernum ipsius Civitatis Archiepiscopum, ipso præsertim favente Carissimo in Christo Filio Nostro Joanne Illustri Portugalliæ, et Algarbiorum Rege, cujus perspecta pietas, et Ecclesiasticæ disciplinæ zelus hac etiam in re clarissime emicuerunt, atque adjuvante dilecto Filio Nobili Viro Marchione Castri Novi in prædictis Regionibus Pro-Rege, ac strenuo Regiæ voluntatis Administro; concessam sibi a Tridentina Synodo jurisdictionem, et facultatem, quoad examen, et approbationem Regularium ad animarum curam personarum sæcularium deputatorum, intra Diœcesis suæ fines, plenissime, ut par erat exercuisse.

Pontifex, Concilii Tridentini Decreta et Constitutiones in hac re editas, in omnibus Indiarum Orientalium Regionibus locum habere decernit.

Sed quoniam eorum, quæ bene statuta sunt, quæque ad optimum Ecclesiarum statum maxime pertinent, perpetua et generalis executio, atque inconcussa observantia, magnopere Nobis cordi esse debet; neque committendum, ut ullus in posterum dubiis, et controversiis aditus pateat in hujusmodi rerum genere; in quo maximum Ecclesiasticæ disciplinæ momentum vertitur; idcirco motu proprio, et certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, volumus, statuimus, et ordinamus, prædicta Tridentinæ Synodi Decreta, singulasque Apostolicas Constitutiones, tam a Prædecessoribus Nostris, quam a Nobis, in eorumdem Decretorum confirmationem, ampliationem, et extensionem editas, quoad Epi-

PONT. A. VI.

scoporum jura, ac debitam ipsis subjectionem a Regularibus Animarum curam personarum sæcularium exercentibus; ut nempe Regulares ipsi, etiam quantumvis exempti, ad hujusmodi curam obeundam, sine prævio Ordinariorum Locorum examine, et approbatione, accedere, aut in ea se ingerere nequeant, et in iis omnibus, quæ ad prædictam curam quoquomodo pertinere dignoscuntur, eorumdem Ordinariorum jurisdictioni, visitationi, et correctioni subjaceant; deinceps tam in prædicta Goana, quam in reliquis Indiarum Orientalium Civitatibus, Diœcesibus, atque Provinciis, locum omnino habere, ac perpetuo, et incommutabiliter observari debere: Decernentes, et declarantes, præsentes Nostras Literas omnes, et singulos Regulares quorumcumque tam Mendicantium, quam non Mendicantium Ordinum, Militiarum, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, etiam Jesu, et cujusvis alterius Instituti etiam speciali mentione digni, ac necessario, et in individuo exprimendi, ac quibusvis privilegiis, et exemptionibus suffulti, omnino arctare et afficere, eosque ad plenam, et integram præmissorum observantiam fore efficaciter obligatos.

Et sub hac dispositione Regulares cujuscumque Instituti comprehendit

Præsentes nullo defectu notari posse statuit.

Insuper easdem præsentes, etiam ex eo, quod Superiores Regulares, et cæteri quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut alio quovis defectu etiam quantumvis magno, inexcogitato, ac substantiali, aut ex quocumque alio capite, a jure, vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliqua, resultante, aut quocumque alio colore, vel causa quantumvis privilegiata, etiam in corpore juris clausa, ac tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret; notari, impugnari, invalidari, in jus, vel ad con-

troversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus eas restitutionis in integrum, aperitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, sive aliud quodcumque facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari posse; sed ipsas semper perpetuoque validas, firmas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere: sicque et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, nec non Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, et Sedis Apostolicæ Nuntios, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis Causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate, judicari et definiri debere: Et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Anno 1746.

Aliter judicari prohibet.

Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra et Cancellariæ Apostolicæ Regula de jure quæsito non tollendo; necnon memoratis Sancti Pii V., et Gregorii XIV. Prædecessorum prædictorum respective Litteris, cæterisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, etiam in Conciliis Generalibus editis, etiam specialiter in favorem quarumcumque personarum, atque dictorum Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Congregationum, Societatum, etiam prædictæ Militiæ Sancti Joannis Hierosolymitani, et cujusvis alterius Instituti, etiam Societatis Jesu, ac Monasteriorum, Collegiorum, Domorum, ac Locorum Regularium quorumcumque, necnon illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, et privilegiis, etiam ex causa, et titulo oneroso, vel in limine fundationis, et in Mari Magno, seu Bulla aurea, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, et for-

Contrariis plenissime derogat.

PONT. A. VI.

mis, et cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, nec non irritantibus, et aliis Decretis, etiam motu, scientia, deliberatione, et potestatis plenitudine similibus, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, et Rerumpublicarum, et quorumvis aliorum Principum, et Personarum, quacumque Ecclesiastica, vel Sæculari dignitate fulgentium instantiam, seu eorum intuitu, et contemplatione, ac etiam consistorialiter, et aliàs quomodolibet, etiam per viam communicationis et extensionis, concessis, et iteratis vicibus approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, quoad ea, quæ præsentibus quomodolibet adversantur, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, et formis, specialis et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, ac quævis exquisita forma servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, motu, scientia, deliberatione, et potestatis plenitudine paribus specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fidem transumptis tribuit.

Et quia difficile foret præsentes Literas, ad singula quæque loca, in quibus de eis fides forsan facienda foret, deferri, etiam volumus, et eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, et Sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in Judicio, et extra, ac ubi opus fuerit, eadem prorsus adhibeatur; quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, innovationis, declarationis, sive extensionis, et ampliationis,

derogationis, voluntatis, statuti, ac decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. ANNO 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, sexto Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno Sexto. Dat. die 24. Febr. 1746.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

II. ARCHICONFRATERNITATI

Doctrinæ Christianæ de Urbe conceditur Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis de Planctu.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SALUTARIS Doctrinæ fontes immensa Dei bonitate humano generi reseratos, ad alendas, ac roborandas potissimum teneras Ecclesiæ plantas assiduâ curâ derivari, et singulis quibusque succrescentibus stirpibus abunde propinari, pro imposito Nobis Pastoralis Officii munere, cupimus; ut veniens statuto tempore Cœlestis Paterfamilias, ac debitos ex eis fructus requirens, non ipsas arbores, tamquam infructuosas, succidi, et in ignem mitti jubeat, sed in beata Cœli vireta, æternum victuras, per suam misericordiam transferri concedat. Qua quidem de re, quum anxiam sollicitudinem Nostram jam pridem communicaverimus cum Venerabilibus Fratribus universis Episcopis Ecclesiæ Dei, per Encyclicas Literas datas die VII. Februarii anni MDCCXLII. Pontificatus Nostri Anno II., quibus plura distincte præscripsimus, quæ ad opus Dei in singulis Diœcesibus promovendum apta et opportuna esse censuimus; in hac vero illustriori Dominici Agri portione Nobis peculiariter concredita, ex qua voluit Deus ipsum veluti Cœlestium aquarum Caput ad universam Terræ superficiem irrigandam dimanare, hunc ipsum in scopum vigilando, atque instando, diligentiam studiumque Nostrum hucusque con-

ferre non destiterimus; magnopere expedire judicavimus animum Nostrum intendere ad stabiliendum augendumque in hac Alma Urbe saluberrimum Institutum eximiæ Sodalitatis Doctrinæ Christianæ nuncupatæ, in eadem olim Urbe fundatæ, atque erectæ, cujus operosa, et assidua pietas exercetur in adjuvandis ejusdem Urbis Parochis, ad hoc, ut Pueri, et Adolescentes utriusque sexus, Catholicæ Fidei rudimentis, ac necessariis Christianæ Doctrinæ institutionibus informentur; proindeque ejusdem utilitatibus, et commodis, ad Dei gloriam, et Fidelium Animarum profectum, Prædecessorum Nostrorum exempla sequentes, uberius consulere decrevimus. ANNO 1746.

Status Archiconfraternitatis Doctrinæ Christianæ de Urbe.

Sane postquam Sanctæ mem. Pius Papa V. Prædecessor Noster per suas Literas in forma Brevis, datas sub Annulo Piscatoris die XXI. Octobris anni MDLXXII. Pontificatus sui anno VII., Congregationem Doctrinæ Christianæ in Alma Urbe jam tum institutam, et canonice erectam, pluribus, ac peculiaribus gratiis, atque favoribus cumulaverat; recolendæ memoriæ Paulus Papa V. etiam Prædecessor Noster per similes Apostolicas Literas in forma Brevis, datas Tusculi die VI. Octobris anni MDCVII. Pontificatus sui anno III., ipsam Congregationem, nec non singulas illius Personas, et Ecclesias, nempe Sancti Martini Regionis Arenulæ, et Sanctæ Agathæ Regionis Transtyberinæ, eidem Congregationi Apostolica auctoritate concessas, sub Sua, et Sedis Apostolicæ protectione suscipiens, eamdem Congregationem Doctrinæ Christianæ in Basilica Principis Apostolorum in Archiconfraternitatem perpetuo erexit, et instituit, illiusque perpetuum Administratorem, et Protectorem constituit, et deputavit pro tempore existentem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem in Urbe prædicta, ejusque Districtu Romani Pontificis Vicarium in spiritualibus Generalem; ac ipsam Archiconfraternitatem, illiusque pro tempore Confratres, potestate et

PONT. A. VI. auctoritate aggregandi alias quascumque ejusdem Doctrinæ Christianæ Confraternitates per Orbem canonice institutas, et instituendas, aliisque facultatibus, nec non Indulgentiis, et spiritualibus gratiis abunde ditavit. Deinde etiam felicis recordationis Decessor Noster Clemens Papa XII., ut adeo pium, ac necessarium opus, cujus ipse Præsidis munere olim perfunctus fuerat, majoribus semper incrementis augeretur, eidem Archiconfraternitati redditus Congregationis Sancti Josephi, in Ecclesia Sancti Pantaleonis Regionis Montium, ipsamque Ecclesiam, Apostolica auctoritate etiam perpetuo applicavit, concessit, et assignavit.

Verum quum hujusmodi redditus, aliique ex piis Confratrum, aliorumque Fidelium largitionibus, et dispositionibus adepti, impares adhuc esse dignoscantur ingentibus expensis, et sumptibus, quæ ipsa Doctrinæ Christianæ Archiconfraternitas sustinere solet; dum, inter cætera, ad promovendam in Populo immaculatæ Doctrinæ frequentiorem audientiam, et respective sedulam Christianarum Institutionum explicationem, complura præmia diligentioribus pueris, et puellis per singulas Urbis Parochias distribuere, Mulieribus autem Doctrinam ipsam edocentibus, quæ per easdem Parochias dispertitæ, trecentarum numerum excedunt, Dotalia subsidia constituere, et Vestes elargiri consuevit; Quum etiam præfatæ Ecclesiæ, quas ipsa Archiconfraternitas possidet, ambæ quidem nimis angustæ, alia vero ob nimiam ab Urbis centro distantiam, alia ob ruinosum, ad quem redacta est, statum, minus aptæ sint frequentioribus Populi conventibus, et piis hujusmodi Instituti exercitiis, quæ proinde huc illuc identidem transferri oportet: Nos, quibus saluberrimi hujus operis conservatio, atque etiam incrementum, magnopere, ut prædiximus, cordi esse debet, eamdem Archiconfraternitatem non modo amplioribus proventibus augere, sed etiam in aptiori, et laxiori Ecclesia collocare, et sub

speciali Cœlestis præsidii tutela constituere deliberavimus. Anno 1746.

De Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis de Planctu.

Et satis nimirum ampla, et decenter extructa, et ad Religionis memoriam insignis est Ecclesia Beatæ Mariæ de Planctu, olim Sancti Salvatoris in Cacaberis nuncupata, in qua Deiparæ Imago asservatur, celeberrimis in Alma Urbe prodigiis clara; quæ quidem Imago olim ad ipsam Ecclesiam, de consensu tunc existentium tam SS. Laurentii et Damasi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis dictæ Parochialis Ecclesiæ Collatoris, quam ejusdem Ecclesiæ Rectoris, translata fuit; et in qua subinde Confraternitas sub invocatione ejusdem Beatæ Mariæ de Planctu canonice erecta extitit, quæ postmodum nova Ecclesiæ, et Oratorii Ædificia, qualia nunc conspiciuntur, non sine ingenti pecuniarum impendio extrui curavit; ibique Dei cultum et Beatissimæ Virginis honorem assiduis pietatis, et religionis operibus ad hunc diem laudabiliter prosequuta est. Hanc igitur Ecclesiam, ejusque Oratorium, unà cum redditibus, et proventibus eidem adnexis, et ad hujusmodi Sodalitatem Beatæ Mariæ de Planctu pertinentibus prædictæ Archiconfraternitati Doctrinæ Christianæ concedere et applicare, non solum ipsi Archiconfraternitati, adeoque universo dilectissimæ Urbis Populo proficuum et utile, ac saluberrimi hujus Instituti exercitiis aptum, et opportunum fore reputavimus, verum etiam gratum, et acceptum futurum esse duximus clementissimæ Cœli Reginæ, quæ quum sit increatæ Sapientiæ Mater, et Spiritus Sancti Sponsa, pium istud opus, ad agnitionem et amorem Dei, et præceptorum ejus unice directum, ope ac patrocinio suo fovere, et promovere non recusabit.

Archiconfraternitas in ea erecta supprimitur.

His ergo, aliisque rationabilibus Causis Nobis notis, animumque Nostrum moventibus adducti, omnemque statum, proprietates, et jura prædictæ Archiconfraternitatis Beatæ Mariæ de Planctu, præcipue vero Instrumentum ipsum olim, ut accepimus, confectum super conces-

sione Ecclesiæ, conventionesque inter tunc existentes Rectorem, et ipsam Archiconfraternitatem B. M. Virginis de Planctu, illiusque Officiales initas die XXII. Julii anni MDXLVI. per acta quondam, tunc in humanis agentis, cognominati Ceccarelli Causarum Curiæ Capitolii Notarii, ac Literas in forma Brevis fel. recordationis Pauli Papæ III. etiam Prædecessoris Nostri super Instrumenti, et conventionum ejusmodi approbatione, et confirmatione expeditas, et debitæ executioni demandatas die XIII. Aprilis anni MDXLVIII., seu alio veriori tempore: nec non Literas recolendæ memoriæ Pii Papæ IV. etiam Nostri Prædecessoris super approbatione Statutorum dictæ Confraternitatis Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, cum concessione Indulgentiarum, illiusque erectione in Archiconfraternitatem, datas X. Kalendas Januarii anni MDXLII. item Literas felicis recordationis Clementis Papæ VIII. Nostri pariter Prædecessoris, datas die XV. Septembris anni MDXCIV., seu alio veriori tempore; Literas demum similis recordationis Pauli Papæ V. Nostri itidem Prædecessoris, die VIII. Aprilis anni MDCXIV. expeditas, per quas Titulus collativus dictæ Parochialis Ecclesiæ perpetuo suppressus, et extinctus fuit, ac inibi pro exercitio Curæ Animarum perpetua Vicaria certis modo et forma, ac cum diversis legibus, et conditionibus tunc expressis, Apostolica auctoritate erecta, et instituta fuit; dominio Ecclesiæ prædictæ, illiusque redditibus, dictæ Archiconfraternitati Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, ejusque Custodibus in perpetuum attributis; quæ quidem Pauli V. Prædecessoris Literæ executioni demandatæ fuerunt in vim Sententiæ emanatæ die XVI. Septembris anni MDCXV. a tunc existente Romani Pontificis in Urbe, ejusque Districtu Vicarii Vicesgerente, et iterum a Congregatione Sacræ Visitationis Apostolicæ die XXVIII. Julii anni MDCCXII., et a Causarum Palatii Apostolici Auditorio nuperis Decisioni-

bus emanatis die IV. Junii anni proxime præteriti coram dilecto Filio Magistro Canilliac, uno ex ejusdem Auditorii Auditoribus: Omniaque et singula a dicta Archiconfraternitate B. Mariæ de Planctu, illiusque Custodibus, tam verbo insinuata, quam scripto deducta, ac illarum et illorum veros, et integros tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, et de verbo ad verbum insertis habentes: ipsa Archiconfraternitate Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, ejusque Custodibus auditis; Motu proprio, et ex certa scientia, meraque deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, in Prædicta Parochiali Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, illiusque Oratorio præfatam Archiconfraternitatem ejusdem Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, illiusque statum, essentiam, denominationem, statuta, consuetudines, et decreta, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roborata, privilegia quoque, et indulta, quibuscumque illa sint concepta formulis, necnon irritantibus, et aliis decretis, ac vinculis munita (firma tamen inibi remanente perpetua Vicaria prædicta pro exercitio, et administratione Curæ animarum Parochianorum, in eodem statu, et terminis, in quibus illa de præsenti reperitur; et præservatis, favore Confratrum ejusdem Archiconfraternitatis Beatæ Mariæ de Planctu, nec non aliarum Confraternitatum per Orbem ipsi aggregatarum, Apostolicis gratiis, et privilegiis inferius exprimendis) Apostolica auctoritate tenore præsentium in perpetuum dissolvimus, supprimimus et extinguimus; eamque, unà cum illius denominatione, statu, et essentia hujusmodi, perpetuo dissolutam, suppressam, et extinctam esse et fore, eadem auctoritate decernimus, et declaramus.

ANNO 1746.

Porro aliam Archiconfraternitatem prædictam Doctrinæ Christianæ specialis gratiæ favore prosequi valentes, illiusque Officiales, et Confratres a quibusvis excommunicationis, suspensio-

Eique subrogatur Archiconfrater-

PONT. A. VI. Bonitas Doctrinæ Christianæ de eadem Urbe

nis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis Censuris, sententiis, et pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes (et prævia dismembratione, separatione, et sejunctione ab eadem Archiconfraternitate Ecclesiarum Sancti Martini in Arenula, et Sancti Pantaleonis in Regione Montium, ei Apostolica auctoritate, ut prædiximus, concessarum, quas voluntati, et dispositioni nostræ reservamus), ipsam Doctrinæ Christianæ Archiconfraternitatem in sæpedicta Ecclesia Beatæ Mariæ de Planctu, ejusque Oratorio, prædictæ Archiconfraternitati per præsentes a Nobis suppressæ et extinctæ, in omnibus, et per omnia plenarie substituimus; eidemque Archiconfraternitati Doctrinæ Christianæ Ecclesiam ipsam Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, illiusque Sacristiam, et Oratorium unà cum membris, pertinentiis, annexis, et connexis suis, omnique sacra, etiam argentea, et pretiosa suppellectili, et jocalibus; item bona, tam mobilia, quam stabilia, res, proprietates, Loca Montium, census, canones, fructus, redditus, proventus, obventiones, et emolumenta universa in quibusvis rebus consistentia, et undecumque provenientia, et ad ipsam Archiconfraternitatem a Nobis per præsentes suppressam, et extinctam hactenus spectantia, et pertinentia, dicta Apostolica auctoritate pariter in perpetuum concedimus, assignamus, et subjective unimus, annectimus, et incorporamus, ac respective applicamus, et appropriamus; ipsamque præterea Archiconfraternitatem Doctrinæ Christianæ in omnibus juribus, et ad omnia jura, ac quascumque actiones, tam activas, quam passivas, reales, personales, et mixtas quæ eidem suppressæ Archiconfraternitati quomodolibet competebant, et competere poterant, et, si illa suppressa, et extincta non fuisset, deinceps competerent, et com-

petere possent etiam ad effectum succedendi in quibuscumque substitutionibus, ad favorem ipsius suppressæ Archiconfraternitatis quomodolibet forsan factis, et ordinatis, etiamsi de illis specialis, et individua mentio facienda esset, plenarie, integre, et omnimode subrogamus, et admittimus.

ANNO 1746.

Sine præjudicio implementi omnium onerum,

Ne autem pia Legata, Missarum onera, Anniversaria, annua suffragia, Cappellaniæ, subsidiorum dotalium, et panis distributiones, Hospitalis visitatio, et alia quæcumque onera, quæ prædicta Archiconfraternitas a Nobis per præsentes suppressa, et extincta, ex piis Fidelium dispositionibus, quomodolibet supportare, et adimplere tenebatur, debitis fraudentur implementis: Nos omnia, et singula onera hujusmodi firma, salva, et illæsa esse volentes, illa ad dictam Archiconfraternitatem Doctrinæ Christianæ, juxta prædictas dispositiones, et laudabiles suppressæ Archiconfraternitatis consuetudines, in posterum etiam, ut hactenus omnino adimplenda, transferimus. Quamobrem Congregationi secretæ ejusdem Doctrinæ Christianæ per præsentes committimus, et injungimus, ut omnia et singula onera, et obligationes hujusmodi curet sollicitis studiis fideliter adimpleri: tribuentes insuper eidem Congregationi Secretæ omnium et singulorum reddituum, et obventionum administrationem, cujus tamen exactam, atque fidelem rationem in fine cujuslibet anni, Nostro et Romani Pontificis pro tempore existenti S. Romanæ Ecclesiæ Cardinali in Urbe, et ejus Districtu Vicario, perpetuo dictæ Archiconfraternitatis Protectori, reddere teneantur,

Et distributionis subsidiorum Dotalium, ut hic præscribitur.

Ut vero etiam dotalia subsidia, quæ ex redditibus suppressæ Archiconfraternitatis aliàs obvenientibus distribuebantur, atque in posterum, ut præfertur, distribui debebunt, non modo pauperibus et honestis, sed aliunde etiam dignis, ac potissimum in Christiana Doctrina peritissimis Puellis concedantur, volumus pariter, et mandamus, ut merita, et requisita singula-

PONT. A. VI. rum Puellarum ad prædicta subsidia concurrentium, et adspirantium per Deputatos Congregationis Generalis Doctrinæ Christianæ diligenter examinentur, et perpendantur, et illæ cæteris omnibus præferantur, quæ præter qualitates a Testatoribus requisitas, peculiare, ac distinctum sibi meritum acquisierint vel in explicando, vel in addiscendo Doctrinam Christianam. Reservamus tamen liberæ dispositioni Primogeniti pro tempore existentis Familiæ de Burghesiis nominationem ad duo Subsidia Dotalia per quondam Aloysium Zannini ordinata, prout ab ipso pio Institutore eidem Primogenito attributa fuit. Itidem concedimus Prælato, et Deputatis pro tempore Conservatorii Puellarum, quæ vulgo *le Zoccolette* dicuntur, facultatem nominandi ad unum ex Dotalibus Subsidiis, a quondam Joanne Maria Santucci ordinatis ad favorem Puellarum Regionis Arenulæ, in qua prædictum Conservatorium situm reperitur; ut scilicet hujusmodi Dotale Subsidium uni semper ex Puellis in eodem Conservatorio existentibus, ad liberam eorundem Prælati et Deputatorum electionem, et nominationem, concedi debeat; ad quem effectum, ipsas memorati Conservatorii Puellas, quatenus opus sit, specialibus Indultis, et Privilegiis a prædicto Clemente XIII. Prædecessore per suas Literas in forma Brevis die xx. mensis Octobris anni MDCCXXXV. expeditas eis desuper concessis, frui et gaudere posse, et debere volumus, et statuimus.

Executio. Igitur, ut suppressio, extinctio, unio, concessio, assignatio, aliaque præmissa suum debitum sortiantur effectum, Dilecto Filio Nostro Joanni Antonio Tituli SS. Silvestri, et Martini in Montibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Guadagni nuncupato Nostro in Urbe, et Districtu prædictis Vicario, per easdem præsentes committimus, et mandamus ut ipse duos graves, et idoneos Viros deputet, qui ipsius Archiconfraternitatis Doctrinæ Christianæ

nomine,

nomine, et pro ea, dimissionem, consignationem, et traditionem prædictæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, illiusque Sacristiæ, et Oratorii, annexorumque, et connexorum quorumcumque, nec non Clavium Sacræ Imaginis, omnisque Sacræ, etiam pretiosæ, et argenteæ supellectilis, jocalium, pecuniarum, Archivi scripturarum, et librorum, ac generaliter omnium, et singulorum bonorum mobilium, et immobilium ad prædictam Archiconfraternitatem a Nobis per præsentes suppressam, et extinctam quomodolibet de præsenti spectantium, et pertinentium, recipiant, et acceptent: Contra vero ipsi Archiconfraternitati per præsentes suppressæ, et extinctæ, illiusque Custodibus, Officialibus, et Superioribus nunc existentibus, in virtute sanctæ Obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ut ipsi nostræ voluntati hujusmodi humiliter obsequentes, per eorum Camerarium, et alterum Officialem, plenariam et integram omnium, et singulorum prædictorum consignationem, et traditionem fideliter faciant, et adimpleant; ita quod liceat dictæ Archiconfraternitatis Doctrinæ Christianæ Deputatis, ejusdem Archiconfraternitatis nomine, et pro ea, prædictæ Ecclesiæ, illiusque Oratorii, membrorum, et pertinentiarum, necnon bonorum, rerum, proprietatum, jurium, reddituum, proventuum, aliorumque præmissorum veram, realem, actualem, et corporalem possessionem per se, vel alios libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ipsosque redditus percipere, exigere, et levare, cujusvis licentia desuper minime requisita.

ANNO 1746.

Quia vero piæ devotionis affectus, quo Custodes, et Confratres prædictæ suppressæ Archiconfraternitatis assiduis Dei obsequiis insistere, ac Beatissimæ Virginis cultum, et ipsius Imaginis venerationem augere, et promovere, aliaque Pietatis opera juxta eorum institutum studiosissime hactenus exercere non destiterunt, singulari laude, ac specialibus Apostolicæ be-

Gratiæ præservatæ favore Confratrum olim B. M. Virg. de Planctu.

PONTIF. A. VI.

nignitatis favoribus cumulari meretur; idcirco Nos illis omnibus et singulis, qui hoc tempore Archiconfraternitatem prædictam a Nobis, ut præfertur, suppressam, et extinctam, constituebant, concedimus et indulgemus, ut ipsi, non obstantibus suppressione, et extinctione hujusmodi, si recurrentibus Beatæ Mariæ Virginis festis diebus, unam aliquam, quam singuli maluerint, ejusdem Beatæ Mariæ Virginis Ecclesiam devote visitaverint, eas omnes et singulas Indulgentias, pœnitentiarum relaxationes, et spirituales gratias eidem suppressæ Archiconfraternitati, illiusque Confratribus a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris quomodolibet concessas, consequantur, quas ante suppressionem, et extinctionem hujusmodi, consueta Pietatis, et Christianæ charitatis opera juxta eorum Institutum exercendo, consequi poterant.

De Confraternitatibus aggregatis.

Rursus quia, sicut accepimus, dictæ suppressæ Archiconfraternitati aliæ in aliis Orbis partibus canonice erectæ Confraternitates unitæ, et aggregatæ reperiuntur: Nos ipsarum quoque Confraternitatum aggregatarum indemnitatibus consulere volentes, dicta Apostolica auctoritate decernimus, omnes pariter, et singulas Indulgentias, et spirituales gratias eisdem Confraternitatibus aggregatis, et illarum respective Confratribus per ipsam suppressam Archiconfraternitatem in vim Literarum aggregationis canonice participatas, propter suppressionem prædictam eisdem Confraternitatibus aggregatis nullatenus cessare, neque extinctas esse; ita ut dictæ Confraternitates, earumque respective Confratres, quatenus in piis sui respective instituti operibus permanserint, eas, prout hactenus, etiam futuris temporibus consequi valeant. Et nihilominus si eædem Confraternitates, prævia Ordinariorum locorum licentia, et approbatione, Institutum etiam Archiconfraternitatis Doctrinæ Christianæ assumere vellent: Nos am-

pliationi, et dilatationi adeo pii, et salutaris operis intenti, concedimus ipsi Archiconfraternitati Doctrinæ Christianæ de Urbe, ut easdem Confraternitates, servatis servandis, sibi etiam aggregare, unire, et incorporare, omnesque et singulas Indulgentias, et spirituales gratias ipsi Archiconfraternitati Doctrinæ Christianæ de Urbe a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris concessas, (quas hic pro singillatim, et in specie expressis haberi volumus) eisdem Confraternitatibus, earumque Confratribus communicare, et ad eas, eosque extendere possit, et valeat. ANNO 1741.

Insuper spiritualibus Juventutis profectibus efficacius intendentes, volumus, ut in prædicto Oratorio dictæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis de Planctu, Congregatio, aut Sodalitium certi, ac præfiniti numeri Adolescentum, a Congregatione Secreta Doctrinæ Christianæ eligendorum, et adscribendorum, sub titulo, et invocatione ejusdem B. Mariæ Virginis erigatur, et instituatur; qui omnibus et singulis Dominicis, et solemnioribus ipsius Beatæ Virginis festis diebus, in eodem Oratorio convenientes, peculiaribus Doctrinæ Christianæ institutionibus, atque uberioribus Catechismi explicationibus informentur, ac Religionis et Pietatis Operibus eis præscribendis exerceantur. Omnibus vero et singulis Adolescentibus Sodalitio hujusmodi adscriptis, et adscribendis, quoties ipsi diebus prædictis hujusmodi institutionibus, et explicationibus, aliisque piis exercitationibus in dicto Oratorio interfuerint, quadraginta dies de injunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxamus in forma Ecclesiæ consueta. Item illi ex Adolescentibus prædictis, qui per annum aliis omnibus diligentior in dicti Oratorii frequentia, prædictisque institutionibus, et exercitationibus magis assiduus repertus fuerit, nominationem ad subsidium Dotale, per quondam Franciscum Menicucci

Demandatur erectio Congregationis pro uberiori Doctrinæ Christianæ explanatione.

PONT. A. VI.

ordinatum, eisdem modo et forma, quibus hujusmodi nominatio Confratri magis assiduo suppressæ Archiconfraternitatis prædictæ competebat, pariter concedimus, et attribuimus.

Vicarii Curati sustentationi providetur.

Demum, ut congruæ sustentationi Vicarii Curam Animarum Parochianorum dictæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis de Planctu exercentis consultum remaneat: Volumus, et mandamus, ut Archiconfraternitas Doctrinæ Christianæ eidem Vicario nunc et pro tempore existenti, pro illius congrua sustentatione prædicta, singulis annis scuta centum monetæ Romanæ currentis de juliis decem pro quolibet scuto hujusmodi, et alia scuta viginti ejusdem monetæ pro pensione Domus persolvere, et subministrare, eidemque minuta incerta, prout illa hactenus percepit, et percipit de præsenti, concedere teneatur; hac tamen lege, ut idem pro tempore Vicarius proventus illos, qui ei a prædicto Paulo V. Prædecessore usque ad summam sexaginta ducatorum auri de Camera pro congrua ipsius sustentatione assignati fuerunt, nullatenus de cætero exigere, aut prætendere possit; Sed omnes, et singuli proventus hujusmodi deinceps in commodum dictæ Archiconfraternitatis omnino cedant, et cedere debeant.

Exemptio, a quindenniis etc.

Cæterum, quatenus opus sit, dictam Archiconfraternitatem Doctrinæ Christianæ a quacumque solutione mediæ annatæ, et quindennii, ad quam, et ad quod eadem Archiconfraternitas, ratione prædictæ unionis, et applicationis, aliorumque præmissorum teneri, et obligata esse dici posset, ac a quacumque obligatione desuper Cameræ Nostræ Apostolicæ, et illius Officialibus facienda, penitus eximimus, et totaliter liberamus; atque ad annatam, et quindennium hujusmodi solvendum, et se desuper obligandum nullatenus teneri, neque ad id per Cameram, seu illius Officiales præfatos, aut alios quoscumque ullo unquam tempore cogi,

vel compelli, et ob non solutionem, seu obligationem hujusmodi a quoquam quovis prætextu, colore, vel ingenio molestari, aut inquietari minime posse, neque debere, volumus pariter, atque decernimus. Anno 1746.

Præsentes quoque Literas, etiam ex eo, quod prædicta Archiconfraternitas a Nobis suppressa, illiusque Custodes, et quicumque alii in præmissis interesse habentes, aut habere quomodolibet prætendentes, cujuscumque status, gradus, et conditionis, etiam specifica mentione digni existant, illis non consenserint, vel, quantum ipsis libuisset auditi non fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, vel invaliditatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato, ac substantiali, sive ex eo, quod in præmissis, seu eorum aliquo, solemnitates, et quævis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a jure, vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimæ, et totalis læsionis, aut quocumque alio colore, seu occasione, vel causa, quantumvis justa, privilegiata, et rationabili, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præsentium necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperitionis oris, reductionis ad viam et terminos juris, aliudve facti, gratiæ, aut justitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet concesso, et impetrato quempiam uti, seu se juvare in judicio, vel extra posse, neque ipsas præsentes sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas, et efficaces existere Clausulæ præservativæ, et decreta salutaria.

PONT. A. VI. et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac per omnes, et singulos, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari: Sicque et non aliter in præmissis omnibus et singulis, per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, nec non Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causa et instantia, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari et definiri debere; et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Derogationes. Non obstantibus singulis Pauli III., Pii IV., Clementis VIII., et Pauli V. Prædecessorum prædictorum Literis prædictis, ac quatenus opus sit, de non tollendo jure quæsito, de unionibus, et applicationibus committendis, vocatis quorum interest, de exprimendo vero annuo valore, et Indulgentiis non concedendis ad instar, aliisque Nobis, et Cancellariæ Apostolicæ Regulis, ac postremi Lateranensis Concilii, uniones et applicationes perpetuas, nisi in casibus a jure permissis, fieri prohibentis, nec non ejusdem Clementis VIII. formam servandam in aggregationibus præscribendis, ac felicis recordationis Pauli II., Pauli IV., dicti Pii V., et Sixti V., aliorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, annatas, et quindennia Cameræ, et Cancellariæ Nostris in unionibus solvi præcipientium, nec non prædicti Pii IV., de gratiis interesse ejusdem Cameræ quomodolibet concernentibus in dicta Camera infra certum tunc expressum tempus insinuandis, et registrandis, aliàs gratiæ ipsæ nullius sint roboris, vel momenti, aut aliàs quomodolibet disponentium, aliisque quibusvis etiam in Provincialibus, et universalibus Conciliis editis, vel eden-

dis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis quibusvis Superioribus, et Personis in contrarium præmissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, et innovatis, nec non quibuscumque piorum Oblatorum, aut Testatorum voluntatibus, ac dispositionibus, sive in donationibus, aliisque contractibus inter vivos nuncupatis, sive in eorum Testamentis, Codicillis, aliisque ultimis voluntatibus, cum quibuscumque conditionibus, et legibus, etiam caducitatis, et subrogationis alterius operis pii, adscriptis, atque statutis; Quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, et formis, specialis, specifica, et individua mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret; illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita ad hoc servata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat latissime, et plenissime, ac specialiter et expresse, Motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus, eaque respective, ad effectum de quo supra, commutamus, ac derogata, et commutata esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque. Anno 1746.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum Suppressionis, Extinctionis, Dissolutionis, Absolutionis, Subrogationis, Applicationis, Unionis, Concessionis, Reservationis, Præceptorum, Mandatorum, aliorumque præmissorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Sanctio.

PONT. A. VI. Dat. die 9. Mart. 1746.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. VII. Idus Martii, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

J. Datarius.

Pro D. Card. Passioneo.

Joannes Florius Substitutus.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

III.

SUPER CELEBRATIONE

Duarum Missarum eadem die per unum Sacerdotem.

Venerabili Fratri Antonio Episcopo Oscensi

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Dubium ab Episcopo Sanctitati Suæ propositum.

DECLARASTI Nobis, in sacra Visitatione, qua Diœcesim tuam perlustrasti, deprehendisse nonnullos Rectores Ecclesiarum Parochialium, quibus alia quoque Ecclesia a Parochiali longe sejuncta commendata est, quam ob exiguos proventus alii Sacerdoti committere nequeunt, qui Pro-Rectoris munus sustineat: hinc fieri, ut Rectores ipsi rem Divinam in utraque Ecclesia Festis diebus conficere non dubitent, ut po-

pulus uterque parere possit Ecclesiæ præcipienti Fidelibus, ut festis diebus Missæ sacrificio intersint. Nobis etiam exposuisti, decrevisse in tua Synodo id minime licere Rectoribus Ecclesiarum Parochialium, quoties alius Sacerdos præsto sit, qui Sacrum facere possit in una ex iis Ecclesiis, quæ Rectoribus subjiciuntur, id autem attulisse tam gravem Rectoribus ipsis molestiam, ut Synodalis Decreti executionem parumper differre censueris, donec sententiam in hac re Nostram, Nostramque voluntatem intelligeres. Quamobrem prudentiam tuam in primis commendamus, totiusque Hispanæ gentis in hanc Sedem Apostolicam observantiam, ob quam, si forte aliquid incerti dubiique contigerit, ad Romanum Pontificem confugere, consiliumque ad explicandas difficultates deposcere consuevit. Deinde tuæ Synodi Decretum æquitati ac disciplinæ Ecclesiæ maxime consentaneum esse respondemus; ita ut demandari executioni debeat, nec vanis omnino Rectorum querimoniis imminui, vel labefactari.

Anno 1746.
Decretum Synodale Episcopi.

Quamvis nonnulli ex Theologis Moralibus (et quidem nimis indulgenter) plures rationes et causas excogitaverint, ob quas Sacerdos eodem die Sacrificium Missæ bis offerre posse videatur, quemadmodum facile videri potest. 3. *Summæ* Sancti Antonini *tit.* 3. *cap.* 6. *n.* 5. item *lib.* 3. *Summæ* Sancti Raymundi *tit.* 24. et in Summa Hostiensis *ad tit. de celebratione Missarum n.* 14. *et seqq.* et in Summa Sylvestrina *in verb. Missa primo.* §. *Septimo quæritur*, et in Summa Armilla *in verb. Missa. num.* 15. id tamen unanimi consensu permittitur Sacerdoti, qui duas Parochias obtineat, vel duos populos adeo sejunctos, ut alter ipsorum Parocho celebranti per dies festos adesse nullo modo possit, ob locorum maximam distantiam: tunc enim absque ulla dubitatione licere existimant ejusmodi Rectori, cum festi dies incidunt, bis Sacrum conficere, ut populo utrique satisfaciat. Et Suarez *in* 3. *part. Divi Thomæ tom.* 3. *quæst.* 73. *art.*

Sententia Doctorum in hac materia.

PONT. A. VI.

2. *disput.* 80. *sect.* 3. de hac hypothesi loquens, inquit, in ea tantum hodie licere duas Missas eodem die celebrare: *Casus de pluribus Parochiis est proprius, ac fere solus in usu.* At vero si in altera ex his Parochiis Sacerdos aliquis deprehendatur, qui rem Divinam facere possit, tum illarum Rectori nequaquam licet in utroque loco Sacrificium iterare, eo quod alterius Sacerdotis opera populi necessitati satis consulatur. Ita probant unanimes Pasqualigus *de Sacrificio Missæ tom.* 1. *quæst.* 381. *num.* 2. Vericellus *de Apostolicis Missionibus tit.* 1. *de Privilegiis Regularium dub.* 18. §. 31. *n.* 201. Giribaldus *de Sacramentis tract.* 5. *cap.* 7. *dub.* 2. *n.* 15. Rotarius *in Theologia Morali Regularium tom.* 3. *cap.* 2. *punct.* 11. *num.* 5. Tournelius *in Prælectionibus Theologicis, de Sacramento Eucharistiæ part.* 2. juxta Parisiensem editionem *p.* 346. Schmalzgrueberius *tit. de celebratione Missarum num.* 41. Quod si Scriptores isti vestras in manus nondum pervenerint, aliorum testimoniis rem plane cognoscetis, nempe Cardinalis Zabarellæ *in cap. Consuluisti, num.* 3. *de celebratione Missarum*, ubi hæc habentur: *Si est alius, qui celebrare possit, non celebrabit Sacerdos alia vice, dummodo ille alius sit paratus celebrare, et sit jejunus:* Petri de Ancharano *in Commentariis ad eumdem Textum n.* 1. *Intellige, si non sit alius ibi paratus ad celebrandum, et ille sit jejunus:* Cardinalis Toleti *in Summa lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 4. Layman *in Theol. Morali lib.* 5. *tract.* 5. *cap.* 4. *num.* 6. Salmanticensium *Theolog. Moral. tom.* 1. *tract.* 5. *de Sacrificio Missæ cap.* 5. *punct.* 1. *num.* 12. juxta quartam editionem, quæ Matriti facta est *anno* 1717. Gavanti *ad Rubricas Missalis, part.* 3. *tit.* 12. *num.* 7.

Decretum Synodi Limanæ.

At supervacaneum est plures auctoritates præstantium virorum congerere, cum id satis superque constet ex septima Synodo Diœcesana, quam Sanctus Turribius *anno* 1592. celebravit *cap.* 3. *tom.* 4. Conciliorum Hispanorum, quæ

simul collegit vir eximius inter Hispanos Cardinalis de Aguirre *pag.* 687. Porro hæc sunt verba: *Juxta dispositiones Concilii Provincialis celebrati in hac Civitate anno 1567., quantum convenit, et per locum juris possumus, licentiam concedimus omnibus Indorum, Hispanorumque Parochis nostri districtus, ut diebus Dominicis, et festivis ex præcepto servandis, possint celebrare duas Missas in duabus Ecclesiis tam inter se distantibus, ut qui in loco unius Ecclesiæ assistunt, non possint commode accedere ad audiendam Missam in altera.* ANNO 1746.

Ex his apertissime deprehenditur concedi Parocho, qui duas Ecclesias distantibus omnino locis positas habeat, bis Sacrificium Missæ instituere, ne diebus festis Ecclesiæ præceptum a populo violetur; ea tamen conditione, ut legitimam pro re gerenda facultatem, prius obtinuerit, uti Nos inferius explicabimus. Ex verbis autem depromptis ex eodem Capite tertio Limanæ Synodi, quæ mox subjiciemus, certi limites eidem Parocho statuuntur, ipsique præscribitur, ut uno tantum loco Sacrum conficiat, si in altero Sacerdos occurrat, qui populo rem Divinam operari possit. *Cum autem habuerint alium Sacerdotem, qui possit celebrare in altera dictarum Ecclesiarum, non poterit Parochus celebrare in utraque, sed unam Missam tantum in una, quandoquidem alter Sacerdos possit satisfacere necessitati alterius populi.* Quando juxta dictum Decretum Parocho liceat duas Missas eadem die celebrare.

Non ignoramus, auctoritatem Limanæ Synodi suæ Diœcesis finibus solum concludi. At, cum Sanctus Turribius regendæ Ecclesiæ Peritissimus, et virtutum omnium gloria clarissimus semper habitus sit, ipsius legibus, ac Diœcesanis institutis eam saltem fidem atque auctoritatem, vimque, ut ajunt, directivam, adhibendam et adscribendam nemo inficiabitur, quam Itali omnes, aliique extra Italiam S. Caroli Borromæi Synodis omni tempore præstiterunt; neque in dubium quis revocare poterit, Sanctum Turribium, virum adeo singularem (pro cujus

PONT. A. VI. Canonizatione, cum Promotoris Fidei munus adhuc in minoribus gereremus, plurimum laboris impendimus) conferre plurimum, ut, si propositæ rei examen instituamus, illius sententia reliquis anteponatur; lætandumque idcirco Nobis jure merito videmus, qui Commentarium *de Sacrificio Missæ* in lucem proferentes, Italico sermone a Nobis conscriptum, cum Bononiensem Sedem administraremus, idem plane asseruimus, quod pro illustranda præsenti quæstione superius attulimus, et opinionem nostram auctoritate confirmavimus ejusdem Synodi Sancti Turribii, uti liquido constat ex nostro Commentario, quod commemoravimus *tom.* 2. *part.* 4. *sect.* 2. *num.* 38. *et seqq.* et præcipue *num.* 40. quod quidem primo Bononiæ Typis evulgatum fuit, ac nuper latine redditum, ac typis impressum Patavii, lucem publicam rursus aspexit.

Confirmatur Sententia ex aliis Conciliis. Quod si Limanæ Synodo alia quoque Concilia adjungi velint, illud in medium proferri poterit, quod sub Mauritio Archiepiscopo Rothomagensi *anno* 1231. coactum est, quemadmodum legitur in Collectione Regia Maxima Conciliorum ab Harduino compilata *tom.* 7. *pag.* 186. *Nullus audeat Missam bis in die celebrare, aut cum duplici Introitu, nisi in humana necessitate etc. et hoc, ubi non est nisi unus Sacerdos :* alterum, quod Nemausi *anno* 1284. coactum fuit, cum Martinus IV. Apostolicam hanc Sedem obtineret, uti patet ex Collectione Labbeana *tom.* 11. *part.* 1. *pag.* 1213. *: Si omnes Parochiani ad unam Missam simul non possint convenire, eo quod in diversis locis habitant distantibus ab Ecclesia et remotis, sicut est in montanis, nec sunt in Ecclesia duo Sacerdotes, et, dicta prima Missa, postmodum Parochiani venientes postulent Missam aliam sibi dici, poterit tum Sacerdos Missam aliam celebrare. Tamen si in prima Missa, post receptionem Corporis, et Sanguinis profusionem acceperit, non*

debet secundam Missam in prædictis casibus celebrare. ANNO 1745.

Ea potissimum verba diligenter observari debent: *Ubi non est nisi unus Sacerdos:* nec non alia: *nec sunt in Ecclesia duo Sacerdotes:* ex quibus clare perspicimus, non licere Parocho, si alius Sacerdos præsto sit, duo Sacra perficere diebus festis, ut populus Missæ Sacrificio intersit, sive Missa celebranda sit in duabus Ecclesiis inter se distantibus, ut in supra citata Synodo Limana, sive una tantum sit Ecclesia, in qua Missa celebratur, et ad quam insimul universus populus convenire non potest, ut in Synodo Nemausensi. Hi quippe duo casus eodem jure censendi sunt, uti præcipue advertit Theophilus Raynaudus *tom.* 17. *Operum* editionis Lugdunensis *pag.* 8.

Et ex Sententia aliorum Doctorum

Quæ hucusque dicta sunt, Canonicis etiam generalibus sanctionibus innituntur. Neque vero copiam Ecclesiasticæ eruditionis ostentabimus, ut cognitum id perspectumque faciamus, quod tamen facili negotio, si opus esset, consequeremur, cum duo præclari Scriptores postremis his temporibus congesserint casus omnes, quibus ante Decretales Prædecessorum Nostrorum Innocentii III. atque Honorii III. plures uno die Missæ ab eodem Sacerdote celebrantur. Hi sunt Sainteheuvius *tom.* 3. *Resolutionum casuum conscientiæ cas.* 83. et Pontas *in Dictionario casuum conscientiæ, in verb. Missa cas.* 15. De hoc ipso argumento luculenter disseruit is, qui suis adnotationibus undecimam Sancti Leonis Epistolam illustravit, juxta editionem, quæ ultimo facta est. De ipso Nos quoque verba fecimus *in Commentario de festis diebus Domini Nostri ac Beatæ Virginis Mariæ part.* 1. *n.* 667. *et seq.* Quamobrem, his prætermissis, illud affirmabimus, ex communi totius Ecclesiæ disciplina permitti tantum Sacerdotibus hoc tempore, ut die Natali Salvatoris Nostri ter Sacrum faciant, vel quia institutum id fuit a S. Telesphoro Pontifice, ut eam celebritatem singulari

Id permittitur die natali Domini.

POST. A. VI. honore prosequerentur Fideles, uti ostendit Canon: *Nocte sancta de Consecratione dist.* 1. vel quia (si plurimi facienda videantur argumenta, quibus author Telesphorus illius Canonis impugnatur) Parens ac Magistra Ecclesia eum ritum die Natali Domini conservandum censuit, ut posteris perpetuo commendaret veterem disciplinam, ob quam Sacerdos idem plura Sacra conficiebat, cum alii quoque festi dies per annum occurrebant. Id Nos testimoniis præstantium virorum indicavimus in Commentario nostro, quod superius nominavimus, *part.* 1. *n.* 665. *et seqq.*

Examinantur Decreta Pontificum, nempe Alexandri II.

Excepta die Dominicæ Nativitatis, juxta hodiernam disciplinam non licet Sacerdoti eodem die Sacrificium iterare. Argumenta minime desumimus ex Decreto Alexandri Papæ II.: *Can. Sufficit de Consecratione dist.* 1. ubi Pontifex ita decrevit: *Sufficit Sacerdoti unam Missam in die una celebrare, quia Christus semel passus est, et totum Mundum redemit. Non modica res est, unam Missam facere, et valde felix est, qui unam digne celebrare potest*: etenim Pontifex ita rem prosequitur: *Quidam tamen pro defunctis unam faciunt, et alteram de die, si necesse fuerit*: quibus verbis Alexander II. non improbare videtur eum Sacerdotem, qui saltem ob allatam causam bis uno die celebraret. Deinde sic Pontifex concludit: *Qui vero pro pecuniis, aut adulationibus sæcularium una die præsumunt plures facere Missas, non æstimo evadere damnationem*: Porro ex his facili conjectura perspicere quisque potest, Alexandrum II. Decreto solum cavere, ne sordidæ utilitatis, sive assentationis gratia Sacrificium iteretur. Vasquesius idem Decretum sic explicat *in* 3. *part. Divi Thomæ tom.* 3. *quæst.* 83. *art.* 2. *cap.* 5. *num.* 43.: *In prædicta Epistola solum damnantur, qui pro pecuniis aut adulationibus sæcularium una die præsumunt plures Missas celebrare: de iis vero, qui ex sola devotione plures celebrarent, nihil dicitur.* Eamdem rem maxime

declarant ea, quæ Thomassinus scripta reliquit *De veteri et nova Ecclesiæ disciplina*, *part.* 3. *lib.* 1. *cap.* 72. *num.* 6. ubi clare ostendit, libertatem pluries una die celebrandi, necessario coercendam fuisse, ut quorumdam Sacerdotum avaritiæ modus imponeretur. Anno 1746.

Igitur omittentes Alexandri II. Decretum, alterius Prædecessoris nostri, nimirum Innocentii III. auctoritate, ac Decretali rem nostram comprobamus, *Cap. Consuluisti*, *de celebratione Missarum*: *Respondemus*, inquit, *quod excepto die Nativitatis Dominicæ etc.*, *sufficit Sacerdoti semel in die unam Missam solummodo celebrare*. Equidem Alexander II., uti superius commemoravimus, et Innocentius III. usi sunt hoc eodem verbo *sufficit*: at secundo tantum loco per id verbum præceptum indicitur: nam si quis integram Innocentii Decretalem percurrat, apertissime cognoscet, id petitum fuisse a Pontifice, *utrum Presbyter duas Missas in eadem die valeat celebrare*. Porro illud *valeat*, idem prorsus significat, ac *liceat*. Cum igitur responsum dederit Pontifex, sufficere *Sacerdoti semel in die unam Missam solummodo celebrare*; illud *sufficit*, Sacerdotes adigit præcepto, ne plura Sacrificia uno die faciant. Innocentii III.

Ita Vasquesius interpretatur eo loco, quem paulo ante indicavimus *num.* 44. *Nam quod quæsitum fuit*, *utrum valeat celebrare*, *idem est*, *ac si quæreretur*, *utrum liceat ei celebrare*. *Cum ergo respondit Pontifex*, sufficit etc., *hoc verbum denotat præceptum prohibens*, *plusquam semel celebrare*. Neque mirari quis debet, si idem verbum *sufficit*, consilium uno loco, alio autem præceptum præseferat. Id ipsum quippe etiam contigit in verbo *non oportet*: quod juxta varias rerum circumstantias, in Jure Canonico modo solum honestatis officium ac decentiam denotat, modo vero necessitatem atque præceptum, uti pluribus exemplis demonstrat Baldellus *disput. Theolog.* *tom.* 1. *lib.* 5. *dub.* 21. *num.* 4. Verum ex Honorio III. qui post Innocentium III. Pon- Honorii III.

PONT. A. VI.

tifex renunciatus fuit, in textu *Te referente*, sub eodem titulo *de celebratione Missarum*, manifestò deprehenditur, illud verbum *sufficere*, de quo in Decretali Innocentii III., cum praecepto conjungi. Rem totam, sicuti gesta est, recensebimus, uti constat ex Gonzalez, qui Decretalem integram ejusdem Honorii describit.

Casus ejus decretalis

Sypontinus Archiepiscopus (eam modo civitatem vulgo Manfredoniam appellant) feria quinta majoris hebdomadae Sancta Olea de more in Ecclesia Cathedrali rite consecrabat. Eadem die mane se conferebat ad Montem Garganum, ut peregrinos exciperet, qui magna frequentia in eum locum Religionis causa confluebant. Ejus loci Clerus ac populus Archiepiscopum magno studio rogarunt, ut Sacrum iteraret; quod tamen ille facere recusavit, donec super hac re Pontificis Honorii III. responsum sibi redderetur. Pontifex initium desumit a verbis ipsis Innocentii III. Praedecessoris sui, nempe: *Cum cuilibet Sacerdoti, quacumque dignitate praefulgeat, unam in die celebrare Missam sufficiat, nam et valde est felix, qui celebrat digne unam.* Post haec praecipit Archiepiscopo, ut Syponti rem Divinam peragat, ubi Sacrum Chrisma conficere debebat, et in Ecclesia Montis Gargani Sacrificium offerre praetermittat; hisque utitur verbis, quibus illud, *sufficit*, ab Innocentio III. scriptum cum praecepto omnino copulari declarat: *Fraternitati tuae mandamus, quatenus die Caenae Domini in Ecclesia Sypontina dumtaxat, in qua teneris Chrisma conficere, Missarum studeas solemnia celebrare.* Innocentius, qui, excepto die Nativitatis Dominicae, prohibuit Sacerdoti plures Missas una die celebrare, *in cit. Cap. Consuluisti, de celebratione Missarum*, addidit: *nisi causa necessitatis suadeat.* At Honorius, qui *in Cap. Te referente, eodem tit. de celebratione Missarum*, Archiepiscopo Sypontino rescripsit, ipsi fas non esse, post rem Divinam peractam, dum Sacrum Chrisma conficiebat in Ecclesia Sypontina, aliam Missam

celebrare in Ecclesia Montis Gargani, declaravit, causam necessitatis ab Innocentio admissam, nunquam adesse, cum alius invenitur Sacerdos, qui secundam Missam celebrare potest: secundam quippe Missam noluit ab Archiepiscopo in Ecclesia Montis Gargani celebrari, ex quo inverisimile ipsi visum est, quod alius non adesset Sacerdos qui Missam in eadem Ecclesia celebrare posset; juxta monitum Cardinalis de Turrecremata *in Can. Sufficit, sub n. 4. de Consecratione, dist.* 1. En ejus verba: *Quod autem in Decretali Te referente, Episcopus videtur reprehendi, quod bis celebraverat die Cœnæ, est propter hoc, quia non erat necesse, quod Episcopus celebrasset, nisi in illa Ecclesia, in qua de consuetudine debebat Chrisma conficere, quia hoc non potest, nisi Episcopus, et aliam Missam celebrare poterat simplex Sacerdos, quia verosimile est, Episcopum posse per Vicarium celebrare, et in illa Ecclesia plures Sacerdotes fuisse.* Quod etiam ante Cardinalem a Turrecremata jam fuerat adnotatum ab Hostiensi *in Cap. Te referente n.* 3. ab Antonio de Butrio *super eodem textu n.* 3. et ab Abbate *super eodem quoque textu in fine tit. de celebratione Missarum.* ANNO 1746.

Præterea casum proponunt Episcopi, qui præesset duobus Episcopatibus inter se vicinis; ut in Archiepiscopo Sypontino contigisset, si Summi Pontifices Alexander III. et Innocentius III. sententiam non protulissent contra Garganicos contendentes, Ecclesiam suam Episcopalem esse, et unitatem Ecclesiæ Sypontinæ, quemadmodum legitur apud Ughellium de Metropoli Sypontina tractantem *Tom.* 7. *Italiæ Sacræ:* quæruntque, an, sub obtentu Chrisma conficiendi in utraque Ecclesia, quod sine celebratione Missæ consecrari decenter nequit, posset ea die bis Sacrificium offerre; et unanimiter respondent, id non licere: et sic rem componunt, quod uno anno in una Ecclesia celebret Missam feria quinta in Cœna Domini, et confi- Quid de Episcopis qui habent duas Cathedrales.

PONT. A. VI.

ciat Chrisma; et alio anno id ipsum faciat in alia Ecclesia, et ab una ad aliam Chrisma consecratum, uti moris est, transmittat: Reque sic composita, asserunt, nullam ex suis Ecclesiis Chrismate carituram esse, subditosque unius, vel alterius Episcopatus nullatenus excludi a commoditate audiendi Missam quinta feria in Cœna Domini, in qua maximopere expedit, ut audiant Missam; ea quippe celebrari poterit a Sacerdote in Ecclesia, in qua eo anno Episcopus Chrisma non conficit, cum verisimile non sit, alium non reperiri Sacerdotem, qui ea ipsa die Sacrum in ea facere possit; veluti prosequuntur Hostiensis, Antonius a Butrio, et Abbas *locis citatis*.

Hæc sunt, quæ ex Jure Canonico desumpsimus. Sed cum Glossa *in Cap. Consuluisti*, *in verb. necessitatis*, *de celebratione Missarum*, necessitati addat utilitatem, et vel utilitatem, vel necessitatem satis esse dicat, ut unus Sacerdos eodem die bis Missam celebrare possit, bene deprehendimus, Parochos, de quibus agitur, posse tum utilitatem, tum necessitatem prætexere, ut sibi putent fas esse bis in die celebrare, etiamsi alius sit Sacerdos, qui Sacrum facere valeat: utilitatem quippe in eo constituent, quod bis ipsi celebrando non subministrabunt Sacerdoti celebraturo eleemosynam pro Missa, quam celebrabit; necessitatem in sua inopia constituent, ob quam nequeunt prædictam eleemosynam alteri Sacerdoti Missam celebranti elargiri. At neutrum eis suffragari potest.

Causa utilitatis non sufficit ut eis celebretur.

Et utilitas quidem non suffragatur; quidquid enim sit de titulo utilitatis, qui illum admittunt, illum explicant et intelligunt, non de utilitate celebrantis, sed Missam audientis. Sic docet Cardinalis Zabarella *in Cap. Consuluisti*, *num. 3*, *de celebratione Missarum*. En ejus verba: *Considera, quod in hoc attenditur causa utilitatis respectu audientis, non celebrantis*. Et concordant super eodem Capitulo Antonius a Butrio

num. 4. Abbas *num.* 2. et cæteri, quos vocant Repetentes; et præclare inter recentiores docuit Vericellus *de Apostolicis Missionibus tit.* 1. *de privilegiis Regularium dub.* 18. *num.* 201. Utilitas autem proposita non populum, sed Parochum respicit, et sic celebrantem, et non audientem. ANNO 1746.

Minus quoque prodest necessitas ex inopia desumpta, cum plura sint expendenda, antequam titulus necessitatis ex inopia desumptus admittatur. Primo, an revera Parochi tanta premantur egestate, ut alteri Sacerdoti stipendium Missæ nequeant suppeditare: si enim inopia adeo magna non sit, Episcopali auctoritate, juxta Caput quartum Concilii Tridentini *sess.* 21. *de Reformatione*, adigi poterunt, ut Sacerdoti Missam celebraturo eleemosynam elargiantur, uti sapienter admonet Engel *ad tit. Decretalium de celebratione Missarum, num.* 3. Secundo, si Parochis tenues omnino angustique proventus obveniant, videndum, an populus etiam in eadem paupertate versetur: quemadmodum enim Episcopus adigere potest Sacerdotem, ut populo Sacrum faciat diebus festis, ita etiam potest indicere populo, ut celebranti Sacerdoti consuetum stipendium elargiatur. Id etiam ex Tridentino Concilio desumitur *sess.* 23. *cap.* 14. *de Reformatione*, ubi hæc leguntur: *Curet autem Episcopus, ut ii saltem diebus Dominicis, et Festis solemnibus etc. Missas celebrent*: siquidem illud verbum *Curet*, præceptum inferre in hac gravissima causa, non est dubitandum. Hoc pacto Concilii sententiam explicat Pasqualigus, qui scriptum ita reliquit *de Sacrificio Missæ quæsit.* 844. *num.* 11. *Si in aliquo Oppido sit unus tantum Sacerdos, qui teneatur celebrare diebus festis, et adsint alii simplices Sacerdotes, poterit Episcopus eos cogere ad celebrandum diebus festis. Ratio est, quia adest indigentia populi, eo quod difficile sit, quod omnes eadem hora conveniant ad audiendam Missam; et ideo cum Sacerdotes habeant ra-*

Neque paupertatis ex inopia Ecclesiæ.

PONT. A. VI.

tione Ordinis munus suum addictum populo, poterit Episcopus eos cogere, ut impendant officium suum populo, offerendo Sacrificium, ut absque difficultate possit adimplere præceptum audiendi Sacrum. In tali tamen casu tenebitur populus aliquid contribuere iis Sacerdotibus pro substentatione; quia, cum ministrent populo, æquum est, quod accipiant aliquid pro substentatione.

Porro difficile prorsus videtur, omnia hæc simul copulata deprehendi. Quod si res ita se haberet, tunc, Ven. Frater, ex iis eleemosynis, quas ipse egenis elargiri large consuevisti, stipendium pro re Divina facienda Sacerdotibus erogare deberes, nec ullo modo perferre, ut Sacrificium iterent Parochi, quibus non deest alius Sacerdos, qui diebus festis populo ministret.

Perpendit rationes Parochorum.

Post hæc, quæ à Nobis prolata ad veritatem illustrandam dici possunt, ad ea sermonem transferimus, quæ ab ipsis Parochis proponi audimus. Vehementer ipsi conqueruntur, si facultas iterandi Sacrificii diebus festis ipsis adimatur; eo quod munere suo perfungi nequeant, quod non solum constituitur in celebranda et applicanda Missa pro populo, cum festi dies peraguntur, sed etiam in explicandis Religionis mysteriis, tradendaque pueris Christiana disciplina, cum ad Sacrum audiendum in Ecclesiam conveniunt.

Incredibilem ex hoc voluptatem sane percepimus. Etenim quum olim fel. record. Prædecessor Noster Innocentius Papa XIII. ad discutienda Hispani Cleri gravissima negotia ab insigni viro bonæ memoriæ Ludovico hujus S. R. E. Cardinali Belluga nuncupato proposita, peculiarem Congregationem præstantium aliquot ejusdem S. R. E. Cardinalium deputasset; Nobisque tunc in minoribus constitutis ipsius Congregationis Secretarii munus demandasset; meminimus non parum temporis, plurimumque laboris Nobis opus fuisse, ut falsam omnino probaremus opinionem, ob quam Parochi His-

pani se immunes ac liberos dictitabant ab edocendis instruendisque in Christiana doctrina pueris, eo quod hujusmodi exercitationes in aliis quoque Ecclesiis haberentur; aut quia Concionatorum opera studioque satis fideles instruerentur; aut etiam ob vetustissimam consuetudinem, quæ Parochos ipsos ab hoc onere vindicare videbatur. Quæ omnia leguntur in Constitutione quæ incipit *Apostolici ministerii*, quam præfatus Innocentius Prædecessor promulgavit, in qua §. 9. recensentur ac refelluntur ea omnia, quæ modo commemoravimus. ANNO 1746.

His autem per transennam adnotatis, jam responsum quæstioni faciamus, videlicet non esse iterandum die festo Sacrificium, si Parocho alius Sacerdos operam suam navare possit, etiamsi Catechismus eodem die, Fideique mysteria populo explanari debeant. Hæc enim fieri possunt ejusdem Sacerdotis ministerio, qui ad Sacrum conficiendum inducitur; quemadmodum Nos ipsi statuimus in Bononiensi Diœcesi, eum in ea sedem haberemus, haud ignorantes, id consentaneum esse Decretis, quæ super hac re Pontifices Romani non semel ediderunt. Id Nos ostendimus *Instit.* 3. *tom.* 3. *nostrarum Institutionum Ecclesiasticarum*, quæ Bononiæ impressæ fuerunt. Accedit, quod Parochus, qui die festo fideles instituendos in utraque Ecclesia libenter suscepisset, si iterandi Sacrificii facultas traderetur, id facilius consequi possit, si in altera solum Ecclesia rem Divinam faciat, ac populum edoceat, deinde ad aliam se conferat Ecclesiam, ubi a Sacrificio abstineat, et Christianæ Legis instituta dumtaxat populo declaret. Quas rejicit.

Tui præterea Parochi queruntur, quod ipsis hanc facultatem impertiri dubites, quam a tuis Decessoribus semper impetrarunt. Certissimum illud est Missionariis tantum a Sede Apostolica potestatem aliquando fieri, ut uno die Sacrificium bis operentur; reliquis vero Sacerdotibus, opus esse, ut hac de re facultatem ab Episcopo

PONT. A. VI. consequantur, etiamsi causa necessitatis intercedere videatur, cujus sane judicium ad ipsos Sacerdotes nequaquam pertinet. Ita testatur Vericellus *de Apostolicis Missionibus tit. 4. de privilegiis Regularium quæst. 19. num. 202. Quæres primo, an ad celebrandas duas Missas in locis, ubi adest talis necessitas; requiratur licentia Episcopi? Respondetur affirmative, seclusis privilegiis Missionariorum. Ita a Sacra Congregatione resolutum.* Certum quoque est, facultates ejusmodi, nisi necessitas id postulet, nunquam concedi; vel, si aliquando concedantur, non haberi tamquam alicujus Sacerdotis privilegium, sed tantum ob causam peculiarem necessitatis. Fagnanus id fatetur *Cap. In ordinanda, num. 37. de Simonia: Miratur Sacra Congregatio agi de his licentiis concedendis; nam id nonnisi ex magna necessitate fieri debet, et magna cautela, ut puta in locis, ubi perpaucissimi sunt Sacerdotes, vel adsunt impedimenta adversariorum Fidei, vel quid simile etc. Nec concedi potest hæc licentia ab Episcopo generaliter, quasi privilegium alicujus Sacerdotis, sed tantum in aliquo casu particulari, necessitatis causa ab Episcopo examinanda.* Itaque cum ejusmodi causam necessitatis haud deprehenderis, nunquam Parochos tuos probabimus, si ipsi de te conquerantur, Nos prudentiam Fraternitatis Tuæ magnopere commendamus, Teque agnoscimus animum, mentemque tuam conformasse exemplo prædicti Sancti Caroli Borromæi, qui *in prima Synodo Provinciali c. 5.* abrogavit *licentias a suis Prædecessoribus concessas plures Missas celebrandi.*

Quid de consuetudine.

Parochi postremò, ut causam suam tueantur, vetustissimam adducunt consuetudinem. Nos, utrum ratione, an temere id asserant, examinare prætermittimus. Solum inquirimus, utrum ea consuetudo rationem præscriptionis, aut præsumptionis sibi comparaverit; et utrumque falsum, et alienum judicamus. Non utique Jus Divinum, sed Jus Ecclesiasticum prohibet, eadem die ab eodem Sacerdote Sacrificium iterari.

At non omnia, quæ Juris tantùm Ecclesiastici sunt, præscribi possunt. Si etenim juxta Civiles Leges, *sanctæ res* præscribi non possunt, absonum undique est asserere, fuisse per præscriptionem aliquid obtentum, vel acquisitum, quod adversetur sanctionibus universalibus Ecclesiæ, quarum observantiam Sacrum Tridentinum Concilium in Missarum celebratione Sacerdotibus omnibus præcipit, uti colligitur ex Decreto de *observandis, et evitandis in celebratione Missæ*. Anno 1746.

In nonnullis regionibus mos inoleverat, quod Parochi duarum Parochiarum feria sexta majoris hebdomadæ Officium faciebant, primum in una ex Parochiis, et deinde illud iterabant in altera. Jejunii præceptum in sumptione Eucharistiæ non est Juris Divini, sed Ecclesiastici, teste Cardinali Bona *Rerum Liturgicarum lib.* 1. *cap.* 21. *numer.* 2. ubi refert, initio non omnibus in locis universos prædicta lege obstrictos fuisse: cumque, hoc minime obstante, animadversum fuisset, Parochum celebrantem Officium in secunda Parochia, non jejunum sumere Eucharistiam sub specie panis; sumpserat enim in Officio, quod celebravit in prima Parochia, particulam Hostiæ consecratæ die præcedenti, unà cum vino non consecrato, et sic jejunium fregerat naturale, reprobata fuit consuetudo, etsi, uti afferebatur, pietati et devotioni innixa. Hoc exemplo perculsi alii Parochi duarum Parochiarum, aliam induxerunt consuetudinem, ut in utraque Parochia Officium feriæ sextæ majoris hebdomadæ celebrare possent; prætermittendi videlicet haustum vini in primo Officio, quod in prima Parochia celebrabant, sumentes tantummodo speciem panis, ut jejuni in secunda Parochia Officium facerent, Missamque, quæ dicitur Præsanctificatorum, celebrarent. At hæc quoque consuetudo fuit reprobata, utpote contraria ritui Ecclesiastico, quem et Ordo Romanus, et Sacramentarium Sancti Gregorii præscribunt, et adhibet univer-

PONT. A. VI. salis Ecclesiæ. Franciscus Sylvius magni nominis Theologus *tom.* 5. *suorum Operum* editionis Antverpiensis *Orat.* 1. quæ est unica *de Officio Parasceves*, rem graphice exponit, nec Parochorum consuetudini censet esse ullo modo deferendum. De hac eadem re plura habentur apud Suarez *in* 3. *part. Divi Thomæ tom.* 3. *quæst.* 73. *art.* 2. *disput.* 80. *sect.* 3. Et Nos ipsi hæc omnia exposuimus *in nostro Tractatu de Sacrificio Missæ*, typis Patavinis edito, *sect.* 2. §. 39. Et *in alio Tractatu de Festis Domini Nostri Jesu Christi part.* 1. typis quoque Patavinis edito, §. 336. *et seqq.* confutavimus errorem Græcorum Schismaticorum, qui volunt, in Missa Præsanctificatorum, per immersionem Particulæ in Calicem ex Sacratissima Hostia detractæ, transubstantiationem fieri vini in Sanguinem Christi; et diximus, Sacerdotem in Officio feriæ sextæ majoris hebdomadæ, sumere Christi Corpus et Sanguinem, cum utrumque revera sit sub specie panis, præcedenti licet die consecrati.

Præscriptionem excipit præsumptio, de qua modo sermo habendus est. Equidem non ignoramus Jurisperitorum commune adagium, nempe ratione consuetudinis ab immemorabili afferri posse in medium quemcumque gratiosum titulum, et etiam privilegium Apostolicum, quod utpote nullo certo documento probatum, præsumptum appellatur. Sed, cæteris prætermissis, ne hæc epistola longior evadat, subdimus, hæc intelligi posse de illis privilegiis, quæ impetrari potuissent a Sede Apostolica, si quis ea postulasset; non vero de illis, quæ cum postulantur, negari omnino consueverunt; ne præsumptio plus habeat roboris, et momenti, quam veritas.

Romanis Pontificibus mos est, ut ea negotia, quæ ipsi per se expedire nolint, ad Congregationes rejiciant examinanda, ut earum consilio rem expediant. *Anno* 1657. cum in Civitate, quam dicunt *de Assumptione*, in Provincia Paraguariensi,

raguariensi, pars magna Nobilium domi se contineret, utpote decenti apparatu vestium carens, nec accederet ad Ecclesiam, ut Sacrum die festo audiret, Episcopus exoravit, ut sibi facultas daretur celebrandi Missam antelucanam Nobilium prædictorum gratia, et aliam ante meridiem, ut reliquus populus Missæ præcepto diebus festis satisfaceret. De hac re actum fuit in Congregatione Concilii *die* 1. *Septembris* 1657. nec petitio fuit exaudita, ea potissimum de causa, quod imperceptibile visum est, alium non adesse Sacerdotem, qui Missam antelucanam celebraret pro Nobilibus; quemadmodum colligitur *ex lib.* 21. *Decretor. pag.* 56. ANNO 1746.

Præterea vobis omnibus notum est, in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, et in Comitatu Catalauniæ, die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quemlibet Sacerdotem Sæcularem bis Missam celebrare posse, et ter quemlibet Sacerdotem Regularem: quod singulare privilegium antiquæ consuetudini, et famæ Apostolici privilegii concessi vel a Julio III. vel a Paulo III. Summis Pontificibus innititur. De dicto privilegio egimus *in supra citato nostro Commentario de Sacrificio Missæ sect.* 2. §. 31. et latius dum munere fungebamur Secretarii Congregationis Concilii, cum Causa quædam *Castellana* pertractaretur, quemadmodum videri potest in Thesauro Resolutionum prædictæ Congregationis *tom.* 2. *pag.* 168. et plura quoque de dicto privilegio relata fuerunt a bonæ memoriæ Cardinali Lanfredino, dum ipsum Secretarii munus obiret, et de quadam Causa *Orioten.* ageret, de qua *tom.* 5. *ejusdem Thesaur. pag.* 384. *et seqq.* Viri, qui dignitate, et præstantia supra cæteros eminebant, Summis Pontificibus humillime supplicarunt, non ut quidem rem novam permitterent, sed ut tantum ad quasdam alias regiones memoratum privilegium extenderent, ob quod Presbyteri tum Sæculares, tum Regulares, in die Commemorationis omnium Defunctorum rem Divinam ite-

PONT. A. VI.

rato faciebant, precesque suas singulari pietate, et rationibus undequaque petitis cohonestarunt, negotioque a Summis Pontificibus remisso ad Congregationem Concilii, hæc precibus hujusmodi morem haud gessit, sed petentes, uti fieri cum principibus viris consuevit, urbane dimisit, quemadmodum recensuimus *in citato nostro Tractatu de Sacrificio Missæ sect.* 2. §. 32. editionis Patavinæ.

Porro si denegatum fuit Episcopo petitum privilegium celebrandi bis in die festo, ut Nobiles satisfacerent præcepto audiendi Missam, eo quod alius aderat Sacerdos, qui Sacrum facere poterat; si principum virorum vota exaudita non fuerunt, qui tantum pro extensione privilegii precabantur, et talis privilegii, quod unicam tantum diem quolibet anno respiciebat; unusquisque facili negotio cognoscere poterit, quid a Sede Apostolica factum esset, si simplices Parochi facultatem petiissent bis celebrandi, ubi alius non deesset Sacerdos, qui Parocho operam suam præstare posset, et bis celebrandi, non unica die intra annum, sed tot diebus, quot per anni cursum festi dies celebrandi fidelibus præcipiuntur.

Decretum Episcopi servandum decernitur.

Ut Fraternitati Tuæ postulatis responderemus, negotium unico verbo cognoscimus Nos absolvere potuisse, dicendo nimirum, tuam Constitutionem Synodalem observandam esse. Henricus enim Boich, antiquus Juris Canonici Professor, *in Comment. ad Cap. Te referente, num.* 2. *de celebratione Missarum*, docet, a nemine binas Missas eadem die celebrari posse, si id sit vetitum in Constitutione Synodali. Sed hæc scribenda ad te putavimus, ut tuum religionis eximium studium nostris laudibus prosequeremur, certamque normam, ac rationem ante oculos propositam haberes, ad quam consilia tua, tuamque mentem tutissime conformares. Quapropter tres dies in privata nostra Bibliotheca mane insumpsimus, quos vacuos, ac liberos ab audiendis Ministris, molestisque

negotiis nacti sumus, ut has literas conficeremus. Postremo te summopere iterumque commendantes, qui hujus Sedis Apostolicæ in dubiis rebus sententiam consiliumque exquisieris, Benedictionem Tibi nostram, Venerabilis Frater, peramanter impertimur. ANNO 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XVI. Martii MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno Sexto. Dat. die 16. Mart. 1746.

PONT. A. VI.

IV.

DE PRÆSENTATIONE

Dignioris inter approbatos ab Examinatoribus ad Parochiales Ecclesias Jurispatronatus Ecclesiastici, cum resolutione nonnullorum dubiorum.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Florentino

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

REDDITÆ Nobis sunt Literæ Tuæ, quibuscum una ad Nos misisti disceptationem Advocati Petri Brogiani, ut de iis, quæ a Te proponebantur, quæ nostra sententia sit, diceremus.

Tria dubia Pontifici proposita.

Primum: *An Patronus Ecclesiasticus teneatur in foro externo præsentare ad Beneficium Curatum eum, qui inter approbatos ab Examinatoribus magis idoneus, et magis dignus est?*

Secundum: *An Episcopus, ad quem spectat dare institutionem, debeat sequi judicium Patroni de magis idoneo, magisque digno, an potius inquirere, rectum ne sit Patroni judicium, an secus?*

Tertium: *Si appellaverit, qui se digniorem esse putat, et posthabitus est: an suspendi debeat institutio præsentati, an vero hæc debeat suum effectum sortiri; paucis, an appellatio interposita locum habeat in devolutivo tantum, an potius etiam in suspensivo?*

Responsio ad primum.

Ut igitur exordiamur a prima quæstione, in qua quæritur, an Patronus Ecclesiasticus teneatur in foro externo præsentare ad Benefi-

ANNO 1745.

DELLA PRESENTAZIONE

IV.

Del più degno fra gli approvati dagli Esaminatori alle Chiese Parocchiali di Padronato Ecclesiastico, con la risoluzione di alcuni dubbj.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Florentino

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

CI fu presentata una di Lei lettera unitamente con una bella Scrittura composta dall' Avvocato Pietro Brogiani, acciò da Noi si profferisse il nostro sentimento sopra i seguenti punti di Canonica Giurisprudenza.

Primo: *Se il Patrono Ecclesiastico sia obbligato nel foro esterno a presentare al Benefizio Curato quello, ch' è il più idoneo, ed il più degno fra gli approvati dagli Esaminatori.* Tre dubbj proposti al Pontefice.

Secundo: *Se il Vescovo, che dee dare l' istituzione debba stare al giudizio dato dal Patrono circa il più idoneo, ed il più degno, o pure se debba far indagine sopra la suessistenza del detto giudizio.*

Terzo: *Se appellando chi pretende d'esser più degno, ed è stato posposto, debba sospendersi l' istituzione del Presentato, o pure debba questa avere il suo effetto; in una parola, se l' appellazione interposta debba aver luogo solamente in devolutivo, o pur anche in sospensivo.*

Incominciando dal primo punto, nel quale si cerca, se il Patrono Ecclesiastico sia obbligato nel foro esterno a presentare al Benefizio Cu- Risposta al primo.

PONT. A. VI. cium Curatum eum, qui magis idoneus, magisque dignus est inter approbatos ab Examinatoribus; respondemus, *teneri*. Nam antiquis omnibus disputationibus omissis, cum juxta Concilii Tridentini præscriptum in Beneficiis Curatis coram Examinatoribus Synodalibus concursus haberi debeat, debeantque Examinatores Synodales approbare eos, qui magis idonei sunt, quorum deinde unum debet Patronus Ecclesiasticus Episcopo præsentare, ut ei institutionem præbeat, hæc agendi ratio, ac methodus necessario secum fert, ut Patronus Ecclesiasticus teneatur præsentare eum, quem digniorem inter probatos ab Examinatoribus existimat.

Verba Concilii satis per se clara sunt *in cap. XVIII. sess. 24. de Reformatione : Si vero Jurispatronatus Ecclesiastici erit*, loquitur de Beneficio Curato, *ac institutio ad Episcopum, et non alium pertineat, is, quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit, Episcopo præsentare teneatur, ut ab eo instituatur.*

Quod procedit, etiamsi Episcopus Patrono non intimaverit, ut digniorem præsentet, quam cautionem memorat *Abbas in cap. Constitutis 2. de appellationibus.* Quoniam quidquid est de utilitate hujus cautionis ante Concilium Tridentinum, superflua certe est post idem Concilium, a quo in Beneficiis Curatis Patronatus Ecclesiastici demandatus est concursus; et injunctum fuit Patrono Ecclesiastico, ut eum præsentet, quem inter probatos, ab Examinatoribus digniorem, magisque idoneum censebit, quod valet amplius quacumque admonitione, seu interpellatione, quam Episcopus Patrono Ecclesiastico faciat.

Responsio ad secundum cum distinctione.

Expediti a prima quæstione, ad alteram transibimus, in qua quæritur : An Episcopus, ad quem pertinet instituere, sequi debeat judicium

rato quello, che è il più idoneo, ed il più degno fra gli approvati dagli Esaminatori, rispondiamo sicuramente di sì; imperocchè lasciando da parte tutte le dispute antiche, dovendosi, secundo il prescritto del Sacro Concilio di Trento, ne' Benefizj Curati di Padronato Ecclesiastico tener il Concorso avanti gli Esaminatori Sinodali, dovendo gli Esaminatori Sinodali approvare quelli, che sono idonei, dovendo poi il Patrono Ecclesiastico presentare uno di questi al Vescovo, perchè conceda l' istituzione, questo metodo di operare porta seco la necessità, che il detto Patrono Ecclesiastico sia anche nel foro esterno obbligato a presentare quello, che esso crede il più degno fra gli approvati dagli Esaminatori.

ANNO 1741.

Le parole del Concilio sono troppo chiare *nel cap.* 18. *alla sess.* 24. *de Reformatione : Si vero Jurispatronatus Ecclesiastici erit*, parla del Benefizio Curato; *ac institutio ad Episcopum, et non alium pertineat, is quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit, Episcopo præsentare teneatur, ut ab eo instituatur.*

Il che ha luogo ancorchè il Vescovo non avesse fatta al Patrono Ecclesiastico l' intimazione di dover presentare il più degno, cautela mentovata dall' Abbate *nel cap. Constitutis*, *il secundo de Appellationibus :* imperocchè, ciocchè siasi dell' utilità della cautela avanti il Concilio di Trento, essa è superflua dopo il detto Concilio, che avendo stabilito il concorso ne' Benefizj Curati di Padronato Ecclesiastico, ed avendo, come si è già veduto, prescritto al Patrono Ecclesiastico di presentare quello, che giudicherà il più degno, ed il più idoneo fra gli approvati dagli Esaminatori, ciò vale assai più di qualsivoglia ammonizione, o sia interpellazione particolare, che dal Vescovo si faccia al Patrono Ecclesiastico.

Spediti dal primo punto, faremo passaggio al secondo, nel quale si cerca; se il Vescovo, che dee dare l' istituzione debba stare al giudizio

Risposta al secondo con distinzione.

PONT. A. VI. Patroni circa magis idoneum, magisque dignum, an potius inquirere, judicium ejusdem Patroni rectum ne sit, an non; et quod ad hanc quæstionem attinet, censemus necesse unum ab altero casum distinguere.

Nam, aut inter probatos ab Examinatoribus nemo est, qui de Patroni judicio queratur, a quo, puta Titius magis idoneus, magisque dignus æstimatus est, isque Episcopo præsentatus, et tum Episcopus sequi debet judicium Patroni, neutiquam vero in ejus judicium inquirere. Nam a Sacro Concilio non præscribitur, ut digniorem instituat, sed quem Patronus inter approbatos ab Examinatoribus digniorem judicaverit: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit.* Ut bene animadvertit Fagnanus in suis manuscriptis, quæ apud Nos extant *super cap. XVIII. sess. 24. de Reformatione. Et non potest Episcopus opponere, quod Patronus Ecclesiasticus non vere digniorem, sed quem ipse Patronus digniorem arbitratur, elegerit, et Episcopo præsentaverit, quia Concilium voluit absolute institui illum, quem Patronus tanquam digniorem elegerit.*

Et in hujusmodi facti specie locum habet rescriptum Congregationis Concilii ann. 1573. ut videre est *lib.* 1. *Decretorum pag.* 167. verba autem hæc sunt: *Sacra etc. censuit, si Parochia sit Jurispatronatus Ecclesiastici, et institutio ad Episcopum pertineat, facultatem judicandi digniorem inter idoneos probatos ab Examinatoribus, spectare ad Patronum Ecclesiasticum, et Episcopum teneri instituere eum, quem dictus Patronus judicaverit digniorem, et ipsi Episcopo præsentavit.*

Aut inter ab Examinatoribus idoneos probatos aliquis est, qui judicio Patroni minime acquiescens coram Episcopo, cujus est dare institutionem, queritur, se posthabitum fuisse, licet

dato dal Patrono circa il più idoneo, ed il più degno, o pure se debba fare indagine sopra la sussistenza del detto giudizio. Ed in ciò, che appartiene a questo secundo dubbio, Noi crediamo doversi distinguere un caso dall' altro, come in appresso. ANNO 1746.

O fra gli approvati dagli Esaminatori non v' è chi promova querela sopra il giudizio dato dal Patrono, che avendo creduto Tizio più idoneo, e più degno degli altri, l' ha presentato al Vescovo: ed in questo caso il Vescovo dee stare al giudizio dato dal Patrono, nè dee formare indagine sopra la sussistenza del medesimo; non dicendo il Sacro Concilio, che il Vescovo istituisca il più degno, ma quello, che il Patrono avrà giudicato più degno fra gli approvati dagli Esaminatori: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit*: come ben riflette il Fagnano ne' suoi manoscritti, che abbiamo presso di Noi, *sopra il cap.* 18. *della sess.* 74. *de Reformatione*: *Et non potest Episcopus opponere, quod Patronus Ecclesiasticus non vere digniorem, sed quem ipse Patronus digniorem arbitratur, elegerit, et Episcopo præsentaverit, quia Concilium voluit absolute institui illum, quem Patronus tanquam digniorem elegerit.*

E in questi termini procede una Risoluzione della Congregazione del Concilio *dell' anno* 1573. come può vedersi nel *lib.* 1. *de' Decreti alla pag.* 167. *et a terg.* ed ecco le parole: *Sacra etc. censuit, si Parochia sit Jurispatronatus Ecclesiastici, et institutio ad Episcopum pertineat: facultatem judicandi digniorem inter idoneos probatos ab Examinatoribus, spectare ad Patronum Ecclesiasticum; et Episcopum teneri instituere eum, quem dictus Patronus judicaverit digniorem, et ipsi Episcopo præsentavit.*

O pure fra gli approvati dagli Esaminatori per idonei si ritrova taluno di loro, che non quietandosi al giudizio dato dal Patrono, promove avanti il Vescovo, che dee dare l' istitu-

PONT. A. VI. magis dignus, et idoneus altero sit, quem Patronus tanquam digniorem, et magis idoneum Episcopo præsentavit; et hoc secundo casu cum Episcopus Judicis Personam sumere cogatur, sequi non debet Patroni judicium circa magis idoneum, magisque dignum, sed priusquam institutionem concedat, in Patroni judicium inquirere, ut inter alios recte considerant *Garzia de Benefic. par.* 9: *cap.* 2. *num.* 265. *et seq. et præcipue num.* 268. *et seq. et Ventrilia in prax. rer. Eccles. tom.* 2. *adnot.* 5. §. 2. *num.* 5. 6.

Non obstat, si quis assereret etiam hoc secundo casu clausis oculis sequendum esse Patroni judicium de magis idoneo, magisque digno, perinde ac si id consentaneum sit verbis Concilii superius laudati: *Quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit*: Nam prætermissis, quæ a Doctoribus dicuntur, nempe ea verba intelligenda esse de justo, vero, proboque judicio, ut videre licet apud *Massobrium in praxi habendi concursum requis*. 5. *dub*. 1. *n*. 43. 44. Concilium agens de Beneficio Curato Patronatus Ecclesiastici inquit: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit*. Non multa autem superius loquens eodem loco de Beneficio Curato liberæ collationis Ordinarii, his verbis utitur: *Episcopus*, inter eos, qui probati sunt tamquam idonei ab Examinatoribus Synodalibus, *eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit*.

At vero si quis ab Examinatoribus probatus tanquam idoneus contra judicium, quod secundùm alterum tulit Episcopus eum præeligendo, institerit, auditur, et ab appellationis Judice expenditur, Episcopi judicium rectumne probumque sit, an pravum, atque injustum, ut quotidie re ipsa contingit, et definitum legitur

zione, le sue istanze lamentandosi d'essere stato posposto, benchè più degno ed idoneo dell' altro, che il Patrono avendo creduto più degno, e più idoneo di lui, l' ha come tale presentanto al Vescovo; ed in questo secondo caso il Vescovo venendo astretto ad assumere la qualità di Giudice, non dee stare al giudizio dato dal Patrono circa il più idoneo, e più degno, ma dee prima di dare l' istituzione fare indagine sopra la sussistenza del detto giudizio, come fra gli altri molto bene riflettono il Garzia *de Beneficiis alla par.* 9. *cap.* 2. *n.* 265. *e seg.*, e particolarmente al *n.* 268. *e seg.* ed il Ventriglia in *Praxi rerum Ecclesiasticarum al tom.* 2. *annot.* 5. §. 2. *num.* 5. *e.* 6. ANNO 1746.

Nulla ostando, se mai si dicesse, doversi anche in questo secundo caso deferire ciecamente al giudizio dato dal Patrono sopra il più idoneo, ed il più degno, in sequela delle citate parole del Concilio: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit*: imperocchè prescindendo da quanto dicono i Dottori, che interpretando le dette parole insegnano doversi intendere d' un vero, e sussistente giudizio, come può vedersi appresso il Massobrio *in Praxi habendi Concursum requisit.* 5. *dub.* 1. *num.* 43. *e* 44. il Concilio, che trattando del Benefizio Curato di Padronato Ecclesiastico, disse: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit*: poche righe sopra trattando del Benefizio Curato di libera collazione del Ordinario, così disse: *Episcopus*, fra quelli, che sono stati approvati, come idonei dagli Esaminatori Sinodali, *eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit.*

E però se non ostante queste parole taluno fra gli approvati dagli Esaminatori come idoneo promove le sue istanze contro il giudizio dato dal Vescovo a pro di un altero, è inteso, e dal Giudice dell' appellazione si esamina, se il giudizio dato dal Vescovo sia, o non sia sussistente, come giornalmente si vede in pratica, e come

PONT. A. VI.

a San. mem. Pio V. Prædecessore Nostro *in sua Constit. XXXIII In conferendis.* Multo magis quævis cumque sint Concilii verba; si quis inter probatos ab Examinatoribus actionem moveat contra judicium a Patrono latum, æquum justumque erit, ut audiatur, et munus erit Episcopi, ad quem instituere in beneficio pertinet, diligenter inquirere, Patroni judicium utrum valeat, nec ne; regulisne justitiæ, an secus innitatur.

Responsio ad tertium etiam cum distinctione.

Superest tertia quæstio, in qua, ut superius diximus, quæritur, si is, qui se digniorem existimat, et posthabitus est, suspendi debeat institutio præsentati, an potius eam exequi oporteat; paucis, si appellatio interposita locum habeat in devolutivo dumtaxat, an etiam in suspensivo: Et hic etiam opus esse videtur unum casum ab altero distinguere. Nam aut judicium Episcopi convenit cum illo Patroni Ecclesiastici, adeo ut is, qui præsentatus est a Patrono Ecclesiastico tanquam magis idoneus, et dignus, talis etiam ab Episcopo judicetur, et isti institutio ab Episcopo concedatur, si posthabitus a Patrono, et ab Episcopo appellat, ejus appellatio in devolutivo tantum locum habebit, et illi, qui institutus est ab Episcopo, Parochiæ possessionem minime retardabit.

Et quidem si agatur de Ecclesia Parochiali liberæ collationis Episcopi, et ab Episcopo uni ex approbatis ab Examinatoribus Synodalibus tanquam digniori, et magis idoneo institutio detur, is, qui inter probatos ab eisdem Examinatoribus se injuste posthabitum ab Episcopo contendit, sibique, et non alteri debitam esse institutionem, appellans obtinere nequit, ut sua appellatio suspensiva sit, quæ non alia ratione admittitur, nisi in devolutivo juxta paragraphum octavum laudatæ Constitutionis *In*

fu stabilito da S. Pio V. *nella sua Bolla* 33. *In conferendis*, con molto maggior ragione, non ostanti le dette parole, se taluno fra gli approvati dagli Esaminatori promove le sue istanze contra il giudicio dato dal Patrono, dovrà essere inteso, e dovrà il Vescovo, a cui appartiene il dare l' istituzione, esattamente indagare, se il giudizio dato dal Patrono abbia, o non abbia sussistenza, sia, o non sia appoggiato alla Giustizia.

ANNO 1745.

Risposta al terzo anche con distinzione.

Resta il terzo punto, nel quale, come già si è detto, si cerca, se appellando, chi pretende d' esser più degno, ed è stato posposto, debba sospendersi l' istituzione del presentato, o pure questa debba avere il suo effetto; in una parola, se l' appellazione interposta debba aver luogo solamente in devolutivo, o pure anche in sospensivo: e quì pure sembra d' uopo il distinguere un caso dall' altro; imperocchè, o il giudizio del Vescovo è conforme a quello del Patrono Ecclesiastico, in tal maniera, che quello, che è stato presentato dal Patrono Ecclesiastico, come più idoneo, e degno, viene anche riputato tale dal Vescovo; e dandosi a questo dal detto Vescovo l'istituzione, se il posposto dal Patrono, e dal Vescovo appella, la di lui appellazione non potrà aver luogo, che in devolutivo, nè potra impedire all' istituito dal Vescovo il possesso della Parrocchia.

Ed in fatto se nel caso d'una Parrocchiale di libera collazione del Vescovo, dandosi dal Vescovo l' istituzione ad uno degli approvati dagli Esaminatori Sinodali, qualificandolo pel più degno, e pel più idoneo quello fra il numero degli approvati da' detti Esaminatori, che pretende d'essere stato posposto ingiustamente dal Vescovo, e che a se, e non al suo competitore, fosse dovuta l'istituzione, appellando, non può pretendere, che la sua appellazione sia sospensiva, nè in altro modo si riceve, che in devolutivo,

PONT. A. VI. *conferendis San. mem. Pii V.* multo magis cum agitur de Ecclesia Parochiali Jurispatronatus Ecclesiastici; et in digniori magisque idoneo judicando Patronus, et Episcopus consentiunt, qui inter probatos ab Examinatoribus Synodalibus contendit, a Patrono, et ab Episcopo injuriam sibi illatam esse, si appellationem interponat, ejus appellatio non in suspensivo, sed duntaxat in devolutivo admittetur. Nam primo casu appellanti judicium solius Episcopi; secundo autem casu præter Episcopi judicium etiam Patroni ei adversatur.

Aut enim, ut alteram distinctionis partem prosequamur, in ferendo judicio de magis digno, magisque idoneo sententiam Episcopi, et Patroni Ecclesiastici minimè concordant, et tum si quis ex approbatis ab Examinatoribus et tanquam magis dignus præelectus est a Patrono, putet se gravatum esse ab Episcopo, neque ejus judicio acquiescere vult, et ideo provocet, ejus appellatio ad suspensionis effectum operari debet, et Ecclesia Parochialis sub Œconomo remanere, donec lis inter eum, qui dignior habitus est a Patrono, et alterum, qui ab Episcopo, et ideo ut dignior in Parochiali Ecclesia institutus est, finiatur. Nam hoc casu considerari debet præelecto ab Episcopo refragari judicium Patroni, nempe ejus, cui præcipue Concilium electionem inter idoneos elargitum est; cujus judicio, si nemo sit, qui adversetur, standum esse voluit, ut paulo ante adnotavimus; ejus demum, ad quem in paritate meritorum pertinet uni, vel alteri gratificari, ut apud *Grat. loc. laudat. num.* 264. *et apud Ventrill. loco pariter cit. num.* 5.

giusta il §. 8. della Costituzione sopraccitata *In conferendis* di San Pio V. con molto maggior ragione, trattandosi di Parrocchia di Padronato Ecclesiastico ed essendo nel punto del più degno, e del più idoneo concordi il Patrono, ed il Vescovo, quello, che fra gli approvati dagli Esaminatori Sinodali pretende, che dal Patrono, e dal Vescovo gli sia stato fatto torto; se appella, non dovrà la sua appellazione esser sospensiva, ma unicamente riceversi in devolutivo non avendo il reclamante nel primo caso contra di se, che il giudizio del Vescovo, ed avendo il reclamante nel secondo caso contra di se, oltre il giudizio del Vescovo, ancor quello del Patrono. ANNO 1746.

O poi proseguendo il secondo membro della distinzione, nel punto del più idoneo non concorda il Giudizio del Vescovo con quello del Patrono Ecclesiastico: ed in questo caso, se chi essendo nel numero degli approvati dagli Esaminatori, e che è stato prescelto per più degno dal Patrono, pretende d'essere stato gravato dal Vescovo, nè vuol quietarsi al giudizio dato da esso a prò dell'altro, e percio appella, la sua appellazione devorà operare l'effetto sospensivo, e la Parrocchia dovrà restare sotto l'Economo, sinchè termini la lite fra chi è stato creduto più degno dal Patrono, e l'altro, che è stato qualificato per più idoneo dal Vescovo, e da esso, come tale è stato istituito nella Parrocchia, dovendosi in questo caso valutare, che il prescelto dal Vescovo ha contro di se il Giudizio del Patrono, che è lo stesso, che dire di quello, a cui il Concilio ha data in primo luogo la prescelta fra gl'idonei, ha voluto, che non essendovi veruno oppositore, stiasi al di lui giudizio, come di sopra si è veduto, di quello finialmente a cui in parità di meriti, tocca il gratificare più l'uno, che l'altro, come può vedersi appresso il Garzia *nel luogo citato al n.* 264. ed appresso il Ventriglia nel *luogo parimente citato al num.* 5.

PONT. A. VI. Quæ cum ita se habeant, nimis durum esset, si quis causa cadens in secundo judicio, quod fert Episcopus, et propterea appellationem interponeret; deinde ejus appellatio non operaretur nisi in devolutivo, et non etiam in suspensivo, cum regula in jure certa sit, cum aliquis in primo judicio victor in altero succumbit, si a secundi Judicis sententia appellet, ejus appellationem non solum in devolutivo, sed etiam in suspensivo valere.

Si opponeretur in hujusmodi causis omne appellandi jus sublatum esse a Concilio Tridentino *cit. cap.* 18. *vers. in omnibusque*, *sess.* 24. *de reformatione*, scire oportet, Concilium ibi loqui de eo, qui a relatione Examinatorum Synodalium provocat, a quibus idoneus probatus non est, cum se talem esse existimet, quod nihil pertinet ad speciem facti a Nobis propositam, in qua agitur de appellante ab irrationabili judicio Episcopi, cujus generis appellatio ignota fuit Sacro Concilio, sed usu introducta est a San. mem. Pio V. in laudata Constitutione, ut bene etiam considerat Fagnanus in suis mss. superius citatis: Insuper et illud opus est, intelligere, si quis contenderet argumentari posse a casu appellantis a mala relatione Examinatorum ad casum appellantis ab irrationabili judicio Episcopi, ejus argumentatio longius procederet, quam vellet, cum nec ipse velit provocantem ab irrationabili judicio Episcopi non audiri saltem in devolutivo, et Doctores doceant appellantem a mala relatione Examinatorum, ejus appellationem aut neque in devolutivo admitti, aut certe ad eum dumtaxat finem, ut famæ, atque existimationi suæ appellans consulere possit; amovendo notam ab Examinatoribus sibi inustam, nunquam vero, ut Ecclesiam Parochialem consequi possit, ut ad propositum nostrum bene disserit *Massobrius in praxi habendi concursum requis.* 5. *dub.* 4. *Ventrill. in praxi rerum Ecclesiasticarum part.* 2. *annot.* 5. §. 2. *n* 48.

Nel quale stato di cose sarebbe troppo duro, se soccombendo esso nel secondo giudizio, che si dà dal Vescovo, ed appellando la sua appellazione non avesse effetto, che in devolutivo, ed anche non operasse nel sospensivo, essendo regola bene assicurata in teorica, ed in pratica, che chi ha avuto per se un giudicato, e nel secondo giudicato soccombe, appellando, il suo appello abbia il suo vigore non solo in devolutivo, ma anche in sospensivo. ANNO 1746.

Che se mai da taluno si opponesse, essere in questi casi tolta ogni appellazione dal Concilio di Trento nel *cit. cap.* 18. *vers. in omnibusque*, *sess.* 24. *de Reformatione :* Sappia l' opponente, che il Concilio ivi parla di chi appella dalla relazione fatta dagli Esaminatori Synodali, che non l' hanno approvato per idoneo, quand' esso pretendeva d' esserlo, il che non ha che fare col caso nostro, nel quale si tratta dell' appellante *ab irrationabili judicio Episcopi*, appellazione non conosciuta dal Sacro Concilio, ma introdotta da S. Pio V. nella sua citata Bolla, come anche riflette il Fagnano ne' suoi manoscritti sopraccitati. Sappia in oltre, che chi pretendesse di argomentare dal caso dell' appellante *a mala relatione Examinatorum*, *ab irrationabili judicio Episcopi* porterebbe il suo discorso più avanti di quanto esso pretende : non pretendendo egli, che l'appellante *ab irrationabili judicio Episcopi* non sia sentito, almeno in devolutivo, ed insegnandosi da' Dottori, che l'appellante *a mala relatione Examinatorum*, o nemmeno è inteso in devolutivo, o quando gli viene accordato il devolutivo, gli è accordato pel solo fine, che possa salvare la propria riputazione, e levarsi la maschera postagli in viso dagli Esaminatori, ma non ad effetto, che possa conseguir la Parrocchia, come molto bene la discorrono il Massobrio in *Praxi habendi concursum requis.* 5. *dub.* 4. in Ventriglia *in Praxi Rerum Ecclesiasticarum part.* 2. *annot.* 5. §. 2. *num.* 48.

PONT. A. VI.

Hæc quidem sunt, quæ opportunum esse duximus exponere, ut responderemus iis, quæ a te quærebantur ea hebdomada, quæ Nobis omnium totius anni laboriosissima est, nempe Hebdomada Sancta. Te autem interea benevolo animo in caritate Dei complectentes tibi, tuisque omnibus in Florentina Diœcesi commorantibus Apostolicam Benedictionem impertimus.

Dat. die 9. Apr. 1746.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 9. Apr. 1746. Pont. Nostri Anno VI.

Che è quanto abbiamo creduto opportuno di esporre in risposta a' suoi quesiti in una settimana, che è la più laboriosa dell' anno per Noi, essendo la settimano santa. Ed intanto con pienezza di cuore abbracciandola, diamo a Lei, ed a tutti i suoi Diocesani l'Apostolica Benedizione. Anno 1746.

PONT. A. VI.

V. CHRISTIFIDELES

Indulgentias visitantibus Ecclesiam concessas, etiam Sanctiss. Eucharistia non exposita, lucrantur : Et de frequenti ejusdem Sanctissimæ Eucharistiæ expositione.

Venerabili Fratri Episcopo Warmiensi

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Duo Postulata Pontifici facta.

ACCEPIMUS in Civitate vestra frequenter exponi publice Divina Mysteria, et imperitam multitudinem in eo errore versari, ut arbitretur non lucrari Indulgentias, quæ conceduntur Christifidelibus ad Ecclesiam accedentibus, nisi publicæ venerationi in iisdem sacris ædibus Divina Eucharistia proponatur.

Quoad primum Indulgentiæ acquiruntur juxta formam, sub qua concessæ fuere.

Tam falsa opinio dissimulari non debet, cum indulgentias assequantur illi, qui omni peccati labe expiati satisfaciunt universis operibus, quæ præscribuntur ab eo, qui sacras Indulgentias elargitus est : Quamobrem si minime præcipiatur Fidelibus, ut sacra Mysteria publice exposita venerentur, apertissime constat in errorem maximum adduci eos, qui asserunt Indulgentias, quæ tribuuntur Fidelibus Ecclesiam invisentibus, haud comparari, nisi sacrum Eucharistiæ Sacramentum in ipsa adorationi publicæ exhibeatur.

Card. de Bissy rejicit opinionem,

In Diœcesi Tullensi (uti deprehenditur ex Rituali probati Viri Cardinalis de Bissy pag. 255.) quidam Regulares contenderunt se posse Divina Mysteria publice exponere, licet Episcopi fa-

cultas non intercederet, ob eam causam, quod Indulgentias ipsorum Ecclesiis concessas lucrari populus minime posset, nisi, cum ad easdem Ecclesias accederet, Divinam Eucharistiam publice expositam adoraret: Itaque Cardinalis de Bissy in Rituali, quod superius nominavimus, inanem prorsus ipsorum opinionem demonstravit, eo quod in illis Indulgentiis concedendis indictum non fuerat, ut Fideles pro Indulgentiis lucrandis ante Sacramentum Eucharistiæ publice expositum preces effunderent.

ANNO 1746. quod pro omnibus Indulgentiis lucrandis requiratur expositio SS. Sacramenti.

Porro id necessario requiritur ad consequendas eas Indulgentias, quæ Fidelibus conferuntur, qui Deum precantur in illis Ecclesiis, ubi Divina Mysteria spatio continuo quadraginta horarum exposita publice sunt; etenim id omnino præcipitur in hac Indulgentia concedenda, quæ a quadraginta horis continuis nomen accepit. Equidem veteris disciplinæ severitate remissa, nunc easdem Indulgentias concedi intelligitur, etiamsi Sacramentum Eucharistiæ per horas quadraginta continuas gravissimis de causis minime prostet, modo tamen horis diurnis semper expositum publice relinquatur. De hac re plura tradita sunt in Libro Patris Theodori a Spiritu Sancto Carmelitæ discalceati adhuc superstitis, qui inter Consultores Congregationis Indulgentiarum adnumeratur, *tom.* 2. *cap.* 2. *art.* 3. §. 2. Ipse quoque commemorat in eadem Congregatione propositum ac disceptatum fuisse, utrum abroganda videretur inducta jam consuetudo, ob quam peculiares quædam Indulgentiæ concedi solent, cum Divina Mysteria minori pompa in Ecclesiis adoranda proponuntur, responsumque fuisse, nihil certi statui oportere, cum a diversis rerum, ac temporum circumstantiis id omnino pendeat, ac dijudicandum sit.

Quando expositio requiratur.

Hactenus de illorum errore, qui se carere Indulgentiis putant, nisi Eucharistiæ Sacramentum prostet in Ecclesia, licet inter opera præscripta id minime recenseatur, nunc ad alia, quæ a

De secundo postulato.

PONT. A. VI.

nobis postulantur, respondeamus, videlicet, an sacra Eucharistia, quæ frequentissime in ista Civitate publice exponi solet, deinceps adorationi Fidelium rarius exponenda videatur; an etiam Ecclesiæ, an dies, in quibus id permittendum judicabitur, ab Episcopo designari debeant.

Quibus in casibus conveniens sit Sanctissimi expositio.

Illud in primis certissimum est huic Sedi Apostolicæ, in quibuscumque Ecclesiis etiam privilegio immunibus sive sæcularibus, sive Regularibus, non licere exponi publice Divinam Eucharistiam, nisi causa publica, et Episcopi facultas intervenerint; solius autem Episcopi partes esse, ut causæ publicæ meritum expendat, ac declaret. Id nos ipsi luculenter ostendimus in nostra Institutione, quam Bononiæ in lucem emisimus, cum illam Ecclesiam præsentes administraremus, et quæ italico sermone a nobis confecta decimo loco tomi secundi continetur. Ipsa nuper cum reliquis latine reddita fuit. quæ omnes typis quamprimum committentur; In illa igitur Institutione cognitum perspectumque fecimus, quam difficile reipsa sit decernere, utrum probanda, an improbanda sit Eucharistici Sacramenti frequens expositio. Hæc sane quæstio conferri potest cum alia quæstione, utrum consentaneum magis judicetur rem Divinam singulis diebus conficere, an vero aliquando intermittere; utrum pariter illi, qui Sacerdotes non sunt, et tamen ad percipiendam Eucharistiam quotidie accedunt, laude, an censura digni videantur. Nullum his quæstionibus responsum fieri potest, nisi antea declarentur peculiares rerum circumstantiæ, ex quibus omnis solutio difficultatis desumenda est.

Consilium, quod a Pontif. præbetur.

Ii, qui frequentes Eucharistiæ expositiones improbant, in medium afferunt irreverentiam, quæ plerumque cum ejusmodi frequentia conjungitur. Contra vero intelligimus veteri consuetudine factum esse, ut frequenter in ista Civitate Sacra Mysteria publice exponantur, quæ si abrogetur, fore ut populi Religio, ac

pietas imminuatur, ac turbæ concitentur. Itaque, qui præsens isthic versaris, et animarum curæ ac gubernio præpositus es, omnem operam, studiumque impendere debes, ut populus cultu, quo decet, ac veneratione Divinam Eucharistiam prosequatur. Quod si pro re consequenda opportunum existimes, frequentes Eucharistiæ expositiones diminuere, ea prudentia consilioque hoc negotium administres, ita ut Pusilli nullum scandalum, et offensionem patiantur; Rectores Ecclesiarum convoces, cum quibus tempus idoneum constituas, quo sacra Mysteria exponenda in qualibet Ecclesia sibi videantur; Ipsas Divinæ Eucharistiæ expositiones ita distribuas, ut in singulis urbis Regionibus sacra Mysteria publicæ venerationi quotidie exhibeantur, ne populus cultum deserat, quem Sacræ Eucharistiæ præstare consuevit. Interim, si plebem in eodem errore permanentem deprehendas, videlicet Indulgentiam nullam haberi, nisi in Ecclesia Divinum prostet Eucharistiæ Sacramentum, tum populo pollicearis te rogaturum abs Sede Apostolica, ut novam, ac veram Indulgentiam elargiatur illis, qui deinceps Ecclesiam, vel Ecclesias invisent, ubi Sacra Mysteria exposita publice fuerint. Quod si a nobis hæc postulentur, populi votis obsecundabimus, eumque Thesauris Indulgentiarum cumulare non omittemus. Hæc scribenda ad te putavimus, ut responsum propositis quæstionibus redderemus. Postremo Tibi Benedictionem Apostolicam impertimur. ANNO 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 16. Aprilis 1746. Pontificatus Nostri Anno sexto. Dat. die 16. Apr. 1746.

VI. NOVA METHODUS

Servanda in conficiendis, retinendisque rationibus proventuum, et expensarum Cameræ Apostolicæ.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pontifex pro recta Ærarii Cameræ Apostolicæ administratione plura constituit in Schedula Motus proprii, quæ inscritur.

APOSTOLICÆ Sedis Ærarium dispensationi Nostræ concreditum, ad Dei gloriam, ad subjecti Populi utilitates et commoda, ad Ecclesiasticæ Ditionis securitatem dignitatemque, provida diligentia administrari, ejusque rationes non Nostris solum, sed futuris etiam perpetuis temporibus, rectissimo æque ac perspicuo ordine confici et retineri cupientes; assiduo sex ferme annorum studio, plura cogitare, consulere, deliberare, et, quas utiliter expedire judicavimus, multas Ordinationes et Leges statuere, atque ad exitum perducere non destitimus, quæ late ac distincte explicata, et opportunis statutis atque decretis respective a Nobis sancita sunt in Schedula Nostri motus proprii die XVIII. mensis Martii recens elapsi Nostra manu signata, die vero XXIII. dicti mensis in Plena Camera exhibita et præsentata, deindeque in sequenti Camera diei XXVIII. ejusdem mensis in executionem Decreti dictæ Plenæ Cameræ, ac Constitutionis fel. record. Pii Papæ IV. Prædecessoris Nostri de registrandis *admissâ, et in Libro Signaturarum Nostrarum in actis dilecti Filii Felicis Antonii Pauletti unius ex prædictæ Cameræ Apostolicæ Secretariis*

Secretariis et Cancellariis existente, folio 39. et sequentibus, registrata; quae est tenoris sequentis, videlicet: Anno 1746.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Tenore del Moto proprio.

Motu proprio etc.

Proemio. Altri Sommi Pontefici hanno fatte varie disposizioni circa il tenere la Scrittura nella Computistaria Camerale.

1. Benchè da molti dei Romani Pontefici Nostri Prædecessori, e specialmente da Pio IV., Urbano VIII., e Clemente XII. di felic. record. sia stato altre volte considerato, niuna cosa essere tanto necessaria per la buona direzione ed amministrazione dell' Erario Pontificio, dalla quale in gran parte dipende la felicità de' Sudditi, e la pubblica salvezza, quanto che le rendite e spese della Camera Apostolica, sì ordinarie, che straordinarie, venissero di anno in anno con ordine e chiarezza fedelmente scritturate o bilanciate ne' Libri di essa Camera e sopra ciò sieno stati da' medesimi dati diversi ordini e provvedimenti, come apparisce dalla Bolla di Pio IV. che incomincia: *Cum inter cœteras*, del primo Novembre 1564. dal Chirografo segnato da Urbano VIII. li 30. Marzo 1627. e da altra Bolla di Clemente XII. che incomincia: *Ad circumspectam*, delli 14. Luglio 1735.

Nulladimeno fin ora non s'era conseguito il fine d'avere un' esatto Bilancio.

2. Nondimeno perchè l' esperienza ha dapoi dimostrato, che per lo mezzo de' suddetti provvedimenti non si era giammai conseguito il fine, per lo quale erano stati fatti: Cosicchè per mancanza di buona, e regolata Scrittura non era stato a Noi possibile, per qualunque premura ne facemmo nel primo e secondo anno del Nostro Ponteficato, avere lo stato del Nostro Erario, e molto meno alcun' altro Conto particolare, e subalterno, trovandosi questi o trascurati del tutto, oppure non bilanciati, com' apparisce dai vecchj Libri, che ancor oggi esistono in Computistaria.

PONT. A. VI.

I. Determinazione di Nostro Signore per conseguire tal fine, col dare nuovo sistema alla Depositaria Camerale.

3. Quindi è, che essendoci fermamente determinati di venire una volta a capo di quest' importantissimo affare, anche a fronte di tutte le difficoltà, che ci venivano proposte; in mezzo a tante altre gravissime cure del nostro Ponteficato, risolvemmo in primo luogo di dare un nuovo, e miglior sistema alla Depositaria Generale della Camera, e della nostra Tesoreria segreta, come pure alle altre Depositarie de' Monti, quali in passato solevano concedersi alli Tesorieri delle Provincie, o ad altri Appaltatori Camerali; E perciò col parere, e consiglio di una Congregazione particolare da Noi deputata facemmo nel dì 2. Agosto 1743. trasportare al nostro Monte di Pietà di Roma la suddetta Depositaria generale, e Tesoreria segreta, in sequela di un Chirografo speciale da Noi segnato il dì 31. del precedente Luglio, nel quale inoltre prescrivemmo diverse Regole, ed Ordinazioni per la buona amministrazione delle medesime, come da detto Chirografo, al quale vogliamo debba aversi sempre l' opportuna relazione.

II. Determinazione, coll' Unione delle depositarie de' Monti.

4. Dapoi con altra Cedola di nostro Moto proprio delli 4. Dicembre del medesimo anno 1743. ordinammo, che alla detta Depositaria Generale non solo restassero, come prima, unite le Depositarie de' monti chiamati delle *Dogane*, e della *Zecca*, ma inoltre che alla medesima parimente si unissero tutte le altre Depositarie de' Monti Camerali non Vacabili, che in quel tempo trovavansi concedute alli suddetti Appaltatori, e Tesorieri di Provincie, di mano in mano, che andassero terminando le respettive loro concessioni, come distintamente risulta dalla predetta nostra Cedola, a cui vogliamo similmente, che si abbia sempre condegna relazione.

III. Col dar' ordine di fare un

5. Indi assumendo la scabrosa, e difficile impresa della Scrittura, e Computistaria Camerale tentata più volte indarno da' Nostri Predecessori, ed essendo altronde informati dell'

idoneità, ed esperienza di Francesco Simonetti Computista in quel tempo della nostra Dataria, lo incaricammo di formare un nuovo Piano, o sia un nuovo sistema e metodo di Scrittura, quale dopo essere stato da esso formato, fu da Noi abbracciato col consiglio di Persone intelligenti, ed esperte; E similmente furono approvate, e di Nostra propria mano sottoscritte il dì 14. Novembre di detto anno alcune risoluzioni preliminari prese in più Congressi sopra ciò tenuti dalli Reverendissimi Cardinali Gentili, e Valenti, con Monsignor Mesmeri nostro Tesoriere Generale, Monsignor Rubini Commissario parimente Generale della nostra Camera; ed esso Francesco Simonetti, come più ampiamente apparisce dai Fogli di dette risoluzioni esibiti negli Atti del Castellani Segretario di Camera li 20. del medesimo Novembre del tenore, come siegue: *Nel Congresso tenuto avanti l' Eminentissimo, e Reverendissimo Signor Cardinal Gentili li* 10. *Novembre* 1743. *coll' intervento di Monsignor Mesmeri Tesoriere Generale di Nostro Signore, di Monsignor Rubini Commissario della Rev. Camera, e di Francesco Simonetti deputato al nuovo Impianto della Scrittura, e regolamento della Computistaria Camerale, furono proposti, e risoluti li seguenti Punti concernenti il detto nuovo regolamento, colla riserva però dell' approvazione di Nostro Signore:*

ANNO 1746. nuovo regolamento del modo di tenere la Scrittura, il che eseguito dal Simonetti fu da Sua Santità approvato

IV. Circa l'approvazione d' alcune resoluzioni preliminari considerate in una Congregazione particolare.

Primo. *Per togliere il gran giro delle partite, e la confusione della Scrittura è stato proposto, che le Regaglie Camerali di Ducato uno, e mezzo per ogni scudi cento di moneta, e le altre in Cere, Zuccari etc. altre volte assegnate a' Signori Chierici di Camera, e da poi nella soppressione della venalità di essi applicate alla stessa Camera, che presentemente si esigono da due Esattori a tal' effetto deputati, si debbano tutte unire alle Risposte de' Censi, o siano affitti, da principiare dall' anno cadente, e così sempre continuare in avvenire in tutti l' Istromenti d' Affitti, che si stipoleranno. Da ciò ne*

Prima risoluzione preliminare intorno alle Regaglie Camerali.

PONT. A. VI.

risulterà in primo luogo il risparmio delle provisioni, che si pagano alli suddetti Esattori, che l' esigono; Secondariamente resterà più breve la Scrittura; E finalmente si rileverà il giusto fruttato di ciascun Provento, ed Affitto. Quando da Nostro Signore resti approvata la detta risoluzione, nell' atto dell' esecuzione, si è proposto, similmente coll' approvazione di Nostro Signore, di assegnare agl' odierni Partecipanti di una porzione di dette Regaglie la rata, che dal ragguaglio di un decennio apparirà, che li medesimi abbino partecipato, da fissarsi a ciascuno di essi Partecipanti dal primo Gennaro 1744. *e così sempre continuare in avvenire di anno in anno, in vigore di una Tabella da dirigersi alla Depositaria della Camera, ed essendosi formato il detto Scandaglio, ne risultano le seguenti partecipazioni, cioè: A Monsignor Governatore ogn' anno scudi* 2000. *A Monsignor Avvocato Fiscale scudi* 1200.*: A Monsignor Commissario della Camera scudi* 1200.*: A Monsignor Fiscale scudi* 1200. *A Monsignor Avvocato de' Poveri scudi* 1200. *Al Computista de' Spogli scudi* 1050.*:* Secondo. *Nel proseguire il Piano della suddetta Scrittura si trova, che negl' Istromenti d' alcuni Appalti restano assegnate alli medesimi Appaltatori alcune Entrate, e Proventi, che per la loro insussistenza, o deficienza, gli si bonifica l' importo: si è pensato, quando venga approvato da nostro Signore, di diminuire il Censo a porporzione delli buonifichi, e sgravj certi, che si fanno ogn' anno alli medesimi Appaltatori, e rimediare a questo disordine, il quale non solo confonde la Scrittura, ma toglie ancora la verità della giusta rendita di ciascun Appalto;* Terzo. *Nel proseguire similmente il suddetto Piano si trova, che in compenso del Censo, che pagano li Tesorieri delle Provincie, oltre alcun' entrate incerte di quella Provincia, che gli si assegnano in correspettività di detto censo, gli restano assegnate ancora l' esazioni di alcuni Dazj, e Pesi Camerali, che si pagano dalle Communità*

Secunda, del bonifico agli Appaltatori d' alcuni proventi loro assegnati.

Terza, circa l' esationi d' alcuniDazj etc. commesse alli Tesorieri delle Provincie

di ciascuna Provincia, oltre altre esazioni assegnategli ad esigere da altri Appaltatori similmente in correspettività del Censo; Si è pensato che, quando venga approvato da Nostro Signore, verrebbe molto bene di levare dal Censo li detti Dazj, e Pesi Camerali, siccome ancora ogn' altra esazione, e dare tutto in esigenza al Tesoriere, a similitudine delle altre Tasse Camerali, che similmente si pagano dalle Comunità, che già si esigono da essi Tesorieri, coll' istesse condizioni però, che porta l' Istromento; Da ciò ne risulterà in primo luogo, che resterà separato il certo dall' incerto, mentre sotto il titolo del Censo resteranno solamente assegnate le rendite incerte di quella Provincia, che sogliono affittarsi, per un sacco d' ossa, e resterranno sotto il titolo di esazioni quelle rendite certe consistenti nell' esigenze de' Dazj Camerali, ed altro, di cui il Tesoriere è tenuto renderne conto a parte, e corrispondere alla Camera quell' istessa somma, che gli si dà in esigenza; ne risulterà ancora una maggior chiarezza nella Scrittura, quando in essa li suddetti Dazj, e Pesi Camerali saranno regolati nella stessa guisa, che sono regolate tutte le altre Tasse, nelli Conti particolari delle quali restano individuate tutte le Comunità tassate: Per la pronta esecutione de' suddetti tre Punti, quando venghino approvati da Nostro Signore, si è pensato di venire alla moderazione degl' Istromenti con un picciolo Istromento di dichiarazione per quello solo riguarda li suddetti tre Capi, colle facoltà necessarie, ed opportune a Monsignor Tesoriero per il detto effetto, il che potrà facilmente eseguirsi, mentre non porta alcun pregiudizio, nè fa alcuna alterazione nè per la Camera, nè per l' Appaltatore. In sequela di detti nuovi Istromenti di dichiarazione si è pensato essere necessario di rinnuovare ancora tutte le Tabelle cogli Appaltatori non solo per uniformarsi alli detti nuovi Istromenti, ma anche per correggere alcune altre partite, che hanno necessità di correzione; l' esecuzione di quanto sopra si è detto,

ANNO 1746.

Modo d' eseguire queste tre resoluzioni preliminari con la rinnovazione anche delle Tabelle

PONT. A. VI. *per quello riguarda la rinnuovazione delle Tabelle, si è stabilito, che debbano farsi da Francesco Simonetti, da sottoscriversi poi, ed approvarsi da Monsignor Tesoriere, e Monsignor Commissario; Per quello poi riguarda l' unione delle Regaglie al Censo, da conteggiarsi intieramente sul piede presente, e la diminuzione del detto Censo da farsi, dopo conteggiate le dette Regaglie, tanto per li buonifichi, e sgravi, che non si faranno più agli Appaltatori, quanto per l' esigenza de' Pesi Camerali, ed altro, che dovrà porsi a parte si è stabilito, che tutto il detto Conteggio debba farsi dal detto Simonetti colle sue dimostrazioni, da riconoscersi da Monsignor Commissario, e da poi, approvate che siano da Monsignor Tesoriere, se ne stipoli il nuovo Istromento di dichiarazione, o sia moderazione :* Quarto. *Si trova finalmente, che li Appalti Camerali scadono in diversi tempi dell' anno, e fuori dell' ordine della loro giusta scadenza; e ciò che fa maggior confusione è, che alcuni Proventi, non ostante che siano affittati tutti ad un medesimo Tesoriere, o Appaltatore, tuttavia scadono similmente in diversi tempi, e fuori del suo buon' ordine : questo disordine causa moltissimi sconcerti, non solo alla Computistaria, ma anche alli medesimi Appaltatori, mentre, rispetto alla Computistaria, gli toglie il modo di poter dare in fine dell' anno il giusto fruttato di tutti li Proventi, ed Entrate Camerali di quell' anno per causa della già detta diversità de' tempi, conforme ancora confonde il Bilancio da farsi dalla detta Computistaria di tutti li Debitori e Creditori, li quali per causa della detta scadenza fuori d' ordine accade, che la maggior parte de' Debitori appariscano Creditori; Rispetto poi agli Appaltatori, perchè le scadenze seguono fuor di tempo, e nel mezzo delle raccolte, ne succedono ordinariamente delle liti tra l' Appaltatore, ch' esce, e quello, ch' entra. Per rimedio di questo disordine, quando venga approvato da Nostro Signore, si è proposto, che in primo luogo la Santità Sua si degni di dare*

Quarta, circa la scadenza degli Appalti, e loro Censi

a Monsignor Tesoriere tutte le facoltà necessarie, ed opportune di poter prorogare, o diminuire li Appalti, per farli scadere alla giusta scadenza, secondo, che porta la qualità dell' Appalto, ed intanto il suddetto Simonetti, coll' assistenza dell' Eminentissimo Signor Cardinal Gentili, proccuri di concordare cogli Appeltatori o la proroga, o la diminuzione del tempo, come si è detto di sopra; secondariamente per quelli, che si saranno potuti concordare senza pregiudizio della Camera, nè dell' Appaltatore, Monsignor Tesoriere ne faccia stipolare Istromento relativo al primo, rispetto alli patti, e condizioni; E finalmente per quelli, che non gli riuscirà poter concordare colli odierni Appaltatori, si dovranno lasciare nella scadenza, che sono, con che però nella rinnovazione di essi Appalti si debbano allora accomodare le giuste scadenze de' tempi, con prorogare, o diminuire la scadenza, ed il tempo dell' Appalto: Quinto. *Per agevolare sempre più la Scrittura si è pensato esser necessario, che Nostro Signore ordini con suo Chirografo, che tutti li Tesorieri, ed Appaltatori, che hanno obbligo di pagare le Tabelle, siano obbligati di semestre in semestre, cioè nel primo semestre, dentro il termine di due mesi, di mandare tutte le giustificazioni de' pagamenti fatti alli descritti in quella Tabella, e dalla Computistaria glie-se ne dovrà fare la ricevuta, o sia fede di credito, per dargline credito ne' loro Conti, e nel secondo semestre dentro il termine di tre mesi di mandare le altre giustificazioni de' pagamenti fatti, come sopra, unitamente col Conto intiero di tutto l' anno, per fargl' il solito saldo, e così continuare di anno in anno, e rispetto alle ordinazioni straordinarie devranno fare lo stesso, con fargliene però il mandato di rimborsi, da rilasciarsi in conto dell' Appalto: che tutti li Artisti siano similmente obbligati, terminato l' anno a Decembre, di consegnare in Computistaria i loro Conti dentro il Mese di Gennaro dell' anno seguente, e per quelli Conti, che si sogliono tassare dagli Architetti, siano obbligati di consegnarli in*

ANNO 1746.

Quinta circa il redimento de' Conti degli Appaltatori, e Tesorieri.

PONT. A. VI.

detto mese di Gennaro alli Misuratori della Camera, o siano Architetti, li quali poi siano obbligati di consegnare li medesimi Conti in Computistaria dentro il mese di Febraro tarati, ed aggiustati del tutto. Per la più pronta esecuzione, rispetto agli Appaltatori, passati li termini come sopra limitati, dovranno gravarsi della gravatoria di un tanto il giorno, sin all' esibizione de' Conti, da applicarsi a qualche Luogo Pio, da destinarsi, presentemente da Nostro signore, la quale non possa assolversi nè da Monsignor Tesoriere, nè da verun' altro; e rispetto agli Artisti, non portando li Conti nel termine come sopra prescritto, che non gli si paghino nè in tutto, nè in parte sin' all' anno seguente, col defalco di un cinque per cento da applicarsi, come sopra; E rispetto alli Misuratori della Camera, sotto pena per il primo mese della perdita di tre mesi della loro provisione, da applicarsi, come sopra, e dopo il decorso di un mese, chi non avesse esibiti li Conti, che deve, sotto pena della privazione della Carica, e tutto ciò per avere in pronto in fine d' anno l' occorrente, che bisogna per la Scrittura, per poter dare al Prencipe Supremo con tutta la prontezza il Bilancio dell' anno, che scade, e togliere il disordine della longaggine de' Tesorieri, ed Artisti nel dare li loro Conti, che ritardano il divisato Bilancio : Sesto : *Dovendosi secondo il nuovo Piano, o regolamento, unire le tre Computistarie della Camera in una sola Computistaria, nella quale non solo dovranno continuamente andare li Giovani ad operare, ma anche dovranno in essa trasportarsi tutti li Credenzoni, Libri Mastri, Protocolli, ed altre Scritture concernenti, l' interesse dell' Azienda del Principato, presentemente sparse, e divise in tutte tre le Computistarie; Si è perciò pensato di providere, che siccome per il primo Gennaro dell' anno venturo si dovrà dar principio ad eseguire il detto nuovo Piano, e regolamento della Computistaria a forma del nuovo Impianto, che per quel tempo si spera compito; ond' e precisa necessità, che per detto tempo si trovi in ordine una Casa, dove dovrà*

Sesta, circa l' Unione in una sola Computistaria, e sito.

collocarsi la Computistaria, e nella quale, occorrendo, possa esservi ancora l' abitazione per chi dovrà sovrintendere alla medesima; quando dunque resti approvato da Nostro Signore, è stato scelto per sito più comodo il sito di Monte Citorio, ed è stata data l' incombenza al sudetto Simonetti, perchè in detto sito procuri di trovare una Casa sufficiente per tutto il comodo sudetto, e quando Monsignor Tesoriere l' averà approvata, possa anche stabilirla colla maggior sollecitudine possibile.

ANNO 1746.

» Abbiamo letto, e considerato quanto si contiene in questi Fogli, quali approviamo in » tutto, e per tutto, commettendo al Signor » Cardinal Gentili, che se l' intenda con Monsignor Tesoriere per l' esecuzione, estensione » de' Chirografi, ed ogn' altra cosa opportuna, » e necessaria per la detta esecuzione; e non » vedendo ne' fogli indicato l' esame, e revi- » sione de' Conti delle Regaglie consegnate per » lo passato al Depositario Generale, ordiniamo » a Monsignor Tesoriere, che badi, ed invigili » al detto esame, e revisione: 14. Novembre » 1743. BENEDICTUS Papa XIV.

Approvazione di tali resoluzioni preliminari.

6. Segnammo in fine sotto il giorno 31. Decembre 1743. altro special Chirografo diretto al sunnominato Monsignor Mesmeri Tesoriere, nel quale sopprimendo le tre Soprintendenze de i Procuratori di Collegio già istituite da Clem. XII. con detta sua Bolla de i 14. Luglio 1735., ordinammo, che in avvenire, le tre Computistarie Camerali si unissero, e riducessero ad una sola, et in un sol luogo, e sotto un sol Capo, e Computista Generale, da deputarsi da Noi, e Nostri Successori pro tempore, con dividere, e regolare la Scrittura de Conti appartenenti alla Camera, in diversi Libri ivi distintamente enunciati, ed espressi: Ed in sequela di ciò commettemmo al suddetto Francesco Simonetti di por mano all' Opera, secondo il suddetto nuovo Piano, col titolo di Pro-Computista Generale della Camera, e prescrivemmo altre regole, e provvedimenti tanto in rapporto alli tre

Successivamente furono soppresse le sopraintendenze, e ridotte le Computistarie ad una, sotto un sol Capo.

PONT. A. VI.

Procuratori di Collegio, che possedevano le tre soppresse Sopraintendenze, quanto rispetto alli Scritturali, e Giovani della nuovo Computistaria, loro provisioni, ed emolumenti, come in esso Chirografo, a cui pure vogliamo debba sempre aversi l'opportuna relazione.

Dopo l' esecuzione di tali Ordinazioni, fu fatto il Bilancio à tutto il 1744.

7. Oggi dunque essendo già stata in esecuzione de' suddetti nostri ordini trasportata al Monte di Pietà fin sotto li 2. Agosto 1743. la Depositaria Generale della Camera colla nostra Tesoreria segreta, et ad essa unite di tempo in tempo, che sono andate terminando le Depositarie de' Monti, alla riserva delle due sole del Monte San Pietro quinta, e del Monte Ristorato terza erezione, per non essere per anche scadute le loro concessioni: et essendo stati pur anche dal più volte nominato Francesco Simonetti con la benedizione di Dio, e con la indefessa, e continua applicazione di mesi ventidui, impiantati, e scritturati con felicità, e chiarezza, e secondo la divisione prescritta in detto Chirografo delli 31. Decembre 1743. tutti li Conti appartenenti alla nostra Camera, bilanciati, e saldati quelli, che restavano in gran numero da saldarsi, e pareggiarsi; e finalmente formato il Bilancio generale a tutto il decorso anno 1744., e quello a Noi presentato nei primi giorni di Novembre prossimo passato con plenissima nostra soddisfazione.

Con ciò si darà adito alla riforma delle spese, ed al sollievo de' Sudditi.

8. Affinche in avvenire non più si trascuri un' Opera così necessaria per il buon governo del Principato, e de' Sudditi, giacchè senza la scorta di una Scrittura ben distinta, e regolata si rende del tutto impossibile, come in fatti sin' ora è stato non meno a Noi, che a' nostri Predecessori, appunto per mancanza di detta Scrittura, il pensare dadovero o alla riforma, e diminuzione di quelle spese, che possono essere o del tutto inutili, o in gran parte superiori al bisogno, oppure all' accrescimento delle pubbliche rendite, non già con imporre nuove perpetue Gabelle, dalle quali anche nelle

maggiori angustie siamo stati, e saremo sempre alienissimi, ma bensì con facilitare, e migliorare il comercio tanto interno, quanto esterno del nostro Stato. ANNO 1746.

Si deroga alle disposizioni contrarie per osservanza delle predette Ordinazioni, quali si confermano di Moto proprio, ed in forma specifica.

9. Colla presente Cedola, nella quale vogliamo, che si abbia per inserito, e di parola in parola registrato lo intiero tenore del Chirografo sopra il trasporto della Depositaria generale, e della nostra Tesoreria segreta al Monte di Pietà, della Cedola di Moto proprio intorno all' unione de' Monti, e trasporto delle Depositarie degli altri Monti Camerali dopo la terminazione delle loro respettive concessioni, da farsi al Monte di Pietà, dell' altro nostro Chirografo delli 31. Decembre 1743. circa la soppressione della tre Soprintendenze delle Computistarie, e la riduzione ad una sola Computistaria, della sudetta Bolla di Pio IV. dell' anno 1564., del Chirografo d' Urbano VIII. dell'anno 1627., dell' altra Bolla di Clemente XII. dell' anno 1735., e di altro qualunque Chirografo, Moto proprio, Ordini, Regolamento, Editto, e Costituzione di qualunque nostro Predecessore, Cardinali Camerlenghi, Tesorieri generali, Chierici di Camera, e di altro chicchesia, alli quali tutti, e singoli, e specialmente l' accennata Costituzione Clementina, quanto all' erezione, ed istituzione delle Tre Soprintendenze alle Computistarie della nostra Camera, ed in tutte le altre parti, che possono, o potessero essere in qualunque modo ripugnanti, e contrarie a quanto disponiamo nella presente nostra Cedola, colla pienezza della nostra Apostolica Podestà in forma amplissima deroghiamo, e quelli, e quella in dette sole parti cassamo, ed annulliamo. Di nostro moto proprio, certa scienza, e matura deliberazione d' animo, e pienezza di detta nostra Potestà approviamo in primo luogo, e confermiamo la disposizione dell' indicato nostro Chirografo delli 31. Luglio 1743., le risoluzioni in esso inserte, la Cedola di Moto proprio in data li 4. Decembre detto anno sopra l' unione, e trasporto di tutte le Depo-

PONT. A. VI.

sitarie de' Monti, come pure li preinserti Fogli; e finalmente l' altro nostro Chirografo segnato li 31. Decembre dello stesso anno circa la soppressione delle tre Soprintendenze, e la riduzione delle tre Computistarie ad una solamente, e tutte, e singole cose in essi concedute, riferite, ed espresse, ed in sequela di simile generale conferma approviamo, e confermiamo ancora in particolare il trasporto già fatto al nostro Monte di Pietà di Roma della Depositaria generale della Camera, e della nostra Tesoreria Segreta, come pure l' unione già seguita alla medesima Depositaria generale di tutte le Depositarie de' Monti, volendo, ed ordinando, che similmente alla medesima si uniscano le altre due mancanti Depositarie di S. Pietro quinta, e Ristorato, terza erezione, subito, che termineranno le concessioni di esse respettivamente fatte a Francesco Maria Degola Appaltatore di Castro, e Ronciglione, e Francesco Saverio Leonori Tesoriero della Marca, e che puntualmente si osservino tutte, e singole altre Ordinazioni contenute nelli preindicati nostri Chirografo dei 31. Luglio, e Moto proprio delli 4. Decembre 1743. Per più facile esecuzione delle quali vogliamo, e comandiamo colla presente, che per comodo di dette Depositarie si debbano da Monsignor Tesoriere accrescere altre due, o tre Stanze, oltre le già assegnate, quando però succederà il caso d' unirsi alla medesima le suddette Depositarie degli altri due Monti, e che inoltre debba il medesimo destinare con pubblica Notificazione due giorni di ciascuna Settimana per li soli Esattori, quali hanno incombenze di moltiplicità di esazioni de' frutti de' medesimi Monti, lasciando gli altri in servizio de' Particolari, affinchè con questa separazione di giorni, si tolga ogni confusione, e tumulto de' Concurrenti, e cessi affatto l' abuso già vietato con speciale Editto, che per esiggere i frutti dei Monti sia veruno obbligato a pagare cosa alcuna per prender luogo prima degli altri,

Si prescrive anche l'Unione dell' altre Depositarie de' Monti con gli Ordini Opportuni per comodo de' Montisti.

10. Respetto poi alla nuova Computistaria approvando similmente, e pienamente confermando tutte le nominate precedenti nostre disposizioni intorno alla medesima Computistaria, suo metodo, e regolamento; come sopra emanate, e volendo Noi precisamente, ed efficacemente, che in avvenire si continui, e proseguisca la Scrittura Camerale nella medesima forma, e maniera, e con lo stesso metodo, e sistema, con il quale è stata impiantata, e regolata a tutto il suddetto anno 1744. dall' anzidetto Francesco Simonetti, come che fondata su le più giuste, e vere regole della Professione: Ordiniamo a tal fine, e comandiamo, che a tenore dei preinserti Fogli di nostra propria mano approvati, e sottoscritti, e di detto nostro Chirografo delli 31. Decembre 1743. la Computistaria della Camera sia una sola, e tutta unita in un luogo, come stà presentemente nella Piazza di Monte Citorio sotto la direzione, e governo di un solo Computista generale, da deputarsi dal Romano Pontefice pro tempore, come in fatti Noi abbiamo già deputato, ed eletto il più volte nominato Francesco Simonetti coll' annua provisione, comodo di abitazione presso di essa Computistaria, ed altri emolumenti distintamente espressi in un Breve da Noi spedito li 13. Gennaro del corrente anno 1746.

Anno 1746.

Quanto alla Computistaria Sua Santità comanda l' osservanza del nuovo sistema di Scrittura sotto la direzione di un solo Capo.

11. Dovrà per tanto il suddetto Francesco Simonetti odierno Computista, e tutti li altri di lui Successori ritenere nella Computistaria generale della Camera li seguenti Libri Mastri, e loro Libri subalterni nella forma, che presentemente sono, cioè un *Libro Mastro generale* chiamato *di Roma*, nel quale non solamente sieno scriturati tutti li Appalti, e Proventi di Roma, e tutti li Depositi, e pagamenti, che si faranno nella Depositaria generale, con più le rendite d' Avignone, ma inoltre venga ancora riportato il netto di tutti li altri Libri Mastri quì sotto notati. E per buon regolamento di

Inoltre stabilisce l' ordine, ed il contenuto de' Libri Mastri, e subalterni dalla Computistaria.

Primo Libro Mastro generale detto di Roma.

PONT. A. VI.

questo Libro Mastro generali di Roma dovranno similmente tenersi li seguenti Libri subalterni, cioè: Saldo de' Conti: Entrata, et Uscita corrente della Depositaria: Entrata, ed Uscita della Tesoreria segreta: Entrata, ed Uscita dell' Aggiunta de' Monti: Registro dell' Ordinazioni di Roma, e suo Distretto: Registro de' Mandati, che dalla Computistaria si spediscono alla Depositaria: Registro de' Mandati, che si spediscono da' Tribunali alla Depositaria: Registro de' Mandati, che si spediscono sopra l' Aggiunta de' Monti: Registro de' Mandati, che si spediscono al Monte di Pietà, e Banco di San Spirito: et finalmente il Rincontro di detto Monte, e Banco.

Secondo Libro Mastro detto delle Soldatesche.

12. Per le Soldatesche, e Milizie dovrà tenersi altro *Libro Mastro* chiamato *delle Soldatesche*, nel quale oltre tutte le Guardie, e Soldatesche di Roma saranno scritturate le spese di tutte le Fortezze, e Torri del nostro Stato Ecclesiastico, le spese di tutti li Presidi del medesimo nostro Stato, tra' quali quelli di Ferrara, Fort' Urbano, Avignone, ed altri, le spese delle Galere, ed ogn' altra cosa, che appartenga alle Milizie, con li seguenti Libri subalterni; cioè: Entrata, ed Uscita della Depositaria generale per il conto delle Soldatesche: Registro de' mandati, che dalla Computistaria si spediscono alla Depositaria: Registro delli ordini, che si spediscono per fuori di Roma, e delle lettere di ordinazioni Ruoli di tutte le Milizie di Roma.

Terzo Libro Mastro detto Della Marca Stato d'Urbino, e Camerino.

Quarto: delle Legazioni di Bologna, Ferrara,

13. Per la Provincia *della Marca*, *Stato di Urbino*, *et Stato di Camerino* dovrà tenersi altro Libro Mastro, come pure dovrà tenersene un' altro similmente Mastro per le due Legazioni *di Bologna*, e *Ferrara*, *e per il Ducato di Benevento*, con li seguenti Libri subalterni per ambidue detti Libri Mastri, cioè: Saldo de' Conti: Registro d' Ordini, e lettere di Ordinazioni.

14. Altro Libro Mastro dovrà tenersi per la Provincia *dell' Umbria*, *e Ducato di Spoleto*, ed altro per la Provincia del *Patrimonio*, *e Stato*

di Castro, e Ronciglione, colli seguenti Libri subalterni per servizio di ambidue, cioè: Saldo de' Conti: Registro d' ordini, e lettere di ordinazioni.

ANNO 1746. e Ducato di Benevento.

15. Così pure per la Provincia di *Romagna* dovrà tenersi il suo Libro Mastro, ed altro per la Provincia di *Marittima, e Campagna, Lazio, e Sabina* colli medesimi Libri subalterni, cioè: Saldo de' Conti, Registro d' Ordini, e Lettere di ordinazioni.

Quinto Libro Mastro: dell' Umbria etc.

Sesto: Del Patrimonio etc.

16. In oltre dovrà tenersi un Libro Mastro de' *Monti Camerali*, nel quale sieno scritturati tutti li luoghi de' Monti Camerali non vacabili, non solo per il debito in sorte, ch' hà la nostra Camera, ma ancora per il debito de' frutti sì correnti, che arretrati. Di più tutte le aggiunte, ed estrazioni di essi Monti; e finalmente il debito in sorte, che hanno tutte le Comunità dello Stato a favore di essa Camera per Monti estinti dalla medesima, come anche alcuni Tribunali, ed altri ammessi a detti Monti, e loro frutti correnti. Questo Libro Mastro de' Monti dovrà avere li seguenti Libri subalterni, cioè: Saldo de' Conti: Entrata, ed Uscita de' frutti correnti: Entrata, ed Uscita de' Residui recenti di essi frutti: Entrata, ed Uscita de' Residui antichi a tutto Decembre 1736.: Entrata, ed Uscita dell' estrazioni correnti: Entrata ed Uscita dell' estrazioni antiche a tutto Giugno 1743.: Registro de' Mandati per li detti Residui antichi de' frutti: Registro de' Mandati per le dette estrazioni antiche, e Registro di lettere.

Settimo Libro Mastro: di Romagna

Ottavo: Di Marittima, e Campagna, Lazio, e Sabina.

Nono Libro Mastro: De Monti Camerali.

17. Benchè ne' Monti Communità non abbia la nostra Camera interesse alcuno, essendo quelli a solo peso di esse Communità, nondimeno vogliamo, che ancora di detti Monti Communità si tenga un Libro Mastro, nel quale sieno scritturate tutte le Comunità Debitrici tanto per conto di Capitale, quanto per frutti, affinchè si possano formare le Tabelle, che si consegnano alli Tesorieri delle Provincie per esiggere detti frutti: E similmente si possa ri-

Decimo Libro Mastro: de Monti Communità.

POST. A. VI. conoscere nelli Conti, che li medesimi dovranno ogn' anno esibire in Camera, se le partite esatte corrispondano al debito di esse Communità, fatto il calcolo di quelle, che averrano estinto, e delle altre, che saranno state surrogate. In oltre in questo Libro dovrà esservi il Conto della Depositaria generale come depositaria di detto Monte Communità, per riconoscere li depositi fatti dai detti Tesorieri, e li pagamenti fatti alli Montisti. Questo Libro Mastro del Monte Communità dovrà avere parimente li suoi Libri subalterni, cioè : Saldo de' Conti : Registro delle notificazioni, che si trasmettono ai Tesorieri delle Provincie tanto per le Communità, ch' estinguono, quanto per le altre, che sono surrogate : Rincontro con la Depositaria Gen. per li depositi, e pagamenti suddetti.

Undecimo Libro Mastro dell' Investiture Camerali.

18. Per *le Investiture Camerali* si terrà altro Libro Mastro con il suo Libro subalterno di Entrata, ed Uscita della Depositaria : In detto Libro Mastro però non devono esser comprese le Investiture del nostro Stato di Ferrara, delle quali ordiniamo, che debba farsene dal Commissario della Camera residente in detta Città un' appurato, e diligente Catastro, da terminarsi onninamente dentro il corrente anno, colla descrizione delli nomi delli odierni Possessori, e coll. indicazione delle Investiture originarie, e loro successive rinnovazioni, quale dovra ritenersi in quella Computisteria Camerale, e per la prima volta, subito compito, dovrà trasmetterne una copia autentica in Roma a Monsignor Tesoriero, per farla conservare nella Computisteria di Roma : e per la pronta esecuzione tanto della nuova compilazione del medesimo Catastro, da terminarsi, come sopra, quanto del proseguimento di esso in tutte le occorrenze di mutazioni, e nuove concessioni; ne incarichiamo il suddetto odierno Commissario della Camera, e tutti gli altri pro tempore, quale innoltre debba ogn' anno dopo la Festa

de' Santi Pietro, e Paolo trasmettere a Monsignor Tesoriero Generale di Roma un Libretto distinto di tutti li Feudatarj, Livellarj, e Canonisti, che si trovano allibrati in detto Catastro, con annotare dicontro alle partite de' medesimi il fatto, o non fatto pagamento del Canone da loro respettivamente dovuto in quell' anno, e Monsignor Tesoriero suddetto lo farà da poi passarne nella Computisteria Camerale di Roma, per passare la dovuta Scrittura: ed altro Libro Mastro dovrà tenersi per *li Conti a parte*, che sono in Depositeria, ne' quali ha interesse la Camera, e che hanno diverse disposizioni, e vincoli, col suo Libro subalterno di Entrata, ed Uscita.

Anno 1746.

Duodecimo Libro Mastro De' Conti a parte.

19. Dovrà pure tenersi un Libro Mastro di tutte le *Armi*, ch' esistono tanto nelle Armerie, quanto ne' Presidj, e Fortezze di Roma, e di tutto lo Stato Ecclesiastico: ed un' altro Libro Mastro delle *Polveri*, che servono a detti Presidj, Fortezze, e Torri, con il registro per ciascheduno di detti due Libri Mastri.

Decimo terzo Libro Mastro dell' Armi.

20. Finalmente oltre li suddetti quattordeci Libri Mastri, e loro Libri subalterni poc' anzi descritti, dovrà tenersi il Registro di tutti li Chirografi, ed il Registro di tutte le Patenti, e deputazioni, ne' quali la Camera abbia qualche interesse, ed un altro Libro, in cui si registrino ogni sera le partite de' depositi, che di giorno in giorno verranno fatti nella depositeria Generale; le quali partite dovrà il Computista Generale farle riportare ogni giorno dalli Scritturali della Computisteria ne' Libri intitolati: *Saldo de' Conti*, per tenere in giornata li conti de' Debitori Generali, ed in tal guisa poter vedere li loro residui ad ogni occorrenza con tutta chiarezza. Vogliamo però, che a titolo di detto registro di Patenti, e deputazioni, non s' induca alcuna nuova gravezza, ma quelle Patenti, e deputazioni, per lo cui registro non si è pagata sin' ora alla Computisteria ricognizione alcuna, anche per lo avve-

Decimo quarto delle Polveri.

Registro da tenersi de' Chirografi, Patenti etc.

Registro de' Depositi ne' Libri: Saldi di Conti.

PONT. A. VI.

nire si registrino *gratis*: E per le altre, per le quali è stato fin' ora solito pagarsi qualche ricognizione, non si esigga dalla Computisteria cosa alcuna più del solito.

Delli Scritturali, ed Ajutanti della Computisteria, loro Uffizio, deputazioni e remozioni.

21. E come che tutti li soprariferiti Libri non potrebbero ritenersi, e scritturarsi senza l'opera di più scritturali, ed Ajutanti: Quindi è che a tal' effetto, e per ogn' altro servizio occorrente di essa Computisteria; non solo vogliamo ed ordiniamo, che si tengano li Scritturali, ed ajutanti con le rispettive provisioni già notate, ed assegnate nel Rollo esistente nelle Depositeria Generale, confermando Noi, ed approvando colla presente nostra Cedola di Moto proprio le suddette provisioni già assegnate da Monsignor Tesoriero, e li altri emolumenti similmente applicati a detta Computisteria in esecuzione del nostro predetto Chirografo dell' ultimo Decembre 1743. ma in oltre vogliamo, e comandiamo, che sia in facoltà, ed arbitrio di detto Francesco Simonetti, e di qualunque altro Computista Generale pro tempore, a peso, e pericolo de' quali restano tutte le operazioni appartenenti a detta Computisteria Generale, il rimuovere, e licenziare qualunque de' suddetti Scritturali, ed Ajutanti, con che però nel sostituirsi un' altro in luogo del rimosso, debba farsi la nuova deputazione del Computista Generale, con la intelligenza, ed approvazione del Monsignor Tesoriero.

Peso del Computista generale di formare ogn' anno il Bilancio generale si di Scrittura che di Cassa, da presentarsi al Pontefice.

22. Sarà peso, ed incombenza precisa, e principale del Computista Generale della Camera, ora, e pro tempore esistente, cavare ogn' anno dalli sopra enunciati Libri Mastri non solo il Bilancio generale di *Scrittura* nella stessa guisa, e collo stesso metodo, e regolamento, ch' è stato cavato, e formato il Bilancio a tutto l'anno 1744., ma ancora per maggior lume Nostro, e de' Nostri Successori, il Bilancio *di Cassa*: Cosicchè possa riconoscersi la quantità precisa, che resterà ogn' anno in Roma a disposizione di Monsignor Tesoriero Generale, e gli avanzi,

o disavanzi della Cassa distintamente dai Nomi de' Debitori. Fatti poi li suddetti due Bilanci di Scrittura, e di Cassa, dovrà il medesimo Computista presentarli a Noi, ed a' nostri Successori pro tempore onninamente dentro il mese di Giugno dell' anno susseguente, rimossa qualunque ulteriore dilazione, altrimenti il medesimo computista Generale, spirato il detto mese di Giugno, soggiaccia alla gravatoria di scudi dieci d'oro il giorno, e se mai dopo il decorso di un' altro mese, cioè nell' ultimo giorno del mese di Luglio non averà con effetto cavati, e presentati li suddetti Bilanci, incorra irremissibilmente la pena della remozione della Carica, e si venga immediatamente alla deputazione d' un' altro. Vogliamo in oltre, che li suddetti due Bilanci si registrino fedelmente nel Libro Mastro generale del medesimo anno, che chiamasi, come si è detto, il Libro *Mastro di Roma*, con avvertimento al Computista, ed allo Scritturale di detto Libro Mastro generale, e ad ogn' altro di Computisteria, di non darne notisia, e molto meno copia a verun altro, che al solo Tesoriero Generale pro tempore della nostra Camera, di qualunque dignità, grado, e condizione, ch' egli sia, ancorchè per comprenderlo vi bisognasse speciale, e specialissima menzione, senza Nostro precedente comando, o de' Nostri Successori, dovendo il suddetto Bilancio generale tanto di Scrittura, che di Cassa, e specialmente la Collettiva del debito, o credito, avanzi, o disavanzi, che dal medesimo apparirà, guadarsi dal Computista Generale, e da ogn' altro subalterno per un' arcano del Principato, sotto pena della nostra indignazione, ed altre eziandio corporali a nostro arbitrio, ed esser solo nota al Tesoriero Generale pro tempore, rispetto a cui non possiamo dubitare, che non sia per tenerla sotto il dovuto segreto; ed a tal' effetto vogliamo, ed ordiniamo, che il suddetto Libro Mastro non solo nel tempo, che si scrittura, non si

ANNO 1746.

Registro de' Bilanci nel Libro Mastro Generale.

Custodia, e segretezza di esso Libro.

PONT. A. VI.

lasci mai dal Computista, o Scritturale del medesimo in luogo, o stanza aperta: Ma inoltre dopo che il medesimo sarà compiuto, e terminato, debba dal Computista Generale, unitamente colli altri susseguenti, tenersi presso di se chiuso sotto chiave, e ben custodito, e che lo Scritturale del medesimo presti il giuramento del segreto.

Per facilitare i Bilanci, devono tutti i Tesorieri, Appaltatori etc. dare ogn' anno i conti etc.

23. Ad effetto poi che il Computista Generale possa dare l'enunciato Bilancio dell' anno antecedente nel tempo come sopra determinato; inerendo Noi alli provvedimenti, e disposizioni altre volte date dal prelodato Pio IV. nostro Predecessore in detta sua Bolla: *Cum inter cæteras al.* §. 35., vogliamo, ordiniamo, e comandiamo, che tutti, e singoli Tesorieri delle Provincie sieno tenuti, ed obbligati dare ogn' anno i loro conti giurati colle opportune, e necessarie giustificazioni nella forma, che oggi si costuma, onninamente dentro il termine di tre mesi dopo spirato ciascun' anno del loro Appalto, e che li altri Appaltatori Camerali, Depositarj, Amministratori, o che sotto qualunque altro titolo, o per qualunque altra causa abbiano interesse, e conti con la Camera, sieno tenuti, ed obbligati dare i loro conti giurati, e giustificazioni nel termine di un mese, similmente dopo spirato l' anno, come sopra, altrimenti, spirato che sia il detto mese rispetto a questi, e spirati li trè mesi rispetto alli suddetti Tesorieri di Provincie, incorrano tutti, e ciascheduno di essi, che avrà mancato di dare li suoi conti, niuno affatto eccettuato, e tolta qualunque scusa, o purgazione di mora, nelle pene di scudi dieci d' oro il giorno da pagarsi, ed esigersi irremissibilmente manu regia, et more Camerali con gravatorie di Monsignor Tesoriere Generale, sin' a tanto che l' Appaltatore, o Tesoriere di Provincia moroso avrà adempito, e dato il suo conto giurato: qual pena pecuniaria dovrà applicarsi alla nostra Camera, al qual' effetto, e perchè questa nostra volontà

Ufficio dei Sollicitatori nell' invigilare sul-

venga puntualmente eseguita, incarichiamo li due Sollecitatori della medesime, ciascuno di loro secundo la divisione degli Appalti, e materie Camerali, che si dirà in appresso, d'insistere con tutta attenzione, e di spedire la mano Regia come sopra per il prunto, ed effettivo pagamento di detta pena, e gravatorie, assegnando a ciascuno di loro in premio della loro diligenza il dieci per cento di tutte le pene contenute nel presente nostro Moto proprio, che a loro istanza resteranno effettivamente incamerate, senza che possa nè da Monsignor Resoriero, nè da altri qualunque sia rimettersi, e condonarsi; riservata solamente a Noi, ed a' Nostri Successori pro tempore la facoltà di rimetterla, e condonarla o in tutto, o in parte, ma però non altrimenti, che con Chirografo segnato di nostra mano.

ANNO 1746. la puntualità de' medesimi con l'esazione delle pene etc.

24. E perchè li suddetti Tesorieri delle Provincie non possino addurre per iscusa della loro morosità, come spesso avviene, che la tradizione de' loro conti giurati colle loro rispettive giustificazioni procede da colpa, e ritardo delli loro Subappaltatori, e Ministri subalterni, perciò vogliamo, che li medesimi Subappaltatori, e Ministri subalterni sieno tenuti, ed obbligati dentro il termine di un mese dopo spirato l'anno, rendere ciascuno li suoi conti alli Appaltatori, e Tesorieri di Provincie principali, altrimenti incorrano nella suddetta pena pecuniaria di scudi dieci d'oro per ciascun giorno, a qual' effetto, e per indennità di essi Appaltatori, e Tesorieri principali di Provincie, dovrà Monsignor Tesoriero tutte le volte, che li medesimi gliene facciano istanza, concedere le stesse gravatorie contro li medesimi Ministri subalterni, e Subappaltatori, o altri, che abbiano causa da loro, da esiggersi, ed applicarsi per una metà alla nostra Camera come sopra, e per l'altra in beneficio delli medesimi Appaltatori, e Tesorieri Principali, senza però, che per questa con-

Dei Subappaltatori, e Ministri subalterni, circa i rendimenti dei suddetti Conti.

PONT. A. VI. cessione di mano regia, e gravatoria restino li Principali in alcun modo disobbligati.

Rendimenti di Conti di tutti quelli, che amministrano danaro della Camera.

25. Oltre alli suddetti Tesorieri delle Provincie, Appaltatori Camerali, Depositari, ed altri di sopra espressi, seguendo similmente le vestigia di detto nostro Antecessore Pio IV. nella predetta sua Constitutione al §. 46., vogliamo, ordiniamo, e comandiamo, che sieno onninamente tenuti render conto alla nostra Camera, e presentare ogn' anno i loro conti giurati dentro il termine di due mesi dopo terminato l' anno, ad effetto di esibirli, ed esaminarli nella Congregazione de' Conti, per averne poscia il Saldo, tutti quelli, che tanto in Roma, quanto fuori di Roma esercitano Cariche, ed amministrano danaro in qualsisia modo alla medesima appartenente, di qualunque stato, grado, e condizione che siano, ancorchè per comprenderli vi bisognasse speciale, e specialissima menzione; e particolarmente (senza però, che questa specialità deroghi alla generalità) il Prefetto dell' Annona, Presidente delle Strade, delle Acque, e delle Dogane: Volendo, ed ordinando, che a tal' effetto li Ministri, e specialmente li Computisti addetti al servizio delle riferite Cariche sieno tenuti, ed obbligati tenere colla dovuta esattezza, distinzione, e diligenza li conti alle medesime appartenenti, e questi presentare ogn' anno alla Computisteria Generale dentro il detto termine di due mesi dopo terminato l' anno, ed in caso di trasgressione, ed inosservanza, li Prefetti, e Presidenti incorreranno nella pena della nostra indignazione, ed in altre anche di remozione a nostro arbitrio; e li suddetti Ministri subalterni, e Computisti, a' quali spetta, non solo soggiaceranno, spirato il termine prefisso, alla suddetta gravatoria di scudi dieci d' oro il giorno, da eseguirsi, ed applicarsi come sopra, ma dovranno inoltre punirsi con la remozione da' loro impieghi, e con altre pene eziandio corporali a

proporzione della mancanza, e ritardo, et ad arbitrio nostro, e de' nostri Successori.

ANNO 1746.

Rendimento dei Conti de Nunzj Apostolici.

26. Anche li Nunzj saranno tenuti ciascheduno, dopo terminata la sua Nunziatura, esibire li conti giurati, conforme sin' ora si è praticato, nella Computisteria de' Spogli, dentro il termine di sei mesi, incaricando specialmente il Tesoriero Generale pro tempore d' invigilare, che quelli sieno effettivamente esibiti, e in caso di mancanza parlarne con Noi, e Nostri Successori, perchè possano prendersi gli opportuni provvedimenti. La Computisteria però de' Spogli, e suo Computista pro tempore sarà tenuto presentare ogn' anno nella Computisteria Generale il conto esatto del denaro tanto entrato, che pagato, dentro il termine di due mesi dopo spirato il mese di Decembre di ciascun' anno, sotto pena di dieci scudi d' oro il giorno in caso di ritardo, da esiggersi, ed applicarsi come sopra.

Rendimento dei Conti della Computisteria degli Spogli.

E della Computisteria del Palazzo Apostolico.

27. Così pure la Computisteria, e Computista pro tempore del nostro Palazzo Apostolico sarà tenuto sotto la medesima pena esibire ogn' anno nella suddetta Computisteria Generale della nostra Camera dentro quattro mesi dopo spirato l' anno il Conto giurato della versione del denaro entrato nella Cassa di detto Palazzo, o per conto delle sue Entrate particolari, o per conto dell' annuo assegnamento, che se li paga dalla nostra Camera, ad effetto di saldarlo nella Congregazione de' Conti, conforme fin' ora è stato praticato. E perchè il medesimo conto resti pienamente giustificato, sarà peso del medesimo Computista del nostro Sagro Palazzo, di ricuperare in fine di ogn' anno dalla Depositeria Generale della nostra Camera tutti li ordini, che dal Prefetto di esso Sagro Palazzo saranno stati tratti alla detta Depositeria, in piè de' quali sarà la ricevuta del pagamento, e quelli presentare nella Computisteria Gene-

PONT. A. VI. rale della nostra Camera unitamente col suddetto Conto.

Rendimento dei Conti delle Persone, che ricevono qualumque somministratione di danaro dalla Camera,

28. Non di rado accade, che si danno per varie contingenze commissioni speciali alli Presidenti della Grascia, delle Ripe, delle Chiane, e ad altre Persone, alle quali per tal' effetto si somministra dalla nostra Camera qualche somma ora maggiore, ed ora minore di danaro a proporzione del bisogno; Vogliamo per tanto, e strettamente commandiamo, che qualunque Persona di qualunque stato, grado, e condizione: ancorchè Vescovi, Arcivescovi, Patriarchi, e Cardinali di Santa Chiesa, alla quale in avvenire sarà somministrato dalla nostra Camera qualsivoglia somma di danaro in molta, o anche tenue quantità per qualunque commissione, sia tenuta onninamente render conto alla stessa Camera del denaro ricevuto, ed a tal' effetto esibirne il conto giurato con le sue giustificazioni nella Computisteria Generale dentro il termine di due mesi dopo terminata la sua commissione, sotto pena della Nostra indignazione, ed altre à nostro arbitrio, e de' nostri Successori, secondo la qualità della Persona; E quanto alle commissioni date in passato da Noi, o da' Nostri Predecessori, e già terminate, senza che sia stato reso conto del denaro amministrato, ordiniamo al Computista Generale, che ce ne porti nota a parte, per prendere gli opportuni provedimenti.

Si eccettuano il Tesoriero Generale, e i Commissarj delle Armi, e del Mare, la Dateria, e Segreteria dei Brevi.

29. Non parliamo del Tesoriero Generale della nostra Camera, del Commissario dell' Armi, e del Commissario del Mare, poichè siccome li conti appartenenti all' amministrazione delle loro Cariche tutti passano per la Computisteria Generale, e risultano dal Bilancio, che questa deve fare in fine d' ogni anno; così sarebbe cosa inutile, e superflua l' esiggere da loro altri conti: E così pure non parliamo nè della nostra Dateria, nè della nostra Segreteria de' Brevi, perchè rispetto a queste, per giuste cause, che

che degnamente muovono l'animo nostro, daremo altri regolamenti particolari. Anno 1746.

30. E' stato più volte da Noi osservato, che li suddetti Tesorieri di Provincie, Appaltatori, Amministratori, e altri obbligati come sopra a render conto, anno promosse diverse pretensioni di sgravi, difalchi, e bonificazioni, e che queste per la loro dubbiezza, ed oscurità, o per altra ragione, sono state lasciate in sospeso dalla nostra Congregazione de' Conti, o con differire la risoluzione, o con il Rescritto: *Ponatur in aliis Computis*: Ma come che da questo capo potrebbe nascere notabile impedimento alla Scrittura Camerale, e ritardarsi il Bilancio Generale, quale vogliamo onninamente, che si dia ogn' anno nel tempo di sopra prescritto; perciò, ad effetto di togliere anche questa occasione di remora, vogliamo, ordiniamo, e comandiamo, che in avvenire sopra li conti giurati, che saranno esibiti in Computisteria, il Computista generale in primo luogo faccia le dovute considerazioni, e rilevi le difficoltà, che in essi s' incontrano, separandole in due Classi, cioè la prima di quelle, che nascono da' calcoli, conteggi, ordini, o giustificazioni mancanti, e di queste lo stesso Computista ne farà un foglio, e lo darà alla Parte quindeci giorni almeno avanti la prima Congregazione de Conti, affinchè possa rispondere, e spianare dentro detto tempo le suddette difficoltà, o supplire alle dette mancanze: l' altra Classe sarà di quelle, che nascono da pretensioni di difalchi, sgravj, o bonificazioni, e nelle quali entra qualche ispezione legale: E di queste dovrà il Computista formarne un' altro foglio, e darlo al Commissario generale della Camera, il quale unitamente con Monsignor Tesoriero dovrà farvi sopra le convenienti riflessioni, dopo le quali, se li medesimi crederanno, che le partite pretese debbano abbonarsi, dovranno in tal caso l' uno, e l' altro approvarle nel margine del medesimo foglio dato dal Compu-

Delle pretensioni, degl' Appaltatori circa i difalchi etc.

Regola da tenersi per speditamente decidere tali pretensioni.

PONT. A. VI. tista, e respettivamente questi, senz' altra disputa, o dilazione bonificarle all' Appaltatore nel suo conto.

31. Se poi il Tesoriero, e Commissario crederanno non dover approvare tali Partite, o alcune di esse; in tal caso il Computista dovrà dar all' Appaltatore il Foglio delle Partite non approvate almeno quindeci giorni avanti la Congregazione de Conti, ad effetto che possa scrivere sopra le medesime partite, e dare la sua Scrittura otto giorni avanti almeno al Commissario della Camera, ad effetto di rispondere o per se stesso, o per mezzo del suo Sostituto, o Sollecitatori; Cosicchè possano proporsi le medesime partite colle ragioni dell' una, e l' altra Parte nella Congregazione; quale senz' altra dilazione dovrà deciderle, e risolverle, e non mai più rimetterle, come si è praticato fin' ora, alli conti susseguenti, ed in seguito di tale risoluzione il Computista procederà al Saldo del conto controverso, portando quel tale Appaltatore, o Amministratore, tanto nei Libri, come nel Bilancio, per Creditore, o Debitore, a tenore di detta risoluzione, non ostante che o la Camera, o l' altra Parte domandi, ed ottenga di essere nuovamente udita; Volendo Noi, che in avvenire la nuova Udienza, domandata, ed ottenuta dalle Parti, non debba mai ritardare il proseguimento della Scrittura, e Bilancio, ma solamente debba operare, che quando mai la Congregazione nella successiva proposizione receda dalla prima risoluzione: in tal caso il Computista sia tenuto stornare la partita, o partite, che averà come sopra portate nei Libri, e nel Bilancio, a tenore di essa Prima risoluzione, mutandole, e correggendole a tenore dell' ultima.

Proibendosi di rimetterle ad altri conti seguenti.

O di ritardare per qualunque causa il proseguimento della Scrittura.

Il Computista generale è tenuto agli errori de' Cal-

32. Non avendo il Computista facoltà d' ammettere ne' conti altre partite, che quelle ordinate in Tabella, o nell' Istromento d' Appalto, o Tesoreria, o Amministrazione, o quelle, per le quali vi sia l' ordine, o lettera di ordinazione

di Monsignor Tesoriero, o di altro legittimo Superiore, e finalmente li pagamenti fatti in Depositeria Generale, o altrove con ordini pagamenti di Monsignor Tesoriero, dopo aver veduto, e considerato li ricapiti, e giustificazioni di ciascheduna; Quindi è, che di tutti li conti, che ogn' anno si salderanno nella Congregazione de' Conti, dovrà essere responsale, e debitore il medesimo Computista per qualunque errore di calcolo, o buonificazione di partita mancante d' ordine, e giustificazione, e per qualunque altro arbitrio, che il medesimo avesse preso in danno della Camera nel saldare li medesimi conti, volendo Noi, che la Sentenza della Congregazione unicamente vaglia per approvare il Ristretto del conto sottoscritto dal Computista, sulla fede del quale la medesima Congregazione de' Conti pronuncia la Sentenza; e non mai per approvare il calcolo per giusto, e le partite di esso per giustificate: e qualora nelli conti, che si saldano, vi saranno state partite controverse, e decise da detta Congregazione, in tal caso dovrà dirsi in Sentenza: *Viste, e considerate le partite controverse portate in Congregazione de' Conti dal Computista, et ammesse quelle da ammettersi, e rigettate quelle da rigettarsi, secondo le risoluzioni prese nel tale, e tal giorno, ec.*

ANNO 1746.

Computista responsabile degli errori di calcoli, ed agli arbitrj da esso presi in danno della Camera

33. La Congregazione de' Conti vogliamo che si aduni, e si tenga quante volte occorre a richiesta del Computista, et ad arbitrio di Monsignor Tesoriero, e quando mai o per la moltiplicità, o per la difficoltà delle partite, che in essa si proporranno, non possa la medesima arrivare a deciderle tutte in quel giorno, vogliamo, che di nuovo si aduni nel giorno susseguente, o nel primo non impedito, ad effetto di deciderle: nel resto poi, e salve sempre le cose prescritte ed ordinate nella presente nostra Cedola, confermiamo, ed approviamo, e quando ne faccia di bisogno, di nuovo concediamo alla suddetta Congregazione de' Conti tutte, e singole facoltà concedutegli da' Nostri Predecessori;

La Congregazione de' Conti quando debba adunarsi, e sue facoltà.

PONT. A. VI.

e specialmente dalla fel. mem. d'Innozenzo XIII. nel Moto proprio da lui segnato li 9. Gennaro 1723., quale vogliamo, che si osservi, ed eseguisca inviolabilmente, e specialmente nel capo, che riguarda le pretese appellazioni.

Il Computista generale deve intervenire a tutte le Congregazioni Camerali de' Conti, e de' Residui, e suo Impiego di notare le Risoluzioni.

34. Vogliamo in oltre, ed ordiniamo, che il detto Computista generale intervenga personalmente in tutte le Congregazioni tanto Camerali, che de' Conti, e de' Residui, com' è stato già praticato da' suoi Antecessori, e che sia presente nelle discussioni delle Cause, che si agiteranno in detta Congregazione de' Conti, e questo non solamente ad effetto di prendere nota delle risoluzioni, per regolare con esse li Conti da saldarsi, ma ancora per qualunque occorrenza di conteggio, notizie, e simili; Anzi perchè in avvenire resti sempre la memoria delle cause, che si discuteranno in detta Congregazione de conti, e loro risoluzioni, sarà tenuto il Computista notare le medesime risoluzioni sopra le posizioni, e queste poi alligare nel conto disputato. Di più dovrà riportare le medesime risoluzioni sopra il conto in margine delle partite controverse, e dovrà sottoscriverle, affinchè si ragguaglino ne' Libri Maestri, e quando faccia di bisogno potrà ancora tenere un' altro Libro a parte, ove si notino di mano in mano le dette risoluzioni con l'opportuna riferta al conto, e posizioni in esso alligate.

Il medesimo dovrà notare gli articoli controversi negl' Istromenti degli Appalti ec. Ed intervenire alla formazione dei Capitoli

35. Così pure vogliamo, che il medesimo Computista sia tenuto notare nel margine di qualunque Istromento d'Appalto, Tesoreria, o Amministrazione, un' *advertatur* a qualunque capitolo di esso Istromento, sul quale nel corso de' presenti, e futuri Appalti accaderà, che s' incontri qualche difficoltà, come fu già prescritto dalla fel. mem. di Clemente XII. nell' accennata sua Costituzione al §. *Cumque etiam*: e che in seguela di ciò, tutte le volte, che dovrà nuovamente concedersi, o rinnuovarsi un' Appalto, li Capitoli del nuovo Istromento non solo debbano formarsi, e stabilirsi dal

Commissario Generale della Camera, coll' intervento di esso Computista, oltre il Sostituto Commissario, e li due Sollecitatori, ma di più, che in tal' occasione si debba specialmente provvedere a tutte quelle difficoltà, che saranno state notate, come sopra, dal Computista nel decorso del precedente Appalto, secondo la detta Constituzione di Clemente XII. al §. *Ipsorum quoque*, e lo spirito, e mente dell' altra più antica di Pio IV. al §. X. riducendo così li Capitoli del nuovo Appalto alla maggior chiarezza che sia possibile, di modo che non abbia la Camera da esser più soggetta per li medesimi a pretensioni di buonifichi, e sgravi.

ANNO 1746. nella rinnovazione di essi.

36. Compilati poi, dichiarati, e moderati nel modo suddetto li nuovi Capitoli, sarà cura di detto Commissario della Camera comunicarli a Monsignor Tesoriero Generale, per poi esibirli colla sua approvazione negli atti de' Segretarj di Camera, come si costuma, nello stesso tempo, che si pubblicaranno le Notificazioni per detti nuovi Appalti, le offerte de' quali, dopo che si saranno aperte nella Congregazione Camerale, vogliamo che si consegnino al Computista, come si è fatto in passato, per farne i Ristretti, e riferirli nella seguente Congregazione, rilevando le condizioni, e difficoltà, e formando il calcolo opportuno di ciaschedana, affinchè possa con facilità apparire quale sia la più utile per la Camera. Seguita poi la deliberazione dell' Appalto, secondo le forme consuete, e secondo la disposizione di altro Moto proprio sopra ciò da Noi segnato li 23. Novembre 1742., quale in tutte, e singole sue parti approviamo di nuovo, e confermiamo, dovrà nella stipolazione intervenire ancora il Computista, com' è stato solito per il passato; ed in caso, ch' egli sia legittimamente impedito, vogliamo, che in suo luogo intervenga quello Scritturale di Computisteria, che ha l' incombenza del Libro Mastro di quell' Appalto.

Quindi sare i Ristretti delle Offerte esibite.

Ed assistere alla stipolazione degli Istromenti.

PONT. A. VI.

Ordinazioni per il saldo dei conti degl' Appalti, che cessano, e per le consegne degli Effetti alli nuovi Appaltatori.

37. Affinchè il Saldo de' Conti di quelli Appaltatori, a' quali sarà terminato l' Appalto, non venga ritardato per causa delle consegne, ordiniamo, e comandiamo, che il Commissario della Camera allo spirare di qualunque Appalto, ed insieme li Sollecitatori della medesima abbiano il peso, e cura, che l' Appaltatore, ch' esce, dia prontamente, e senza indugio al nuovo Appaltatore, ch' entra la consegna di tutti gli Effetti, e Beni, quali secondo la forma del suo Istromento è obbligato riconsegnare in fine d' Appalto, facendo prefiggere da Monsignor Tesoriero tanto al vecchio, che al nuovo Appaltatore il termine di trenta giorni, per dare, e ricevere detta consegna, spirato il quale, quello di loro, per cui difetto non sarà seguita, cada ipso facto nella pena irremissibile di dieci scudi d' oro per ogni giorno, da applicarsi alla nostra Camera, oltre la refezione de' danni, ed interessi. Affinchè poi le suddette consegne seguano con buon' ordine, se queste si faranno nelle Provincie lontane da Roma, sarà in arbitrio del Tesoriero Generale pro tempore di commettere alli Governatori Locali, o ad altri, come stimarà più opportuno, lo assistere alle medesime, purchè non si passi il termine suddetto di trenta giorni. Ma quando le consegne si facciano ne' Luoghi vicini a Roma, potrà assistere alle medesime, oltre il Sostituto Commissario, o uno de' Sollecitatori, ed oltre un Segretario di Camera, o suo Sostituto, anche il detto Computista generale, o in sua vece lo Scritturale del Libro Mastro di quell' Appalto, quale debba portar seco l' Inventario delle cose consegnate all' Appaltatore ch' esce, nel principio del suo Appalto, e quello confrontare colla nuova consegna; E quando sotto l' Appalto siano comprese Fabbriche, ed Edificj, Terreni, Fossi, Forme, Piantate, ed altre cose simili, dovranno similmente intervenire l' Architetto, ed Agrimensore, acciò possa procedersi senz' alcun ritardo all' atto pubblico della quietanza per il passato Appal-

tatore, e della consegna per il nuovo, o liberamente, o con quelle preserve, che si stimeranno necessarie farsi in detto atto per indennità della Camera; Con dichiarazione però, che andando il Computista generale o suo Scritturale, non possa dalla Camera pretendere nè diarie, nè cibarie di sorte alcuna, nè per se, nè per il suo Famiglio, o Servitore, come in fatti nè dal nominato Francesco Simonetti, nè da' passati Soprintendenti, o Computisti sono state giammai esatte, o pretese. ANNO 1746.

38. Per buon regolamento della Computisteria vogliamo, che al Computista non sia lecito spedire ordini di sorta alcuna alla Depositeria, senza ordine, o mandato preventivo in scritto, o del Segretario di Stato, o del Tesoriero Generale pro tempore, o di altri, che abbiano da Noi, o Nostri Successori legitima facoltà di ordinare pagamenti: E rispetto alli ordini per Mercanti, ed Artisti (eccettuati solamente quelli, che si spediscono dal Prefetto del Nostro Palazzo Apostolico, sopra i quali dovrà invigilare il medesimo Prefetto avanti di spedirli) sarà tenuto il Computista avvertire, che vi sia l'ordinazione preventiva delli lavori, o robe contenute nel conto, e che inoltre vi sia giustificazione sufficiente, che le robe siano state ricevute, e li lavori fatti, mediante l'approvazione, e sottoscrizione di quel tal Superiore, che averà dato l'ordine per la roba, o lavoro.

Degli ordini de pagamenti da spedirsi dalla Compudisteria generale.

39. Similmente vogliamo, che tutti li ordini de' pagamenti diretti alla Depositeria Generale, o ad altri, tutti li ordini di consegnare Robe, Munizioni, Armi, et simili, e generalmente tutte le ordinazioni di qualunque sorta, quali si daranno dal Tesoriere Generale, dal Commissario dell'Armi, dal Commissario del Mare, o da altri, come sopra debbano registrarsi in Computisteria, e debbano essere sottoscritte dal Computista, ad effetto, che possa tenerle a calcolo in conto di quelli, a quali saranno dirette, o anche ad effetto che dopo giustificato l'adempimento

Tutti gli ordini de pagamenti diretti alla Depositeria Generale debbano registrarsi in Computistaria generale.

PONT. A. VI.

di tali ordinazioni possa spedirsi l' ordine del pagamento, come altre volte fu prescritto nell' enunciato Chirografo di Urbano VIII. Nostro Predecessore; e mancando il suddetto Registro, e sotoscrizione del Computista, vogliamo, che dette ordinazioni non abbiano alcuna esecuzione, e che le consegne, e pagamenti, che mai si facessero in virtù delle medesime, non debbano essere abbonati, e buonificati.

Le altercazioni de' Monti, che sono d' interesse della Camera, devonoessere registrate in Computisteria. Ingiungendosi all' Amministratore generale di darne nota ec.

40. Egli è parimente necessario per ben regolare la Scrittura Camerale, che tosto che siegnono traslationi de' Monti, o attergazioni in favore della Camera, aggiunte, ammissioni, ed altre somiglianti cose, che sono di suo interesse, se ne dia notizia alla Computisteria, ad effetto di registrarle ne' Libri. E perciò vogliamo, ed ordiniamo, che in avvenire sia peso, e cura dell' Amministratore generale de' Monti di dare prontamente alla Computisteria dentro il termine di otto giorni nota distinta, e copia di tutte le suddette traslatione, aggiunte, ammissioni, attergazioni, e di ogn' altro atto, che passi per la sua Segreteria, in cui abbia, e possa avere interesse la nostra Camera, altrimenti cada nella pena di dieci scudi di moneta il giorno, da applicarsi come sopra.

I. Segretarj della Camera devono dare alla Computisteria le copie degli Istromenti chirografi ec.

41. Al medesimo fine, seguendo, l' ormo di Urbano VIII. nel detto suo Chirografo, e di Clemente XII. in detta sua Costituzione, vogliamo, ordiniamo, e comandiamo, che li Segretari di Camera diano onninamente alla Computisteria suddetta le copie di tutti li Chirografi, Istromenti, e di ogn' altro contratto, nel quale abbia interesse la Camera, a spese della medesima per la Scrittura solamente, dentro il termine di giorni quindici, dopo che saranno emanati, e respettivamente stipolati; e questo non solo ad effetto di conservarle in Computisteria, ma ancora per regola della scrittura, ed in caso di mancanza, dopo spirato il detto termine vogliamo, che quel Segretario, che avrà mancato, incorra la pena di scudi dieci, da appli-

carsi come sopra, senza che possa ammettersi alcuna scusa, o purgazione di mora. Così ancora il Sollecitatori della Camera saranno tenuti sotto la medesima pena dare alla Computisteria nota distincta di tutte le risoluzioni, e di tutte le sentenze, quali escono dalla piena Camera in quelle cause, nelle quali la medesima Camera fa figura di Attrice, o di Rea convenuta, immediatamente che saranno risolute, e lo stesso anche di tutte le altre cause di prima instanza avanti il Cardinal Camerlengo, Monsignor Tesoriero, e di qualunque altro Giudice Camerale.

Anno 1746. Il sostituto commissario ed i Solecitatori devono anche ad essa dare nota di tutte le Sentenze Decreti ec

42. Inoltre vogliamo, che li medesimi Sollecitatori, dopo stipolati l' istromenti degli Appalti, o Amministrazioni, siano obbligati d' insistere, che gl' Appaltatori, ed Amministratori diano con effetto le sicurezze promesse dentro il termine prescritto ne' medesimi Istromenti, riconoscere in Segreteria de' Monti, se l' abbiano effettivamente date, e respettivamente nella Computisteria, se siano alla medesima giunte le note, e copie, delle quali come sopra è stato incaricato l' Amministratore de' Monti, è mancando a questa loro precisa incombenza, siano tenuti a tutti i damni, ed interessi. Di più li stessi Sollecitatori sieno tenuti ed obbligati, continuamente, ed almeno ogni due giorni portarsi ciascheduno alla Computisteria, sì per l' effetto suddetto, come per altri bisogni, che possono giornalmente occorrere, e particolarmente per prender le notizie de' debitori; E finalmente ancor essi vogliamo, che debbano dar nota di tutte le Subaste, traslazioni de' Monti, e stipolazioni di contratti colla Camera, dentro il termine di quindici giorni dopo che quelli saranno seguite, e mancando, incorrino per ogni volta nella pena di scudi dieci, da esiggersi, ed applicarsi come sopra.

De' sollecitatori e varie loro incombenze

43. Affinchè li due Sollecitatori della Camera possano più facilmente adempire le suddette incombenze, ed uno di essi non possa scaricarsi sopra l' altro, ingiungiamo, ed incarichiamo a

Divisione dell' incombenze da farsi fra i due Sollecitatori.

PONT. A. VI.

Monsignor Tesoriero Generale di fare in scritto frà di essi una giusta, ed adeguata divisione a suo arbitrio degli Appalti, e delle altre materie Camerali, sopra le quali cadono le riferite incombenze, e secondo tal divisione ognuno di loro dovrà esattamente eseguire quanto gli spetta.

Della Congregazione de' Residui con alcune ordinazioni circa d' essa.

44. Così pure essendo Noi pienamente persuasi quanto sia necessario per la buona amministrazione del nostro Erario, e regolamento della Scrittura, che si tenga *la Congregazione de' residui* providamente istituita da Clemente XII. in detta sua Costituzione nel §. *Et ad hoc*, variando solamente in qualche parte dalla medesima; Vogliamo, ordiniamo, e comandiamo, che detta Congregazione debba radunarzi, e tenersi onninamente sei volte almeno l' anno avanti il Tesoriere Generale pro tempore, coll' intervento dell' Avvocato Fiscale, Commissario della Camera, Computista generale, Sostituto Commissario, e li due Sollecitatori, cioè in Febbraro, Aprile, Giugno, Agosto, Ottobre, e Decembre, dentro li primi dieci giorni di ciascuno di detti mesi, e che sia cura, e peso del Computista di ricordarne a Monsignor Tesoriero l' intimazione. Affinchè poi la medesima si faccia con buon' ordine, e profitto, ordiniamo in primo luogo, che il Computista sia tenuto qualche giorno prima portare, e lasciare in mano di Monsignor Tesoriero la lista, e nota esatta di tutti li debitori della Camera sino a quel tempo: Che questa stessa nota, e lista debba leggersi in Congregazione, e prendersi sopra ciascuno di essi debitori le risoluzioni, che si stimeranno espedienti per la più sollecita esiggenza, e sicurezza della Camera: Che il Sostituto Commissario scriva le suddette risoluzioni, e che queste debbano leggersi nell' altra seguente Congregazione, affinchè il Commissario, e gli altri Ministri Camerali diano conto ciascheduno di loro delle incombenze appoggiategli con dette risolutioni nella Congregazione antecedente, e così di mano in mano, e

di Congregazione in Congregazione, talmente che in ciascuna Congregazione non solo debbano prendersi le convenienti risolutioni sopra ciascuno de' debitori, che di tempo in tempo si anderanno facendo, ma inoltre debba esigersi il dovuto conto, se sono state, e come sono state eseguite le precendenti risoluzioni, affinchè possino darsi in essa Congregazione, quando bisogni, li ulteriori provvedimenti: Che se mai in qualche Congregazione non si arrivasse a finire tutte le cose suddette, vogliamo, che la medesima si continui nel giorno seguente, o nel primo non impedito, com' è stato di sopra disposto per la Congregazione de' Conti.

ANNO 1743.

45. E perchè nella prelodata Constituzione di Clemente XII. al §. *ad hæc* si trova già incaricato il Tesoriere Generale di portare ogni volta al Sommo Pontefice pro tempore la suddetta lista, e nota de' debitori, perciò Noi non solo approviamo, confermiamo, et nuovamente incarichiamo il medesimo Tesoriero, e suoi Successori di portare a Noi, ed a Nostri Successori pro tempore la suddetta nota de' debitori nella prima udienza dopo ciascuna Congregazione, ma di più vogliamo, ed ordiniamo, che il Commissario della Camera similmente, ci porti, e ci presente nella medesima udienza un' altra nota a parte di tutti li debitori litigiosi, e lo stato, nel quale si trovano, e si andaranno di mano in mano trovando le cause de' medesimi in qualunque modo pendenti o nella Congregazione de' Conti, o in altro Tribunale Camerale, e che sia specialmente tenuto riferire, se nella detta Congregazione de' Conti siano state decise, e risolute tutte le partite controverse, com' è stato da Noi poco sopra ordinato, ad effetto che non resti per tal causa ritardato il corso della Scrittura, e la formazione del Bilancio generale di ogn' anno nel tempo determinato.

Oltre la nota dei debitori liquidi solita portarsi al Papa dal Tesoriero deve al Commissario della Camera portare la nota dei debita litigiosi, e lo stato delle liti.

46. Vogliamo in fine, che il Computista debba fare, e tenere un' esatto Inventario di tutti li Libri, e Scritture della Computisteria

Il Computista debba te-

PONT. A. VI.

col suo Indice, e dimostrazione, e che debba esserne fedel custode, come già fu prescritto da Pio IV. in detta sua Bolla, e nel Chirografo di Urbano VIII., e che il più volte nominato Francesco Simonetti proseguisca incessantemente l' opera già da lui incominciata del Catastro generale di tutti gli Effetti, Proventi, Dazi, Tasse, Gabelle, ed ogn' altra Entrata, e Capitale, dal quale si forma lo intiero Stato, e Patrimonio della Camera, secondo le notizie, che di mano in mano potrà acquistare colla sua diligenza, siccome fu ordinato in detta Bolla di Clemente XII. al §. *Postquam igitur*, e da Noi stessi in detto Nostro Chirografo delli 31. Decembre 1743., volendo Noi, che a tal' effetto possa egli costringere, ed obbligare ciascuna Persona, che possa avere tali notizie, a somministrargliele prontamente, anche mediante le opportune gravatorie da spedirsi a sua istanza da Monsignor Tesoriere, e suoi Successori, ai quali specialmente diamo la facoltà d' invigilare sopra il Computista, e riferire a Noi, e Nostri Successori, se mai da lui non si adempissero le incombenze, che si li appoggiano nella presente Cedola di nostro Moto proprio.

[Margin: ...nere un esatto Inventario de' Libri e Scritture della Computisteria col suo Indice. Parimenti proseguire il Catastro degli Effetti della Camera.]

47. Con la scorta di questa distinta, e regolata Scrittura, e del suddetto annuale Bilancio tanto di Scrittura, che di Cassa, speriamo con l' ajuto di Dio, che potremo facilmente tanto Noi, che li Nostri Successori distinguere, osservare, e giudicare, se vi saranno crescimenti di spese, diminuzioni di Entrate, contrazioni di nuovi debbiti, avvanzi, o disavvanzi considerabili, ed a misura del bisogno prendere i dovuti provvedimenti, per ben regolare l' economia del Principato, e gl' interessi della Camera, promuovere il commercio, ed isgravare, quando sia possibile, i nostri amatissimi Sudditi, ch' è il fine, e l' oggetto, al quale fin' ora sono stati, e saranno sempre diretti tutti li nostri pensieri, e le nostre cure; ed a questo effetto deputeremo una Congregazione particolare composta

[Margin: Per l' esecuzione, ed osservanza delle riferite disposizioni si riserva Nostro Signore deputare una Congregazione particolare etc.]

di alcuni Cardinali, e Prelati, alla quale ingiungeremo il peso, non solo d' invigilare sopra la puntuale esecuzione, ed osservanza di tutte, e singole cose contenute, ed ordinate nella presente Cedola; Ma inoltre di esaminare, e discutere a capo per capo tanto le spese, quanto l' Entrate della nostra Camera, quali risultano da detto Bilancio, e suggerire a Noi quelli provvedimenti, che potranno prendersi, per diminuire le dette spese, e migliorare l' Entrate, in vantaggio del nostro Erario, e sgravio de' Sudditi; Poichè così è mente, e volontà Nostra precisa. Volendo, e decretando, che la presente nostra Cedola ammittendosi, e registrandosi in Camera, a tenore della Constituzione di Pio IV. Nostro Predecessore de registrandis vaglia, e debba aver sempre, ed in ogni futuro tempo il suo plenario effetto, esecuzione, e vigore, colla Nostra semplice sottoscrizone, e che non gli si possa in alcun tempo mai opporre di surrezione, orrezione, nè di alcun' altro vizio, e difetto della Nostra volontà, ed intenzione; e che così, e non altrimenti debba sempre nelle cose premesse, e ciascheduna di esse giudicarsi, decidersi, definirsi, ed interpretarsi dal Reverendissimo Cardinal Cammerlengo, da Monsignor Tesoriere Generale, eziandio nella Congregazione Camerale, e de' Conti respettivamente, dalla piena Camera, e qualsivoglia altro Giudice, e Tribunale, abbenchè Collegiato, e composto de' Reverendissimi Cardinali, togliendo loro, ed a ciascuno di essi la facoltà, ed autorità di giudicare, decidere, definiri ed interpretare diversamente, dichiarando Noi sin d' adesso preventivamente affatto nullo, irrito, ed invalido tutto ciò, che scientemente, o ignorantemente si facesse in contrario: ancorchè non vi siano stati chiamati, citati, nè sentiti il Commissario della Nostra Camera, e tutti quelli, che vi avessero, o pretendessero d' avervi interesse. Non ostanti, nelle parti contrarie alle sopraddette Nostre disposizioni, l' accennata Bolla di

Anno 1746.

Clausule generali, e speciali, e deroghe per la sussistenza del Chirografo.

PONT. A. VI. Pio IV. *de Reformatione Cameræ*, il Chirografo d' Urbano VIII., la suddetta recente Costituzione di Clemente XII., la Regola della Nostra Cancellaria *de jure quæsito non tollendo*, e qualsisiano altre Costituzioni, Chirografi, Moti proprj, Decreti, ordinazioni, e Sanzioni Apostoliche Nostre, e de' Nostri Predecessori, in qualunque tempo, modo, e forma emanate intorno alle cose contenute, ed espresse nella presente Cedola, Leggi, Statuti, Riforme, usi, stili, consuetudini, ed ogn' altra cosa, che facesse, o potesse fare in contrario, alle quali tutte e singole, avendone il tenore quì per espresso, e di parola in parola inserto questa volta sola, ed all' effetto predetto, specialmente, ed espressamente deroghiamo.

Data a dì 18. Marzo 1746. Data dal Nostro Palazzo Apostolico Quirinale questo dì 18. Marzo 1746.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Pontifex Motu proprio etc. præinsertam Schedulam in amplissima forma confirmat. *Ne igitur ea, quæ pro felici, prosperaque directione, et administratione ipsius Ærarii Pontificii, ad publicam salutem utilitatemque, a Nobis in præinserta Schedula provide ordinata, volita, statuta, decreta, et sancita sunt, debita executione ullo unquam tempore in aliquo fraudentur; Nos primum omnium iisdem Motu, scientia, et potestatis plenitudine eandem præinsertam Schedulam, omniaque et singula in ea contenta, et expressa, et a Nobis per eam ut præmisimus ordinata, approbata, disposita, volita, mandata, decreta, statuta, et sancita harum etiam tenore confirmamus, et approbamus, eisque perpetuum et inviolabile præsentis Nostræ perpetuo valituræ Constitutionis robur et firmitatem adjicimus, atque iterum, et ex integro ea omnia et singula in omnibus et per omnia, juxta præinsertæ Schedulæ Nostri motus proprii, seriem, continentiam, et tenorem, eadem Apostolica auctoritate ordinamus, disponimus, volumus, man-*

damus, statuimus, decernimus, atque sancimus, eademque ab iis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit in futurum, perpetuo observari, et exactissime impleri jubemus, atque præcipimus. ANNO 1746.

Præterea Motu, scientia, auctoritate, et potestatis plenitudine similibus, peculiarem Congregationem ex nonnullis S. R. E. Cardinalibus, nec non aliquibus Romanæ Curiæ Prælatis compositam instituimus et deputamus: Cui quidem Congregationi Nos Ven. Fratrem Nostrum Hannibalem Episcopum Portuen. S. R. E. Camerarium S. Clementis, ac Dilectos Filios Nostros Antonium Xaverium Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Gentili, Dominicum Tit. SS. Duodecim Apostolorum Riviera, Sylvium Tit. S. Priscæ Valenti Nostrum Secretarium Status, Presbyteros, et Hieronymum S. Angeli in Foro Piscium Diaconum Columna respective nuncupatos, ejusdem S. R. E. Cardinales, nec non Dilectos etiam Filios Magistros Joannem Baptistam Mesmerum Thesaurarium Nostrum Generalem, Joannem Julianum Rubini prædictæ Cameræ Nostræ Commissarium Generalem, et Clementem Argenvilliers Auditorem Nostrum, tamquam ipsius Congregationis cum definitivi suffragii jure Secretarium, adscribimus. Hujus autem Congregationis, et Personarum eam pro tempore constituentium munus sit, et assidua cura, non modo præmissorum omnium et singulorum plenam executionem, et exactissimum implementum urgere, et promovere, verum etiam ad omnia et singula genera et capita tam expensarum, atque onerum, quam reddituum et proventuum Cameræ Nostræ Apostolicæ sollicitum dirigendo considerationis intuitum, opportuna pro tempore consilia et remedia excogitare, Nobisque et Successoribus Nostris Romanis Pontificibus insinuare, quæcumque ad optimum ipsius Cameræ regimen, et Publici Ærarii emolumentum, ad subditarum Civitatum et Communitatum levamen, ac Populorum incolumitatem utilitatemque, in Domino existimarint salubriter expedire. Quapropter volumus et mandamus, hujusmodi

Congregationem particularem deputat pro ejusdem executione, et observantia.

Congregationis hujusmodi officium et scopus.

Quibus

Post. A. VI. temporibus, et quo in loco haberi debeat.

Congregationem semel singulis mensibus, nimirum prima Feria tertia cujuslibet mensis, quæ de cætero impedita non fuerit, incipiendo a prima Feria tertia mensis Julii proxime futuri, (quo nimirum tempore rationes dati et accepti, quæ pertinent ad elapsum annum millesimum septingentesimum quadragesimum quintum, confectas, atque inter se collatas fore præcepimus), et sic deinceps de mense in mensem in Palatio Nostro, et in Ædibus solitæ habitationis præfati Nostri Secretarii Status, indesinenter congregari; eidemque prædictum Franciscum Simonetti in præinserta Schedula sæpe memoratum, sive alium pro tempore Cameræ Nostræ prædictæ Ratiocinatorem Generalem, semper interesse; ut communibus studiis atque consiliis, quæcumque super præmissis examinanda fuerint, expendantur, et quæ justa et utilia visa fuerint, statuantur et impleantur.

Clausulæ præservativæ.

Decernentes easdem præsentes Litteras, atque omnia et singula, tam in his, quam in præinserta Schedula Nostri Motus proprii contenta atque statuta, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis Nostræ, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, in jus vel controversiam revocari posse; sed illa semper valida, firma, et efficacia esse et fore, ac ab omnibus et singulis ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari; Sicque, et non aliter in præmissis omnibus et singulis per quoscumque Judices Ordinarios et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, nec non S. R. E. Camerarium, et quoscumque alios Cardinales etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, et Nuncios, Thesaurarium quoque Generalem, etiam in Camerali, et Computorum respective Congregatione, ac Clericos Præsidentes, aliosque Ministros, et Officiales Cameræ prædictæ, ac alios quavis potestate fungentes nunc, et pro tempore existentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus

super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Anno 1746.

Non obstantibus omnibus his, quæ in præinserta Schedula non obstare voluimus, atque aliis quibusvis Constitutionibus, et ordinationibus, Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Derogationes.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ Confirmationis, Approbationis, Præcepti, Mandati, Statuti, Sanctionis, Decreti, Deputationis, et Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Sanctio

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, quartodecimo Kalendas Maji, Pontificatus Nostri Anno sexto. Data Pontif. anno 6. die 18. Apr. 1746.

D. Cardinalis Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 6. Maji Anni. 1746.

VII.

DE REGULARIBUS

Extra Claustra degentibus, et sese translatos asserentibus.

Venerabili Fratri, Bernardo Episcopo Sancti Pauli in America Lusitana.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Pontificia commendatione nostra prosequimur debitum tuæ erga Apostolicam hanc Sanctam Sedem obstrictæ obedientiæ obsequium, et laudabile pastoralis sollicitudinis, ac vigilantiæ officium, quo supplex ab eadem Apostolica Sede consulta petis, quibus instructus in commissa Tibi istius Diœcesis administratione Te pro munere Fraternitati Tuæ injuncto provide sapienterque cum æterna Christifidelium salute gerere debeas. Reperiri siquidem, ad Congregationem Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, et consultationibus Episcoporum, et Regularium præpositam refers, quamplurimos in ipsa Diœcesi Tua Regulares Viros, qui habitu, et super habitu Mozzettam induti extra Claustra in Sæcularium Hominum domibus degentes, ad Terram colendam, sæcularia negotia obeunda, ac mercaturam faciendam incumbunt; adeoque mores a Religiosa vita longe alienos pravosque non sine bonorum offensione, ac scandalo præseferunt. Alios præter ea significas Regulares Viros esse, qui ex uno ad alterum Religiosum Ordinem se Apostolica auctoritate translatos fuisse

Nonnulli Regulares se extra Claustra degere posse.

Alii, ad alium Ordinem translatos se esse ex Indulto Apostolico asserebant.

asserunt: atque adeo in hoc altero Ordine constituti, facultatem licentiamque sibi inesse jactant, qua sibi liceat extra Claustra itidem commorari, agriculturam pariter exercere, et mercaturæ operam navare. Nos itaque Fraternitati Tuæ in memoriam revocamus, omnes et singulos Regulares Episcopo in Civilibus subjectos esse, eosdemque Religiosos, cujusvis Ordinis, et Instituti sint, extra Claustra degentes, et delinquentes subjectos esse Ordinario Loci, uti Sedis Apostolicæ Delegato, qui eos visitare, punire, et corrigere potest, uti conceptis verbis statutum est a Concilio Tridentino *sess.* 4. *cap.* 3. *de Reformatione*. Præterea laudatum Concilium Tridentinum *sess.* 14. *de Reformatione cap.* 11. quoad translatos statuit, ac præscribit, ut quilibet translatus in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia in Claustro perpetuo maneat. Unde fit, ut super quolibet translatorum hujusmodi extra Claustra commorante, ac degente Antistes loci Ordinarius vigore memorati Decreti Concilii Tridentini *sess.* 6. *cap.* 3. *de Reformatione*, omnem habeat jurisdictionem; illamque libere, et licitè exercere possit, et valeat. Quo autem pacto Te cum translatis quibuscumque sibi Apostolica auctoritate, ut extra Claustra libere vivant, indultum fuisse asserentibus agere oporteat, certiorem facimus, nemini juxta ordinatas, statutasque regulas ex una ad aliam Religionem, nisi in illa, ad quam quemvis transferri contigerit, vigeat Claustralis, ac Regularis observantia, et quæ non sit hospitalaria, aut militaris, transitum impertiri. Quod si vero aliquando audieris cum aliquo Religioso Viro ab Apostolica hac Sancta Sede benigne dispensatum fuisse, ut vel in habitu Sacerdotis Sæcularis permanere, vel ad aliam Religionem, in qua Claustralis, et Regularis observantia non vigeat, transire posset, Te doctum volumus, id sane perraro, et gravissimis, rationabilibusque de causis fieri: Hisce demum ita ex-

Anno 1746.

Pontifex respondet Regulares, tam in Civilibus, quam extra Claustra degentes Ordinario subjectos esse.

Unde ipsum Ordinarium eos corrigere debere.

Circa prætensos translatos refert ad quos Ordines soleat Sancta Sedes translationes concedere.

Et tradit

PONT. A.VI. positis, cum ad Fraternitatem Tuam relatum fuerit, esse ac reperiri quemlibet Religiosum Virum, qui se Indulto quocumque hujusmodi donatum uti, frui, ac gaudere contendat, eumdem opus est, ut ad tale Indultum Tibi ostendendum primum, etiam adhibita vi, compellas, atque insimul, postquam illud perlegeris, diligenter expendas causas in ipso Indulto contentas et expressas, veræ ne, an falsæ sint. Quod si illud Indultum commonstrare, et tradere detrectaverit, adversus ipsum, juris ordine servato, statim procedas juxta facultatem Tibi attributam in supradicto Tridentinæ Synodi *cap.* 3. *sess.* 6. *de Reformatione*. Et si Indulti causas minime veras esse compereris, ne dubites super ejus subreptione, seu obreptione pronuntiare, et adversus Religiosum procedere extra Claustra sine facultate degentem. Cæterum Fraternitati Tuæ persuasum esse optamus, Nos nunquam passuros esse, ut quæcumque Apostolicæ nostræ caritatis supremæque auctoritatis ad oves Tibi creditas, de quibus districta a Te non minus Nobis, quam Pastorum Principi JESU CHRISTO Æterno Judici ratio reddenda est, saluberrime pascendas regendasque conducentia exoraveris, officia a Fraternitate Tua desiderentur. Interim Fraternitati Tuæ Apostolicam Benedictionem peramanter elargimur.

Formam contra ipsos prætensos translatos procedendi.

Dat. die 27. Maji 1746. Datum in Arce Gandulphi Albanen. Diœcesis sub Annulo Piscatoris die XXVII. Maji MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cajetanus Amatus.

LITERÆ

VIII.

Jam editæ adversus Confessarios exquirentes a Pœnitentibus complicum nomina, confirmantur et pœnæ in delinquentes statuuntur, cum præfinitione ordinis procedendi in hujusmodi Causis.

BENEDICTUS EPISCOPUS.

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

UBI primum de perversa quadam. et absurda praxi in Sacramento Pœnitentiæ administrando apud nonnullos Confessarios in Portugalliæ, et Algarbiorum Regnis introduci cœpta, non sine animi Nostri dolore, nuntium accepimus non levi aliquo incertoque rumore ad Nos perlatum, sed ita gravibus, solidisque fundamentis innixum, ut prudentem omnino fidem de periculi cum veritate, tum magnitudine facerent; prætermittere non potuimus, quin continuo datis ad Venerabiles Fratres eorumdem Regnorum, ac Ditionum Archiepiscopos, et Episcopos Apostolicis Nostris Literis, remedium nascenti malo quam promptissime adhiberemus. Earum vero Literarum die septima mensis Julii superioris anni millesimi septingentesimi quadragesimi quinti editarum, quas præsenti huic nostræ Constitutioni inserendas existimamus, hic tenor erat:

Delatus aliàs in Sacramento Pœnitentiæ abusus.

Literis Sanctissimi Domini, quæ hic inseruntur, reprobatus fuerat

PONT. A. VI.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Suprema omnium Ecclesiarum sollicitudo, et Divina Jesu Christi omnium Pastorum Principis, cujus vices plane immerentes gerimus, charitas assidue urget Nos, ut pro commissa divinitus imbecillitati Nostræ universi Dominici gregis cura semper advigilantes, periculis animarum, sicubi forte superimpenderint, per omnes Christiani Orbis Populos, ac Nationes opportune, quantum cum Domino possumus, occurramus; atque iis præcipue Regnis, et Locis peculiari quodam Apostolicæ Nostræ charitatis studio, auctoritatisque providentia consulamus, in quibus, cum Fides, Religio, Pietas quam maxime floreant, callidus humani generis hostis nocere Fidelibus dum aperto bello desperat, per insidias molitur, in Angelum scilicet sese lucis transfigurans, et ementita boni specie incautis illudens; qua ex arte non minora sæpe animarum detrimenta, quam ex aggressione manifesta, esse proventura nequissimus veterator confidit. In harum autem fraudum numero computamus, quod in florentissimis Portugalliæ, et Algarbiorum Regnis, et Ditionibus, quibus Vos Antistites summa cum Sacerdotalis virtutis vestræ commendatione præsidetis, et quibus pro singulari erga Catholicam Ecclesiam, atque Apostolicam hanc Sanctam Sedem observantia meritæ debentur laudes, nuper evenisse non sine ingenti animi nostri dolore cognovimus. Pervenit enim haud ita pridem ad aures Nostras, nonnullos istarum partium Confessarios salva zeli imagine seduci se passos, sed a zelo secundum scientiam longe aberrantes, perversam quamdam, et pernitiosam praxim in

Relati abusus expositio.

audiendis Christifidelium confessionibus, et in saluberrimo Pœnitentiæ Sacramento administrando, invehere atque introducere cœpisse; ut videlicet, si forte in pœnitentes incidissent socium criminis habentes, ab iisdem pœnitentibus socii hujusmodi, seu complicis nomen passim exquirerent; atque ad illud sibi revelandum non inducere modo suadendo conarentur; sed, quod detestabilius est, denuntiata quoque, nisi revelarent, absolutionis sacramentalis negatione, prorsus adigerent, atque compellerent; immo etiam complicis ejusdem nedum nomen, sed habitationis insuper locum, sibi exigerent designari. Quam illi quidem intolerandam imprudentiam tum procurandæ complicis correctionis, aliorumque bonorum colligendorum specioso prætextu colorare, tum emendicatis quibusdam Doctorum opinionibus defendere non dubitarent; cum revera opiniones hujusmodi vel falsas, et erroneas sequendo, vel veras, et sanas male applicando, perniciem tam suis, quam pœnitentium animabus consciscerent; ac sese præterea plurium gravium damnorum, quæ inde facile consecutura fore prævidere debuerant, reos coram Deo æterno Judice constituerent. Et vero jam secuta fuisse multa ejusmodi damna infelici experientia compertum est: Nec fieri potuit quin ea de causa et oblocutiones, et scandala, et non Ministrorum tantum, sed sacri etiam ipsius ministerii odium, et animorum ingens conturbatio in Populo fideli exorta sint. Tristia Nos hæc nuntia cum accepimus, simul audivimus, contra exitialem hujusmodi abusum protinus justa indignatione pro munere suo commotos fuisse dilectos Filios Nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Nunum a Cunha in iisdem Portugalliæ, et Algarbiorum Regnis Generalem Inquisitorem, et Thomam de Almeyda Patriarcham Lisbonensem; atque utrumque sollicite gliscenti malo compescendo, atque eradicando adlaborasse. Nos autem, ne in tam gravi animarum discrimine ulla ex parte Apostolico Nostro Ministerio deesse videa-

Scandala inde exorta.

Item Cardinalium Inquisitoris, et Patriarchæ sollicitudines.

Pontifex damnat relatam praxim.

PONT. A. VI.

mur, neve mentem hac super re Nostram apud Vos obscuram, et ambiguam esse sinamus; Notum Vobis esse volumus, memoratam superius praxim penitus reprobandam esse, eamdemque a Nobis per præsentes Nostras in forma Brevis Literas reprobari, atque damnari, tamquam scandalosam, et perniciosam, ac tam famæ proximorum, quam ipsi etiam Sacramento injuriosam, tendentemque ad sacrosancti sigilli sacramentalis violationem, atque ab ejusdem Pœnitentiæ Sacramenti tantopere proficuo, et necessario usu Fideles abalienantem. Eapropter, Venerabiles Fratres, quamquam de pastorali vestra vigilantia nihil est, quod dubitemus; Supremi tamen Officii quoque Nostri esse censemus, alacritatem ipsam vestram hac mentis Nostræ aperta significatione, et Apostolicis insuper hortationibus nostris intentius acuere, et excitare, ut pro se quisque vestrum opportunioribus, quascumque prudentia suggesserit, initis rationibus, et efficacioribus quibusque juris remediis, quoad opus fuerit, contra delinquentes Ministros adhibitis, noxiam hujusmodi novitatem strenue insectemini, ac pene nascentem opprimatis, neque patiamini traditis curæ vestræ ovibus ibi offendiculum parari, ubi salus a Christo posita est, ab eoque divinæ misericordiæ fonte illas averti, ac deterreri, ad quem ab eodem Redemptore Nostro ad abluendas, dealbandasque in sanguine suo animas amantissime invitantur. Interea, dum a zelo vestro, ac prudentia luculentiora Nobis certo pollicemur vestræ pietatis, et observantiæ argumenta, Apostolicam Benedictionem cum uberrima cœlestium charismatum copia conjunctam Vobis, Venerabiles Fratres, ex animo impertimur. Volumus autem, ut præsentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et Sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, et adhiberi posset, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Episcoporum diligentiam contra eam excitat.

Datum

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die VII. mensis Julii MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno Quinto. ANNO 1746.

Cajetanus Amatus.

Has porro Nos Literas in forma Brevis tunc datas iterum præsentibus Nostris confirmamus, et roboramus, easque ab omnibus, et singulis fideliter, exacteque observari injungimus, atque præcipimus.

Confirmatio earumdem Literarum.

Statuentes insuper, ac decernentes, ut quicumque cujusvis status, gradus, conditionis, dignitatis, et ordinis, etiam speciali, et individua, ad effectum, ut hisce Nostris præsentibus comprehendantur, mentione et expressione digni, ausus in posterum fuerit docere licitam esse hujusmodi praxim prout ea in relato Nostro Brevi exponitur, ac reprobatur, vel scribere, aut loqui præsumpserit, in ejusdem damnatæ praxis defensionem; vel ea, quæ in dicto Brevi contra eandem praxim decreta sunt, impugnare, aut in alienos sensus temere detorquere, seu interpretari; incidat ipso facto in excommunicationem, a qua non possit, præterquam in articulo mortis, ab alio, quacumque etiam dignitate fulgente, vel auctoritate suffulto, nisi a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice, absolvi.

Et pœnæ in docentes oppositum, contradicentes, male interpretantes.

Et quia non modo cavendum est, ut, quæ sunt a Nobis in præinsertis Literis decreta, ab omni impugnatione, contradictione, parvaque interpretatione salva sint, et immunia; verum etiam ne quis in Sacramenti Pœnitentiæ administratione ab eorum omnimoda observantia unquam recedat; idcirco omnibus et singulis Confessariis utriusque Cleri tam Sæcularis, quam Regularis, quantumvis exempti, et quacumque speciali, et expressa mentione aliàs fortasse nominandi, graviter et districte, Divini interminatione judicii, atque in virtute sanctæ obedientiæ, prohibemus, ne, conformiter ad præ-

Et in Confessarios contrafacientes.

PONT. A. VI. dictam reprobatam praxim, pœnitentes, qui peccatum, seu crimen aliquod, cujus socium, aut socios habuerint, ipsis in Tribunali Pœnitentiæ confiteantur, interrogare præsumant, de nomine socii, seu complicis, loco habitationis, vel aliis hujusmodi adjunctis, sive circumstantiis, expressionem magisque individuam ejusdem complicis manifestationem concernentibus; eidem pœnitenti, si manifestare renuerit, sacramentalem absolutionem denegando, alioquin noverint sese, ultra peccati lethalis incursum, suspensioni ab officio audiendarum confessionum, aliisque etiam gravioribus pœnis fore subjiciendos.

Ordo procedendi contra dictos delinquentes. Præterea quoniam contra damnatum hujusmodi exitialem abusum, ne cum animarum pernicie radices agat, necesse ducimus modum, ac formam etiam in foro externo procedendi, et ultrices adversus reos pœnas imponendi, statuere, atque ordinare; omnesque super hoc exorituras, vel etiam jam exortas dissensiones componere, et penitus amputare; volumus, decernimus, ac declaramus, quod docentes, ut

Tam docentes, contradicentes, male interpretantes. supra, licitam esse praxim a Nobis jam reprobatam, vel in ejusdem praxis defensionem scribentes, aut loquentes, vel ejusdem reprobationem in memorato Nostro Brevi contentam impugnantes, aut perverse interpretantes, in Officio Sanctæ Inquisitionis prædictorum Regnorum, atque Ditionum severe puniantur, et contra eos, et eorum quemlibet in eodem Officio procedatur, non minus, ac contra illos ibidem procedi solet, qui asserunt, tradunt, tuentur opiniones scandalosas, perniciosas, et uti tales a Sede Apostolica rejectas, et condemnatas.

Quam Confessarii contrafacientes cum suspicione pravi dogmatis. Similiter in eodem Officio procedendum erit, et procedi volumus, ac statuimus contra Confessarios quoque, ut supra, delinquentes, ac de nomine complicis pœnitentem interrogantes, eidemque pœnitenti, nisi illud sibi manifestet, absolutionem denegantes: Dummodo tamen hujusmodi interrogandi, ac denegandi actus

talibus circumstantiis conjunctus sit, ac convestitus, quæ sic agentem Confessarium de adhæsione ad prædictam reprobatam praxim, tamquam ad licitam, vel alio quovis modo de prava credulitate suspectum reddant. ANNO 1746.

In Officio Inquisitionis judicandi, et puniendi.

Itaque contra prædictos omnes, et singulos Delinquentes tam sæculares, quam quorumvis etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediate subjectorum Ordinum, Institutorum, Societatum, et Congregationum Regulares, cujuscumque dignitatis, ac præeminentiæ, aut quovis privilegio muniti existant, et quorum specialis, et nominatim mentio facienda sit, prædictorum Regnorum, ac Ditionum Inquisitores, potestate a Nobis tradita, quatenus opus sit, præsentium tenore de novo concessa, prout in causis Fidei, juxta Sacrorum Canonum formam, nec non Sancti Officii Inquisitionis hujusmodi constitutiones, privilegia, consuetudines, et decreta, diligenter inquirant, et procedant, et quos in aliquo ex ejusmodi excessibus culpabiles repererint, in eos, pro criminum qualitate, et circumstantiis, suspensionis ab officio confessiones audiendi, vel etiam ab executione Ordinum, privationis Beneficiorum, Dignitatum, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis activæ ac passivæ, si Regulares fuerint, aliasque pœnas decernant; omnes etiam, vel earum tantum aliquas, in perpetuum, vel ad tempus infligendo.

Et eidem facientibus denunciandi

Quicumque vero alium quemlibet aliquo ex supradictis modis deliquisse cognoverit, eum, intra terminum dierum, in Edictis Sancti Officii ejusmodi Inquisitionis præfigi solitum, eidem Sancto Officio denunciare teneantur: alioquin pœnas non denunciantibus per eadem Edicta infligi consuetas incurrant. Veruntamen ab hujusmodi onere denunciandi justis de causis eximi volumus, et eximimus personam ipsam pœnitentem dumtaxat in causa propria, id est in casu, quod suum peccatum confitens, a Confessario adigatur ad sibi manifestandum nomen complicis

PONT. A. VI.

in eodem peccato: tunc enim pœnitentem hujusmodi ab obligatione eundem Confessarium denunciandi liberamus. Sed quando aliunde, quam ex propria, ut dictum est, confessione, noverit Confessarium aliquo ex superius enumeratis, et Sancto Officio denunciandis modis deliquisse, tunc eum et ipse denunciare ex ista aliunde habita notitia teneatur.

Confessarii vero contrafacientes absque dicta suspicione, judicandi et puniendi erunt ab Ordinariis.

Quod si Confessarii de complicis nomine perperam interrogantis, absolutionemque, ni sibi detegatur, denegantis actum contingat ejusmodi esse ut, quamvis imprudens, et malus, simplex tamen quidam, et nudus actus fuerit, id est iis circumstantiis destitutus, quæ de prava credulitate, vel de mala adhæsione ad praxim in sæpe dicto Nostro Brevi reprobatam, tamquam ad licitam, eumdem Confessarium suspectum reddant; tunc istiusmodi delictum, neque denunciationis oneri, neque Sancti Officii prædicti cognitioni subjectum erit; sed de illo cognoscere, atque in delinquentem Confessarium, per suspensionem ab audiendis confessionibus, vel alias canonicas, et legitimas pœnas pro delicti modo animadvertere, ad locorum Ordinarios in sua cujusque Diœcesi omnino spectabit.

Hæc procedendi regula servanda decernitur.

His igitur circa ordinem, formam, modumque contra ejusmodi delinquentes procedendi, ut præfertur, constitutis, ac suis unicuique Judici Ecclesiastico juribus assignatis, et distributis; hanc Nos deinceps regulam ab omnibus observari, ac custodiri volumus, et mandamus, si quando talia delicta deprehendi contigerit; quæ tamen haud unquam posthac eventura in Domino confidimus, accedente insuper præclara inclytæ Lusitanæ Nationis universæ erga Sedem Apostolicam observantia, et obedientia, nec non eximia tum istius Sanctæ Inquisitionis Officii, tum cujusque loci Ordinariorum nunquam defutura vigilantia.

Et aliter a quocumque ante-

Quapropter quæcumque aliter, quam præsentibus Nostris decrevimus et constituimus, sive in Edictis præfati Officii Inqui-

sitionis, sive in quibuslibet quorumvis Ordinariorum Mandatis, aut Pastoralibus Literis, vel Decretis antehac statuta prodierint, ea Nos, quoniam post Apostolicam hanc a Nobis propositam agendi, seu judicandi normam minus necessaria fore censemus, desinere jam, et cessare, ac, veluti nunquam emanassent, omnem obligandi vim amittere, Motu proprio, et ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine declaramus, statuimus, atque sancimus.

Anno 1746. hac statuta abrogantur.

Decernentes easdem præinsertas, nec non præsentes nostras Literas, et in eis contenta quæcumque, etiam ex eo quod quicumque cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ, et dignitatis existant, seu aliàs speciali, et individua mentione, et expressione digni, in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, neque causæ, propter quas tum præinsertæ, tum præsentes emanaverint, sufficienter adductæ, verificatæ, et justificatæ fuerint, aut ex alia qualibet etiam privilegiata causa, colore, prætextu, et capite; de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove quolibet defectu, notari, impugnari, aut in controversiam vocari posse; sed ipsas præsentes, easdemque præfatas in forma Brevis Literas, firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, et ab omnibus, et singulis præmissis, ad quos spectat, seu pro tempore spectabit, exacte, et inviolabiliter observari.

Clausulæ pro Literarum validitate, et executione.

Sicque et non aliter in præmissis censeri, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, et contra hæreticam pravitatem Generales Inquisitores, Legatos quoque de Latere, et Apostolicæ Sedis Nuntios, aliosve quoslibet quacumque auctoritate, potestate, et præemi-

PONT. A. VI. nentia fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet aliter judicandi, et interpretandi facultate, judicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogationes. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, et in Universalibus, sive Provincialibus, aut Synodalibus Conciliis editis generalibus, sive specialibus Constitutionibus, et ordinationibus. Edictis quoque prædicti Inquisitionis Officii, et quorumcumque Ordinariorum, etiam Episcoporum, et Metropolitanorum Mandatis, Literis Pastoralibus, sive Decretis, nec non ejusdem Officii, et quarumcumque Ecclesiarum etiam Episcopalium et Metropolitanarum, et quorumcumque Ordinum, Congregationum, Religionum, et institutorum, etiam Societatis Jesu, aliisve quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, stilis, usibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et Literis Apostolicis eidem Inquisitionis Officio, illiusque Inquisitoribus, Commissariis, aliisque Officialibus, tum etiam Ecclesiis, eorumque Prælatis, Ordinibus, Congregationibus, Institutis, Societatibus, illorumque Superioribus, et personis quibuslibet, sub quibusvis verborum tenoribus et formis; et cum quibuscumque etiam efficacissimis, et insolitis derogationibus, clausulis, atque decretis, etiam Motu, et Apostolicæ potestatis plenitudine similibus, seu ad quarumcumque personarum, etiam Regia, aliave qualibet mundana, vel Ecclesiastica potestate fulgentium instantiam, vel alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, et innovatis.

Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut alia exquisita

forma ad hoc servanda foret, tenores prædictos pro sufficienter, et de verbo ad verbum expressis et insertis, formasque hujusmodi pro plene, et exacte observatis habentes, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus. ANNO 1746.

Volumus autem, ut earundem præsentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, et Sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in Judicio, et extra ubique habeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Fides habenda Transumptis.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum condemnationis, reprobationis, confirmationis, sanctionis, prohibitionis, ordinationis, abrogationis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Sanctio.

Datum in Arce Gandulphi Albanensis Diœcesis Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, quarto Nonas Junii, Pontificatus Nostri Anno VI. Dat. die 2. Junii 1746.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

PONT. A. VI.

IX.

ORDO PRÆCEDENTIÆ

Per Votantes Signaturæ Justitiæ et Gratiæ tum in sedendo, tum in Voto ferendo servandus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

MILITANTI Ecclesiæ, quæ est sicut Castrorum acies ordinata, per ineffabilem Divinæ Bonitatis abundantiam, quamvis nullis nostris meritis præsidentes, illud præcipue inter cætera permagna, et ampla Apostolicæ procurationis nostræ munera studiosius curare debemus, ut eas providentissime tradamus, statuamusque regulas, quibus ab ipsis ejusdem Ecclesiæ Prælatis in hac Romana Curia ad laboriosa, et difficillima totius Catholici Orbis expedienda sive Gratiæ, sive Justitiæ negotia Nobiscum adlaborantibus rite sancteque servatis, nulla potissimum quoad præcedentiam inter eos confusio, et inordinatio inducatur, quemadmodum, iisdem regulis nondum apprime constitutis, experientia constat, maximam inductam fuisse confusionem inordinationemque. Duo in hac ipsa Romana Curia nostra sunt Tribunalia antiquissima sane, et aliis interdum, quam de præsenti, nominibus celeberrima; alterum quidem Signaturæ Justitiæ dictum, in quo duodecim tantum numerantur Prælati Votantes nuncupati; alterum vero Signaturæ Gratiæ appellatum, in quo totidem Prælati Votantes habentur. In horum sane numero Nos pariter olim, dum in Minoribus essemus, fuisse gloriamur. Porro nunquam utrique Votantes tamquam in sive Corporis, sive Tribunalis speciem

conveniunt; ea propter nulla quidem hac in parte necessaria est Apostolicæ nostræ providentiæ ratio; sed hoc præsertim præcipimus, et mandamus, ut quotiescumque tam ipsi Signaturæ Justitiæ, quam Signaturæ Gratiæ Votantes pro suis respectu proprii Tribunalis seorsim obeundis adimplendisque muneribus invicem convenire debent, idem inter ipsos tum in sedendo, tum in votum, sive suffragium ferendo præcedentiæ Ordo servetur, qui ad hanc usque diem retentus servatusque est. Quoniam, ut plurimum accidere potest, ut sive unus, sive plures ex utroque Signaturæ Justitiæ, et Gratiæ Tribunali Votantes quacumque ex causa sive Prælatitio, sive quocumque alio habitu induti quomodolibet, et ubicumque insimul reperiri possint: Hinc est, quod Nos motu proprio, ac ex certa scientia, et matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine volumus et mandamus, ut in hujusmodi conventu ille Votans, qui in suo Tribunali antiquior, et prior constitutus fuerit, hoc modo præcedat, videlicet. Ut Votans prior in Signaturæ Justitiæ Tribunali adlectus, quam Signaturæ Gratiæ Votans in suo admissus fuerit, huic secundo dicto Signaturæ Gratiæ Votanti præcedat ille Signaturæ Justitiæ Votans, ita pariter huic Signaturæ Justitiæ Votanti præcedere debeat ille Signaturæ Gratiæ Votans, qui antequam Signaturæ Justitiæ in suum Tribunal admitteretur, jam in proprium itidem Tribunal receptus fuerat: Quod si contigerit ambos alterius Signaturæ Votantes eodem die quemque Tribunali constitutos fuisse, tunc præcedentia illi detur, qui in Prælatura quacumque antiquior, et prior reperitur. Traditam itaque statutamque regulam in præmissis, dummodo nullus alius præcedentiæ titulus intercedat, omnino servandam, custodiendamque esse volumus, et mandamus. Verum cum aliquis Votans alterius Tribunalis hujusmodi sive Episcopali charactere insignitus, sive Protonotarii Apostolici dignitate

ANNO 174[illegible].

PONT. A. VI. ornatus, sive quocumque alio ejusdem Romanæ Curiæ munere, vel officio decoratus reperiatur, præcipimus insuper et mandamus; ut nulla habita Signaturæ Justitiæ, aut Gratiæ Votantis ratione, sed ea dumtaxat præcedentia illæsa remaneat, quæ Votanti respectu sive characteris Episcopalis, sive Dignitatis Protonotarii Apostolici, sive cujusvis alterius muneris præcedentiam hac in re requirentis competit, et debetur. Denique statuimus, et decernimus hujusmodi præcedentiam, cum quivis Votans in utroque Signaturæ Justitiæ, et Gratiæ Tribunali adscriptus fuerit, a primæva ipsius Votantis in altero utriusque Signaturæ Tribunali receptione, et admissione, et non aliter esse repetendam, et definiendam. Decernentes ipsas præsentes Literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 7. Junii 1746. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die VII. Junii MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno VI.

D. Cardinalis Passioneus.

ANNO 1746.

X.

OCCURRITUR ABUSIBUS

In Expeditione resignationum Beneficiorum inductis, ad eludendam Constitutionem Gregorii Papæ XIII. incipien. *Humano.*

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ECCLESIASTICA ministeria et officia nec ab obtinentibus temere deseri, aut minus recta ratione vel causa dimitti, nec a minus idoneis assumi et exerceri, neque demum ullo pacto in cupiditatis et avaritiæ fomentum transferri volentes Prædecessores Nostri Romani Pontifices, plura peculiariter observanda statuerunt in admittendis Beneficiorum sive Officiorum Ecclesiasticorum dimissionibus, ac cessionibus, et eorundem sic per resignationem vacantium provisionibus et concessionibus, quæ omnia non modo Nostram approbationem et confirmationem promereri, sed etiam quo certius propositum reipsa sortiantur effectum, uberioribus providentiæ Nostræ consiliis, prout rerum necessitas suasit, stabilienda, et amplianda Nobis esse judicavimus.

Pontifex Prædecessorum Providentiam circa dimissiones Beneficiorum prosequitur.

Postquam enim beatæ memoriæ S. Pius Papa V. Prædecessor Noster per suam Schedulam Motus proprii, quæ incipit : *Cogit Nos :* Anno Domini MDLXVII. die XIII. Martii, Pontificatus sui Anno II. editam, methodum et formam designaverat servandam in expeditione Literarum Apostolicarum, super gratiis Resignationum quorumcumque Beneficiorum sive Officiorum

Indicat præscripta a S. Pio V. per Schedulam sui Motus proprii: Cogit Nos.

PONT. A. VI.

Ecclesiasticorum; certasque opportunas clausulas, expressiones, et limitationes, in hujusmodi Literis respective apponendas provida ordinatione præscripserat; sequenti anno MDLXVIII., per suam Constitutionem, quæ incipit: *Quanta Ecclesiæ Dei:* datam apud S. Petrum Calendis Aprilis, definivit et declaravit, quænam Beneficiorum, et Officiorum hujusmodi resignationes seu dimissiones ab Episcopis, et aliis ad id facultatem habentibus, quibusque ex causis recipi et admitti possent, aliaque in ipsis dimissionibus, seu resignationibus, necnon eorumdem Beneficiorum resignatorum collationibus respective cavenda decrevit; censuras in contravenientes pronunciando, aliasque pœnas respective statuendo, prout in Schedula, et Constitutione prædictis plenius continetur.

Item per Constitutionem; Quanta Ecclesiæ Dei.

Cum vero adhuc præfati Sancti Pii Prædecessoris Leges et Ordinationes, ad compescendas fraudes et simulationes, quæ in hujusmodi Resignationibus hominum malitia committebantur, non satis prodesse, experiendo compertum esset, placuit felicis recordationis Gregorio Papæ XIII. Prædecessori pariter Nostro in sua Constitutione, quæ incipit: *Humano vix judicio:* data apud S. Petrum Nonis Januarii, Anno Incarnationis Dominicæ MDLXXXIII. Pontificatus sui XII., decernere et constituere, ut omnes et quæcumque resignationes, cessiones, sive retrocessiones, quæ deinceps de quibuscumque Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus tam Virorum, quam Mulierum, Dignitatibus, Officiis, et Beneficiis Ecclesiasticis sæcularibus, et quorumvis Ordinum, etiam Militarium, Regularibus, etiam electivis, et manualibus, ac etiam de jurepatronatus Laicorum illustrium, et aliàs quomodocumque existentibus, sive pacificis, sive in petitorio, aut in possessorio litigiosis, etiam de quibus in Consistorio disponi consuevit, seu debet, in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, ex quacumque causa, et quolibet modo

Refert disposita a Gregorio XIII. in Constitutione: Humano.

fierent, et ab illo, seu illius mandato admitterentur, et super eis provisiones, et quæcumque aliæ dispositiones, sive temporalis, sive perpetuæ, aut ad id mandata Apostolica, sub quacumque forma, et quibuscumque, etiam S. R. E. Cardinalibus, ac piis Locis quantumvis privilegiatis, facta, publicari deberent, unà cum Literis Apostolicis desuper confectis, intra sex menses, si Beneficia citra Montes essent, ultra vero Montes, intra novem menses, a data concessionis Gratiæ numerandos. Cumque de forma et loco hujusmodi publicationum explendarum, plura distincte præscripsisset; illud etiam provide constituit, ut ii, in quos de Beneficiis hujusmodi resignatis, seu cessis, sub quacumque forma disponi vel mandari contigisset, intra dictum respective tempus, eorumdem Beneficiorum possessionem, vigore Literarum Apostolicarum desuper confectarum, apprehendere deberent, vel, si propter litem, aut aliud legitimum impedimentum, hujusmodi possessionem reipsa apprehendere non potuissent, saltem Literas Apostolicas cum earum publicatione, si tunc facta esset, Judici, seu Executori illarum, vel aliis, ad quos pertineret, intra illud tempus præsentare, et apud illum, vel illos, pro ipsarum Literarum executione instare, et possessionem hujusmodi instanter petere tenerentur. Quod si quicquam præmissorum omnium omissum fuisset: dictis terminis, ut cuique præscripti sunt, elapsis, voluit et decrevit, omnes dispositiones et gratias resignatorum et cessorum Beneficiorum hujusmodi, cum omnibus inde sequutis, irritas et inanes esse, nullamque aliam gratiam super iisdem, his quibus concessa fuissent, suffragari, sed eos ad hujusmodi Beneficia quandocumque obtinenda inhabiles et incapaces fore et esse: ipsaque Beneficia censeri statim a prima resignatione seu cessione, eo ipso vacavisse, et vacare; et tamquam sic a principio vacantia, a Sede Apostolica dumtaxat impetrari, et res-

ANNO 1746.

PONT. A. VI.

pective concedi posse; et aliàs, prout in prædicta Constitutione latius, et uberius continetur.

Memorat sui Constitutionem prohibentem fieri resignationes cum pensione, et pacto eam extinguendi.

Nos ipsi demum ad Romanæ et universalis Ecclesiæ gubernacula, licet immerentes, evecti, hanc ipsam Resignationum materiam retractare coacti sumus, propter delatam ad aures Nostras nonnullorum malitiam, qui malis artibus, et per illicita pacta, fraudulento verborum et formalitatum circuitu tecta hujusmodi Beneficiorum resignationes cum reservatione Pensionum, per anticipatas deinde pecuniarum resolutiones extinguendarum, in detestabilem negotiationem convertebant; quapropter hujusmodi pacta et conventiones pro abolitione, seu cassatione Pensionum, per anticipatas vel anticipandas terminorum earumdem Pensionum solutiones, contemporaneè ad ipsas Beneficiorum resignationes inita, atque conventa, per aliam Constitutionem Nostram, quæ incipit: *In sublimi*: datam IV. Kalendas Septembris Anno MDCCXLI. Pontificatus Nostri Anno secundo, damnavimus, improbavimus, et omnino irritavimus; pluraque desuper opportune statuimus atque sancivimus, per quæ illicitarum pactionum hujusmodi exterminationi satis consultum esse et fore in Domino confidimus.

Dolet artes adinventas fuisse ad eludendam dictam Gregorianam Constitutionem.

Sed neque tot salubres et providas ordinationes et Constitutiones valuisse ad eliminandas omnis generis fraudes et corruptelas, quas hominum malitia et radix malorum omnium cupiditas in hac resignationum materia invenit, magno cum animi Nostri mœrore accepimus. Siquidem ad eludendam præfati Gregorii Prædecessoris consultissimam Legem et Constitutionem, plures adinventæ sunt artes, quarum præsidio resignatorum Beneficiorum possessio, eorumque fructuum et reddituum perceptio, vel nunquam, durante resignantium vita, vel nonnisi diuturno tempore elapso, contra Pontificis opinionem et voluntatem, et contra ipsam admissæ resignationis naturam, in resignatarium cum effectu transiret.

Nonnulli enim negotiorum Dataria Nostræ Expeditores, postquam super brevi et compendiaria supplicatione, in qua resignantis et resignatarii nomina, cognominaque, ac Titulus et qualitas Beneficii resignandi adscripta sunt, obtinuerunt *Præsentatam*, quam vocant, a Substituto Subdatarii semel apponi; mox ad libellum supplicem super ipsa resignationis gratia exhibitum emanare curarunt rescriptum Datarii, seu Pro-Datarii, Pontificiæ voluntatis et annuentiæ testem; vel etiam supplicationem in forma a Nobis, sive a Romano pro tempore Pontifice signari; nil amplius solliciti de expeditione Literarum Apostolicarum (quas intendunt sub Data illius diei, qui in prædicta præsentata, seu deinceps in supplicatione adscriptus fuit, quandocumque sibi libuerit, expedire), compluribus prorogationibus ad publicandum sive in integrum restitutionibus successive se muniunt; quarum quidem terminos quum ad diem illum initio sibi propositum accommodaverint, minimè dubitant de validitate gratiæ resignationis, quantumvis longe post assensum Pontificis, Apostolicas super ea Literas expedire distulerint.

ANNO 1746.

1. Ea sunt Litterarum Expeditio nimium pro tracta præsidio prorogationum, et restitutionum ad publicandum.

Alii vero, quum supradictam tantummodò *Præsentatam* in officio Subdatarii reportaverint, minime urgent pro obtinendo rescripto Datarii, aut signatura supplicationis, neque pro expeditione Literarum Apostolicarum, aut pro prorogationibus, vel in integrum restitutionibus ullò pacto instant, sed retento apud se mandato Procuræ ad resignandum, novas identidem Præsentatas, tamquam ex integro iterum iterumque referre curant, usque dum, resignantis vita ad interitum vergente, vel aliàs quandocumque ipsi maluerint, resignationis negotium ulterius promovendum sibi esse ducant; tuncque dumtaxat deprompta una ex obtentis Præsentatis, quam sibi magis expedire judicaverint, sub illius data, et vigore prioris illius mandati, requisitum consensum præstant, atque Apostolicas Literas expediunt.

2. Iteratio Præsentatæ super una resignatione identidem captæ.

PONT. A. VI.

Alii demum, præfato rescripto obtento, signataque supplicatione, non desistunt ante, vel post expeditionem Literarum Apostolicarum multiplices prorogationes ad eas publicandas aut etiam elapso ipsarum prorogationum termino, restitutiones in integrum adversus hujusmodi publicationis omissionem, petere et obtinere; ut interim, publicatione prædictæ minime sequuta, nec possessione Beneficii per resignatarium adepta, ipsius detentio, fructuumque perceptio penes resignantem, quamvis jampridem se Beneficio abdicaverit, usque ad ejus obitum remaneat; nec nisi eo defuncto, vel saltem morti proximo, hujusmodi possessio in resignatarium seu cessionarium (cui, favore obtentarum prorogationum, vel restitutionum in integrum, nihil de suo jure deperit) cum effectu tandem transferatur.

3. Possessio, et publicatio usque ad obitum resignantis dilata.

Confirmat d. constitutionem Gregorianam.

Nos igitur hujusmodi fraudes, et collusiones, in quibus cum animarum pernicie, et recti ordinis subversione, jurium quoque Apostolicæ Sedis detrimentum conjunctum esse animadvertimus, et quarum aliquas judicialibus controversiis non ita pridem locum dedisse, eaque ratione detectas fuisse novimus, de medio tollere, atque in futurum præcavere volentes, Motu proprio, ac certa scientia, et matura deliberatione Nostris, memoratam Gregorii Prædecessoris Constitutionem de publicandis intra certum tempus prædictarum resignationum gratiis, et de capienda resignatorum Beneficiorum possessione, in omnibus et per omnia approbamus, confirmamus, et innovamus; Utque relatis artibus eadem Constitutio in posterum dolose, ut præfertur, eludi, et effectu fraudari amplius non valeat, hac Nostra pariter perpetuo valitura Constitutione in primis Datariæ Nostræ Notario, seu Notariis, quos de excipiendis sive extendendis consensibus pro quorumcumque Beneficiorum, sive Officiorum Ecclesiasticorum, cujuscumque qualitatis et naturæ existant, resignationibus, etiam ex causa per-

Inhibet Notario Datariæ ne recipiat consensus super resignationibus quoties Mandata Pro-

mutationis, ac cessionibus quibuscumque, tam simplicibus, quam cum pensionis, aut fructuum, vel alia qualibet reservatione, quæ in manibus Nostris, aut Successorum Nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium a quibuscumque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, sub quacumque forma, et qualibet ex causa et favore cujuscumque personæ, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium prædictorum, aut etiam Locorum piorum quantumvis privilegiatorum, ad quemcumque effectum fient, pro parte cujuscumque Personæ etiam specifica mentione dignæ, ut supra, in posterum rogari continget, districte vetamus atque interdicimus, ne hujusmodi consensus admittere, recipere, et extendere, ac super ipsis instrumenta conficere, seque de iis rogare audeant seu præsumant, quoties mandata Procuræ, quæ ad hujusmodi consensus præstandos exhibebuntur, adscriptam habeant Datam seu diem anteriorem octo mensibus, quoad Personas existentes citra Montes, vel duodecim, quoad Personas ultra Montes constitutas, quos quidem menses ab ipso die, quo hujusmodi mandata ad consentiendum eisdem Notariis actu exhiberi continget, numerandos et computandos esse decernimus; non obstante quacumque anteriori Præsentata, seu Rescripto obtento, aut etiam supplicatione sub quacumque data jampridem manu Nostra aut Successorum Nostrorum signata.

Anno 1746. curæ habeant Datam anteriorem 8. Mensibus quoad citramontanos, vel 12. quoad resignantes ultramontes degentes.

Insuper volumus et mandamus, post rescriptum a Nostro, et Romani pro tempore Pontificis Datario factum super admissione cujuscumque resignationis, sive cessionis, aut retrocessionis hujusmodi, a quocumque, et favore cujuscumque Personæ, vel Loci pii, ut supra, intra duos ad summum menses, a data rescripti hujusmodi decurrendos, remota omni mora et prætextu, signandam esse supplicationem, et successive expediendas esse Litteras Apostolicas; ita ut intra sex menses a Data concessionis Gratiæ nume-

Vult signari supplicationem infra duos menses decurrendos a Data Rescripti.

PONT. A. VI.

randos, quoad Beneficia citra Montes posita, et intra novem, quoad ea, quæ ultra Montes existunt, eorundem resignatorum Beneficiorum possessio capi, ipsæque resignationum Gratiæ cum Litteris Apostolicis desuper confectis publicari valeant, et cum effectu possessio capiatur, et Litteræ respective publicentur, ad normam prædictæ Gregorianæ Constitutionis, et juxta formam ibi præscriptam.

Item ne primam quidem prorogationem amplius concedi nisi docto de Litteris expeditis.

Ubi vero justis et rationabilibus de causis aliquam prorogationem ad publicandum postulari necesse sit, nolumus hujusmodi prorogationes, ne pro prima quidem vice, amplius concedi, nisi docto prius in Officio Subdatarii, non autem alterius cujuscumque Datariæ prædictæ Officialis, de Apostolicis Litteris expeditis.

Post primam vel secundam, ulteriores prorogationes concedi vetat

Post primam autem aut secundam ad summum prorogationem hujusmodi, alias ulteriores prorogationes ad publicandum, etiam quoad gratias resignationum ad hunc diem de præterito admissas, seu concessas, et nondum exequutioni demandatas, aut publicatas; nemini amplius in posterum concedi volumus, nisi (præter expeditionem Litterarum Apostolicarum, ut supra) coram Datario pro tempore justificatum fuerit legitimum impedimentum, propter quod eædem Apostolicæ Litteræ exequutioni mandari, aut publicari non possint. Hoc enim concludenter probato, et non aliàs, eidem Datario relictam volumus facultatem concedendi tot ulteriores prorogationes ad publicandum, quot necessariæ erunt usque ad hujusmodi legitimi impedimenti remotionem.

Relinquit facultatem Datario concedendi alias prorogationes justificato impedimento, usque ad illius remotionem.

Quod si constiterit vel post elapsum tempus, ut supra, præscriptum, præfatos consensus super Beneficiorum resignationibus præstitos, sive admissos, et extensos, vel intra aliud præfinitum tempus, aut supplicationes minime signatas, aut Litteras confectas, et expeditas in posterum non fuisse, vel etiam, elapso tempore in Constitutione Gregoriana præfixo, aut alio ulteriori termino per concessas rite proroga-

Statuit pœnas per inobser-

tiones obtento, non fuisse captam possessionem, vel factam Litterarum publicationem, ut supra; aut demum, ad novas obtinendas prorogationes, falsum, et insubsistens impedimentum dolose allegatum fuisse; in quolibet ex hisce casibus, volumus et decernimus, ipsas resignationum gratias, cum omnibus inde sequutis, nullas, irritas, cassas, et inanes esse, et censeri perinde ac si nunquam admissæ, et concessæ fuissent; nec ullam aliam gratiam super hujusmodi Beneficiis, aut etiam restitutionem in integrum his, quibus concessa fuerant, concedi debere, aut concessam ullatenus suffragari; sed eosdem inhabiles et incapaces esse ad hujusmodi Beneficia sic resignata et cessa quandocumque obtinenda; ipsaque Beneficia tanquam initio vacantia apud Sedem, ab alio quolibet impetrari, et respective ad libitum ejusdem Apostolicæ Sedis alteri cuilibet conferri posse.

ANNO 1746. vantiam incurrendas.

Præsentes quoque Litteras, et in eis contenta quæcumque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel quovis alio defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, aut in jus, vel controversiam revocari posse, sed illa semper, et perpetuo valida, et efficacia fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuntios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate, judicari et definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Clausulæ salutares.

Non obstantibus quibusvis resignantium aut cedentium voluntatibus, conditionibus, protesta-

Derogationes.

PONT. A. VI.

tionibus, et clausulis in ipsismet resignationibus, seu cessionibus, aut Procuratorum Constitutionibus et mandatis, ac aliàs etiam ad præservationem suorum jurium, et significationem, quod non aliter, nec alio modo resignant, seu cedunt, appositis, omnibusque et singulis aliis, quæ idem Gregorius Prædecessor in relata Constitutione voluit non obstare; Datariæ quoque usibus, stilis, tolerantiis, permissionibus, et consuetudinibus etiam diuturnis, et inveteratis, in contrarium præmissorum quomodolibet facientibus vel extantibus; Quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum qualitates præsentibus pro sufficienter expressis habentes, quatenus eisdem præsentibus adversantur, specialiter et expresse, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus, derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Injungit Datario et aliis ad quos spectat, ut Præsentium observantiam diligenter curent.

Cæterum dilecto Filio Magistro Joanni Jacobo Millo Datario Nostro, ejusque in Officio hujusmodi Successoribus in perpetuum, cæterisque ejusdem Datariæ Nostræ Officialibus, ad quos spectat, et pro tempore spectabit in futurum, ipsarum tenore præsentium injungimus, et mandamus, ut hanc præcepti Nostri formam et methodum a Nobis præscriptam præ oculis habentes, eam pro virili parte singuli adamussim observent, et ab aliis exactissime observari faciant; pœnales quoque sanctiones Nostras adversus temere contravenientes exequutioni cum effectu demandent.

Sanctio

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ confirmationis, approbationis, innovationis, inhibitionis, irritationis, annullationis, voluntatis, præcepti, decreti, mandati, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, decimo septimo Kalendas Junii, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

ANNO 1746. Data Pontif. anno VI. die 15. Jun. 1746.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 25. *Junii* 1746.

PONT. A. VI.

XI.

CANONIZATIO

BEATI FIDELIS A SIGMARINGA Sacerdotis Professi Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum Præfecti Missionis Apostolicæ in Rhætia, et Sacræ Congregationis de Propaganda Fide Proto-Martyris.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

VINEA electa, quam plantavit dextera Domini, cujus unica vitis Christus, tot autem palmites, quotquot in Christo radicati Fideles interiori gaudent ipsius vivificæ nutritionis illapsu, providam circa se Cœlestis Agricolæ curam, et sollicitudinem in eo potissimum experitur, quod omnes palmites non ferentes fructum, justo judicii rigore succidi, et tolli; fructiferos vero, atque feraces, ut fructum plus afferant, salubri ac pia severitate purgari, nunc quidem occulte persentit, nunc autem apertius, atque evidentius agnoscit. Hanc sane æquabilem Divinæ simul justitiæ bonitatisque rationem manifeste agnoscimus in præclaro Beati Martyris Fidelis certamine; in quo et detestantes miramur eorum duritiam cordis, obcœcatamque sævitiam, qui a felici, qua portabantur, radice, sua culpa semel excisi, oblatam sibi a Domino pacem, et gratiam pervicaciter repulerunt, Angelum vero pacis, evangelizantem sibi bona, apprehensum, et cæsum occiderunt; et illius triumpho plaudentes gratulamur, qui in Dei, et Ecclesiæ

charitate fundatus, post multos bonorum operum fructus, animam demum, ac vitam suam, oblationem acceptam Domino meruit exhibere. Sicut enim illi vesano erroris spiritu in furorem acti, et sanguinem justi per summum scelus effundentes, satis declararunt, nequaquam se ad Regnum dilectionis Filii Dei pertinere; ita dum gloriosus Martyr pro Catholicorum Dogmatum integritate, et errantium proximorum salute, perpetuos labores, ærumnas, pericula, mortem denique ipsam fortiter subiit, profecto vitam suam, non tam inimicorum ferro præcisam amisisse, quam veluti maturum Cœlestibus horreis fructum in manus Dei deposuisse dicendus est.

Anno 1746.

Hunc itaque Beatum Virum, Catholicæ Fidei præconem, adsertorem, Martyrem, solemni judicio Nostro, cum Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, nec non Patriarcharum, plurimorumque Archiepiscoporum, et Episcoporum Romæ congregatorum consilio et assensu, agnitum atque probatum, Apostolica Auctoritate, humilitati Nostræ divinitus concessa, universæ Ecclesiæ Dei colendum, et venerandum proponimus: Qui Sigmaringæ Constantiensis Diœcesis in Svevia Oppido, honesta Rojorum stirpe, Catholicis piisque parentibus ortus an. Domini MDLXXVII., et salutari lavacro tempestive regeneratus, innocenter exacta pueritia, et sequenti ætate in honestissimarum disciplinarum, et scientiarum studiis cum laude transacta, nobilibus deinde adolescentibus Italiam, Galliamque peragrantibus comes, et gubernator datus, sex ferme annorum spatio, tum eorum, tum proprie eruditioni, et virtuti promovendæ, sedulam navavit operam. Mox utriusque juris lauream Friburgi adeptus, Advocati munus Ensishemii in Alsatia professus est. Verum quum ipsius animus desideriis sæcularibus neutiquam inhærens, ad Christianæ perfectionis studium interiori Dei voce traheretur; turbulentas Fori controversias, at-

B. Fidelis ortus, et vita ante ingressum in Religionem.

PONT. A. VI.

que suspecta negotia cito dimisit, seque Divinis obsequiis plenissime dedicaturus, sacris simul Ordinibus initiari, et in religiosam familiam Fratrum Minorum Sancti Francisci Cappuccinorum admitti postulavit. Utriusque voti compos effectus, post primum Missæ Sacrificium die Festo ejusdem S. Francisci religiosissime peractum, arctioris Instituti habitum, atque rationem, novumque FIDELIS nomen (quum antea Marcus vocaretur) velut in auspicium præclaræ Fidei, quam Deo et Ecclesiæ usque ad mortem præstiturus erat, assumpsit.

Cappuccinorum Religionem ingreditur.

Evangelicæ paupertatis, continentiæ, obedientiæque vota, ad quæ toto constituti Tyrocinii decursu, omnium virtutum exercitatione se comparaverat, eo spiritu emisit, ut semper hoc ipsum inter maxima erga se Divinæ largitatis beneficia commemoraverit, quod ad ea profitenda vocatus fuerit, et admissus. Quare de ipsorum implemento omni ex parte sollicitus, et quum privatam in Cœnobio vitam ageret, Regularis vitæ disciplinam summo studio, atque humilitate servavit; et quum deinceps, ex obedientia, Conventus Veldkirchiensis regimini diu præfuit, consummatum se perfectionis Magistrum aliis etiam exhibuit, pro Dei gloria, et Animarum salute zelo flagrans, in exhortandis ad pietatem, et concordiam Fratribus alacer, in corripiendis cum mansuetudine potens, in obeundis pro subditorum cura, et levamine abjectis quibuscumque ministeriis, laboriosus, et humilis. De sua vero perfectione, et salute super omnia sollicitus, assiduus fuit in rerum Divinarum meditatione: Ideoque cæteris, post nocturna precum, et laudationum officia e Choro discedentibus, ipse in Ecclesia flexis genibus coram Sanctissimo Sacramento ad auroram usque in oratione Dei perseverare consuevit: Insuper, præscripta Horarum Canonicarum psalmodia minime contentus, duo alia Officia, nimirum de Beatissima Virgine Maria, et de S. Francisco Patriarcha suo, quotidie recitabat,

Ipsius virtutes.

citabat. Quod autem sæpe a Domino flagitabat, ut sibi daretur vitam ab omni peccati labe immunem traducere, id, ut securius obtinere mereretur, corpus suum ciliciis, aliisque voluntariis castigationibus afflictum perpetua fere inedia extenuabat, non ea tantum jejunia exactissime observans, quæ ex legibus sui Ordinis maximam anni partem comprehendere dignoscuntur, sed iis etiam id ultro adjiciens, ut solemnibus Adventus, et Quadragesimæ jejuniis, et Sanctorum quorundam pervigiliis a quocumque obsonio abstineret, tum reliquis omnibus per annum Secundis, Quartis, et Sextis Feriis, solis leguminibus victitaret: In Deiparæ vero, et Sanctorum Ordinis Sancti Francisci pervigiliis, pane tantummodo et aqua vesceretur; nec nisi sub vesperam plerumque cibo sese reficeret. Somno tandem ita parco utebatur, ut tribus, aut quatuor ad summum horis dormiendo transactis, reliquam noctis partem orationi, lectioni, scribendisque concionibus tribueret. ANNO 1746.

Quæ quidem, atque alia plura interiorum virtutum exercitia quum FIDELI Dei Servo assidua, et perpetua fuisse, probatum fuerit; mirari satis non potuimus, quomodo idem, dilatatis charitatis suæ spatiis, adeo se totum proximorum saluti promovendæ tradiderit, ut quasi nil aliud egisse, nil aliud cogitasse toto vitæ suæ tempore videatur. Quum enim a primis usque Religiosæ professionis annis, exacto Theologiæ curriculo, Sacramentalibus Fidelium Confessionibus excipiendis, et prædicationi verbi Dei operam dare jussus fuerit, difficile dictu est, qua diligentia et labore, qua libertate ac zelo, qua contentione, quo fructu, eximias hasce Sacerdotalis officii partes omni tempore impleverit. Omnia vitiorum genera, pravas omnes consuetudines immaculatis Christianæ sanctimoniæ legibus adversantes, qua fidelibus exhortationibus, qua liberiori voce, et mirabili quadam eloquentiæ vi insectatus, novos populo mores induxisse visus est. Præcipuam vero curam studiumque Charitas erga Proximum singularis

PONT. A. VI. adhibuit in investigandis Hæreticorum impietatibus, ac fallaciis, si quem forte aditum in Catholicorum animos, vel per seductorum fraudes artificia, vel per Diaboli suggestionem, et ultroneam præsumptionis temeritatem, iis patefieri posse dubitaret: eisdemque profligandis, nec sua tantum opera, sed Magistratuum quoque, ac Principum auctoritate, undequaque eliminandis fugandisque feliciter adlaboravit.

Denique charitatis suæ plenitudinem ad externum quoque Proximorum levamen, et auxilium extendens, omnes calamitosos paterno sinu complexus, pauperum numerosos greges collectis undique eleemosynis sustentabat; Pupillorum, ac Viduarum solitudinem, comparata eisdem Potentiorum, ac Principum ope, sublevabat; Carceribus inclusos, omnibus, quibus poterat, spiritualibus, et corporalibus solatiis juvare, ægrotos quoslibet sedulo invisere, recreare, ac Deo conciliatos ad extremam subeundam luctam armare non desistebat. Quo quidem in genere nullam habuit uberiorem meritorum segetem, quam quum Austriacus exercitus in iis Regionibus stationes habens, epidemico morbo universim fere correptus, miserandum de se pabulum languoribus, et morti præbebat. Tunc enim videre licuit, qua charitatis flamma succensus FIDELIS esset, dum horrendas morborum, et funerum species minime refugiens, ægrotos Milites singulatim invisere, solari, eorum ulcera contrectare, tabem et pedorem abstergere, cibos ac medicamenta ipsis suppeditare, denique Ecclesiæ Sacramenta indefesso studio ministrare, in deliciis habuit.

Missionibus in Rhætia præficitur. Quum itaque Sanctissimis Salvatoris Nostri exemplis, atque præceptis, tam accurate insistens, duplici dilectionis spiritu se plenum ostenderet, id optimo jure assequutus est FIDELIS, ut ad Apostolici muneris consortium, Divino consilio, Superiorum judicio, Romanæ Sedis auctoritate, adlegeretur; quo tandem eximiæ suæ charitatis, cujus illustria diu dederat specimina,

heroicum illum actum expleret, quo sane majorem nemo præstat, ut animam suam poneret pro Dei gloria, et proximorum salute. Quum etenim fel. recordat. Prædecessores Nostri Romani Pontifices Paulus V. et Gregorius XV. decrevissent, grassanti per conterminam Italiæ Rhætiam Hæreticorum dogmatum contagioni, per Orthodoxæ doctrinæ prædicationem, salutaria admovere remedia, et validum simul aggerem, ne latius error propagaretur, objicere; visum est ex Cappuccinorum potissimum Familia delectos Viros, ipso præside, ac duce FIDELI, in hujusmodi opus designare, qui animas diabolica fraude deceptas ad Ecclesiæ gremium revocare, eas vero, quæ Dei beneficio a pestifera labe adhuc servabantur intactæ, in sanctæ Religionis Fide conservare niterentur. ANNO 1746.

Hic vero excelsa FIDELIS virtus, quæ antea velut angustis conclusa limitibus se continuerat, tamquam latissimo sibi aperto ad currendum stadio, totam se exseruit, et plenissime manifestavit. Nec enim assequi dicendo possumus, quo animi fervore, ac zelo, quam invicta patientia, atque constantia, quam assiduis durisque laboribus, impositum sibi munus fuerit executus; nunc stantes in fide confirmans, nunc nutantibus opportune succurrens, hic lapsos ad pœnitentiam revocans, illic obfirmatos in impietatè cum omni fiducia increpans, et impugnans, non modo in Catholicorum Ecclesiis, sed in ipsis quoque Hæreticorum Ædibus, per vicos præterea, atque plateas, per domos, et rusticana tuguria, per aspera et invia montium, in sudore et angore, in fame et frigore et nuditate, in periculis et vitæ discrimine; ita ut admirabilis zeli, sanctitatis, atque doctrinæ testimonium ab ipsis etiam stupentibus Hæreticis extorqueret.

Excitabat eum ad præclaros exantlandos labores, non modo suscepti officii sublimitas, et uberrimus animarum fructus, quem in multis quotidie Hæreticis ex omni ordine, atque ætate

PONT. A. VI.

ad Ecclesiæ sinum redeuntibus aperte cernebat; verum etiam occulta quædam, et blanda spes illius obtinendi finis, quem multo ante sibi propositum, et votis ardentibus expetitum, vix tamen se aliquando assecuturum fore putaverat, ut scilicet dignus efficeretur pro nomine Christi sanguinem, et vitam profundere.

Persecutio in eum excitatur.

Et quidem non diu tulit humani generis hostis, hunc sibi Virum tot prædas e faucibus eripere, dumque fiduciam conceperat, novas in dies Nationes, nova Regna in suam potestatem se redacturum, jam fere sibi ab acquisitis imperio suo terris migrandum esse. Videns ergo FIDELEM plura quotidie ad destructionem erroris, et Catholicæ veritatis propagationem utiliter constituere, ejusque consilia incredibili populi voluntate, auctoritate quoque Principis in tota Regione constabiliri, nonnullos ex pervicacissimis impietatis sectatoribus diabolico furore complevit, misitque in cor eorum, ut Virum Dei, profanorum dogmatum, rituumque destructorem, Apostolicæ Missionis ducem, de medio tollerent. Qui quum novissent eum in quodam Oppido, Luceyn nomine, commorari, miserunt ad ipsum aliquos ex vicino Seviensi Pago, qui pietatem verbo simulantes, rogarent eum, ut proximo die Dominico, ad eorum Ecclesiam concionaturus sese conferret; ostendentes haud inutilem apud ipsos fore salutaris doctrinæ prædicationem. Quamvis autem multa essent, quæ insidiarum suspicionem FIDELI merito facerent; ne tamen Apostolico muneri aliqua ex parte deesse videretur, quum præsertim martyrii certamen sibi nequaquam declinandum putaret, constituta die, quæ fuit VIII. Kalendas Majas anno salutis MDCXXII., eorum salutis cupidior, quam vitæ suæ, ad præfatum Seviensem Pagum tempestive perrexit: Cumque in primis Omnipotenti Deo immaculatam Hostiam obtulisset, seque Eucharistici Panis alimento roborasset, Divini ardoris incendia spirans, suaque voluntate jam Martyr, suggestum con-

Ipsius Martyrii narratio.

scendit : In quo quum instantis mortis præsagium invenisset in hæc verba conscriptum : *Hodie prædicabis, et non amplius;* non ideo tamen formidine fractus, nec de concepto zeli fervore quidquam remittens, cœpit frequentissimo populo libera voce, ut solebat, veritatem annunciare, hortarique errantes, ut redirent ad Ecclesiam intemeratæ Fidei alumnam, nutricem beatæ spei. Cum subito armatis hominibus Templum completur, qui impetu facto, insanisque clamoribus elatis, concionem perturbant, cumque omnes in unum FIDELEM arma, fustes, tela dirigerent, quidam ex ipsis ignito globulo exploso, irrito quamvis ictu, eundem trajicere conatur. Tum demum FIDELIS extremam sibi vitæ horam adventasse conspiciens, e cathedra descendit, et ante Majorem Aram in genua provolutus, quum se, vitam, et sanguinem suum in holocaustum Deo lubens obtulisset, suumque agonem, Ecclesiæ pacem, ipsos demum persecutores suos, crudelia corda, cruentos animos, Domino commendasset, scuto Fidei, et lorica spei armatus, per ostium e latere Ecclesiæ patens, ad non dubiam mortem impavidus properavit. Qua in re non minor apparuit illius magnanimitas et fortitudo, quam si atrocissimos cruciatus, atque diuturnos dolores corpori suo inustos fortiter patienterque tolerasset. Quis enim putet minorem vim adhibitam esse homini, cujus animo præsentis mortis aspectus, perspicuum cædis periculum, non sine tumultu horrendisque minis, objectum est; quam si ipsius corpus afflictum fuisse tormentis, atque vulneribus, quæ fortes sæpe viri naturali quadam virtute constanter tulisse memorantur? Verumtamen hanc fortitudinem Militi suo donavit is, qui pro illo prior in Cruce sanguinem fudit.

ANNO 1746.

Vix itaque FIDELIS e Templi foribus modico spatio processerat, quum impiorum manus cum gladiis, hastis, ferratisque fustibus eum circumsistunt, ac furentium bellurarum more in ipsum

PONT. A. VI.

irruentes, vulneribus supra viginti confodiunt, atque immanissime contundunt. Ille autem sereno vultu horrendos ictus excepit, sublatisque, quantum poterat, in Cœlum oculis, lætus et hilaris, quod sibi datum esset pro Ecclesiæ Fide gloriosam mortem occumbere, in manus Dei, cui omnia vivunt, spiritum exhalavit.

De fama Sanctitatis et Miraculorum S. Fidelis.

Invicta FIDELIS in perferenda morte constantia, Christianaque animi magnitudo, cujus non suspecti testes facti sunt ipsi Sicarii, Hæreticos quoque in admirationem traxit, et alicujus ex ipsis mentem ita illustravit, ut paulo post ex magistro erroris, discipulus fieret veritatis. Catholici vero, quibus et illius vitæ sanctitas, et prædicationis veritas, et pretiosæ mortis causa perspectæ erant, minime dubitarunt FIDELEM ipsum Martyris, loco habere, ejusque opem apud Deum in angustiis, et necessitatibus implorare. Itaque septimo post mense concisas FIDELIS exuvias ex eo loco, ubi primum humatæ fuerant, ad Ecclesiam Curiensem, triumphali veluti pompa, Austriacis comitantibus copiis, atque universo Clero, et Populo obviam prodeuntibus, detulerunt. Neque vero distulit Altissimus, editis signis, atque prodigiis, ostendere quam accepta sibi essent præstita Martyri suo obsequia, et vota fidelium ipsius interventioni commendata. Etenim ille idem Archiducis Austriæ Exercitus haud ita multo post contra rebellantes illius Regionis Hæreticos arma ferens, non occulto dumtaxat FIDELIS præsidio, sed et ipsius visibili ductu, quem et complures Milites, et ipsemet Hæreticorum Dux, clarissima in luce, strictoque gladio sibi minitantem conspexerunt, insignem de perduellibus victoriam reportavit. Cumque innumeri quotidie Fideles, qui se Martyris precibus commendabant, in rebus etiam naturæ vires prætergredientibus, votorum compotes fieri se testificarentur; eaque fama per universam Ecclesiam in dies magis augeretur; visum est Apostolicæ Sedi, instante potissimum Venerabili Cœtu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ

Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum (qui, post eam Congregationem constitutam, primum hunc ex Missionariis a se ablegatis pro Christo mortem oppetiisse gloriabantur), legitimas Inquisitiones, atque Processus auctoritate Apostolica confici; ut, si de FIDELIS martyrio pro Catholicæ Fidei causa perpesso, et juxta tutissimam Ecclesiæ Romanæ disciplinam, de miraculis præterea ipsius intercessione a Deo patratis, rite constitisset; debitus ipsi cultus in terris, cum Sanctis Martyribus, quorum consortium in Cœlis obtinuerat, ab Ecclesia exhiberi posset. ANNO 1746.

Actorum series.

Cœpta sunt igitur usque a temporibus felic. record. Prædecessoris Nostri Urbani Papæ VIII., eoque annuente et jubente, hujusmodi Inquisitionum acta, quæ per integrum fere sæculum continuata, tandem, instantibus clar. memor. Carolo VI. Hispaniarum Catholico, et Romanorum Rege in Imperatorem electo, et Charissima in Christo Filia Nostra Elisabetha Christiana earumdem Hispaniarum Catholica, ac Romanorum Regina Illustri, nunc ipsius Caroli Vidua, aliisque supremis Principibus, nec non prædicta Congregatione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium de Propaganda Fide, magnoque numero Antistitum, et Procerum Germaniæ, totoque præfato Ordine Fratrum Minorum S. Francisci Cappuccinorum, sub piæ memoriæ Benedicto Papa XIII. similiter Prædecessore Nostro ad examen deducta, et primo quidem pro validis agnita, mox ad eruendas Martyrii, et Miraculorum prædictorum probationes, totius Congregationis Sacrorum Rituum judicio subjecta fuerunt. Cumque Nos ipsi tunc in minori statu Promotoris Fidei munus gerentes, pro officii Nostri debito, quæcumque super duplici hujusmodi judicii capite animadverti, aut objici poterant, diligentissime adnotare, et tam voce, quam scripto deducere non omiserimus; triplici ipsius causæ examine, ut moris est, in prædicta Congregatione Sa-

PONT. A. VI.

Decretum de martyrio, et causa martyrii.

crorum Rituum præmisso, idem Benedictus Prædecessor, audito ejusdem Congregationis consilio, causaque cognita, die XXIV. Februarii an. MDCCXXIX. pronunciavit, constare de Martyrio in odium Fidei Catholicæ a FIDELI perpesso, ac de veritate quatuor potissimum Miraculorum ad invocationem ipsius Beati Viri a Deo editorum; quorum primum fuit, quod exorto in Arce Majenfeldensi maximo incendio, eoque inter aptissima ignis alimenta, ligna nimirum, et pyrii pulveris cumulos, increbescente, invocata apud Deum FIDELIS ope, statim restinctum fuit: Secundum, quod Monialis quædam, nomine Cæcilia Munsingerin, horribili inflammatione mamillæ, cum suspicione cancri, plures jam dies excruciata, admotis gloriosi Martyris Reliquiis, perfectam sanitatem illico recuperavit: Tertium, quod oculus Infantis Pauli Francisci Papussin a primis ipsius vitæ diebus humore diffluens, apertoque foramine, et pellicula superinducta, excipiendæ luci jamjam ineptus, quum a medica facultate auxilium frustra quæreretur, concepto a Matre voto in honorem ipsius FIDELIS, naturali integritati restitutus fuit: Quartum denique, quod Gaspar Stigher ob quinquennales dorsi dolores ad omnem fere corporis motum impotens factus, quum se FIDELIS patrocinio commendasset, ad tactum mucronis, quo Dei Servus confossus fuerat, momento temporis convalescens, non itineri modo, sed et rusticis quibusque laboribus ipsa die se dedit, integris viribus exinde utens. Quare, audito iterum præfatæ Congregationis consilio super tuto progressu ad formalem ipsius Servi Dei Beatificationem, idem Benedictus Prædecessor, per suas Literas in forma Brevis datas die XXI. Martii ejusdem anni, ipsum FIDELEM in Beatorum Martyrum numero recenseri, ejusque memoriam, imagines, atque reliquias religiose coli, Divina quoque Officia, et Missas in ipsius honorem a Fratribus Minoribus prædicti Ordinis

Miracula pro Beatificatione approbata

Solemnis Beatificatio.

Cappuccinorum, universoque Clero nonnullarum Civitatum et Oppidorum, celebrari permisit. ANNO 1746.

Causa reassumitur pro Canonizatione.

Cum autem Beati gloria, novorum prodigiorum fama, et impensiori Fidelium cultu in dies amplificaretur, et præfati Supremi Principes, et Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, aliique per Orbem Antistites, et Proceres, idemque Cappuccinorum Ordo pias super eo instantias iterarent, placuit fel. record. Decessori Nostro Clementi Papæ XII., non solum Lectiones proprias de ipsius Beati FIDELIS vita, et Martyrio a prædicta Sacrorum Rituum Congregatione recognitas in ejusdem officio recitari, ejusque nomen in Martyrologio Romano describi; sed etiam, reassumpta causa, novos auctoritate Apostolica Processus instrui concessit super Miraculis, quæ post indultam ipsi venerationem accidisse dicebantur: Cumque hujusmodi Processus ante omnia rite, et valide confectos esse constiterit; ex quatuor Miraculis inibi recensitis, et in prædicta Congregatione Sacrorum Rituum semel, bis, tertio, audito semper oretenus, et in scriptis Dilecto Filio Promotore Fidei, examinatis, duo præcipue reperta sunt plenissimis probationibus testata, et omnem naturæ vim excedentia; quæ quum deinde Nos ipsi privatis studiis accuratissime discusserimus, ea tandem, invocato sæpe Divini Luminis auxilio, solemni Decreto Nostro, die XVIII. Januarii anni MDCCXLIV. in Festivitate Cathedræ Beati Petri Apostoli edito, approbavimus, et publicavimus. Unum eorum accidit Dilecto Filio Fr. Candido a Mediolano Sacerdoti professo præfati Ordinis Minorum Cappuccinorum, qui epileptico morbo per decennium laborans, postremo infirmitatis suæ anno nullam fere diem, nullam noctem, ab iteratis, gravibusque ejusdem morbi accessibus liberam habuerat; et stomachi temperie labefactata, cibum retinere non valens, corporis viribus adeo destitutus remanserat, ut in le-

Nova Miracula pro Canonizatione approbata.

PONT. A. VI.

ctulo projectus ne cibum quidem manibus suis ori admovere posset. Hic post inutilem plurium medicamentorum usum, Beati FIDELIS opem implorans, ejusque Imaginem a Confessario sibi benedicente oblatam devoto mentis affectu veneratus, perfectam sanitatem, corporisque vires, ac robur, nulla interjecta convalescentiæ mora, recuperavit; ita ut ipsa die, communis Instituti observantiam resumere, et plurium milliarium iter peragere non dubitaverit, deindeque laboriosis quibusque officiis obeundis idoneus, et a quocumque prædicti morbi incursu exemptus extiterit. Alterum evenit in puero Josepho Kirner, qui antequam per ætatem pedibus suis incedere posset, dira rachitide in inferioribus corporis partibus correptus, eaque jam per triennium perseverante, nullo modo poterat cruribus pedibusque se sustentare. Cum autem ipsius Mater ad Beati FIDELIS Aram supplex eum detulisset, ab Omnipotenti Deo obtinuit, ut statim consolidatis ipsius basibus, relictisque fulcris, quibus corpus regere consueverat, per se ambulans et exiliens, domum redierit, ac deinceps libero pedum, et crurium usu gavisus fuerit.

Decretum de tuto processu ad Canonizationem.

His itaque novis miraculis, ut prædiximus, cognitis et approbatis, quum jam Beati Martyris glorificatio ipsius Dei voce manifeste declarari videretur, accepto prius consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aliorumque in prædicta Sacrorum Rituum Congregatione suffragium habentium, Spiritus Sancti lumine nostris aliorumque precibus implorato, tandem die xxiv. mensis Aprilis ejusdem anni MDCCXLIV. ipsius gloriosi Martyrii anniversaria, post sanctum Sacrificium Deo oblatum in Ecclesia Fratrum Cappuccinorum, ad Altare, in quo expositæ erant ejusdem Beati FIDELIS Reliquiæ, publicum Decretum edidimus, quo causam hanc in præfata Congregatione absolutam denunciantes, ad solemnem ipsius Beati Canonizationem servatis

servandis quandocumque procedi posse declaravimus. ANNO 1746.

Pro cujus Decreti exequutione, quum præter superius enunciatos, Charissima quoque in Christo Filia Nostra Maria Theresia Hungariæ, et Bohemiæ Regina Illustris, in Romanorum Imperatricem electa, aliique Catholici Principes, et Populi, Ecclesiarumque Pastores demissas Nobis preces obtulissent, Nos, ut in tanto negotio nihil contra Sanctionum, et Constitutionum Apostolicarum statuta, et tutissimum Prædecessorum Nostrorum morem ageremus, primum quidem congregatis coram Nobis die XVIII. elapsi mensis Aprilis in Consistorio secreto universis Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de præclaris Beati Viri meritis verba fecimus, et adhibitas in hujus causæ discussione, ad normam Decretorum Apostolicæ Sedis, exactissimas diligentias, prolataque tum a Nobis, tum a Prædecessoribus Nostris, ut præfertur, matura judicia, Nos ipsi distincte exposuimus. Cumque eorum unanimis sententia fuerit, ut supremam gravissimo judicio manum, servata tamen consueta in hujusmodi causis tractandis Ecclesiæ Romanæ praxi, tandem imponeremus: Ideo accitis ad Urbem compluribus Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, et Episcopis per Ecclesias constitutis, uberem primo Relationem de ipsius Beati vita, virtutibus, martyrio, ac miraculis, in publico Consistorio, coram Nobis universoque Ecclesiasticorum Ordinum consessu, per Dilectum Filium Virgilium Montecatinum Nostræ Consistorialis Aulæ Advocatum oretenus exponi: mox aliam ex authenticis monumentis prædictæ Congregationis Sacrorum Rituum collectam, scriptoque traditam, omnibus et singulis, quorum suffragia exquirebantur, exhiberi mandavimus. Deinde die VIII. currentis Junii, coactis iterum coram Nobis in Consistorio semipublico prædictis S. R. E. Cardinalibus, tum etiam Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis in Ro-

Consistorium Secretum.

Consistorium Publicum.

Cardinalium, et

PONT. A. VI.

Episcoporum suffragia in Consistorio semipublico.

mana Curia præsentibus, adstantibus quoque Apostolicæ Sedis Notariis, et Causarum Palatii Apostolici Auditoribus, prædictorum consulentium suffragia, et quidem omnia in unum sensum pro Beati Canonizatione convenientia, lætantes audivimus; quorum etiam exempla a singulis subscripta in Tabulariis Romanæ Ecclesiæ jussimus asservari. Nos autem infirmitatis Nostræ conscii, ut spiritum consilii de Cœlo Nostris, atque fidelis populi precibus obtinere mereremur, generalibus indictis jejuniis, publicas in designatis per Urbem Ecclesiis obsecrationes plurium dierum spatio, concessa etiam in eum finem orantibus Indulgentia, fieri præcepimus. Tum adveniente hac die Apostolorum

Solemnis Canonizatio.

Petri et Pauli natalitio dicata, solemni supplicationis ritu ad Ecclesiam B. Petri in Vaticano procedentes, unà cum omnibus prædictis Venerabilibus Fratribus Nostris, cæterisque Romanæ Curiæ, et Nostræ Aulæ Prælatis, Officialibus, et Familiaribus, universoque Clero Sæculari, et Regulari, et devotissimo Populo, divinam opem advocantibus, auditis iterum enixis Christianorum Principum, Ecclesiarum, et Populorum postulationibus, quas Nobis repræsentavit Dilectus Filius Noster Joachimus Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis Portocarrero nuncupatus: post sacros Hymnos, Litanias, aliasque preces de more decantatas; ad laudem, et gloriam Sanctæ, et Individuæ Trinitatis, ad Fidei Catholicæ exaltationem, et Christianæ Religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, et de præmissorum omnium Venerabilium Fratrum Nostrorum consilio, et assensu, prædictum FIDELEM a Sigmaringa Sacerdotem Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Cappuccinorum, de cujus vita sancte traducta, et morte pro Catholicæ Fidei propagatione perpessa, deque miraculis ipsius intercessione patratis plenissime

constabat, et constat, Sanctum Christi Martyrem esse pronunciavimus, et Sanctorum Martyrum Catalogo adscriptum, ab universa Catholica Ecclesia honorari, et coli, decrevimus, definivimus, et respective mandavimus. In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: Omnibus quoque Christifidelibus, qui singulis annis die XXIV. Aprilis, vere pœnitentes, et confessi, Ecclesiam Cathedralem Curiensem, in qua sacrum Martyris Corpus asservatur, devote visitaverint, septem annos, et totidem Quadragenas de injunctis eis, seu aliàs debitis pœnitentiis, eadem auctoritate misericorditer in Domino relaxantes.

Anno 1746.

Indulgentiæ.

Mox omnipotenti Deo cum Angelis, et Sanctis ejus humillimam gratiarum actionem, demissasque preces per ipsius Sancti merita offerentes, ad sacram Beati Petri Apostoli Confessionem sacrosanctum Missæ Sacrificium cum commemoratione ejusdem Sancti FIDELIS Martyris, nec non Sanctorum Camilli, Petri, et Joseph Confessorum, Sanctæque Catharinæ Virginis a Nobis pariter Sanctorum albo rite adscriptorum, solemniter celebravimus, ac denique humiliatis in conspectu Domini Fidelibus cunctis ibi præsentibus, plenariam omnium peccatorum Indulgentiam largiti fuimus.

Gratulemur igitur invicto Orthodoxæ Religionis Præconi, cui donatum est pro Christo, non solum, ut crederet in eum, sed etiam, ut pateretur pro eo, atque ita per momentaneum tribulationis certamen, ad æternum Beatitudinis triumphum perveniret in Cœlis, ubi eum pro Catholicæ Fidei dilatatione, et pro temporum Nostrorum tranquillitate, apud Auctorem pacis Nostræ, et consummatorem Fidei suæ, deprecatorem fore confidimus.

Ut autem præmissa omnia perpetuæ futurorum temporum memoriæ commendentur, Nos ea præsentium Litterarum Apostolicarum tenore in omnium per universum Orbem notitiam deduci voluimus; mandantes, ut earumdem præ-

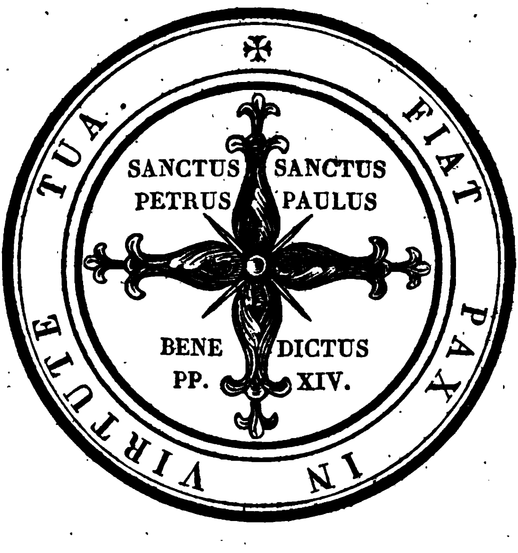
Præsentium transumptis auctoritas tribuitur.

PONT. A. VI. sentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem ab omnibus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Pontificatus Anno VI. 29. Junii 1746. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. III. Kalendas Julii, Pontificatus Nostri Anno VI.

✠ Ego Benedictus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ *Ego T. Episcopus Ostien. et Veliternen. Cardinal. Rufus Decanus, et S. R. Eccl. Vice-Cancellarius.* Anno 1746.

✠ *Ego A. Episcopus Portuensis Cardinalis S. Clementis S. R. E. Camerarius.*

✠ *Ego V. Episcopus Prænestinus Card. Petra, Card. Pœnitentiarius.*

✠ *Ego P. A. Episcopus Albanen. Cardinal. Carafa.*

✠

✠ *Ego V. Episcopus Sabinen. Card. Bichius*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Nicolaus Maria Tituli S. Petri ad Vincula Presbyter Card. Lercari.*

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Burghesius.*

✠ *Ego A. Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. Gentili.*

✠ *Ego Fr. J. A. Tit. SS. Sylvestri et Martini Presbyter Card. Guadagni.*

✠ *Ego T. Tituli S. Cæciliæ Presbyter Card. de Aquaviva.*

✠ *Ego D. Tituli Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Presbyter Card. Rivera.*

✠ *Ego J. B. Tituli S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Spinula.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego R. Tit. Sanctæ Sabinæ Presbyter Card. de Ilcio.*

✠

✠

PONT. A. VI.

✠ *Ego D. Tit. S. Bernardi ad Thermas Presbyter Card. Passioneus.*

✠ *Ego S. Tit. S. Priscæ Presbyter Card. Valenti.*

✠

✠ *Ego J. F. Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Portocarrero.*

✠ *Ego C. Tit. SS. Joannis et Pauli Presbyter Cardin. Paulutius.*

✠

✠ *Ego C. A. Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Cavalchinus.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. de Ricciis.*

✠ *Ego A. Tit. S. Sylvestri in Capite Presbyter Card. Rufus.*

✠ *Ego C. Tit. S. Mariæ de Ara-Cœli Presbyter Card. Calcagnini.*

✠ *Ego P. M. Tit. S. Agnetis extra muros Presbyter Card. de Montibus.*

✠ *Ego F. Tituli S. Matthæi in Merulana Presbyter Card. Tamburrini.*

✠ *Ego J. Tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Besozzi.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Carolus S. Mariæ in Via lata Diaconus Card. de Marinis.*

✠ *Ego Alexander S. Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Albanus.*

✠ *Ego Nerius S. Eustachii Diaconus Card. Corsinus.*

✠ *Ego Agabitus S. Agathæ Diaconus Card. Mosca.* ANNO 1746.

✠

✠

✠ *Ego C. S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Sacripantes.*

✠ *Ego M. SS. Cosmæ et Damiani Diaconus Card. Bolognettus.*

✠ *Ego H. S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego P. S. Georgii in Velabro Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego A. S. Mariæ in Aquiro Diaconus Card. Tanari.*

✠ *Ego H. S. Adriani Diaconus Card. Bardi.*

✠ *Ego D. SS. Viti et Modesti Diaconus Card. Ursinus.*

✠

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

XII.

CANONIZATIO

BEATI CAMILLI DE LELLIS Fundatoris Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

MISERICORDIÆ studium, Cœlestis Patris exemplo, inculcatoque sæpius Salvatoris Nostri præcepto commendatum, Discipulos Christi, Ecclesiæque Filios ab omnibus humanarum Societatum sectatoribus ita discernit, ut qui dilectionem habuerint ad invicem, ii demum supereminentem omni scientiæ disciplinam percepisse, ii vere ad Regnum Filii Dei pertinere dignoscantur. Hæc charitatis lex non lapideis Israëlitarum cordibus insculpta, non Levitico generi hæreditate transmissa, non Aaronis stirpi cum Sacerdotii prærogativa tributa fuit, sed in Fidelium cordibus per Spiritum Sanctum suaviter copioseque diffusa, sicut alienigenam Samaritanum languenti Judæo proximum fecit, ita universas Orbis Terræ Nationes Fraternitatis vinculo inter se copulavit. Per hunc dilectionis spiritum vere renovata est facies Terræ; dum genus humanum, peccatorum, et consequentium pœnarum vulneribus sauciatum, non amplius hanc lacrymarum vallem pro exilii atque supplicii loco, sed pro charitatis exercitatione, ac beatæ peregrinationis diversorio habere cepit; humanæque infirmitates jam inter

unius Corporis membra communes redditæ, patientibus quidem factæ sunt in expiationem delictorum, et causam salutis æternæ; compatientibus vero meritorum augmentum, et obtinendæ sibi, quam aliis præstitissent, misericordiæ fiduciam attulerunt. Hoc spiritu de Cœlo repletus superiori sæculo B. CAMILLUS DE LELLIS piam calamitosorum omnium, præcipue vero ægrotantium curam in se suscepit, quosque nec patriæ, nec sanguinis conjunctione ullo modo attingebat, urgente charitate Christi, plusquam paternis fraternisque officiis complecti et sublevare, proprium sibi munus assumpsit. Quin etiam quum se videret, nec ad omnes ubique in tribulatione constitutos, nec, ultra præfinitum sibi vitæ cursum, ad futuras ætates operam studiumque suum extendere posse: propagato in alios ejusdem spiritus sui fervore, iisque perenni charitatis nexu, et Religiosi Voti proposito obligatis, spiritualem, ac temporalem Infirmorum curam ipsis perpetuo commisit, et commendavit. Cujus quidem Beati Viri virtutes, quum ad illud perfectionis fastigium, quod humana ratio, et naturæ vires assequi nequeunt, Dei gratia pertigisse constiterit; ejusque Sanctitatem Omnipotens Deus, illustribus editis miraculis, in conspectu filiorum hominum magnificare dignatus fuerit; Nos eum merito ex hac veritatis Cathedra, de Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, et Episcoporum in Romana Curia frequenti numero congregatorum assensu et consilio, Ecclesiæ universæ colendum, et venerandum, populis invocandum, Fidelibus cunctis imitandum proponimus, et præsentium Literarum tenore denunciamus.

ANNO 1746.

Natus est is Buclanici Theatinæ Diœcesis oppido in Marrucinis Anno Domini MDL., non sine futuræ Sanctitatis præsagiis, quum Mater, quæ ipsum provecta jam ætate conceperat, visa sibi in somnis fuerit Puerum peperisse, Crucem

S. CAMILLI ortus, et adolescentia.

PONT. A. VI.

in pectore gestantem, et Chorum ducentem aliorum complurium Cruce similiter signatorum. Quibus tamen auspiciis minime respondit CAMILLI adolescentia, ab eo in vitiis, maximeque in effuso alearum lusu traducta, cum valetudinis, fortunarum, et famæ dispendio; ut etiam probrosa paupertate adactus, abjectissimis primum ministeriis a natalium suorum conditione alienissimis, in Nosocomio Incurabilium de Urbe, mox laboriosæ militiæ in Venetorum Castris, denique in Sipontino Fratrum Cappuccinorum Conventu famulatui se addicere compulsus fuerit; ubique inconstans, ubique sibi aliisque gravis: nunquam tamen a miserentis Dei longanimitate desertus, qui; et eum semper a profundiore abysso, a blasphemiarum scilicet impietate, aleatoribus adeo familiari, arcere dignatus fuerat: et tandem ostensurus in eum divitias misericordiæ suæ, excitavit ipsum aliquando a somno mortis, et in manu potenti et brachio extento a perditionis via ad salutis tramitem revocavit. Cum enim quadam die iter agens CAMILLUS, accepta quondam fastidientibus auribus piarum exhortationum verba solus secum recoleret, et quasi ruminans animo volutaret; interiori luce subito perculsus, ac peccatorum suorum conscientia, divinorumque judiciorum timore perterrefactus, humi se prostravit; nec inde prius surrexit, quam anteactæ vitæ crimina vehementissimo doloris actu detestatus, de custodiendis in posterum justificationibus Domini immutabiliter constituerit. Ex eo tempore novus homo factus CAMILLUS, non modo ab omni vitiorum genere deinceps abstinuit, sed ad sublimiorem Christianæ perfectionis metam contendere cœpit: S. Francisci habitum in ordine Fratrum Cappuccinorum Siponti induit. Sed veteri ulcere, quod olim in tibia contraxerat, identidem recrudescente, bis a dolentibus Superioribus dolens dimissus, ab hac sibi carissima arctioris vitæ semita deflectere coactus est.

Ipsius ad Deum conversio, et sanctioris vitæ initium.

Romam reversus, vetus Hospitium suum, S. Jacobi scilicet Domum, Incurabilium nuncupatam repetiit, ac, Deo sic disponente, ejusdem bonorum administrationi præfectus fuit. Quo in munere quum se CAMILLUS non tam hominibus, quam Deo servire cogitaret, maxima sedulitate ac diligentia, Infirmorum necessitatibus sublevandis se totum dicavit. Sed quum ea in re non satis sibi obsecundare videret eos, qui temporali mercede conducti, in ipsius Nosocomii ministeriis adhibebantur, secum cogitare cœpit quomodo ferventiores Operarios, præstantioribus propositis spiritualium meritorum præmiis, compararet. Communicavit consilium hac de re suum cum S. Philippo Nerio tunc in humanis agente, a cujus præceptis nutuque pendebat; quo approbante atque hortante, cum paucis primo ejusdem Nosocomii Ministris, mox cum ampliori piorum Fidelium numero, Sodalitatem quandam instituit Laicorum hominum, qui se Divinis obsequiis, et ægrotantium curæ, in ipsa primum S. Jacobi Domo, pro Dei amore et futuræ vitæ mercede, manciparunt, et contempta propriorum commodorum ratione, superatisque Divino præsidio invidorum calumniis, in instituto constanter perseverantes, brevi tempore extra prædictam quoque domum charitatem suam dilatarunt; cumque proprium sibi domicilium in Urbe constituissent, inde ad omnium pauperum ægrotantium levamen tam in Nosocomiis, quam in privatis Domibus accurrentes, incredibilem Urbi universæ utilitatem attulerunt. Hæc autem utilitas tunc major evasit, quum multis Ecclesiasticis Viris CAMILLO sese adjungentibus, ipsoque CAMILLO, de prædicti S. Philippi directoris sui consilio, post exacta in Scholis Collegii Romani, singulari humilitatis exemplo, Literarum studia, ad Sacrum Presbyteratus Ordinem promoto; spiritualis non minus quam temporalis vitæ subsidia ægrotis quibusque præstare cœperunt. Ea re permotus sapientissimus

ANNO 1746.

Societatem instituit Ministrantium Infirmis.

PONT. A. VI.

Quæ deinde plurimum aucta, a Sixto V. confirmatur, et privilegiis ditatur.

Pontifex Sixtus Papa V. Prædecessor Noster, per suas Literas Apostolicas datas apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XVIII. Martii anni MDLXXXVI. hujusmodi Institutum, Omnipotentis Dei, atque ejus pauperum ægrotorum famulatui dicatum, ac voluntariæ paupertatis, castitatis, et obedientiæ proposito, nulla tamen voti sponsione, adstrictum, collaudans atque commendans, perpetuo approbavit et confirmavit sub denominatione *Congregationis Ministrantium Infirmis*, eidemque complura Indulta et Privilegia tam in spiritualibus, quam in temporalibus benigne concessit; inter quæ illud specialibus Literis die XXVI. Junii ejusdem anni datis indulsit, ut illius Sodales, pro habitus proprii distinctione, Crucem fulvi coloris ad latus dextrum vestium suarum assutam deferrent.

Sed quum hujusmodi Congregatio paucorum annorum decursu, CAMILLO præside et promotore, non solum fructuosior evaderet, sed et spectabilium Virorum numero aucta, ad ampliorem Domum S. Mariæ Magdalenæ de Urbe in Regione Columnæ translata fuisset, omniumque eidem adscriptorum jam sensus esset, ut sub prudentissimis Legibus et Regulis ab eodem CAMILLO præscriptis, ac solemni paupertatis, castitatis, et obedientiæ professione, in perenni ministerio ægrotantium, ne excepto quidem pestiferæ contagionis casu, Religiosam vitam degere optarent; exhibitis felicis recordationis Prædecessori pariter Nostro Gregorio Papæ XIV. hujusmodi Regulis, iisque examinatis, et approbatis, placuit eidem Gregorio præfatam Congregationem in Ordinem Regularem erigere, sub nomine, et nuncupatione *Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis*, ejusque Professores in quibuscumque locis tunc et deinceps commorantes, sub immediata et speciali sua et Apostolicæ Sedis protectione perpetuo susceptos, amplissimis gratiis et privilegiis de Apostolica liberalitate ditare; prout in ipsius Gregorii Præ-

Eadem in Congregationem Regularem erigitur a Gregorio XIV.

decessoris Literis, datis apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ MDXCI. Kalen. Octobris, plenius atque distinctius continetur. Anno 1746.

Ejus Congregationis utilitas, et fructus.

Ex hac nova charitatis schola, mirum quanta in omnium ordinum homines, tum corporum, tum animarum præcipue utilitas dimanavit. Non jam ægrotantes ad morborum ærumnas, solitudinis ac derelictionis mœrorem accessisse doluerunt: Non jam transactæ vitæ reatibus gravati imminentis mortis discrimen absque peccatorum expiatione subire timuerunt: Non jam humani generis adversarius miseros mortales in extremis laborantes infesta rabie circumsistens, eos a susceptorum Sacramentorum robore imparatos, aut Fidelium exhortationum solatio et subsidio destitutos invenit. Reddita Nosocomiis mundities, allevati Ministrorum labores, animarum Pastores ubique adjuti, in anxietatibus, curis, et sollicitudinibus sublevati; ut minime sit mirandum, tot hujus Instituti domos, et tunc modico temporis intervallo per Italiam universam, per Siciliam, aliasque remotiores Provincias, et deinceps per Europæ totius Regiones, plaudentibus Civibus, Episcopis adnitentibus, erectas esse; in quibus, cum magno populorum fructu et emolumento, viget eximiæ charitatis spiritus per CAMILLUM in ipsius Filios, atque discipulos diffusus et propagatus.

S. Camilli Fundatoris Virtutes.

Ipse vero saluberrimi operis institutor atque promotor, cum omnes, quas aliis tradiderat, Christianæ perfectionis Leges exactissime implevit; tum eam præcipue, quæ plenitudo Legis est, dilectionem: Cujus profecto Nobis datum est, ex collectis de ipsius vita, et rebus gestis certissimis monumentis, tam sublimitatem, atque profundum, quam latitudinem, longitudinemque dignoscere.

Pietas in Deum.

Sublimis profecto charitas, quæ a Deo procedens, et in Deum ipsum se referens, creata omnia, quæ aliis inordinatæ cupiditatis fomenta esse solent, vel tanquam pietatis in Deum argumenta, vel tanquam occasiones misericordiæ

PONT. A. VI. in proximos exercendæ, unice intuebatur. Hinc, quum ex omnibus rebus, quæcumque ipsius sensibus obversabantur, nova quotidie amandi laudandique Creatoris incitamenta sumeret, novas charitatis flammas conciperet; in assiduos de Deo sermones, in flagrantissimos Divini Amoris actus, non sine lacrymis, identidem erumpebat; tantoque cor ejus æstuabat ardore, ut sensibilem aliquando lucem e vultu suo radiantem emitteret; et nihilominus ingemiscens, quod se infinitæ bonitati pro merito diligendæ imparem agnosceret, infinitas sibi animas dari voluisset, quas in Dei amore totas impenderet. Hoc desiderio incensus, ad operosa ministeria proximis præstanda eo spiritu accedebat, ut Omnipotenti Deo, quem in pauperibus intuebatur, obsequium aliquod pro viribus exhiberet; ab eaque cogitatione nunquam mentem animumque avertebat. Itaque Cœlestem fere vitam in terris ducens, nonnunquam visus est per mirabiles exstases a sensibus omnino alienatus, totoque corpore in aëra elevato ac suspenso, beatorum spirituum consortio sese miscere: Unde et eorum ope ac præsidio, complura vitæ discrimina mirabiliter evasit; et S. Philippi Nerii testimonio compertum est, Angelos ipsius Sociorum lateribus, dum Infirmis ministrarent, adstantes apparuisse. Sed et aliis supernaturalibus donis a Deo cumulatus, spiritu prophetiæ, gratia curationum, et mirabili in naturæ leges imperio, adhuc vivens, innumera Cœlestis favoris, quo fruebatur, argumenta dedit.

Humilitatis, et pœnitentiæ studium

Ab ea tamen virtutum suarum, et supernorum charismatum sublimitate oculos declinans CAMILLUS, eosque in propriæ humilitatis profunditate libentius defigens, nec unquam oblivione captus purgationis veterum suorum delictorum, sæpe se inter omnes peccatores pessimum appellabat, seque indignum, qui inter homines viveret, ac destinatum æternis ignibus titionem intimo animi sensu profitebatur; ex quo sane humilitatis fonte prodierunt assidua, quibus

quibus corpus afflictabat, pœnitentiæ ac morti- ficationis exercitia; præcipue vero demissus ille mentis habitus, quo pauperibus et ægrotis, quos sibi in Dominos adsciverat, in abjectis et laboriosis quibusque officiis sine requie ministrabat atque inserviebat. Neque vero ob præclaram, Deoque, et hominibus acceptissimam Religionem a se fundatam, sapientissime administratam, latissimeque propagatam, ullo modo efferebatur: quinimmo delatum sibi forte Fundatoris nomen refugiens, ipsam quoque Ordinis Præfecturam, quam per XXVII. annos in omni patientia et sollicitudine gesserat; tandem, firmato jam ipsius statu et regimine, humiliter a se abdicavit et sponte dimisit; ut ita, cum eo, a quo didicerat mitis esse et humilis corde, fratribus suis jam dicere posset: *Ego autem in medio vestri sum, tamquam qui ministrat.* Qua tamen ex re iidem novam utilitatem sunt consequuti; dum ab ipso Ordinis moderatore, a quo sapientissimas leges atque vivendi Regulas ad eum diem acceperant, deinceps etiam perfectæ subjectionis et obedientiæ formam, ipsius exempla intuentes, desumere potuerunt.

ANNO 1746.

Sed jam videamus qua latitudine dilatatum sit cor ejus, ut charitatis suæ fructus ad omnes proximos in tribulatione et angustia positos derivaret. Quo in genere non hic omnia recensenda ducimus, quæ CAMILLUS assidue pro pauperibus sustentandis, alendis, hospitio accipiendis, pro virginibus tuendis et collocandis, pro viduis ac pupillis defensandis sublevandisque gerebat. Unum pro cunctis opus, quod sibi suisque Alumnis proprium et præcipuum sumpserat, ut ægrotantium animabus corporibusque succurreret, immensam prope illius charitatis amplitudinem satis demonstrat. Quis enim tota Urbe infirmabatur, cum quo commiserationis affectu non infirmaretur CAMILLUS? ad quem non accurreret, ac vel ipse præsens inserviendo et consolando usque ad

Charitas erga proximos, maxime infirmos.

PONT. A. VI. extremum adesset, vel subrogatis Sociis desideratam opem afferret? Quem reperit inopia pressum, ægritudine prostratum, aut nimio mortis metu perterritum, cui non opportuna corporis animique subsidia contulerit, eumque in æternæ salutis fiduciam erexerit? Quem vitiis atque peccatis irretitum, vel Religionis mysteria et dogmata ignorantem, quin eum ad melioris vitæ propositum, ad Divinæ bonitatis sinum reducere studuerit, vel in doctrina Fidei, et in lege Domini erudierit? Quin etiam constat, aliquos Hæreticos in Urbe morbo correptos, CAMILLI charitate et comitate devinctos, ejusque instructionibus, atque hortationibus illustratos adjuvante Divina gratia, Ecclesiæ Catholicæ restitutos fuisse.

Quibus in rebus quum per omnes Urbis Regiones, ac domos magni ipsius fuerint, et quotidiani labores; tum vero in publicis Xenodochiis, et potissimum in Hospitali Domo Sancti Spiritus in Saxia, illius opera adeo assidua fuit, ut ibi cogitationum atque studiorum omnium scopum, ibi veluti perpetuam vitæ suæ sedem collocasse videretur. Ibi non solum Famuli, et inservientes, sed ipsi quoque Præpositi viderunt eum in omnis officii ministerio sibimetipsis præeuntem, quæque inter plures dispertita sunt munera, eundem unum omnia amplectentem, ac mira sedulitate obeuntem. In eo habuerunt ægroti, quidquid homines fere ab amicis, propinquis, parentibus desiderare consueverunt. Nec major est amantissimæ Matris sollicitudo erga unicum languentem Filium, eâ, quam CAMILLUS singulis quibusque ægrotantibus præstabat; eorum desideria prævertens, eorum solatium, commodum, munditiem, ac potissimum animæ expiationem, rectamque Sacramentorum perceptionem procurans; In eos vero peculiariter intentus, a quibus cæteri vel contagionis metu, vel morborum nausea et horrore refugiebant, eos ipse ulnis amplexari, fovere sinu, suisque vestibus tegere non recusabat.

Ibi sæpe laboriosas noctes laboriosissimis diebus continuavit, nec ulcerati cruris, nec gravis herniæ incommodo et dolore detentus, nec cibi, nec somni, nec requietis memor. non semel ob extremam corporis defatigationem, spirituum deliquio captus, in terram semianimis corruit.

ANNO 1746.

Grassante peste in Urbe, quid præstiterit Camillus.

Reliquum erat, ut præsenti experimento proposito, videretur, an CAMILLI charitas ad illum, quem cum Sociis professus fuerat, gradum revera pertingeret, ut nimirum ægrotis Fidelibus, quos etiam pestis incessisset, opem et ministerium præstaret. Et quidem quatuor vix annis post indultam novo Ordini Apostolicam confirmationem, invasit Urbem contagiosa lues, cum extrema Annonæ caritate conjuncta, ut duplici clade perculsa Civitas, funeribus, luctu, vastitate completa fuerit. Alios morbi vis, alios inopia et fames, plurimos desperatio et horror ad mortem ducebant: omnes vero metus, ac præsens vitæ periculum, ad salutem et securitatem alibi conquirendam, vel saltem discrimini non objiciendam adigebant. At vero CAMILLUS, propria incolumitate vitaque contempta, minime dubitavit cum suis Alumnis pro salute publica se devovere. Itaque visus est, non modo publicis omnibus Nosocomiis sine intermissione adesse, ac miseris ægrotantibus opera, consilio, exhortationibus opem ferre; verum etiam incredibili sollicitudine privatas quaslibet Domos ingredi, quandoque etiam, si occlusæ essent fores, adhibitis scalis per fenestras penetrare; remotissima quæque loca, obscuras cryptas, immunda stabula anxie circumire; languentes, afflictos, inedia dejectos conquirere, atque omnes, quibuscumque poterat, subsidiis juvare, ac reficere; eorum plagas curare, tabem abstergere, sordes eluere, lectos purgare; præterea novum aperuit Xenodochium in ipsa Religionis suæ Domo; alterum in Regione Cœlimontana ad Sanctum Sixtum; alterum quoque ad Clivum Capitolii in

POST. A. VI. via Rhedarum nuncupata constituit; illucque ægrotos undique comportari curavit, complures etiam propriis sublatos humeris ipse detulit; per omnes denique Urbis vastissimæ Regiones alacer opera, voce, animo præsto fuit, ut non sine causa judicatum fuerit, clementissimum Dominum, qui etiam in ira sua misericordiæ recordatur, deliberato in Urbem flagello, opportunum levamen per CAMILLUM, ejusque propositi Sectatores opponere voluisse.

Quid exundante Flumine. Ea tempestate sedata, ecce biennio post, novum calamitatis genus novam CAMILLO præbuit occasionem ardentissimæ charitatis suæ erga periclitantes proximos ostendendæ. Quum scilicet Tiberis aquarum copia plus nimio auctus, magnam Urbis partem inundasset, jamque adjacentes Sancti Spiritus Ædes invadens, inferiora ipsius cubicula occupasset, commotus tanto Infirmorum periculo CAMILLUS, in medias aquas prosiliens, cœpit ægrotos ipsos, eorumque grabatos humeris suis alio transferre, nec prius ab opere cessavit, quam immenso trium dierum labore in tuto omnia collocata conspexerit.

Quod si, veritatis æternæ testimonio, majorem hac dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis; quid ni heroicam agnoscamus fuisse charitatem CAMILLI, qui minime detrectavit pro pauperibus Christi vitam sæpe suam in manifestum discrimen adducere, nec unquam animam suam pretiosiorem fecit eâ, cujus desiderio flagrabat, proximorum salute?

Quid aliis in Civitatibus et Oppidis. Neque vero unius Romanæ Urbis ambitu se continuit ipsius dilectionis amplitudo, sed alias quoque Regiones ac Civitates complexa est, ad quas Instituti sui fructum, utilitatemque propagavit: Italiam vero universam fere benefaciendo peragravit, mirifica charitatis opera ubique exercens, omniumque necessitatibus opportune succurrens. Mediolanum grassante et Nolam Urbes pestifera contagione, quo tempore

alii earum Urbium commercia omni ratione vitabant, quin etiam earum Cives alio evolare posse cupiebant, ultro ingressus est CAMILLUS, dilectionis ignem in sinu portans, atque utrobique admiranda illa virtutis exempla, quæ Roma olim conspexerat, pari omnium ordinum admiratione renovavit. Buclanicum Patrium Oppidum ut audivit Annonæ difficultate graviter afflictum, illico Roma eo se contulit, suosque Cives impensis providentiæ et charitatis officiis, illustribus quoque impetratis a Deo prodigiis, mirifice recreavit. ANNO 1746.

Denique inextinctam charitatis suæ flammam usque ad exitum vitæ, usque ad metam præclari cursus feliciter perduxit; cumque diuturno triginta trium mensium languore, lentaque, et molesta febri probatus fuisset, prænunciatum sibi cœlitus mortis diem animo concupiscenti præstolando, nil aliud præter Dei et proximi dilectionem in corde et in ore habens, nil aliud Sociis, ac Discipulis suis commendans, tandem Ecclesiæ Sacramentis pie et religiose susceptis, die XIV. Julii Anno salutis MDCXIV., ætatis suæ LXV. ad regnum perfectæ charitatis migravit. Ipsius sancta mors.

Nec dubitarunt quicumque ipsius laborum agnovere certamina, quin ipsi coronam justitiæ reddidisset justus Judex; qui etiam, editis potentiæ suæ signis, devota frequentis populi ad ejus funus confluentis officia sibi accepta esse monstravit. Cumque de hujusmodi Miraculis, ac potissimum de perspecta Servi Dei sanctitate, universalis fama, et constans hominum judicium esset, cito deventum est ad legitimorum Processuum constructionem, quibus Ordinaria primum, mox etiam Apostolica auctoritate confectis, eorumque validitate approbata, post maturum omnium examen iteratis vicibus resumptum, Nobismetipsis olim, pro munere Promotoris Fidei, quod gerebamus, minutissima quæque dubitationis capita proponentibus, tandem a felic. record. Prædecessore Nostro Be-

PONT. A. VI.

nedicto Papa XIII., cum consilio Congregationis Sacrorum Rituum, judicatum est constare de CAMILLI Virtutibus in gradu heroico; ut patet ex decreto ab eo edito die XXIV. Julii anni MDCCXXVIII.

Heroicæ Camilli Virtutes juridice approbantur.

Mox examinatis in eadem Congregatione Miraculis, quæ post CAMILLI obitum, ejusdemque intercessione evenisse dicebantur, hujusque examinis summa ad Nos ipsos in Petri Cathedra jam sedentes delata, post invocatam Divini luminis opem, ac reiteratam collectarum probationum considerationem, visum est Nobis duo potissimum ex novem propositis indubitanter approbanda esse; unum nimirum de enormi Polypo in naribus cujusdam Puellæ Viterbiensis suborto, et plures jam menses pervicaciter permanente, qui ex solo contactu fili subuculæ Servi Dei, penitus evanuit; Alterum de lethali morborum congerie, maligna scilicet febri, pulmonum et pleuræ inflammatione, gutturis etiam ulcere, quibus Catharina Dondula sexto jam mense uterum ferens, correpta, et ad extremum vitæ, Medicorum etiam judicio, deducta fuerat, sed omnia solo haustu aquæ, in qua comminutus fuerat pulvis e cubiculo Servi Dei collectus, illico depulsa fuerunt, ita ut ægra non modo sanitatem, sed pristinas etiam vires momento temporis recuperaverit. Quæ quidem Miracula quum Nos decreto edito die XXVI. Septembris Anni MDCCXLI. approbata publicaverimus, mox præfatæ Congregationis consilium audierimus super Beatificationis honoribus eidem Dei Servo tuto deferendis, die demum secunda Februarii Anni MDCCXLII. in Festivitate Purificationis Beatissimæ Virginis Mariæ, quo die olim CAMILLUS superni luminis radio illustratus, ad bonam frugem conversus fuisse perhibetur, aliud Decretum protulimus de ejusdem formali Beatificatione peragenda; cujus solemnia deinde in Basilica Principis Apostolorum de Urbe rite celebrata fuerunt vigore Literarum Nostrarum Apo-

Miracula pro Beatificatione approbata

Solemnis Beatificatio.

stolicarum die VII. ejusdem mensis, et anni, sub Annulo Piscatoris editarum. Anno 1748.

Indultam Beato Viro venerationem, ac summo Fidelium studio eidem exhibitam, nova subsequuta sunt Miracula, quæ manifestam Dei voluntatem de ipsius glorificatione in Terris augenda ostendere videbantur. Tribus itaque Episcopis, ad inquirendum super hujusmodi Miraculis, auctoritate Nostra Apostolica de more delegatis, cognitaque Processuum ab ipsis confectorum validitate, ex tribus Miraculis in prædicta Sacrorum Rituum Congregatione accuratissime discussis, audito, ut par erat, Peritorum judicio, novisque inquisitionibus super sanationum obtentarum perseverantia legitime peractis, duo potissimum, tamquam approbatione nostra digna, Nobis proposita fuerunt, quæ quum revera, privatis Nostris studiis adhibitis, et invocato lumine Spiritus Sancti, clarissima in luce posita esse judicaverimus, die prima Maji superioris anni MDCCXLV. Decreto Nostro approbavimus, et publicavimus.

Causa reassumitur.

Primum est sanatio Luciæ Theresiæ Petti Puellæ ex Oppido Caprarolæ, quæ quum ab ipsa nativitate, ob pravam Thoracis structuram, magna respirandi difficultate laborasset, et procedentibus annis, ingravescente Asthmate, accedentibus purulentis, et sanguineis excretionibus, ac summa virium prostratione; externo quoque contracto gibbo, gravem sibi, aliisque vitam haud longe protrahere posse ostenderet; in maxima morborum hujusmodi intensione, quum, invocata Beati CAMILLI ope, aquam bibisset præfato pulveri admixtam, unius noctis spatio a morbis omnibus expedita, et perfecta valetudinis firmitate donata fuit.

Miracula pro Canonizatione approbata

Alterum est instantanea sanatio Margaritæ Castelli duodeviginti annorum Puellæ ex Oppido Marini, quæ ob vitium sanguinis ab utero matris contractum, malignis pustulis sæpe afflicta, tandem earum numero in immensum aucto, ita ut universum ipsius corpus unica

PONT. A. VI.

crusta, sanie taboque manante, coopertum appareret, acuta quoque febri superveniente, omnique amissa motus, et sensuum facultate, jamjam expiratura judicabatur; quum subito imposita ipsi Imagine Beati CAMILLI, ac brevi prece ab ipsius Sorore et Matre emissa, veluti a somno mortis excitata, perfecte convaluit, corpus repente detumuit, crustæ deciderunt, reliquit eam febris; ita ut e lecto statim surgens, integerrimis viribus incedere et operari potuerit, neque deinceps inveteratæ hujusmodi affectionis incommoda amplius perpessa fuerit.

Decretum de tuto processu ad Canonizationem.

Consulta deinde fuit eadem Sacrorum Rituum Congregatio, an rebus ita se habentibus, ad solemnem Beati CAMILLI Canonizationem tuto procedi posse censeret; omnibusque Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus eandem Congregationem constituentibus, nec non dilectis Filiis ejusdem Congregationis Consultoribus in partem affirmativam consentientibus, Nos deinde, matura ponderatione præmissa, ac ferventibus Deo oblatis precibus, tandem anno superiore die XVII. Augusti, illius diei anniversaria, quo Inscrutabilis Divini consilii altitudo Nos immerentes ad Summi Pontificatus apicem evexit, publico Decreto edito, hujusmodi Congregationis sententiæ Nos quoque adhærere declaravimus.

Urgebant vero pro hujus Decreti implemento non solum communia Fidelium Populorum, ac in primis dilectæ Urbis Nostræ vota, sed et enixæ preces, ac supplicationes antedictæ Congregationis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, quibus, et olim clar. memoriæ Philippus III., et Philippus IV. Hispaniarum Reges Catholici, plurimique Ecclesiastici, et Sæcularis Ordinis Proceres apud Prædecessores Nostros Romanos Pontifices suas preces adjunxerant, et suas nuper postulationes Nobis humiliter exhiberi mandaverat Carissimus in Christo Filius Noster Carolus utriusque Siciliæ Rex Illustris, ejusque Conjux, Carissima in Christo

Filia Nostra Maria Amalia, utriusque pariter Siciliæ Regina Illustris, et cum aliis pluribus Antistitibus et Principibus, dilecti Filii Nobiles [illegible] Neapolitanæ Civitatis Electi. Quapropter communicato consilio cum universo Collegio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium in Consistorio secreto die XVIII. ipsi mensis Aprilis coram Nobis habito, hisque similiter, audito a Nobismetipsis Causæ statu ac meritis, ad ulteriora, servatis servandis, progrediendum esse suadentibus, Nos demum, convocatis per Literas compluribus Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, et Episcopis per Ecclesias constitutis, eorum quoque suffragia, ut in tanti momenti judicio fieri consuevit et decet, audire deliberavimus.

Anno 1746.

Consistorium Secretum.

Itaque expositis primum in plenario publicoque prædictorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Antistitum, omniumque Ordinum Romanæ Curiæ Consessu, per dilectum Filium Julium Cæsarem Fagnanum Nostræ Consistorialis Aulæ Advocatum, ejusdem Beati CAMILLI gestis, Virtutibus, et Miraculis, iisdemque præterea in summaria Relatione ex monumentis prædictæ Sacrorum Rituum Congregationis fideliter desumpta, unà cum Actorum serie, prædictorum omnium judicio subjectis; die decima currentis Junii eosdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, et Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos universos coram Nobis in Consistorio semipublico congregatos, adstantibus de more dilectis Filiis Sedis Apostolicæ Notariis, et Causarum Palatii Nostri Auditoribus, requisivimus, an ad solemnem ipsius Beati Canonizationem deveniri posse censerent; cumque omnes unanimi sensu id a nobis præstandum esse suaderent; exhibitis quoque in scriptis per singulos suffragiis, quæ in Romanæ Ecclesiæ Tabularium inferri jussimus: Nos quidem tunc eos omnes hortati sumus, ut pro impetrando Nobis superni luminis adjutorio, suas Deo preces offerrent; mox generalia per Urbem jejunia in-

Consistorium publicum.

Cardinalium et Episcoporum sententiæ in Consistorio semipublico.

PONT. A. VI. diximus, designatisque Ecclesiis cum Indulgentia ab omnibus Christifidelibus Nobiscum orantibus consequenda, iteratis etiam Sacrificiis, Deum Omnipotentem precati sumus, ut sedium suarum assistricem sapientiam ad illuminandas mentis Nostræ tenebras emittere dignaretur.

Solemnis Canonizatio. Demum adveniente hac die Beatorum Apostolorum Petri et Pauli Martyrio consecrata, in splendidissimo Ecclesiæ Romanæ jubilo, præcedentibus cum prece omnibus Cleri Sæcularis et Regularis Ordinibus, et subsequentibus Aulæ Nostræ, et Curiæ Officialibus, atque Ministris, frequentissima Consacerdotum corona stipati, ad Sacram Beatissimi Apostolorum Principis memoriam in Vaticano, solemnis supplicationis ritu processimus; Ubi exhibitis Nobis iterum a dilecto Filio Nostro Joachimo Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbytero Cardinali Portocarrero nuncupato, prædictorum Supremorum Principum, et Procerum, Ecclesiarumque, et Congregationis Clericorum Regularium precibus et obsecrationibus, Dei nomine cum gemitibus invocato, ad laudem Sanctæ, et Individuæ Trinitatis, ad Triumphantis Ecclesiæ gloriam, et Militantis consolationem, atque præsidium, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, ac de congregatæ Fraternitatis, ut supra diximus, assensu et consilio, prædictum CAMILLUM DE LELLIS Diœcesis Theatinæ Sacerdotem, Fundatorem Congregationis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, de cujus præcellenti Fide et charitate, cæterisque Virtutibus in gradu heroico, nec non de Miraculis ipsius intercessione a Deo patratis, plenissime constabat, et constat, Sanctum esse definiendo pronunciavimus, et pro Sancto ab omnibus habendum, atque colendum ediximus, in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti; omnibusque Christifidelibus, qui singulis annis die XIV. Julii vere pœnitentes, et confessi Ecclesiam Sanctæ

Indulgentiæ. Mariæ Magdalenæ de Urbe, Congregationis præ-

fatæ Clericorum Regularium, in qua ipsius Sancti Corpus religiose asservatur, devote visitaverint, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis eis, seu alias debitis pœnitentiis, eadem auctoritate in perpetuum misericorditer relaxavimus. Denique in obsequium Omnipotentis Dei decantato Laudis, et Confessionis Hymno, incruentam salutis Nostræ Hostiam ad Altare Confessionis Beatissimi Petri Apostoli in Spiritu humilitatis obtulimus, cum commemoratione etiam ipsius S. CAMILLI Confessoris, nec non Sanctorum Fidelis Martyris, Petri, et Josephi Confessorum, et Catharinæ Virginis, quos pariter Sanctorum Albo rite adscripsimus, omnibusque ibi præsentibus plenariam peccatorum Indulgentiam largiti fuimus.

Exultet igitur Ecclesia Sancta Dei, et jucundetur in Domino, qui secundum promissiones suas, sanctitatis et dilectionis spiritum in ea conservat, et fovet. Excitentur Fideles ad præclara Sancti hujus persequenda vestigia, ut ipsius mereantur suffragiis adjuvari; qui quum in illo Regno Beatitudinis, in quod neque luctus, neque dolor ingreditur, non habeat, cui assueta misericordiæ suæ exhibeat officia, Nos hic in tantis angustiis, et calamitatibus constitutos, sua intercessione sublevare, et flagella Divinæ iracundiæ a Nobis lubens studebit avertere.

Præsentium Literarum exemplis auctoritas tribuitur.

Ut autem præmissa omnia ad consolationem, et eruditionem Christianæ plebis ubique innotescant, Nos ea, præsentium Literarum Apostolicarum tenore, et auctoritate publicanda, atque edicenda esse censuimus; mandantes, ut earumdem præsentium transumptis sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis

PONT. A. VI.

infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Pontificatus Anno VI. die 29. Junii 1746.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI., III. Kal. Julii, Pontificatus Nostri Anno VI.

✠ Ego Benedictus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ *Ego T. Episcopus Ostien. et Veliternen. Card. Rufus Decanus, et S. R. E. Vice-Cancellarius.*

✠ *Ego A. Episcopus Portuensis Cardinalis S. Clementis S. R. E. Camerarius.*

✠ *Ego V. Episcopus Prænestinus Card. Petra, Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego P. A. Episcopus Albanen. Card. Carafa.*

✠

✠ *Ego V. Episcopus Sabinen. Card. Bichius.* ANNO 1746.
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠ *Ego Nicolaus Maria T. S. Petri ad Vincula Presbytser Card. Lercari.*

✠
✠
✠
✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ Transtyberim. Presbyter, Card. Burghesius.*
✠ *Ego A. Tit. S. Stephani in Monte Celio Presbyter Card. Gentili.*
✠ *Ego Fr. J. A. Tit. SS. Sylvestri et Martini Presbyter Card. Guadagni.*
✠ *Ego T. Tit. S. Ceciliæ Presbyter Card. de Aquaviva.*
✠ *Ego D. Tit. Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Presbyter Card. Rivera.*
✠ *Ego J. B. Tit. S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Spinula.*

✠
✠
✠
✠
✠ *Ego R. Tit. S. Sabinæ Presbyter Card. de Ilcio.*

✠
✠
✠ *Ego D. Tit. S. Bernardi ad Thermas Presbyter Card. Passioneus.*
✠ *Ego S. Tit. S. Priscæ Presbyter Card. Valenti.*

✠
✠ *Ego J. F. Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Portocarrero.*
✠ *Ego C. Tit. SS. Joannis et Pauli Presbyter Card. Paulutius.*

PONT. A. VI.

✠ *Ego R. Tit. S. Marcelli Presbyter Cardinalis de Hieronymis.*

✠ *Ego C. A. Tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Cavalchinus.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. Mariæ de Populo Presbyter Card. de Ricciis.*

✠ *Ego A. Tit. S. Sylvestris in Capite Presbyter Card. Rufus.*

✠ *Ego C. Tit. S. Mariæ de Ara-Cœli Presbyter Card. Calcagnini.*

✠ *Ego P. M. Tit. S. Agnetis extra muros Presbyter Card. de Montibus.*

✠ *Ego F. Tituli S. Matthæi in Merulana Presbyter Card. Tamburrini.*

✠ *Ego J. Tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Besozzi.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Carolus S. Mariæ in Via lata Diaconus Card. de Marinis.*

✠ *Ego Alexander S. Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Albanus.*

✠ *Ego Nerius S. Eustachii Diaconus Card. Corsinus.*

✠ *Ego Agapytus S. Agathæ Diaconus Cardinalis Mosca.*

✠

✠

✠ *Ego C. S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Sacripantes.*

✠ *Ego M. SS. Cosmæ et Damiani Diaconus Card. Bolognettus.* Anno 1746.

✠ *Ego H. S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego P. S. Georgii in Velabro Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego A. S. Mariæ in Aquiro Diaconus Card. Tanari.*

✠ *Ego H. S. Adriani Diaconus Cardinalis Bardi.*

✠ *Ego D. SS. Viti et Modesti Diaconus Card. Ursinus.*

✠

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Pont. A. VI.

XIII. CANONIZATIO

BEATI PETRI REGALATI Sacerdotis Professi Ordinis Minorum, Regularis Observantiæ inter Hispanos Restitutoris.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. NEGOTIATORES Cœli, qui, fidelibus Redemptoris nostri promissionibus innixi, quæcumque Mundus appetit, quæ caro concupiscit, quæ Dœmon pollicetur, omnia relinquunt, ut Christum bajulantem sibi Crucem, per asperam angustamque viam prosequantur, non modo inæstimabilem bonæ negotiationis fructum in æternæ vitæ possessione percipiunt, sed etiam in terris centuplum, pro omnibus, quæ dimiserunt, utilissima commutatione lucrantur. Dum enim vitæ hujus oblectamentis, per mortificationis, et continentiæ studium renunciant, puris tranquillisque voluptatibus, de conscientiæ serenitate, ac Divini favoris suavitate, replentur; dum anxias Mundi divitias, Evangelicam paupertatem amplexi, a se abdicant, supernorum charismatum thesauris abunde ditantur; et pro vanis fluxisque honoribus, quos contemnunt, veram solidamque gloriam, non solum coram Angelis Dei, sed etiam coram hominibus adipiscuntur. Vidit hæc Cœlesti lumine edoctus BEATUS PETRUS REGALATUS, Ordinis Minorum Alumnus, ejusque disciplinæ, quam Sanctus Patriarcha Franciscus discipulus suis tradiderat, perfectissimus ipse Sectator, et

in aliis quoque Restitutor. Gustavit, quam suave ac bonum esset, abnegatis sæcularibus desideriis; uni Deo adhærere; reliquit, quæ sua erant, ut Christum lucrifaceret: Verum in ipsis etiam voluntariæ paupertatis angustiis dilatatum est cor ejus; ut quarum rerum nec possessione, nec affectu tenebatur, in eas mirum sæpe jus et imperium, supra id quod naturæ leges ferunt, Deo concedente, exerceret. Nunc denique ad immensum Gloriæ pondus, qua is jamdudum in Cœlis potitur, non exiguus in Terris accessit honoris cumulus, decreto eidem cultu universæ per Orbem Ecclesiæ, cui Nos, licet indigni, Divina voluntate præsidentes, ipsum Beatum Virum, Christianarum Virtutum perfectione, et Miraculorum claritate illustrem, inter Sanctos Confessores a Nobis, cum consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, nec non Patriarcharum, Archiepiscoporum, et Episcoporum in Romana Curia frequenti numero congregatorum, rite ac solemniter adscriptum, religiosa veneratione prosequendum, et proficua devotione invocandum proponimus, ac præsentium Literarum tenore denunciamus. — ANNO 1746.

Vallisoleti, Nobili Hispaniæ Urbe natus est PETRUS Anno salutis MCCCXC.; ex Nobilibus piisque parentibus, quorum disciplina, et exemplis eruditus, ac Divina præsertim gratia præventus, cœpit a puero ad Christianæ perfectionis leges vitam moresque suos componere, et conformare; quin etiam vix decimo ætatis anno transacto, domesticis facultatibus honoribusque contemptis, Franciscani Instituti habitum, ac professionem expetere. Restitit quidem ab initio amantissima Mater, et piis Filii desideriis obsecundare triennio toto recusavit; verum is in sancto proposito firmiter perseverans, eumque præferens Matri, quem præferre jubemur, et animæ Nostræ, instando et obsecrando, tandem obtinuit, ut ad Religiosæ vitæ Tyrocinium, mox etiam ad solemnia emittenda Vota in patriæ Civitatis Cœnobio admitteretur. Ex eo tem- — S. Petri Regulari ortus, et initia. — Ordinem Minorum ingreditur.

PONT. A. VI.

pore quum in suscepto perfectionis curriculo, per internæ humilitatis, externæque mortificationis studium, per assidua Orationis, et contemplationis exercitia, per sollicitam puri cordis, et sensuum custodiam, novos semper progressus faceret, numquam respiciens retro, sed ad perfectiora, et sublimiora extendens se ipsum; ad illud brevi pervenit virtutis fastigium, ut et in omnibus religiosi Viri officiis toti Sodalitio exemplis suis præluceret, et sanctioris disciplinæ in Minorum Familia non nihil tunc temporis laxatæ in pristinum splendorem restituendæ, inspirante Deo, consilium caperet, eodemque adjuvante, ad effectum mire perduceret.

Ejusque Reformationem unà cum Petro Villacretio promovet

Etenim occasionem nactus, qua Vir pius, ac prudens Frater Petrus Villacretius ejusdem Ordinis Professor, potestate a Superioribus sibi facta, Hispaniæ Cœnobia peragrabat, ut ex iis, qui a subinducta libertate ad perfectiorem vivendi rationem transire cuperent, peculiarem veluti gregem conflaret, in quo pristina Franciscanæ Regulæ puritas, et austeritas reviviscer̀et, nihil cunctatus PETRUS se illi socium adjunxit, et in solitariam Domum prope Aquileriam Oxomensis Diœcesis Oppidum permissu Episcopi extructam, lubens cum eo secessit. Ibi in perpetuis pietatis, et pœnitentiæ exercitationibus ambo viventes, non solum Cœlestium gratiarum copiam, sed etiam hominum admirationem sibi conciliarunt; ut ea permoti quamplurimi, tum ex ipso Fratrum Minorum Ordine, tum e sæculari Clero, et e Populo, in eorum Societatem admitti certarint, eorumque disciplinæ se instituendos tradiderint. Quare cum nova Reformatorum Familia ad eum numerum aucta fuisset, ut jam Aquileriensibus Ædibus contineri minime posset, alterum ejusdem Instituti Cœnobium de Abrojo nuncupatum in Agro Tribulano ad Ripam Durii Fluminis construi, opus fuit.

Reformatorum Cœnobia gubernat.

In horum Conventuum regimine, quoties nascentis Reformationis negotia Villacretium alio

vocabant, PETRUS REGALATUS ipsius vices sustinere consuevit. Cum vero idem Villacretius, post obtenta a felicis recordationis Martino Papa V. Prædecessore Nostro, quem præsens adierat, quæcumque ad ipsius Reformationis firmitatem, atque dilatationem maxime optaverat, ex hac vita pie migrasset, communi Religiosorum Voto in ipsius locum suffectus est PETRUS, qui sicut eum viventem in prælaudati operis constitutione, et administratione, consilio suo, atque opera maxime juverat, ita deinceps non modo Aquileriense Cœnobium, in quo præcipuum fixit domicilium, sed Tribulanum etiam, quod modo per se ipsum, modo per Vicarios a se delegatos regebat, ad perfectioris disciplinæ normam sanctissime gubernavit. ANNO 1746.

Fuit in eo ad Socios, Subditosque in via Mandatorum Dei dirigendos, non solum eximius zelus, et assidua vigilantia, verum etiam in omni virtutum genere præclari exempli lux, et auctoritas. Quorum enim jejuniorum observantiam ad mentem Sancti Fundatoris in usum reduxerat, ea ipse et exacte servabat, et voluntariis abstinentiæ rigoribus cumulabat, quum nullum fere obsonii genus ad panem, et aquam plerumque adjiceret, et, præter dies Dominicos, nihil omnino ad vesperam sumeret; quinimmo totos sæpe dies absque ullo cibo transigeret in laboribus, aut orationibus, quarum etiam amore nonnunquam integras noctes insomnes ducebat, vel humi cubando, curabat, ut ne quid somni caperet, præter id, quod ineluctabilis naturæ necessitas postulabat. Duris præterea flagellis, asperrimis ciliciis corpus affligere, et in servitutem redigere non desinebat. Paupertatis vero adeo amator fuit, ut quæ præ cæteris attritæ, et laceræ vestes essent, eas ipse sibi deligeret, nec unquam fere sandaliis aliove calceamenti genere uteretur; sed nudis plerumque pedibus ad humilitatis, et pœnitentiæ exercitium incederet. Ipsius religiosæ virtutes.

PONT. A. VI. Quare cum sibi, ac mundo crucifixus omnino esset, minime est mirandum, si totum cor ejus sibi vindicavit Cœlestium amor, cujus virtute fortiter tractus, ac dulcedine suaviter illectus, ineffabilia Divinitatis attributa, et Redemptionis nostræ mysteria, præsentissimo animi sensu assidue contemplabatur, adeoque in piis meditationibus affectibusque inardebat, ut sæpe clarissimus lucis splendor ex ipsius corpore diffusus, non solum ad cubiculi ambitum, sed longe lateque supra Cœnobii tectum emicaret; cujus rei causa a finitimis cognita, *Domus Dei* nomen Cœnobio inditum fuit, quo etiam usque in præsentem diem appellatur. Ex frequentibus vero mentis excessibus, quibus ad interiora cum Deo colloquia admittebatur, quum Cœlestium virtutum formam in se referret, earum quoque exemplar aliorum animis imprimere vehementer optabat. Hinc ortum habuit zelus ille ardentissimus, quo ad animarum salutem opportunissimis rationibus procurandam accendebatur; neque solum Religiosos Viros curæ suæ peculiariter commendatos, exemplis præceptisque suis ad perfectionis culmen ducere satagebat; sed cæteris etiam omnibus opera, consilio, sermone, ac potissimum impensis misericordiæ, et charitatis officiis, tutissimam ad Cœlum viam commonstrare, et complanare curabat. Hic erat præcipuus ipsius scopus, et cum pauperes Christi ægritudine afflictos, eosque maxime, quos propter horrificam morborum speciem, aut contagionis periculum, ab aliis derelictos conspiciebat, per se ipse adjuvare, hospitio recipere, laboriosa curatione sublevare gestiebat; et cum, corrogata a divitioribus stipe, calamitosis omnibus opem ferre, potissimum vero Christifidelibus apud barbaros in captivitate detentis, libertatem impetrare studebat; cum demum inimicitias omnes, et simultates inter fideles componere omni studio nitebatur: ut scilicet peccata, et vitia eliminaret, pericula, occasionesque peccandi omni-

Pietas in Deum.

Charitas in Proximos.

bus subtraheret, et Proximos a se adjutos, non sibi, sed Christo lucrifaceret, atque ad Divinæ Bonitatis amorem, ad Evangelicæ legis observantiam adduceret. Denique purgantium Defunctorum cruciatus pio commiserationis affectu respiciens, oblatis Deo precibus, Sacrificiis, jejuniis, aliisque voluntariis sui corporis castigationibus, prolatam ipsis æternæ Beatitudinis possessionem accelerare curabat.

ANNO 1746.

Extrema vitæ, et obitus.

His aliisque virtutibus apud suos, exterosque clarus, Miraculorum quoque gratia, aliisque supernaturalibus donis illustris, cum ad sexagesimum sextum ætatis annum pervenisset, jamque prospiceret, haud procul esse depositionem Tabernaculi sui, de apto, idoneoque Rectore gregi suo post se relinquendo sollicitus longum asperumque iter ingressus est, ut Lupum Salazarium antiqui Instituti cultorem, ac vindicem, ad id muneris suscipiendum suaderet. Ea re impetrata, quum Tribulanum Cœnobium in reditu visitasset, inde ad Aquileriense se contulit, ubi lethali morbo correptus, decubuit, exactoque inter acerbos cruciatus, atque languores integro Quadragesimæ cursu, tandem die sancto Paschæ Eucharistici Panis viatico munitus, et sequenti die ab Episcopo Palentiæ Oleo Sancto unctus in nomine Domini, quum dilectissimos Fratres ad severioris disciplinæ custodiam, ad paupertatis studium, ad imitationem Christi etiam, atque etiam hortatus esset, animam suam in manus Dei fidenter amanterque commendans, justorum somno obdormivit tertio Kalendas Aprilis Anno salutis MCCCCLVI.

PETRI corpus, ut piis Fidelium turbis ad Cœnobium undique concurrentibus satisfieret, per aliquot dies inhumatum remansit; cumque nullas interim mortalitatis injurias pateretur, tandem in communi Fratrum Sepulchro conditum fuit; unde tamen post triginta sex annos translatum fuit ad prænobile loculamentum, quod

PONT. A. VI. ipsi clar. mem. Elisabetha Castellæ Regina ex alabastrite marmore extrui curavit.

Ibi et propter constans hominum judicium de Servi Dei sanctitate, et propter Miraculorum frequentiam, assidua venerationis et cultus obsequia a piis Fidelibus ipsi delata fuerunt.

Acta sub Urbano VIII.

Et sane de generali ipsius Sanctitatis, Virtutum, et Miraculorum fama, Testes sunt antiqui Processus auctoritate Ordinaria super eo confecti, qui cum ante hos centum viginti annos ad hanc Sanctam Sedem delati fuissent, et pro legitimo cultu eidem Servo Dei asserendo, Apostolicæ definitionis oracula, instantibus etiam Catholicis Hispaniarum Regibus, universoque Ordine Fratrum Minorum S. Francisci, vehementer expeterentur; visum est fel. recordat. Urbano Papæ VIII. Prædecessori Nostro, signata Chirographo suo Commissione, ad discutiendam in specie ipsius Beatificationis, et Canonizationis Causam, novorum Processuum constructionem demandare. Quibus deinde ad Urbem allatis, et trium antiquiorum tunc temporis Causarum Palatii Apostolici Auditorum examini subjectis, quum hi, pro sua integritate et prudentia, eorum validitatem et relevantiam plenissime approbantes, in luculenta Relatione eidem Urbano Prædecessori exhibita, tam præclaras Servi Dei virtutes in gradu heroico, quam illustria in vita, et post mortem ejus intercessione patrata Miracula, satis demonstrata esse censuissent; idem Urbanus Prædecessor ipsius Causæ judicium remisit Congregationi Sacrorum Rituum: Quæ post approbatam eorundem Processuum validitatem, et examinis formam, quum decrevisset, unà cum dubio de Regalati virtutibus, alterum quoque de Miraculis ipsius intercessione sequutis proponi, et expendi; quatuor infrascripta Miracula ad trutinam vocavit. Primum, quod olim in visitatione Conventuum Aquileriæ et Tribuli, quam Dei Servus pedes peragebat, intermedium spatium quadraginta millium passuum unius horæ intervallo con-

Virtutum, et Miraculorum approbatio.

fecisset. Alterum, quod quum collectas e communi Mensa reliquias aliquando deferret ad pauperes, ob idque a Vicario sibi occurrente objurgaretur, quod supra modum in exteros se liberalem præberet, quumque is nil aliud, quam flores deferre se asseverasset, flores revera in sacculo reperti sunt, quos neque anni tempus, neque Regionis natura suppeditare potuerant. Tertium, quod Durii Fluminis aquas, quoties increbuissent, et navicula deesset ad transfretandum, extento super eas pallio, non semel sicco pede transierit. Quartum denique, quod pauperi post ipsius obitum assuetâ eleemosyna præ Cœnobii foribus fraudato, eaque de re ad ipsius PETRI sepulchrum conquerenti, exerto e sepulchro brachio, panem porrexerit. Hisque admirabilibus sane prodigiis, quæ etiam a vetustissimis temporibus marmoreo Servi Dei sarcophago insculpta cernebantur, mature discussis et approbatis; peracto quoque virtutum examine; eadem Congregatio Decretum edidit die XVI. Novembris anni MDCXXX., quo tam Virtutes ejusdem Servi Dei, quam ipsa prædicta Miracula comprobata fuerunt.

Anno 1746.

Quum vero paulo post, super hujusmodi judiciorum ordine et methodo, nova et consultissima ejusdem Urbani Papæ VIII. Decreta prodiissent, proindeque inducta fuisset necessitas ostendendi, quod iis paritum esset; antequam ad ulteriora in hac Causa procederetur, opus fuit planum facere, quod per centum annos, immo verius per duo fere sæcula ante eorundem Decretorum editionem, publicus cultus ipsi Dei Servo præstitus fuerat. Quare post aliquot annorum silentium, percrebescentibus religiosis Catholicorum Principum et Populorum votis, instantibus quoque quamplurimis Episcopis, universoque prædicto Ordine Fratrum Minorum Sancti Francisci, An. Domini MDCLXXV. a felic. record. Prædecessore pariter Nostro Clemente Papa X., de consilio præfatæ Congregationis Sacrorum Rituum, signata fuit Com-

Approbatio cultus

POST. A. VI. missio pro reassumptione Causæ in statu et terminis, cum facultate in primis, et ante omnia conficiendi Processum particularem super paritione Decretis Urbani Papæ VIII. de non cultu editis, seu super casu ab eisdem excepto; et consequenter ab Episcopo Oxomensi, vigore Literarum a prædicta Congregatione ipsi directarum, confectus fuit hujusmodi Processus, ac sententia rite prolata super Cultu eidem Beato Viro a centenario tempore, et ultra, publice exhibito, ac proinde de casu a præfatis Urbani VIII. Decretis excepto; Quam porro sententiam in prædicta Congregatione Sacrorum Rituum revisam, et approbatam, sanctæ memoriæ Prædecessor pariter Noster Innocentius Papa XI. Apostolica auctoritate confirmavit, et roboravit, Decreto edito die XVII. Augusti anni MDCLXXXIII.

Ejusdem cultus amplificatio. Itaque non solum ipsius Beati PETRI cultus impensioribus Fidelium studiis per totam Hispaniam aliasque Regiones frequentari cœpit, verum etiam subsequutis Apostolicæ Sedis Indultis magnopere auctus fuit: Concessa primum in ipsius honorem Officii Divini, ac Missarum celebratione per Ordinem Fratrum Minorum de Observantia, et per aliquas Hispaniæ Diœceses: Mox extenso per gradus hujusmodi Indulto ad universam Franciscanorum Familiam, et ad omnes Hispaniarum Civitates, atque Diœceses, cum Oratione etiam, et Lectionibus propriis, ab eadem Congregatione Sacrorum Rituum examinatis, et approbatis: Demum permissa ab eodem Innocentio Translatione Corporis ipsius B. PETRI ad novum, atque splendidius Sacellum, piorum sumptibus in ipsius honorem excitatum.

Judicium super novis Miraculis institutum. Quoniam vero, juxta Apostolicarum sanctionum Decreta, ad solemnem Beati Canonizationem minime procedi poterat, nisi demonstratum fuisset, nova, post indultam venerationem, miracula supervenisse; ideo quum delatum fuerit ad fel. record. Prædecessorem Nostrum Benedictum

Benedictum Papam XIII. nonnulla Miracula ab Omnipotenti Deo ad invocationem ejusdem Beati PETRI recens patrata fuisse, placuit ipsi Apostolica auctoritate necessarias facultates delegare Episcopis Oxomensi, et Palentino, ut, juxta instructiones iis transmittendas, super hujusmodi assertis Miraculis Testes examinarent, aliasque legitimas probationes colligerent. Hinc delatis ad Urbem Processibus ab iis confectis, eorumque validitate, nec non examinis forma, in Congregatione Sacrorum Rituum recognita, et juxta ipsius Congregationis consilium, a fel. pariter record. Clemente Papa XII. Decessore Nostro approbata; mox etiam alio Processu ejusdem Clementis auctoritate constructo super novissimo Miraculo, ut ferebatur, in Diœcesi Palentina edito, cujus pariter Processus validitas approbata fuit: De hujusmodi Miraculorum relevantia, secundum collectas probationes, a Dilecto Filio Magistro Ludovico de Valentibus Promotore Fidei diligenter excussas, actum primo fuit inter præfatæ Congregationis Consultores coram Dilecto Filio Nostro Antonio Xaverio Tituli S. Stephani in Monte Cœlio Presbytero S. R. E. Cardinali Gentili nuncupato, hujus Causæ Ponente a Nobis deputato. Deinde, novis animadversionibus ab eodem Fidei Promotore exaratis, iterum iidem Consultores coram universis Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus præfatæ Sacrorum Rituum Congregationi præpositis, in Quirinali Palatio Nostro congregatis, sententias suas dixerunt: Atque ita demum Causa plene discussa, et per novissimas prædicti Promotoris animadversiones accuratissime cribrata, ad Nostrum judicium delata fuit. Nos vero, omnibus gestorum probationibus examinatis, et tam facti, et juris allegationibus, quam Peritorum judiciis, et consultationibus perlectis; auditis etiam oretenus tum Causæ Postulatoribus, et Patronis, tum etiam præfato Promotore Fidei; Congregationem generalem prædictorum omnium tam Cardina-

ANNO 1743.

PONT. A. VI. lium, quam Consultorum die secunda Junii Anni MDCCXLIV. coram Nobis coegimus.

Et quamvis ex tam exquisita rerum omnium discussione, ex Consultorum suffragiis, quæ Nobis antea in scriptis oblata perpendimus, quin etiam in Summarium redacta eidem Cardinalium Congregationi per Nosmetipsos exposuimus, ac denique ex consiliis prædictorum Venerabilium Fratrum Nostrorum in eadem Congregatione a Nobis auditis, jam satis omnia videri potuissent clarissima in luce collocata: Nihilominus, ut uberiorem Cœlestis luminis gratiam perseveranti oratione impetrare mereremur, Nostram adhuc sententiam proferre distulimus, usque ad diem Festum S. Bonaventuræ ejusdem Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci; quo die, celebrata Missa in Ecclesia S. Mariæ Ara-Cœli nuncupata, solemni Decreto edito, duo infrascripta Miracula ipsius B. PETRI intercessione a Deo obtenta approbavimus, et publicavimus.

Miracula pro Canonizatione approbata

Primum est de Cœco illuminato, Didaco nimirum Sacerdote, cognomento Plasentia, qui cum epileptico paroxismo correptus in domesticum focum prunis ardentibus refertum corruisset, eoque casu plenam ferventis aquæ ollam subvertisset, ustulata facie, crematis palpebris, et oculorum acie labefactata, omnem videndi facultatem penitus amisit, nec eam quatuor circiter mensium spatio, pluribus etiam remediis adhibitis, ulla in parte recuperavit. Verum quod neque a natura, neque a Medicorum arte obtinere jam amplius sperabat, id ei ab Omnipotenti Deo mirabiliter concessum fuit per merita B. PETRI REGALATI, cujus Cucullum oculis suis admoveri curavit; dum ad illius Reliquiæ contactum, illico perfectissimum oculorum usum recepit, quem ad mortem usque haud imminutum retinuit.

Alterum recentius Miraculum experta fuit Birgitta Ortega in sanatione horrendi ulceris. quod ipsi ex prævio tumore, et interclusa sa-

nie, in sinistra lumborum regione obortum, cùm integumenta omnia, quibus renes continebantur, et duas quoque costas maligna corruptione depascendo absumpsisset, contracto demum callo, et acerbissimis doloribus cum febri accedentibus, jam prope erat, ut ipsam Mulieris vitam præcideret. Cum tamen illa ad BEATI sepulchrum adduci se postulasset, ibique ipsius opem apud Deum cum lacrymis implorasset, iter ingressa, ut domum rediret, sensit se repente sanatam, atque ulceris locum inspiciens, invenit amplissimam fistulam coaluisse, et cicatrice inducta, nullas alias morbi reliquias jam superesse: Quin etiam auctis sibi corporis viribus, optima deinceps usa est valetudine, dum in vita fuit. ANNO 1746.

His itaque duobus Miraculis cognitis, et approbatis, illud definiendum supererat, an res eo adducta videretur, ut ad solemnem Beati Canonizationem tuto procedi posset: Qua in re quum jampridem dubitatum fuisset, an obstaret Decretum a Nobis editum die XXIII. Aprilis Anni MDCCXLI., quo scilicet, inter alia, statuimus, in Causis Servorum Dei per viam Cultus immemorabilis, sive Indulti procedentibus, et in quibus virtutes ex Testibus dumtaxat de auditu, sive ex coævorum Scriptorum testimoniis probatæ fuissent, quum post approbationem Cultus immemorabilis, ad solemnem Canonizationem transitus fieri vellet, non duo solum, ut olim obtinuerat, sed quatuor in posterum Miracula rite probari debere: Hujusmodi dubitatio a Nobis sublata fuerat per aliud Decretum die secunda Augusti ejusdem anni prolatum, quo declaravimus, hanc Causam ab ea lege exceptam esse, et censeri debere; ob eam nimirum justissimam rationem, quod quum jam usque a temporibus Urbani Papæ VIII., ut supra diximus, unà cum heroicis B. PETRI virtutibus, quatuor simul Miracula approbata fuerint, jure dici poterat prædicto generali Decreto Nostro antecedenter paritum fuisse, proindeque ad

De tuto progressu ad Canonizationem.

I 2

PONT. A. VI.

ipsius Beati Canonizationem, non quatuor, sed duo tantum Miracula approbanda superesse. Itaque prædicta quæstione proposita in Congregatione generali Sacrorum Rituum coram Nobis habita die XXII. Septembris An. MDCCXLIV., unanimis omnium sensus fuit, ut ad solemnem B. PETRI Canonizationem servatis servandis quandocumque procedi posset: Nosque ipsi deinde solemne Decretum in eandem sententiam edidimus die VI. Octobris ejusdem Anni.

Cumque Charissimi in Christo Filii Nostri Philippus V., et Elisabetha ejus Conjux, Hispaniarum Reges Catholici, cum reliquis ipsorum Regiæ Familiæ Principibus, oblatas jam pridem a Prædecessoribus suis Apostolicæ Sedi preces et postulationes pro hujus B. Viri Canonizatione omni studio foverent; accederentque in eum finem complurium Venerabilium Fratrum Hispaniæ Antistitum, totiusque religiosissimi Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci vota, et obsecrationes; Nos, ut in hoc gravissimo negotio juxta præscriptam servatamque a Prædecessoribus nostris agendi normam procederemus, universi primum Collegii Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium in Consistorio secreto VI. Idus Aprilis coram Nobis congregatorum sententiam, atque consilium exquisivimus. Quibus, post auditam a Nobis gestorum seriem, et Beati Viri præclara merita, ad legitimam Causæ hujus absolutionem unanimi voce Nos adhortantibus; non viciniores modo, sed etiam remotiores per Italiam Episcopos, et Archiepiscopos moneri curavimus, ut circiter Kalendas Junias, quibus commodum esset, ad Urbem sese conferrent; quò, et instantem Natalem diem Beatorum Apostolorum Petri et Pauli, veteri more, nobiscum unà celebrarent; et Nobis de sæpedicti B. PETRI REGALATI, nec non BB. Fidelis a Sigmaringa Martyris, Camilli de Lellis, et Josephi a Leonissa Confessorum, et Catharinæ de Ricciis Virginis, solemni Canonizatione deliberantibus,

Consistorium Secretum.

consiliorum suorum suffragia, prout Spiritus Sanctus ipsis suggessisset, exponerent. ANNO 1746.

Ut autem præclaræ ipsius B. PETRI virtutes, ejusque insignia Miracula, nec non adhibitæ cautiones in totius Causæ discussione, neminem laterent, indicto prius coram Nobis plenario consessu omnium Ecclesiasticorum Ordinum, et Collegiorum, ac Magistratuum Romanæ Curiæ, mandavimus a Dilecto Filio Josepho Ascevolino nostræ Consistorialis Aulæ Advocato de præmissis omnibus verba fieri; mox etiam exactam eorundem narrationem ex authenticis documentis religiose collectam, ac Typis impressam, omnibus suffragium laturis exhiberi curavimus.

Consistorium Publicum.

Demum convocatos in Consistorio semipublico die XI. currentis Junii universos Venerabiles Fratres Nostros S. R. E. Cardinales, nec non Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, qui jam frequentes undique in Urbem convenerant, conceptis verbis requisivimus, an ad ipsius B. PETRI Canonizationem deveniendum Nobis esse censerent. Ipsi vero summo animorum consensu, gravibusque rationibus, omnes in affirmativam Sententiam ire comperti sunt. Qua de re a dilectis Filiis Apostolicæ Sedis Notariis ibi præsentibus publica Instrumenta confici, ac præter ea suffragiorum ipsorum exempla a singulis prædictis subscripta in Tabularium Ecclesiæ Romanæ inferri mandavimus.

Cardinalium, et Episcoporum suffragia in Consistorio semipublico.

Nos autem priusquam de summa rei definiendo pronunciaremus, ut, quid placitum esset coram Deo, ab ipso Patre luminum edoceri mereremur; indictis per Urbem jejuniis, designatisque Ecclesiis, cum Indulgentia ab iis consequenda, qui Nobiscum Cœlestem opem implorarent, orationibus, et obsecrationibus instare non prætermisimus; donec hac die coruscante Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli Natalitio dicata, magnam venerandæ solemnitatis lætitiam, novo Ecclesiæ gaudio, per definitivæ hujusmodi Sententiæ prolationem, cumulare decrevimus. Quare, præeuntibus supplicationis generalis ri-

Solemnia Canonizationis.

PONT. A. VI.

tu, omnibus primum Cleri Regularis Ordinibus, tum Ecclesiarum Collegiatarum, et Basilicarum, etiam Patriarchalium, Cleris atque Capitulis, nec non præfatæ Congregationis Sacrorum Rituum Consultoribus, Nos ipsi demum cum Dilectis Filiis Aulæ Nostræ Officialibus, et Familiaribus, cum Schola Cantorum, cunctisque Romanæ Curiæ Prælatorum Collegiis, Presbyteris quoque Pœnitentiariis Sacerdotali veste indutis, denique cum Venerabilibus Fratribus Episcopis, Archiepiscopis, et Patriarchis, qui ad octoginta fere adfuerunt, universoque Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Collegio, ex Apostolicis Ædibus prodeuntes, frequenti Procerum, et Magistratuum numero stipati, et subsequentibus Apostolicæ Sedis Notariis, ac Regularium Ordinum Generalibus Superioribus, ad Basilicam Beatissimi Apostolorum Principis in Vaticano, Cœlestis Sponsæ ornatu fulgentem, Nos læti contulimus; quo Nos vocabat, et ipsa memorabilis diei festivitas, et antiquissima Prædecessorum Nostrorum consuetudo, quibus solemne fuit præclaros hujuscemodi Sanctorum triumphos non alibi, quam apud memoriam ejusdem Beati Petri Apostoli, celebrare.

Instantiæ

Ibi quum Dilectus Filius Noster Joachimus Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyter Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Portocarrero nuncupatus, perorante Dilecto Filio Virgilio Montecatino Nostræ Consistorialis Aulæ Advocato, enixas, quas supra innuimus, supremorum Principum, Ecclesiarum, et Ordinum preces, atque postulationes, pro BEATI PETRI REGALATI, aliasque pro Beatorum Fidelis, Camilli, Joseph, et Catharinæ Canonizatione Nobis instanter repræsentasset; Nos quidem ad gravissimi Judicii definitionem, absque iterata Cœlestis auxilii invocatione, procedere non audentes, decantatis cum Venerabili Consacerdotum cœtu, et devotissimo Populo Sanctorum Litaniis, Deum Optimum Maximum per

omnium electorum suorum merita precati sumus, ut Sedium suarum assistricem sapientiam in cor nostrum immittere dignaretur. Cumque adhuc instantius pro exoptatæ Sententiæ prolatione ab eodem Cardinali Promotore urgeremur : Nos iterum in genua provoluti, Paraclitum Spiritum Sanctum Hymno, et Oratione solemni rogavimus, ut lucis suæ radium emittens, mentis nostræ tenebras discuteret, et trepidantem adhuc fragilitatem nostram virtutis suæ robore confirmaret. Denique ad reiteratas, et instantissimas præmissorum obsecrationes, quin potius ad manifesta universæ Catholicæ Ecclesiæ vota, ad maturas deliberationes rite præhabitas, et declaratum jampridem Ecclesiastici Senatus consilium respicientes, eaque auctoritate suffulti, quam Dominus Noster Jesus Christus Beatissimis Apostolis Petro, et Paulo, Nobisque, licet immerentibus, tribuit, in honorem Sanctæ, et Individuæ Trinitatis, Fidei Catholicæ exaltationem, et Christianæ Religionis augmentum, definitivo pronunciato Decreto, prædictum PETRUM REGALATUM Ordinis Minorum Sancti Francisci Sacerdotem expresse Professum, Regularis disciplinæ adsertorem, et vindicem, Christianarum virtutum præstantia, et Miraculorum gloria fulgentem, unà cum supradictis Fideli, Camillo, Joseph, et Catharina, Sanctum esse declaravimus, et Sanctorum Catalogo adscripsimus, statuentes ipsius Petri memoriam inter Sanctos Confessores non Pontifices ab Ecclesia universali quotannis die XIII. Maji pia devotione recoli debere: in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

ANNO 1746.

Decretum

Mox decantato pro debita gratiarum actione consueto Laudis, et Confessionis Hymno, Nostrisque et Ecclesiæ precibus prædictorum Sanctorum interventioni commendatis, ad Aram Basilicæ Maximam supra Sacratissimam Confessionem Beati Petri Apostoli, incruentam Salutis Nostræ Hostiam oblaturi, reverenter accessimus. Porro post Evangelicam Lectionem a Diaconi-

PONT. A. VI. bus utraque lingua recitatam, continere labia Nostra non potuimus, quin in tam justa sanctaque lætitia, Sacerdotalibus vocibus ex abundantia gaudii Nostri erumpentibus, splendidissimam alloqueremur Venerabilium Fratrum, Dilectorumque Filiorum Coronam : ut quos devota Religio, et Apostolicæ Sedis reverentia, non ex Urbe modo, aut ex finitimis locis, sed ex longinquis etiam, et ultramarinis Regionibus, ad Sepulchra Apostolorum frequentes attraxerat, antiquis Beatorum Principum victoriis lætantes, et recenti Sanctorum triumpho plaudentes, ad eorum virtutes pro viribus imitandas, ad eorumdem Patrocinia studiose demerenda, atque in præsentibus potissimum calamitatibus, quibus Ecclesia Dei jamdiu conflictatur, enixe imploranda, Paterno affectu, et sermone accenderemus. Denique, concessa omnibus adstantibus plenaria peccatorum Indulgentia, his vero, qui singulis annis, prædicta die XIII. Maji, ejusdem SANCTI PETRI REGALATI exuvias, aliisque statutis diebus aliorum Sanctorum prædictorum Sepulcra devote visitaverint, septem annis, et totidem Quadragenis de injunctis eis, seu aliàs debitis pœnitentiis, auctoritate prædicta in perpetuum relaxatis : Omnipotenti Deo vota nostra reddentes, Sacrosancta Mysteria, pro totius Mundi salute, pro Ecclesiæ pace, pro sancta Plebis incolumitate, solemni ritu peregimus.

Indulgentiæ.

Literæ decernuntur.

Quoniam vero post prolatam a Nobis, ut præfertur, hujusmodi Canonizationis, et Adscriptionis Sententiam, ab eodem Cardinali Promotore Nobis humiliter supplicatum fuit, ut super præmissis omnibus Apostolicas Literas perpetuo valituras decernere, atque edere dignaremur; ideo Nos justissimæ petitioni annuentes, præsentium Literarum tenore, atque ex certa scientia, et Apostolicæ auctoritatis Nostræ plenitudine, omnia et singula prædicta confirmamus, roboramus, atque iterum statuimus, decernimus, universæque Catholicæ Ecclesiæ denunciamus, Mandantes, ut earumdem

præsentium transumptis, sive exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

ANNO 1746.

Earumque exemplis fides tribuitur.

Si quis vero paginam hanc Nostræ Definitionis, Decreti, Adscriptionis, Mandati, Statuti, Relaxationis, et Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Sanctio.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI., III. Kalendas Julii, Pontificatus Nostri anno Sexto.

Dat. Pontificatus Anno VI. die 29. Junii 1746.

✠ Ego Benedictus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

PONT. A. VI.

✠ *Ego T. Episcopus Ostien. et Veliternen. Card. Rufus Decanus, et S. R. E. Vice-Cancellarius.*

✠ *Ego A. Episcopus Portuensis Cardinalis S. Clementis S. R. E. Camerarius.*

✠ *Ego V. Episcopus Prænestinus Card. Petra, Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego P. A. Episcopus Albanen. Card. Carafa.*

✠

✠ *Ego V. Episcopus Sabinen. Card. Bichius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Nicolaus Maria Tit. S. Petri ad Vincula Presbyter Card. Lercari.*

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Burghesius.*

✠ *Ego A. T. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. Gentili.*

✠ *Ego Fr. J. A. Tit. SS. Sylvestri et Martini Presbyter Card. Guadagni.*

✠ *Ego T. Tit. S. Cæciliæ Presbyter Card. de Aquaviva.*

✠ *Ego D. Tit. Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Presbyter Card. Rivera.*

✠ *Ego J. B. Tit. S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Spinula.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego R. Tit. S. Sabinæ Presbyter Card. de Ilcio.*

✠

✠

✠ *Ego D. Tit. S. Bernardi ad Thermas Presbyter Card. Passioneus.* ANNO 1746.

✠ *Ego S. Tit. S. Priscæ Presbyter Card. Valenti.*

✠

✠ *Ego J. F. Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Portocarrero.*

✠ *Ego C. Tit. SS. Joannis et Pauli Presbyter Card. Paulutius.*

✠

✠ *Ego C. A. Tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Cavalchinus.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. de Ricciis.*

✠ *Ego A. Tit. S. Sylvestri in Capite Presbyter Card. Rufus.*

✠

✠ *Ego P. M. Tit. S. Agnetis extra muros Presbyter Card. de Montibus.*

✠ *Ego F. Tituli S. Matthæi in Merulana Presbyter Card. Tamburini.*

✠ *Ego D. J. Tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Besotius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Carolus S. Mariæ in Via lata Diaconus Card. de Marinis.*

✠ *Ego Alexander S. Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Albanus.*

PONT. A. VI.

✠ *Ego Nerius S. Eustachii Diaconus Card. Corsinus.*

✠ *Ego Agapitus S. Agathæ Diaconus Cardinalis Mosca.*

✠

✠

✠ *Ego C. S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Sacripantes.*

✠ *Ego M. SS. Cosmæ et Damiani Diaconus Card. Bolognettus.*

✠ *Ego H. S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego P. S. Georgii in Velabro Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego A. S. Mariæ in Aquiro Diaconus Card. Tanari.*

✠ *Ego H.S. Adriani Diaconus Cardinalis Bardi.*

✠ *Ego D. SS. Viti et Modesti Diaconus Card. Ursinus.*

✠

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

CANONIZATIO XIV.

BEATI JOSEPHI A LEONISSA Sacerdotis Professi Ordinis Minorum Sancti Francisci Cappuccinorum.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

HUMANI generis Redemptor, Dei Filius, Sapientia Patris, ita mentes hominum, disjecta veteri, qua operiebantur, caligine, novo doctrinæ Cœlestis splendore illustravit, ut simul ad ejus lumen ductumque sequendum, maximis et pretiosis promissis languentia corda erexerit et excitaverit. Ita porro dum nos edocuit, abjecta de periturís divitiis sollicitudine, Thesaurum non deficientem in Cœlo nobis parare, in eoque cogitationes et corda nostra defigere; simul etiam certissimam hujusmodi Thesauri adipiscendi spem nobis ostendit, in Dei et Patris nostri benignitate fundatam, cui placuit, humilitati nostræ Regnum æternum disponere et destinare. Quod si terreni Regni, quantumvis caduci, fastigium, vilioribus mercibus, aut parvo agello, luteisve casis, nemo non anteferret; si momentaneam oblectationis voluptatem nemo præ Imperii gloria, amplissimaque dominatione, non aspernaretur; quis erit profecto, qui mundanas, quantivis pretii, opes, potentiam, honores, comparare audeat cum ineffabili Cœlestis Regni beatitudine, quam Christus Dominus pusillo Electorum suorum gregi promisit? Cujus gloria non in opinione

Exordium.

PONT. A. VI. hominum, sed in Divinæ Gloriæ communione sita est; in qua bonum, quod possidetur, desideriorum mensuram excedit; ubi denique in visione ac fruitione Dei, atque in beata Sanctorum societate, plena est felicitas, perpetua jucunditas, et secura tranquillitas.

Ad hanc Cœlestis Regni promissionem advigilans, hunc veræ felicitatis fontem sitiens BEATUS JOSEPH A LEONISSA, Religiosum Institutum Fratrum Minorum Sancti Francisci, quos Cappuccinos appellant, plena voluntate, et constanti devotione professus, desertam a vitiis, inviam adversariis potestatibus, et aridam a deliciis sæcularibus terram incolere statuit, ut tandem in sancto apparere Deo mereretur, atque ad illius Beatitudinis et Gloriæ consortium feliciter pervenire. Quam sane præclaram mercedem ipsius sanctæ conversationis, diuturnæ pœnitentiæ strenuorumque laborum, quos pro Dei honore et proximorum salute ad mortem usque toleravit, eidem Beato Viro in Cœlesti Patria a Deo retributam fuisse, eumque propterea inter Sanctos Confessores cum Christo regnantes ab Ecclesia universa colendum et venerandum esse inspectis heroicis ipsius virtutibus, nec non miraculis ejus intercessione a Deo editis, apud Nos et Apostolicam Sedem rite probatis, cum consilio et assensu Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, et Patriarcharum, Archiepiscoporum et Episcoporum in Romana Curia congregatorum, deque attributæ Nobis potestatis plenitudine, nuper definiendo pronunciavimus, ac præsentium Literarum tenore edicimus, statuimus, atque decernimus.

S. Joseph ortus et initia. Leonissæ Aprutii Oppido, ex Joanne de Desideriis et Francisca de Paulinis, in Spoletana Diœcesi anno MDLVI. natus est JOSEPH, in Baptismate Euphranius dictus, et primo quidem apud Parentes pie ac liberaliter educatus fuit; postea vero iis defunctis, Viterbii, ubi Patruus publice docebat, adolescentiæ ætatem caste in-

tegreque transegit. Cum autem soli Deo perseveranter adhærere statuisset, oblatas sibi a Patruo honestissimas nuptias, perpetuo virginitatis proposito se obstringens, constanti animo recusavit; seque tandem ab omnibus mundi periculis, insidiis, fallaciis, terroribus, in perfectam Filiorum Dei libertatem vindicaturus, ad Religiosa Cappuccinorum Claustra apud Assisium confugit, ubi, frustra obnitentibus consanguineis, et minas etiam adhibentibus, quo eum a sancto proposito avocarent, arctiorem Sancti Francisci Regulam professus est. ANNO 1746.

Quo autem mentis ardore suave Christi jugum JOSEPH amplexus esset, facile apparuit ex incredibili studio, quo et statim ad capessendum virtutum omnium culmen totus incubuit, et nunquam deinceps a suscepto perfectionis cursu deflexit. Religiosæ paupertatis et spiritu et reipsa eximius cultor, in summa rerum inopia, in qua hujusmodi Instituti sectatores vitam degunt, complura invenit, quæ suis usibus voluntarie detraheret.

Joseph pauper spiritu.

Mitis animo et humilis corde, se totum, suasque actiones et voluntates, arbitrio Superiorum, quorum mandata aperto capite, et flexis genibus excipere solebat, penitus permisit; ut quum sine eorum jussu cuicumque rei ineptum se esse duceret, eorum accedente nutu, difficilia quæque aggredi non dubitaret: Quum vero nihil de se suisque viribus præsumeret, et ne suas quidem preces apud Deum quidquam valere putaret, aliorum orationibus assidue se commendabat: Denique in vilissimis quibusque exercendis ministeriis, in ferendis contemptibus et ludibriis lætus et alacer, tunc solum tristari videbatur, quum aut munus honorificum suscipere cogeretur, aut meritæ ipsius virtuti laudes tribuerentur.

Mitis et humilis.

At vero seipsum, pro abjecta, quam de se fovebat, opinione, sic aspere duriterque tractabat, ut difficile sit alium reperire, qui novissimis hisce sæculis pœnitentiæ ac mortifica-

Pœnitentiæ deditus.

PONT. A. VI.

tioni magis addictus fuerit. Quum enim perpetuum fere jejunium sibi indixisset, non alio plerumque pane, quam duro ac mucido, non alio obsonio, quam putridis ac semiustis leguminibus, aut crudis oleribus, non alio potu, quam corruptis aquis, aut vino cineribus conferto vitam sustentabat; et nihilominus crucifigendæ carnis suæ cupidior in dies, inusitatis flagellorum generibus suas in se ipsum manus armabat, quibus corpus suum acerrime dilaniaret; et quia non semper id ipsi licitum erat, horrida cilicia, ferreas catenas, ferreos circulos, ferream loricam, ad continuum sui cruciatum adhibebat: Et tamen hilari fronte, ac læto vultu Apostolicæ prædicationis ministerium adimplens, tanto spiritus fervore afflicta membra regebat, ut nec æstus, nec frigora, nec soles, nec imbres, nec famem, nec sitim, neque labores sentire videretur; dummodo aliquod faceret animarum lucrum, ac Dei cultum et gloriam propagaret.

Justitiæ cupidus et Divini cultus amplificator.

Justitiam enim esuriens et sitiens, nec de propria solum perfectione sollicitus, sed ad aliorum quoque salutem procurandam ardentissimo studio intentus, quum prædicandi et evangelizandi munus ex obedientia gereret, incredibili labore ac zelo, nec minore animarum fructu, toto vitæ suæ cursu illud obivit. Frequens illi erat uno eodemque die pluries diversis populis, diversis argumentis, diversis in locis sacras conciones habere: nec tamen ideo restinctâ ardoris sui flammâ, gaudebat privatis exhortationibus homines a vitiis avocare, ad virtutem inflammare, pueros et rudes Fidei elementis, Christianaque doctrina imbuere. Quin etiam ad Infidelium terras, ad ipsam Mahumetanæ impietatis arcem quum accessisset, non modo Fidelibus in Babylonis captivitate degentibus opportuna attulit conservandæ Religioni præsidia, sed plures Infideles ad Christianæ veritatis lucem quum adduxisset, exterminandæ impietatis cupidissimus, non dubitavit ipsum Imperii Tyrannum in Palatii sui penetralibus in-

trepida charitate adoriri, ut ei Evangelium Christi annunciaret. Quod sane magnanimum facinus, quum inscrutabili Dei judicio in irritum cessisset, regressus JOSEPH in Italiam, reliquum vitæ spatium in Dominicæ Vineæ cultura, per Aprutii potissimum, et Umbriæ Provincias impendit. ANNO 1746.

Misericors in proximos.

In eas porro geminum Doctrinæ et Misericordiæ suæ thesaurum effudit; et sicuti, impositum sibi Apostolicum ministerium adimplens, pro æterna animarum salute utilissime semper adlaboravit; ita ad sublevandos omnes in hujus vitæ angustiis et afflictionibus constitutos, admirabilis charitatis opera indesinenter exercuit. Quos enim ad Cœlestis beatitudinis sedem veluti manuducere conabatur, eos in mundi hujus calamitatibus oppressos jacere, quantum in ipso erat, minime patiebatur. Itaque parum est, quod pauperes omnes ad se confugientes, immo verius studiosissime a se conquisitos, omni ratione juvabat, quod iis non solum mensæ reliquias, sed ipsum paratum sibi cibum, atque etiam labores manuum suarum largiebatur; quod ægrotos quoslibet invisere, eosque piis hortationibus assiduisque officiis ac ministeriis reficere nunquam prætermittebat; quod carceribus inclusos solari, pascere, atque iis, vel judicum clementiam, vel creditorum benignitatem conciliare curabat: Sed extant ad hunc usque diem eximiæ ipsius charitatis perennia monumenta in publicis Hospitiis, pro infirmorum, aut peregrinorum perfugio, in Montibus Pietatis pro pauperum subsidio, per earum Regionum Civitatis et Oppida, ipso potissimum hortante, promovente, accurante, erectis, dotatis, instructis.

Orationi, ac divinorum contemplatione deditus.

Cum autem in assiduis hujusmodi prædicationis et beneficentiæ operibus immensi essent ipsius labores, æquum profecto erat, ut congruam vicissim corpori animoque suo quietem et relaxationem non invideret. Hanc Joseph in religiosa Divinarum precum recitatione, ac po-

PONT. A. VI. tissimum in solitaria oratione, atque in rerum Cœlestium meditatione capiebat; quarum amore, integras sæpe noctes ante Crucifixi Domini sui effigiem insomnes ducebat; atque in ejus bonitatis sinu acquiescens, in immensæ illius charitatis profundum se immergens, ipsi suam, ipsi Ecclesiæ causam, ipsi laborum suorum fructum impense amanterque commendabat. Ad quem porro divinæ amicitiæ gradum JOSEPH evectus fuerit, tuto conjicere licet ex singularibus donis, quibus glorificavit eum Deus in conspectu hominum; ut nimirum secreta cordium introspiceret, absentia, tanquam videns enunciaret, futura prædiceret, naturæ atque elementis mirabiliter imperaret. Quis autem valeat enarrare beatas illas communicationes ac spirituales delicias, quibus Omnipotens Deus fidelem Servum suum cumulare solebat? Satis hæc manifeste apparebant ex frequentibus aspirationibus, affectibusque ardentissimis, quibus, in mediis etiam ministerii sui occupationibus, prægustatæ suavitatis memor, totus in Deum ferebatur; satis intimam illius animæ unionem cum Deo testabatur imperturbabilis illa pax, quam secum et cum proximo in omni rerum vicissitudine constanter servabat.

Pacificos Hanc pacem, quam Salvator Noster, sua morte nobis acquisitam, exemplis præceptisque suis commendatam, veluti paternam hæreditatem discipulis suis reliquit, hanc JOSEPH in omnium Fidelium cordibus sedulo plantare curavit, in eaque potissimum evangelizanda prosperos atque mirabiles successus obtinuit. Ardebant eo sæculo inter finitimas prædictarum Regionum Civitates inimicitiæ, inter familias discordiæ et simultates inter plerosque Cives dissensiones et odia; indeque tumultus et rixæ, frequentesque cædes et homicidia, cum populorum excidio, Deique offensa, in dies oriebantur. Hanc ergo veluti furentium leonum silvam ingressus JOSEPH, succinctus pectora baltheo charitatis, et calceatus pedes

in præparatione Evangelii pacis, fidei scutum, galeamque salutis assumens, et gladio spiritus, quod est Verbum Dei, instructus, tumentes undique iras compressit, odia restinxit, atque efferata dudum corda Christianæ pacis suavitate demulsit; ut nova prorsus Religionis facies, novi populorum mores brevi tempore apparuerint; ipsi vero tanquam restitutori pacis, et fundatori publicæ quietis, maxima apud homines parta gloria, majus autem præmium, pacificis a Deo promissum, in Cœlis assertum fuerit.

Anno 1746.

Verum quo majorem adipiscendi Cœlorum Regni securitatem Servo suo faceret Deus, permisit eum in tentationes varias incidere; gravissimasque persecutiones pro justitia perpeti; ut ipsius virtus per tribulationum ignem probata inveniretur in laudem et gloriam in die Domini Nostri Jesu Christi: Nam præter immane supplicium, eidem Constantinopoli ab Infidelibus irrogatum; quum intra Palatii septa deprehensum, quò ad annunciandum Christi fidem penetraverat, sublimi e trabe ferreis uncis suspenderunt, atque, igne fumoque supposito pene suffocarunt; innumeras etiam ab improbis Christianis injurias atque molestias sæpe sustinuit, dum pro suscepto sanctæ prædicationis officio, hominum vitia viriliter oppugnans, atque ita pervicacium offensionem incurrens, verberibus sæpe, et colaphis, et contumeliis impetitus, aliquando etiam in vitæ discrimen adductus fuit. Quæ tamen omnia, quum nec ipsius mansuetudinem neque constantiam loco demovere valuerint, totidem JOSEPHO gradus facta sunt ad cœlestem triumphum, quem ipsi tandem a justo Judice tributum fuisse non est dubitandum.

Adversa patitur propter fidem et justitiam.

Id enim evincit ipsius pretiosa mors, quam apud oppidum Amatricis Reatinæ Diœcesis, post diuturnam infirmitatem in pietatis, et patientiæ exercitationibus transactam, anno ætatis suæ quinquagesimo septimo, ab Incarnatione Do-

Ipsius sancta mors, miraculis illustrata.

PONT. A. VI.

mini MDCXII., placide obiit in osculo Domini; et manifeste ostendunt illustria signa atque miracula, quæ ab Omnipotenti Deo, tum sæpe JOSEPHO vivente, tum etiam in ipsa ejus morte, et post illam, edita fuerunt; inter quæ id sane mirabile fuit, quod defuncti corpus assidua maceratione, ac morbi vi antea squallidum, inusitata coloris et speciei venustate repente florere, et suavissimum odorem exhalare cœpit; intima vero ipsius viscera, medico cultro dissecta, nulla imbuta fœce, sed lacteo quodam humore tota redundare reperta sunt. Innumeras vero gratias, ad JOSEPHI invocationem a Deo se obtinuisse testati sunt Fideles, qui ad ipsius funus undique frequentes convenerunt, propter conceptam de ipsius sanctitate opinionem; qua etiam impellente, JOSEPHI Cives, post aliquot annos, pium illud facinus audacter perpetrarunt, ut nocte quadam, occasione data, ad Amatricis oppidum accedentes, venerandum ipsius corpus asportarent, et Leonissam deferrent; firma spe ducti, magnum sibi adversus ingruentes calamitates in illius possessione, ac Servi Dei patrocinio præsidium fore.

Series actorum in causa ipsius Beatificationis.

Cumque ad legitimum instruendum judicium de ipsius Beatificatione et Canonizatione, nihil deesset eorum, quæ per Sacrorum Canonum, et Constitutionum Apostolicarum Decreta requiruntur; nonnulli, primum Processus a Locorum Ordinariis constructi, mox etiam alii Apostolica Auctoritate confecti fuerunt, ex quibus desumptæ sunt tum Virtutum Theologalium et Cardinalium, iisque adnexarum, quæ in JOSEPHO emicuerunt, tum etiam Miraculorum, ejus intercessione a Deo editorum, plenissimæ probationes; quibus per Dilectos Filios Consultores Congregationis Sacrorum Rituum, deinde per Ven. Fratres Nostros S. R. E. Cardinales eidem Congregationi præpositos, mature et ex ordine discussis, sanctæ memoriæ Prædecessor Noster Clemens Papa XII. auditis eorum consiliis, die xv. Julii Anni MDCCXXXIV. defini-

vit; *Constare de* JOSEPHI *Virtutibus in gradu heroico;* ac similiter triennio post, die nempe VIII. Junii Anni MDCCXXXVII. de duobus Miraculis constare decrevit; nimirum de puero, qui a nativitate palpebras inter se adeo junctas habebat, ut lucis usura ipsi perpetuo interclusa judicaretur; implorata vero super eum JOSEPHI ope, oculos statim aperuit, perfectumque visionis sensum deinceps obtinuit; deque Josepho Novello, qui quum gravissimo vulnere in genu sauciatus fuisset, invocato Servi Dei nomine momento temporis sanatus fuit. Et consequenter, de ipsius pariter Congregationis consilio, idem Prædecessor ad publicum cultum JOSEPHO indulgendum progressus est; Qua de re expeditis Apostolicis Litteris die XIX. ejusdem mensis et anni, ejus Beatificationis Solemnia in Basilica Lateranensi celebrata fuerunt, aliaque religiosi cultus obsequia, ad formam Indultorum in iisdem Litteris contentorum, ipsius B. Viri memoriæ summo Fidelium studio fuerunt exhibita.

ANNO 1746.

Approbantur ipsius hæroicæ virtutes. Item miracula hic enunciata.

Beatificatio.

Altero autem biennio vix elapso, quum eidem Clementi Prædecessori pro parte Ministri Generalis Ordinis Minorum S. Francisci Cappuccinorum, totius Religionis suæ nomine, expositum fuisset, ipsius B. Viri Sanctitatem novis atque frequentibus Miraculis a Deo illustrari, communibusque Populorum Votis, atque etiam postulationibus clar. mem. Caroli VI. Hispaniarum Catholici et Romanorum Regis in Imperatorem electi, nec non Carissimorum in Christo Filiorum Nostrorum Magnæ Brittaniæ, Poloniæ, atque Sardiniæ Regum, aliorumque supremorum Principum et Magnatum, complurium præterea S. R. E. Cardinalium, Antistitum, Ecclesiarum, atque Universitatum, expeti, ut de solemni ejusdem Beati Canonizatione, juxta Ritum et praxim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ tandem ageretur; placuit eidem Prædecessori, præfata Congregatione approbante, pro hujusmodi Causæ reassumptione Commissionem signare, et compilationem novorum Processuum, super

Causa reassumitur.

PONT. A. VI. indicatis Miraculis post indultam JOSEPHO venerationem sequutis, auctoritate Apostolica, nonnullis Episcopis de more delegare.

Nova miracula examinantur, et approbantur

Quorum Processuum validitate approbata, Nobis jam Dei voluntate in Petri Cathedra sedentibus, sex potissimum Miracula in præfata Sacrorum Rituum Congregatione iteratis vicibus rite discussa fuerunt; de quibus, postquam Nos ipsi suffragia Consultorum perlegimus, et Cardinalium prædictorum consilia audivimus in Congregatione Generali coram Nobis habita die XXII. Septembris Anni MDCCXLIV., nihil Nos quidem tunc pronunciavimus, sed invocato sæpius Divini luminis adjutorio, novisque diligentiis jussu Nostro peractis, ut quædam tollerentur difficultates in animo Nostro subortæ, dum interim privatis studiis rem totam ad summum judicii rigorem exigeremus, demum die prima Maji Anni MDCCXLV. in Festo Sanctorum Apostolorum Jacobi et Philippi, celebrata Missa in Basilica Lateranensi, publico Decreto edito, infrascripta duo Miracula tertii generis omni ex parte probata esse declaravimus.

Miraculum I.

Primum est consolidatio crurium et femorum pueri Josephi Dionysii, qui inferiora hujusmodi membra adeo debilia et flaccida ab utero Matris attulerat, ut iis nullo modo corpus sustentare posset; quin immo quum eorum membrorum carnes, linteoli ritu, quaquaversum complicarentur, ossibus ea carere omnino putabantur: Hunc Mater biennii jam ætate nil proficientem ad Aram adduxit, sub qua BEATI JOSEPHI corpus requiescit; cumque Omnipotentem Deum pro deplorata filii sanitate per ipsius Beati merita cum lacrymis exorasset, exaudita est oratio ejus, ita ut puerum inde pedibus suis incedentem domum reduxerit.

Miraculum II.

Alterum est sanatio Antoniæ Morelliæ, cui congesta tabes in sinistra thoracis regione interiora viscera adeo infecerat, ut licet Chirurgi manu externus tumori hiatus apertus fuerit, attamen non ex eo solum, sed sæpe etiam ex

ægrotantis ore, sanies mixta sanguine alternatim fluere perrexerit; assiduusque dolor cum tussi, et febri, hecticam Mulierem biennio toto afflictam detinuerit; vulnus autem contracto callo, in fistulam degeneraverit, ex qua spiritus per respirationem pectore exceptus adeo libere permeabat, ut aliquando candelæ flammam extingueret. In hoc desperato valetudinis statu, quum oleo ex lampade ante corpus BEATI JOSEPHI ardente fistulæ labia inuncta fuissent; unius noctis spatio fistula coaluit, abscessit febris, et dolor, tussis cessavit, color, viresque redierunt atque integra, et perseverans valetudo Mulieri est restituta. ANNO 1746.

His igitur probatis, quum in præfata Sacrorum Rituum Congregatione coram Nobis coacta die III. Augusti ejusdem Anni MDCCXLV., proposita fuerit quæstio, an tuto procedi posset ad solemnem BEATI JOSEPHI Canonizationem, nemini dubium fuit, quin juxta praxim Apostolicæ Sedis, et Prædecessorum Nostrorum Decreta, omnia jam ad hujusmodi effectum abunde suppeterent; Nosque ipsi demum die XVII. ejusdem mensis et anni, in anniversario assumptionis Nostræ, solemne Decretum edidimus de eadem Canonizatione, servatis servandis, quandocumque peragenda. Decretum de tuto progressu ad Canonizationem.

Pro cujus decreti executione quum prædictorum supremorum Principum, et Antistitum, ac Populorum vota, demissæque Ordinis prædicti Fratrum Minorum Cappucccinorum preces, Nos urgere non desisterent; Tandem communicato consilio cum universo Collegio Ven. Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium in Consistorio secreto die XVIII. elapsi mensis Aprilis coram Nobis congregatorum eorumque assensu accepto; complures Ven. Fratres Archiepiscopos et Episcopos ex tota ferme Italia ad gravissimum consilium advocavimus; eorumque judicio totam hujus causæ seriem, atque omnia, quæ de virtutibus et miraculis BEATI JOSEPHI probata fuerant, tum oretenus in Consistorio publico Consistorium secretum. Consistorium publicum.

PONT. A. VI.

coram Nobis habito, in quo Dilectus Filius Philippus Maria Pirellius Aulæ Nostræ Consistorialis Advocatus ipsius Beati Causam peroravit, tum etiam in scriptis exponi mandavimus; tradita nempe singulis distincta præmissorum omnium relatione, ex authenticis monumentis præfatæ Congregationis Sacrorum Rituum religiose desumptâ. Quibus præmissis, aliud Consistorium die XIII. labentis mensis Junii coëgimus, in quo, præter Ven. Fratres Nostros S. R. E. Cardinales, prædictos quoque Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos in Romana Curia præsentes sedere jussimus, atque adstantibus Apostolicæ Sedis Notariis, et duodus antiquioribus Causarum Palatii Nostri Auditoribus, super expetita BEATI JOSEPHI prædicti Canonizatione sententias dicere. Cumque omnes ad unum pro suprema ipsius Beati glorificatione non assensum modo suum, solidis rationibus confirmatum, sed enixa etiam studia et vota sua declarassent; Nos quidem ea de re a prædictis Apostolicæ Sedis Notariis publica Instrumenta confici, ac præterea prolatorum suffragiorum exempla a singulis subscripta colligi, et in Tabularium Ecclesiæ Romanæ inferri mandavimus; Verumtamen antequam ad ferendam hujusmodi definitivam sententiam adduceremur; indictis per Urbem generalium jejuniorum diebus, designatisque ad supplicationes Ecclesiis, cum Indulgentia ab iis consequenda, qui suas cum Nostris obsecrationibus jungerent, publicas Ecclesiæ preces apud Deum Patrem luminum interponere curavimus, ut ad dirigendos sensus Nostros juxta viam suam, gratiæ suæ auxilium Nobis non denegaret.

Cardinalium, et Episcoporum sententiæ in Consistorio semipublico.

Tandem hac die, Beatorum Apostolorum Petri et Pauli triumphis decorata, in Basilica Vaticana, ad quam solemni ritu Nos præcesserunt omnes Cleri Sæcularis et Regularis Ordines, omnia Magistratuum et Officialium Romanæ Curiæ Collegia, cum prædictis Ven. Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis,

Solemnia Canonizationis.

pis, et Episcopis, Ecclesiasticum conventum celebrantes, antequam sacra mysteria confice- remus, exhibitis Nobis iterum iterumque a Dilecto Filio Nostro Joachimo Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbytero S. R. E. Cardinali Portocarrero nuncupato, per organum Dilecti Filii Virgilii Montecatini Consistorialis Aulæ Nostræ Advocati, prædictorum Christianorum Principum, Ecclesiarum, et Populorum postulationibus, ac votis pro ipsius BEATI JOSEPHI A LEONISSA, quemadmodum etiam pro Beatorum Fidelis a Sigmaringa, Camilli de Lellis, Petri Regalati, et Catharinæ de Ricciis solemni Canonizatione, implorata prius Cœlestium Spirituum, et Sanctorum omnium intercessione, atque invocato Paraclyto Spiritu, ad honorem Sanctæ et Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, et Christianæ Religionis augmentum, ac de concessa humilitati Nostræ Apostolicæ auctoritatis plenitudine, ipsum B. JOSEPHUM Ordinis Minorum Cappuccinorum Sacerdotem omnium Christianarum virtutum laude, plurimorumque miraculorum gloria, maturo Nostro, et adstantium Fratrum Nostrorum judicio cumulatissimum, unà cum præfatis Fideli, Camillo, Petro, et Catharina, Sanctum esse decrevimus, et definivimus, ac Sanctorum Catalogo adscripsimus, ejusque memoriam, quam in subsequuta Missæ celebratione Nos ipsi solemniter venerati sumus, ab universa Ecclesia quotannis die IV. Februarii religiose coli mandavimus; in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Omnibus quoque Christifidelibus ad tantæ solemnitatis celebritatem congregatis, Plenariam, his vero, qui singulis annis, prædicta die, ad ejusdem Sancti Corpus venerandum accessissent, septem annorum et totidem quadragenarum Indulgentiam, in forma Ecclesiæ consueta, misericorditer in Domino largiti fuimus.

ANNO 1746.

Indulgentiæ.

Gaudeant igitur in Domino universæ familiæ gentium, et in vocibus exultationis jubilent

PONT. A. VI.

Deo, qui Ecclesiam suam perpetua miseratione custodiens, præclaris eam Sanctorum exemplis quotidie instruere, meritis atque præsidiis roborare non desinit; ut quibus per Filium suum sanctissima vitæ documenta tradidit, amplissimamque Cœlestis Regni hæreditatem promisit, iisdem per Sanctos suos, nova ad currendam salutis viam incitamenta, novam semper attingendæ metæ fiduciam præbeat; ipso adjuvante et donante, qui est justitia, et sanctificatio, et redemptio Nostra; qui cum Parte, et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum.

Fides habenda Transumptis.

Ut autem præmissa omnia ad universæ per Orbem Ecclesiæ notitiam perducantur, eorumque memoriam perpetuis futuris temporibus, ad Dei gloriam, et Fidelium eruditionem, indeficiens perseveret; Nos ea præsentibus Apostolicis Literis complecti et roborare volumus, mandantes, ut harum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem ab omnibus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

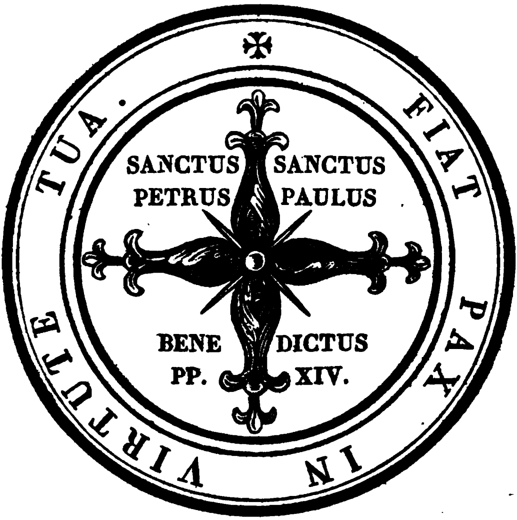
Sanctio.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Pontificatus Anno VI. die 29. Junii 1746.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI., III. Kalendas Julii, Pontificatus Nostri Anno VI.

✠ Ego Benedictus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. ANNO 1746.

✠ *Ego T. Episcopus Ostien. et Veliternen. Card. Rufus Decanus, et S.R.E. Vice-Cancellarius.*
✠ *Ego A. Episcopus Portuensis Cardinalis S. Clementis S. R. E. Camerarius.*
✠ *Ego V. Episcopus Prænestinus Card. Petra, Major Pœnitentiarius.*
✠ *Ego P. A. Episcopus Albanen. Card. Carafa.*
✠ *Ego I. Episcopus Tusculanus Card. Accorambonus.*
✠ *Ego V. Episcopus Sabinen. Card. Bichius.*
✠
✠
✠
✠
✠
✠

PONT. A. VI.

✠ *Ego Nicolaus Maria Tit. S. Petri ad Vincula Presbyter Card. Lercari.*

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Burghesius.*

✠ *Ego A. Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. Gentili.*

✠ *Ego Fr. J. A. Tit. SS. Sylvestri et Martini Presbyter Card. Guadagni.*

✠

✠ *Ego D. Tit. Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Presbyter Card. Rivera.*

✠ *Ego J. B. Tit. S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Spinula.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego R. Tit. S. Sabinæ Presbyter Card. de Ilcio.*

✠

✠

✠ *Ego D. Tit. S. Bernardi ad Thermas Presbyter Card. Passioneus.*

✠ *Ego S. Tit. S. Priscæ Presbyter Card. Valenti.*

✠

✠ *Ego J. F. Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Portocarrero.*

✠

✠

✠ *Ego C. A. Tit. S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Cavalchinus.*

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Pancratii Presbyter Cardin. Lantes.*

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. de Ricciis.* ANNO 1746.

✠ *Ego A. Tit. S. Sylvestri in Capite Presbyter Card. Rufus.*

✠

✠ *Ego P. M. Tit. S. Agnetis extra muros Presbyter Card. de Montibus.*

✠ *Ego F. Tituli S. Matthæi in Merulana Presbyter Card. Tamburrini.*

✠ *Ego J. Tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Besotius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Alexander S. Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Albanus.*

✠ *Ego Nerius S. Eustachii Diaconus Card. Corsinus.*

✠ *Ego Agapitus S. Agathæ Diaconus Cardinalis Mosca.*

✠

✠

✠ *Ego C. S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Sacripantes.*

✠ *Ego M. SS. Cosmæ et Damiani Diaconus Card. Bolognettus.*

✠ *Ego H. S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego P. S. Georgii in Velabro Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego A. S. Mariæ in Aquiro Diaconus Card. Tanari.*

PONT. A. VI. ✠ *Ego H. S. S. Adriani Diaconus Cardinalis Bardi.*

✠ *Ego D. SS. Viti et Modesti Diaconus Card. Ursinus.*

✠

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

XV.

CANONIZATIO

BEATÆ CATHARINÆ DE RICCIIS Florentinæ Monialis Professæ Ordinis Prædicatorum.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. AD nuptiale convivium, quod Rex Cœlestis præparavit Filio suo, ad quod non cessat ab origine mundi humanas animas invitare, donec Electorum numerus impleatur, omnes quidem virtutes, quibus, electæ Sponsæ tanquam dotali censu ditantur, ingressum atque aditum parant; sed virginalis potissimum corporis animique puritas adeo faciles accessus præstare consuevit, ut qui casti sunt corpore et spiritu, interdum,

etiam ante statutum sponsalium diem, ad ipsa nuptialia gaudia introduci contingat, nimirum talibus tantisque de Cœlo favoribus, in hujus vitæ exilio adhuc degentes, cumulari, ut jam fere ad perfectam cum Sponso unionem in antecessum pervenisse videantur. Hoc est fortasse, quod Nobis innuunt prudentes illæ Virgines, de quibus in Evangelica Parabola legimus, quod, licet ipsæ tunc Sponsi thalamo destinatæ non essent, attamen, quum studio pervigiles, et cum ornatis ardentibusque lampadibus, et vasis oleo plenis, inventæ fuerint, adveniente Sponso, intraverunt cum eo ad nuptias; ut scilicet, pro earum captu, ineffabiles illas prægustarent delicias, quibus felices demum animæ compotes erunt, quum post expletam mortalis vitæ peregrinationem, in Templum Regis, in Sanctuarium Dei, cum lætitia et exultatione adducentur. Hoc satis aperte declaravit ipse Dominus Jesus, qui in diebus carnis suæ, Discipulum illum Virginitatis candore præstantem, præ cæteris omnibus, quos amicos suos appellavit, singularibus charitatis significationibus est prosequutus; eidemque postea secreta cœlestia revelavit. Hoc sæpe deinceps in pluribus Sanctis utriusque sexus Virginibus demonstravit. Hoc denique recentius ostendit in B. CATHARINA Virgine Ordinis Prædicatorum Moniali, in cujus innocentia ac puritate ita sibi complacuit Sponsus virgo, et Virginis Filius, ut eam ad sublimissimum perfectionis culmen evectam, ac Cœlestium charismatum copia perfusam, ad intimam sui familiaritatem in Terris admiserit, et tandem suæ ipsius beatitudinis participem in Cœlis fecerit; Ubi illam in sinu Dilecti certissime regnantem, et pro nobis assidue intercedentem, ab universa Ecclesia colendam ac venerandam esse (prævia virtutum ipsius, ac miraculorum in ejus gratiam a Deo editorum, cognitione, ac juridica approbatione) de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum,

ANNO 1746.

PONT. A. VI. et Episcoporum in Romana Curia congregatorum, consilio et assensu, auctoritate Apostolica nuper definiendo declaravimus, decrevimus, atque statuimus.

S. Catharinæ ortus et primordia.

Florentiæ clarissima Italiæ Urbe, ex Nobili Familia de Ricciis anno MDXXII. ortum habuit CATHARINA, quam parentes in Baptismate Alexandram nuncuparunt. Porro ad quam excelsum Sanctitatis apicem provecturus eam esset Omnipotens Deus, cito demonstravit præveniendo illam in benedictionibus dulcedinis, ut, quum ab ipsa puerili ætate sublimibus mentis illustrationibus, atque ineffabili cordis suavitate, in sanctæ orationis exercitio, atque in cæteris pietatis officiis exequendis, frequenter completa fuerit, jam tunc mundana gaudia despicere, et ad cœlestia ex animo adspirare assueverit. Itaque quum ad firmiorem ætatem pervenisset, et claustralis vitæ bona, in Monasterio primum S. Petri e Monticulis prope Florentiam, tum in alio S. Vincentii in Civitate Pratensi, prægustasset; frustra deinde Pater sæcularium nuptiarum splendorem et commoda ipsi proposuit quæ in odorem Cœlestis Sponsi currens, nunquam quievit, donec ei tandem permissum fuit ad prædicti Pratensis Monasterii solitudinem convolare, ibique Deo, sub regula S. Dominici, perpetuo se addicere.

Religionem ingreditur.

Angelicam vivendi rationem statim a Tyrocinio exorsa, quum se in omni virtutum genere universæ Societati magnopere probasset. summo Sororum studio, ad Religiosam Professionem admissa fuit, quamvis ipsa præ animi demissione rejiciendam se fore pertimesceret. Perfectissima fuit CATHARINÆ obedientia, difficilioribus licet experimentis probata; absolutissima Regularis disciplinæ custodia; alacris in abjectis quibusque ministeriis obeundis promptitudo; admirabilis modestia; atque ab omni re, quæ ipsius animæ puritatem quoquo modo obfuscare aut obnubilare posset, summa aversio; assidua

vero unio cum Deo, ad cujus honorem omnia sua dicta, et facta fideliter dirigebat. Anno 1746.

Monasterii perpetuum regimen obtinet.

Tanta vero illius virtutum admiratio in Monialium animis excitata fuit, ut eam vix quintum ætatis lustrum egressam, unanimi consensu, totius Monasterii moderatricem elegerint; idque munus deinceps eidem, quantumvis invitæ, atque obediendi magis, quam imperandi cupidæ, ad annos quadraginta duos, in omnem scilicet ipsius vitam, prorogaverint. Nihil enim in ea desiderandum sibi esse intelligebant, sive ad rectitudinem atque prudentiam, sive ad vigilantiam et sollicitudinem, sive ad caritatem et comitatem, sive ad religionis et pietatis fovendæ studium, sive ad exemplum. Illam sibi ducem atque hortatricem ad spiritales profectus, illam in omni officio magistram, in omni rerum vicissitudine matrem amantissimam, experiebantur, plenoque obsequio colebant, et sincero amoris affectu complectebantur. Ipsa vero ad innumeras curas, quas pro commisso sibi regimine gerebat, hoc etiam sollicitudinis addebat genus, ut abjectissima magisque laboriosa ministeria sibi reservando, eaque continenter exercendo, impositam sibi auctoritatis et elationis speciem aliqua saltem ratione extenuaret; simulque ut animum suum, multiplicatis atque protractis orationis temporibus, arctius cum Deo conjungeret; ne forte, inter avocantium negotiorum occupationes, Divinæ charitatis ignis in ejus sinu tepesceret.

Perfectioni studet.

Qua sane in re votis suis fraudata non est piissima Virgo; sed per sui ipsius contemptum in Dei amore quotidie crescens, atque ex hoc ipso in sui abnegatione magis proficiens, ad eam brevi pervenit Christianarum Virtutum perfectionem, quam per legitimas plenissimasque probationes rite demonstratam, et manifestis Divinæ Omnipotentiæ signis atque miraculis comprobatam, solemni Ecclesiæ vocabulo, Sanctitatem appellamus. Quæ quum sit omnium Christianarum Virtutum in gradu heroico, pro

PONT. A. VI. cujusque status et vitæ ratione plenissima complexio, perfectumque includat implementum Divinorum præceptorum et consiliorum, quæ ad stabiliendam in credentium cordibus Dei et proximi dilectionem, et ad destruendum humanæ cupiditatis regnum, a Cœlesti Legislatore tradita fuerunt; juvat hic ex præclaris CATHARINÆ operibus aliqua commemorare, ex quibus demonstrata illius habituali in Deum charitate, in proximos misericordia, in semetipsam severitate, de reliquis etiam virtutibus, quibus eam cumulate præditam fuisse compertum habemus, cuilibet liceat conjectari.

Divino amore flagrabat. Sapientiæ Cœlestis incensa studio, unum sibi proposuit, cui præ cæteris vacaret; Librum unum, quod sequeretur, exemplar; Jesum Christum, et hunc crucifixum: Quem oculis cordis jugiter aspiciendo, quem dies noctesque contemplando, adeo in illius amorem exarsit, ut nihil extra eum cogitaret, nil nisi de ipso loqui, nihil, quod pro ipso et secundum ipsum non esset, agere posse videretur. Nulla res erat, nulla ejus vitæ actio, quæ non statim ipsam ad recordationem Dei, tanquam primæ originis, et finis omnium, revocaret; ejusque memoriæ dulcedine perculsam, ad ferventissimas adspirationes, ad inflammata suspiria, ad subita etiam animi deliquia compelleret. Indignam se prorsus esse ajebat, quæ Divini amoris igne accenderetur; Veruntamen, si ab ejus veluti vitali flamma destitui se forte contingeret, animam vitamque suam illico defecturam fore profitebatur. Quod si in communibus vitæ actionibus Deo suo ita adhærebat, ut ab eo divelli non posset; quanto magis necesse est intimam fuisse unionem, qua illius spiritus Cœlesti Sponso, in oratione, ac mysteriorum et virtutum ejus contemplatione, jungebatur. Tunc videre erat CATHARINAM extra se raptam, totamque in Deo absorptam, non solum spiritualium animæ facultatum, sed etiam corporeorum sensuum commercium cum creatis omnibus rebus ab-

rumpere, ac multas sæpe horas, aliquando etiam integros dies in extasi perseverare. Illud vero præ omnibus admirabile fuit, quod meditatio passionum Christi in ea operabatur; dum ipsam in imaginem et similitudinem patientis Sponsi interius exteriusque transformans, illius dolores jam alte animo insculptos, corporis quoque motibus exprimere cogebat; ita ut singulis hebdomadibus, a meridie Feriæ quintæ usque ad horam nonam Feriæ sextæ a sensibus abstracta, totam feralis Tragediæ seriem ordinate ad vivum repræsentaret. Quis autem vel mente assequi valeat uberrimas consolationes, quibus CATHARINÆ cor in Eucharistici panis sumptione perfundebatur? Tunc fiebat super eam manus Domini, et Gloria Domini in eam descendens, clarissimæ lucis radios, adstantium quoque oculis perspicuos, ex ipsius corpore undequaque spargebat: aliquando etiam ipsum ejus corpus a terra elevabat, ac diu in aere pendens, multis inspectantibus, sustinebat. Hinc minime mirum, si pia Virgo Cœlestium Virtutum formam ex adeo intima Sponsi consuetudine in se recipiens, eam in suis moribus, tanquam in speculi nitore, exhibebat; ac ferventissimo divinæ gloriæ zelo flagrans, tam subjectas sibi Virgines, quam obvios quosque fideles, ad amorem Dei inflammare, ad virtutem excitare curabat.

ANNO 1746.

Qua in re cum ipsius Dei gloriam præ oculis præcipue habebat, tum etiam, pro ingenti sua in proximos charitate, ipsorum æternam salutem magnopere spectabat. Hoc erat sane potissimum argumentum perfectæ dilectionis, qua omnes vocationis suæ consortes prosequebatur; dum scilicet Dei cultum, Religionis fervorem, virtutum omnium studium in ipsis fovere atque amplificare omni ope satagebat. Sed nec in reliqua officii sui administratione, minora ipsis maternæ pietatis studia impendebat. Summa enim erat, et jugis CATHARINÆ sollicitudo, ne quid concredito sibi gregi deesset, sive ad

Proximos omnes charitate complectitur.

PONT. A. VI. innocentiæ custodiam, sive ad morum disciplinam, sive ad animorum quietem et tranquillitatem, sive ad temporalis vitæ subsidia, et corporum incolumitatem. Si quæ vero ex Sororibus in morbum incidisset, ejus peculiarem curam, eique inserviendi onus sibi sumebat; ipsi dies noctesque adstare, omniaque Christianæ charitatis officia præstare gaudebat. Denique in mortis agone constitutas apud Deum juvare, earumque animas in manus Sponsi, e quibus Adversarius eas rapere non auderet, commendare, et pro viribus asserere nitebatur.

Neque tamen angustis Monasterii sui finibus contineri potuit ipsius charitatis amplitudo; sed quum ad omnes ubique terrarum homines dilataretur cor ejus, pro omnium salute impetranda, assiduas suas, et Sororum preces, et voluntarios etiam corporis sui cruciatus, seque totam Omnipotenti Deo, veluti Hostiam pacificam, in unionem Sacrificii Redemptionis humanæ, sine intermissione offerebat. Quin etiam ad sublevandas pauperum, et calamitosorum omnium ærumnas, quod ipsa per se præstare non poterat, id, excitata suis hortationibus ditiorum charitate, assecuta fuit, ut immensa pecuniarum vis per totam Hetruriam alendis egenis, excipiendis ægrotis, viduis, orphanis, et senibus sustentandis, virginibus collocandis erogaretur. Denique ad purgantis Ecclesiæ levamen non minori studio intenta, multiplicabat in eum finem suas preces, et lacrymas, jejunia, aliasque carnis suæ afflictationes, ut Divinæ Justitiæ pro animabus adhuc in captivitate detentis satisfacere mereretur.

Pœnitentiæ rigores in se ipsam exercet. Quæ omnia quum clare pateat non sine prævia sui ipsius abnegatione a CATHARINA effici potuisse, silentio tamen prætereunda non sunt, quæ de admirabili ipsius pœnitentia et mortificatione juridice cognovimus. Sane quum semel Mundo, et Satanæ per ipsam religiosæ vitæ professionem omnino renunciasset, adversus carnem suam, quam ipsi datum non fuerat unà

cum aliis rebus relinquere, perpetuum bellum gerendum sibi esse duxit. Itaque asperrimis flagellis instructa, ciliciis, aliisque tormentorum instrumentis onusta, frigore, inedia, vigiliis, omnique cruciatuum genere, virginale corpusculum assidue divexare et conterere non destitit; nec unquam per quadraginta et octo annos, quos in Religione transegit, carnem aut ova gustavit, sed solo plerumque pane et aqua victitare consuevit. Et tamen patiendi adhuc cupida, pro suorum et alienorum peccatorum expiatione, Dominum sæpe oravit, ut se morborum, ac dolorum vi amplius probare, et ad vivum urere vellet: idque suis precibus omnia exorantibus consecutam fuisse dicendum est; cum Medici sæpe affirmaverint, præter naturam omnino esse gravissimos morbos, et acerbissimos dolores. quibus Ancilla Dei mirum in modum torquebatur.

ANNO 1746.

Quod si tali in re, quæ ad illius cruciatum tendebat, Cœlestis Sponsus Dilectæ suæ preces audire non renuit; minime putandum est, ipsum, qui totius consolationis fons est et origo, CATHARINAM in angoribus et desolationibus desertam voluisse; quique justo suo Job, pro infortuniis patienter toleratis, æquissimo et clementissimo judicio, omnium amissorum bonorum duplicia reddidit, non huic innocentissimæ Virgini tribuisse, ut secundum multitudinem dolorum, quos vel libenter sustinuit, vel ipsa sibi sponte irrogavit sanctorum solatia gaudiorum ipsius animam lætificaverint.

Spiritualibus deliciis cumulatur.

Itaque pro hujusmodi pœnarum acerbitate, ipsius spiritum ineffabilibus delectationibus, quæ in dextera ejus sunt, adimplevit; effusâ scilicet in eam lucis et veritatis suæ communicatione, quæ ad sublimiorum veritatum cognitionem, ad intelligenda Divinorum Mysteriorum arcana ipsam deduxit; et accensâ in ejus pectore beatissimâ charitatis suæ flammâ, cujus incendii vi, ac suavitate ipsius cor, tanquam cera liquescens, deficiebat in Deum salutare suum.

PONT. A. VI. Quamvis autem sanctarum animarum gloria omnis, in hac quidem vita plerumque ab intus, in altera vero adeo supra humanum captum posita sit, ut de ea vere dicatur, quod nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se; voluit tamen Omnipotens Dominus, sive ad manifestandas divitias gratiæ suæ, sive ad eruditionem nostram, tam insignium charismatum largitione CATHARINAM in terris adhuc viventem illustrare, ut omnibus liceret ex his arguere, quantam gloriæ celsitudinem in æterna Beatitudinis sede eidem conferre decrevisset.

Miraculorum gloria claret. Ad comprobandam siquidem atque juvandam sinceram ipsius charitatem, qua afflictis opem ferre, omnibusque prodesse summopere cupiebat, dedit ei Dominus potestatem faciendi mirabilia, in instantaneis morborum depulsionibus, in rerum multiplicatione, aliisque signis atque prodigiis, quæ supra omnem naturæ vim frequenter operabatur: præterea dedit ei spiritum prophetiæ, quo, sive ad proximorum correctionem, sive ad cautelam, sive ad consolationem, futura prævideret, absentia conspiceret, et cordium secreta dignosceret.

Cœlestibus favoribus et donis locupletatur. Amoris vero magnitudinem, quo Deum ipsum ex toto corde, ex tota mente, ex omnibus viribus suis diligebat, ipse vicissim præclaris bonitatis suæ significationibus abunde rependit. Sæpe etenim ipse Rex Gloriæ, in quem desiderant Angeli prospicere, corporali specie se illi videndum exhibuit, dulcissimosque cum illa sermones miscuit: aliquando idem Dominus Jesus sub specie Pueruli a Matre Virgine Angelorum Regina in ipsius ulnis est reclinatus: aliquando ejusdem Imago Cruci affixa, revulsis a trunco brachiis, mirabilibus eam beavit amplexibus. Denique ipsam in fide et charitate sibi sponsatam fulgido ornatu, ac pretiosissimis monilibus de thesauris suis decoravit. Illius enim lateri, ac manibus pedibusque sacra clavorum

suorum, et lanceæ stigmata sanguine rubentia insculpsit; spineum diadema capiti imposuit; humeris vero vestigia Crucis profunde impressit. Utque magis ostenderet quanta esset inter se et CATHARINAM, spirituum, et voluntatum conjunctio, illustre signum posuit in faciem ejus, ipsam aliquando in vivam sui vultus imaginem et similitudinem transformans, ut qui CATHARINAM vidisset, ipsum Filium Dei et Filium hominis videre se existimaret. ANNO 1746.

Tantam sanctitatem, tantis illustratam prodigiis, voluit Deus ad sui Gloriam, et ad posterorum fidem, per omnia probationum genera, in summa certitudinis luce collocari: Probata est contradictionibus obloquentium, et calumniantium vituperationibus. Probata est admirantium laudibus et prædicationibus, clarissimaque fama, quæ non modo per Hetruriam, sed per alias quoque Italiæ Regiones, ac demum per universam Europam longe lateque diffusa incredibilem ad ipsam traxit hominum multitudinem ex omni conditione, etiam Regia, ex omni sexu, atque ætate; qui ad petenda consilia, ad beneficia vel spiritualia vel temporalia obtinenda, ad magnificandum Deum in mirabilibus ejus, undique ad eam confluebant. Verum ipsa CATHARINÆ virtus, inter tam diversa hominum judicia, sese luculentissime probavit; tum scilicet perpetuo, atque constanti innocentiæ, et sanctitatis tenore, tum singulari potissimum humilitate, qua, et obtrectantium malignitatem, et mundanorum plausuum vanitatem æque superavit; ut toto ipsius vitæ cursu, per gloriam et ignominiam, per infamiam et bonam famam, ipsius securam conscientiam, solidamque pietatem nec laudes inflarint, nec opprobria defatigaverint. Multimodè probatur.

In omnibus enim collatis sibi muneribus non suam, sed Donatoris excellentiam agnoscens, seque Divinorum beneficiorum indignam ex animo reputans, nihil in vulgus prodire volebat, quod aliquo modo in sui gloriam cedere In humilitate constans perseverat.

PONT. A. VI.

posset. Quare cum cognovisset volumen quoddam rerum a se gestarum, et Cœlestium donorum, quibus a Deo quotidie cumulabatur, penes Moniales asservari, ab aliqua ex ipsis conscriptum; cumque frustra orando, et obsecrando cum iis egisset, ut hujusmodi volumen conscissum flammis traderetur, ipsa denique illud fortuito repertum, statim in ignem conjecit. Quod si nihilominus ipsamet arcanas Divinæ bonitatis communicationes, in Oratione potissimum sibi impertitas, cuidam ex Sororibus fideliter enarravit; id nonnisi eadem humilitate impellente, et invito prorsus animo, præstitit; ne scilicet imperio Confessarii, qui id ad multa expedire prudenter in Domino judicavit, ulla in re quantumvis ardua refragaretur. Cum vero, ex ostensione virtutum atque signorum, quæ Deus in ipsa, et per ipsam operabatur, et quorum causa frequens erat hominum ad Monasterium accessus; vel religiosam sanctæ societatis quietem turbari posse metueret; vel pro se ipsa formidaret, ne forte in superbiæ vitium declinans, inde fieret immunda vanitate, unde videbatur virtute clarescere; non destitit Sponsum rogare atque orare, ut divinis suis muneribus modum imponere, vel saltem ea mortalium oculis occultare dignaretur; donec sua humilitate ac perseverantia, quod postulabat, obtinuit.

De Catharinæ sanctitate testimonia.

Ex hac ipsa perseveranti humilitate, Viri pietate et doctrina præcipui veram minimeque fucatam CATHARINÆ virtutem agnoverunt, et tanquam ad Lapidem Lydium comprobaverunt; tum scilicet ipsius Ordinis Superiores, qui non semel de illius spiritu experimenta sibi capienda esse duxerunt; tum etiam insignes Ecclesiarum Præsules, inter quos Robertus olim hujus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Puccius nuncupatus, Episcopus Pistoriensis, qui de mandato felicis recordationis Pauli Papæ III. Prædecessoris Nostri, cum aliis probatissimis Viris, ad præfatum Monasterium se contulit, ut tam

evulgatam sanctitatem ad rigidum examen revocaret : Michael item Cardinalis Alexandrinus nuncupatus, qui a Sancto Pio Papa V. ipsius Avunculo, et Nostro pariter Prædecessore, ad gravissima hujus Apostolicæ Sedis, totiusque Christianæ Reipublicæ negotia tractanda Legatus missus, CATHARINÆ monita et consilia expetenda sibi esse censuit; aliique præterea sapientissimi Antistites, et ejusdem S. R. E. Cardinales, præsertim Marcellus Cervinius, Hippolytus Aldobrandinus, et Julius Mediceus, quos ad hanc Petri Cathedram deinde evectos, inter Venerabiles Prædecessores Nostros numeramus; quique omnes illius perspectæ sanctitati, quadam veluti conclamatione, testimonium dederunt. Istorum gravissimis judiciis magnum auctoritatis pondus accedit ex singulari existimatione, qua S. Philippus Nerius, tunc in humanis agens, CATHARINAM est prosecutus, cujus etiam spiritualem amicitiam ac literarum commercium, Deo inspirante expetivit; et aliquando in extasim raptus, quod illi pariter familiare fuit, cum ipse Romæ degeret, CATHARINAM in suo Monasterio Prati commorantem, coram Deo, communi nimirum ipsorum amicitiæ nexu, longo tempore est allocutus; quemadmodum felic. record. Urbanus Papa VIII. in suis Apostolicis Literis super ejusdem Sancti Philippi Canonizatione a Gregorio XV. antea facta editis, testatum reliquit.

ANNO 1746.

Denique anno ipsius ætatis sexagesimo sexto, religiosæ Professionis quadragesimo octavo, cum tempus advenisset migrandi ex hac vita ad Sponsum, qui charitate perpetua dilexit eam, in extrema ipsius infirmitate, nil, nisi illustre et sanctimonia plenum apparuit. Siquidem Ecclesiæ Sacramenta summo pietatis et religionis sensu petiit atque suscepit; sanctissima Sororibus monita de omnibus vocationis earum officiis reliquit; morbi dolores invicta patientia toleravit; atque in Crucifixi amoris sui contemplatione usque ad extremum spiritum defixa

Ejusdem pretiosa mors.

PONT. A. VI.

permansit; tandemque inter Angelorum concentus, quos etiam ab adstantibus Monialibus audiri Deus voluit; purissimam animam Deo reddidit, die 11. Februarii anno Domini MDLXXXIX.

Et sanctitatis fama post obitum.

Sancta Maria Magdalena de Pazzis, tunc temporis Florentiæ vivens, festivum CATHARINÆ ingressum in Cœlestem Hierusalem, et exultantes de ipsius triumpho Beatorum Spirituum choros, in mentis excessu spectavit. Communis autem, quæ invaluerat, de ipsius sanctitate opinio, ingentem populi frequentiam ad ejus funus celebrandum adduxit. Utque deinceps ipsius Sepulchrum magno in honore haberetur, in causa fuerunt crebra beneficia, et miracula, quæ plerique a Deo, per ipsius merita, se obtinuisse testabantur.

Illius denique Sanctitatem extra omnem dubitationis aleam constituunt juridicæ probationes, quæ tam super ipsius heroicis virtutibus, quam super miraculis ad illius invocationem a Deo patratis, Episcopali primum auctoritate, mox etiam Apostolicæ Sedis delegatione collectæ, et apud hanc Sanctam Sedem diu et mature discussæ, firmissima Nobis fundamenta suppeditarunt, ut definitive tandem super ea pronunciaremus, et CATHARINÆ nomen atque memoriam Sanctarum Virginum Catalogo solemniter adscriberemus.

Actorum series in ipsius Causa.

Primum judicium super præmissis omnibus, ante Urbani Papæ VIII. Decreta, peractum fuit ab Auditoribus Causarum Palatii Apostolici, qui et Processuum validitatem, et virtutum excellentiam, et miraculorum veritatem gravitatemque comprobarunt. Antequam vero horum cognitio a S. R. E. Cardinalibus Congregationi Sacrorum Rituum præpositis assumeretur, alterum institutum fuit judicium super hujusmodi Decretorum, a præfato Urbano Prædecessore interim editorum, observantia, de qua primo quidem Episcopus Pistoriensis anno MDCLXXV., mox etiam prædicta Sacrorum Rituum Congre-

gatio anno MDCLXXIX., ac, de ipsius consilio, san. mem. Prædecessor Noster Innocentius Papa XI., plenissime constare decreverunt. ANNO 1746.

Approbatio virtutum.

Instaurato demum ante hos triginta annos in præfata Congregatione Sacrorum Rituum novo CATHARINÆ virtutum examine; Nobis tunc in minoribus Promotoris Fidei munus gerentibus, omnibusque plene, ac severe discussis, tandem a piæ memoriæ Prædecessore quoque Nostre Bened. Pap. XIII. die VII. Mart. an. MDCCXXVII. de iisdem pariter constare decretum fuit. Duo vero miracula a simili record. Decessore Nostro Clem. Papa XII. die XXX. Apr. an. MDCCXXXIV., de ejusdem Congregationis consilio, approbata fuerunt: Instantaneæ nimirum sanationes, tam Sororis Catharinæ de Bonsiis in eodem Monasterio S. Vincentii Professæ, ab Anevrismate; quam Sororis Elisabeth Cherubinæ Cattani in Monasterio S. Claræ præfatæ Civitatis Pratensis Monialis Conversæ, ab Ischiade. Hinc idem Clemens Prædecessor, datis Apostolicis Literis in forma Brevis die 1. Octobris ejusdem anni, Beatæ titulum, et honores CATHARINÆ tribui, ac deferri posse concessit.

Et miraculorum.

Beatificatio.

Causa reassumitur.

Cum vero deinceps accepisset, nova miracula, post indultam CATHARINÆ venerationem, ipsius intercessione a Deo edita esse: ad preces Catholicorum Principum et Populorum, complurium Antistitum, et universi Ordinis Fratrum Prædicatorum, quibus omnibus ipsius Beatæ Canonizatio summopere cordi erat; novos super eisdem Processus auctoritate Apostolica confici mandavit. Quorum Processuum validitate approbata, Nos denique ad Petri Cathedram inscrutabili Dei judicio interim evecti, post accuratissimum Miraculorum in ipsis relatorum examen in præfata Sacrorum Rituum Congregatione de more peractum; visis, ac respective auditis in Congregatione Generali coram Nobis habita die XXIV. Martii anni MDCCXLIV., tam Consultorum, quam Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium

PONT. A. VI.

eamdem Congregationem constituentium suffragiis; totaque re privatis nostris studiis iterum discussa, atque uberioribus etiam documentis, indubiam animo nostro fidem facientibus comprobata, tandem die XXVI. Maji ejusdem anni, in Festivitate S. Philippi Nerii Confessoris, cui piam cum B. CATHARINA necessitudinem intercessisse supra narravimus, celebrata Missa ad Altare, sub quo ipsius Sancti Corpus requiescit, atque implorato Spiritus Sancti auxilio, infrascripta duo miracula auctoritate Apostolica approbavimus, et publicavimus.

Miracula pro Canonizatione approbata

Primum est secundi generis, nimirum absoluta, et perfecta sanatio Mariæ Clementinæ Staccioli puellæ Florentinæ ab inveterato, et exulcerato cancro in dextra mamilla, qui septem primo valvulis, seu cavitatibus, mox duabus hians, acerbissimis doloribus, et periculosis symptomatibus, octo annorum spatio eam excruciavit, nec ullis artis Medicæ remediis sanari poterat, sed, invocata semel, et iterum B. CATHARINÆ ope, adhibitoque oleo ex lampade ante ipsius corpus ardente penitus evanuit. Alterum tertii generis obtentum fuit a Sorore Maria Magdalena Fabris moniali Professa Ordinis S. Dominici Augustæ Vindelicorum. Ea siquidem pertinaci Arthritide in inferioribus membris diu vexata, jamque omnino gradiendo impotens, dum, ob decretam ab Apostolica Sede ejusdem CATHARINÆ Beatificationem, Hymnus pro gratiarum actione a Sororibus solemniter caneretur, ipsius BEATÆ meritis vehementer confisa, eamque enixe precata, ad cantum Versiculi *Te ergo quæsumus*, sensit se a Deo repente sanatam, redditasque sibi vires, et liberam incedendi facultatem, qua deinceps absque imminutione perfectissime usa est.

Decretum de tuto progressu ad Canonizationem.

Post hæc, audito iterum præfatæ Congregationis Generalis consilio, exoratoque privatim Deo Patre Luminum, die VI. Octobris prædicti anni decrevimus, jam nihil per consultissimas leges, et regulas eidem Congregationi Aposto-

lica auctoritate præscriptas, desiderandum superesse, quo ad solemnem ipsius B. CATHARINÆ Canonizationem servatis servandis quandocumque procedi posset. Anno 1746.

Consistorium Secretum.

Ad quam demum rite, recteque, juxta Sacrorum Canonum normam, et venerabilia Prædecessorum Nostrorum Instituta procedere volentes, universi primum Collegii Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilium exquisivimus; habito nempe Consistorio secreto die XVIII. elapsi mensis Aprilis, in quo Nos ipsi summam virtutum, et miraculorum B. CATHARINÆ, nec non seriem actorum in ejus causa juridice gestorum ipsis exposuimus: Omnibusque adsentientibus, ut ad supremam gravissimo judicio manum imponendam progrederemur, complures Venerabiles Fratres Archiepiscopos, et Episcopos ex universa ferme Italia in Urbem acciri mandavimus; eos quoque, juxta morem Apostolicæ Sedis, antequam definitivam hujusmodi sententiam proferremus, in consilium adhibituri.

Consistorium Publicum.

Hi omnes necessariam causæ totius cognitionem hauserunt, tum ex peroratione in Consistorio publico coram Nobis habita a Dilecto Filio Paulo Francisco Antamorio Nostræ Consistorialis Aulæ Advocato; tum ex fideli relatione e monumentis sæpedictæ Congregationis Sacrorum Rituum desumpta, quæ Typis impressa omnibus, et singulis tradita fuit.

Cardinalium, et Episcoporum consilia in Consistorio semipublico.

Quapropter coacto demum die XIV. labentis mensis Junii semipublico Consistorio, in quo præter eosdem Fratres Nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, omnes præterea Patriarchæ, Archiepiscopi, et Episcopi, qui jam tunc ad septuaginta fere hac ipsa de causa in Romana Curia præsentes aderant, sessionem habuerunt; factaque omnibus dicendæ sententiæ

PONT. A. VI.

potestate, Venerabilem hujusmodi Consacerdotum coronam summa consensione audivimus ad ejusdem præclaræ Virginis Canonizationem Nos adhortantem: Qua de re omnium suffragia proprio singulorum chirographo subscripta colligi jussimus, in Tabulariis Ecclesiæ Romanæ perpetuo asservanda; mandantes Dilectis Filiis Apostolicarum Cæremoniarum Magistris ibi de more adstantibus, ut, in absentia Notariorum Apostolicæ Sedis, qui Protonotarii de numero Participantium nuncupantur, super hujusmodi solemni actu publica Instrumenta, quotquot opus esset, conficere deberent.

Solemnia Canonizationis.

Indicta itaque pro Canonizationis celebritate hodierna die Beatorum Apostolorum Petri et Pauli Martyriis consecrata, non omisimus interim in humilitate, et jejunio privatas nostras, et publicas Ecclesiæ preces Deo Patri offerre per Filium ejus, ut Spiritus Sancti virtute mentem nostram dirigere, et confirmare dignaretur. Hodieque tandem de mane, congregatis in Vaticano omnibus Cleri Sæcularis, et Regularis Ordinibus, omnibus Romanæ Curiæ, et Aulæ Nostræ Proceribus, et Officialibus, cunctisque Venerabilibus Fratribus Nostris Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis, solemnis supplicationis ritu Divinam Majestatem venerantes, ad Basilicam Principis Apostolorum processimus. Ibi, simul, ac ante Sacratissimam Apostoli Confessionem constitimus, Dilectus Filius Noster Joachimus Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyter ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Portocarrero nuncupatus, perorante Dilecto Filio Virgilio Montecatino Consistorialis Aulæ Nostræ Advocato, enixa Christianorum Regum, et Principum, Ecclesiarum, et Religiosorum Ordinum vota pro ipsius B. CATHARINÆ, sicut etiam pro Beatorum Fidelis a Sigmaringa, Camilli de Lellis, Petri Regalati, et Josephi a Leonissa solemni

Canonizatione, simulque maturas deliberationes super eorum meritis, et miraculis hucusque rite præhabitas, Nobis repræsentavit; Nosque semel, iterum, ac tertio rogavit, ut exoptatam dudum sententiam proferentes, Catholici Orbis gaudium compleremus. Quare Nos, implorato prius universæ Cœlestis Curiæ præsidio, et advocato cum gemitibus Paraclito Spiritu, eoque sic spirante, ad honorem Sanctæ, et Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, et Christianæ Religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, prædictam CATHARINAM DE RICCIIS Virginem, Monialem Professam Ordinis Prædicatorum, Christianarum virtutum præstantia, ac Cœlestium donorum, et miraculorum gloria illustrem, Sanctam esse definiendo pronunciavimus; et, unà cum prædictis Fideli Martyre, Camillo, Petro, et Josepho Confessoribus, Ecclesiasticis Sanctorum Fastis adscripsimus, decernentes ipsius S. CATHARINÆ memoriam quotannis die secunda Februarii, aliorumque Sanctorum prædictorum, aliis respective diebus, in universa Ecclesia recolendam, et venerandam esse; et concedentes omnibus Christifidelibus, qui ad eorum Sepulchra designatis diebus religiose accedent, ac Deum Optimum Maximum juxta Nostram, et piæ Matris Ecclesiæ mentem precati fuerint, Indulgentiam septem annorum, et totidem Quadragenarum, in perpetuum, in forma Ecclesiæ consueta.

ANNO 1746.

Decretum definitivum.

Tunc repletum est gaudio os nostrum, et lingua nostra exultatione, reddentesque Altissimo vota nostra, Sacrosanctum Altare conscendimus, atque immaculatam humanæ salutis Hostiam, juncta Beatissimorum Ecclesiæ Principum, et prædictorum Sanctorum Commemoratione, Omnipotenti Deo bonorum omnium Largitori reverenter obtulimus. Omnibus quoque Christifidelibus, qui ad tantæ solemnitatis

PONT. A. VI. celebritatem frequentes convenerant, Plenariam peccatorum Indulgentiam misericorditer in Domino largiti fuimus.

Audiant itaque universi Catholicæ Ecclesiæ Filii, et intelligant magnalia Dei, atque ad Cœlestem Hierusalem cogitationes, et corda sublevantes, Beatam hanc Virginem contemplentur candido eorum agmini sociatam, qui sequuntur Agnum quocumque ierit. Unde et illius validissimo patrocinio innixi, postulent a Deo pacem et gratiam; et ejusdem præclaris exemplis excitati, discant peritura Mundi bona despicere, et per innocentiæ custodiam, per pœnitentiæ labores, per Christianæ virtutis studium, ad perfectæ charitatis, et sempiternæ felicitatis Regnum, ad Cœlestis Gloriæ coronam contendere, per Christum Dominum nostrum.

Præsentium transumptis auctoritas tribuitur.

Idcirco præmissa omnia ad universalis Ecclesiæ notitiam deduci, præsentesque nostras Literas ad perpetuam rei memoriam extare voluimus; mandantes, ut harum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

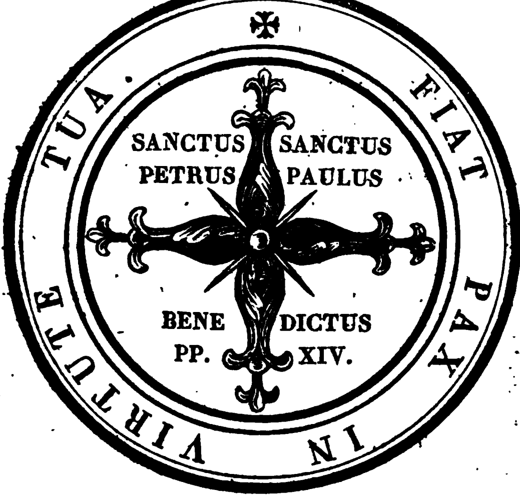
Dat. Pontificatus Anno VI. die 29. Junii 1746.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI., III. Kalendas Julii, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

✠ Ego

Anno 1746.

✠ Ego Benedictus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego T. Episcopus Ostien. et Veliternen. Cardinal. Rufus Decanus, et S. R. Eccl. Vice-Cancellarius.

✠ *Ego A. Episcopus Portuensis Cardinalis S. Clementis S. R. E. Camerarius.*

✠ *Ego V. Episcopus Prænestinus Card. Petra, Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego P. A. Episcopus Albanen. Cardinal. Carafa.*

✠ *Ego I. Episcopus Tusculanus Card. Accorambonus.*

✠ *Ego V. Episcopus Sabinen. Card. Bichius*

✠

✠

PONT. A. VI.

✠
✠
✠
✠
✠ *Ego Nicolaus Maria Tituli S. Petri ad Vincula Presbyter Card. Lercari.*

✠
✠
✠
✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ Transtyberim Presbyter Card. Burghesius.*

✠ *Ego A. Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. Gentili.*

✠ *Ego Fr. J. A. Tit. SS. Sylvestri et Martini Presbyter Card. Guadagni.*

✠
✠ *Ego D. Tituli Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Presbyter Card. Rivera.*

✠ *Ego J. B. Tituli S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Spinola.*

✠
✠
✠
✠
✠ *Ego R. Tit. Sanctæ Sabinæ Presbyter Card. de Ilcio.*

✠
✠
✠ *Ego D. Tit. S. Bernardi ad Thermas Presbyter Card. Passioneus.*

✠ *Ego S. Tit. S. Priscæ Presbyter Card. Valenti.*

✠
✠ *Ego J. F. Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Portocarrero.*

✠
✠
✠ *Ego C. A. Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Card. Cavalchinus.*

✠
✠
✠ *Ego F. Tit. S. Pancratii Presbyter Cardin. Lantes.*

Anno 1746.

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego F. Tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. de Ricciis.*

✠ *Ego A. Tit. S. Sylvestri in Capite Presbyter Card. Rufus.*

✠

✠ *Ego P. M. Tit. S. Agnetis extra muros Presbyter Card. de Montibus.*

✠ *Ego D. F. Tituli S. Matthæi in Merulana Presbyter Card. Tamburrini.*

✠ *Ego D. J. Tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Besozzi.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego Alexander S. Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Albanus.*

✠ *Ego Nerius S. Eustachii Diaconus Card. Corsinus.*

✠ *Ego Agabitus S. Agathæ ad Suburram, Diaconus Card. Mosca.*

✠

✠

✠ *Ego C. S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Sacripantes.*

✠ *Ego M. SS. Cosmæ et Damiani Diaconus Card. Bolognettus.*

✠ *Ego H. S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Columna.*

✠ *Ego P. S. Georgii in Velabro Diaconus Card. Columna.*

PONT. A. VI.

✠ *Ego A. S. Mariæ in Aquiro Diaconus Card. Tamari.*

✠ *Ego H. S. Adriani Diaconus Card. Bardi.*

✠ *Ego D. SS. Viti et Modesti Diaconus Card. Ursinus.*

✠

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

ANNO 1746.

DEFINITIO XVI.

Ac determinatio Causarum inter Regimen Boniæ, et Communitates Medicinæ, Ganzanighi, Villæfontanæ etc.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

SOLLICITUDINEM providi Principis cum id præcipue deceat animadvertere, ut Provinciarum suarum recte instituta divisio inviolabiliter observetur, et quælibet inferiores Civitates, Oppida, Castra, et Villæ, in iis potissime, quæ spectant ad publicum cujuslibet Provinciæ regimen, et universalem administrationem, majoris Civitatis, cui subsunt, ejusque legitimorum Præsidum jurisdictionibus, et sanctionibus obediant, ac unusquisque, cæterorum instar communia onera ferat, ne propter odiosas quorumdam immunitates, et exemptiones, id, quod aliquibus indebite remittitur, in magnum aliorum damnum refundatur; Ex debito proinde supremæ potestatis nostræ, quoties, turbato rerum ordine, alicujus Provinciæ unitatem scindi, et universitates, privatasque personas subjectionem excutere, atque ab oneribus sese subtrahere conspicimus, et exinde lites, et discordias præsertim ab antiquo tempore exortas adhuc vigere, toties ad eas radicitus præcidendas, et extirpandas, ac tribuendum tandem unicuique jus suum, animum nostrum opportune intendere non recusamus. Exordium.

PONT. A. VI.

Relatio litis jamdudum introducta in eo, an Communitas Castri Medicinæ etc. teneatur ad solutionem Datii magni.

Sicut itaque accepimus, et aliunde quoque præcedenter ignotum Nobis non erat, inter Communitates Castri Medicinæ, annexarumque Terrarum Villæfontanæ, et Ganzanighi ex una, et Administratores Datii magni, seu Gabellæ grossæ Civitatis Bononiæ ex altera parte, lis gravissima antiquitus exorta fuit super eo, an Communitates præfatæ ad hujusmodi Datii solutionem tenerentur, necne; Quamvis autem (antiquioribus aliis Decretis consulto prætermissis) Auditor Generalis Legationis Anno millesimo quingentesimo nonagesimo, et subinde Auditor Vice-Legati Anno millesimo quingentesimo nonagesimo tertio unanimi sensu quoad possessorium indulsissent Medicinensibus beneficium manutentionis in quasi possessione prætensarum exemptionum, et immunitatum, quoad petitorium tamen subinde pronunciatum fuit favore Administratorum Gabellæ; Eadem vero causa in gradu appellationis Auditorio Rotæ commissa, et coram bo. mem. Magistro Buratto tunc uno ex ipsius Rotæ Auditoribus proposita, post editum rescriptum, ut videretur de bono jure etiam ad effectum manutentionis, resolutum fuit Anno millesimo sexcentesimo decimo septimo, non esse dandum Mandatum de manutenendo Administratoribus Gabellæ grossæ, et Anno deinde millesimo sexcentesimo decimo nono non esse locum descriptioni Mercium, juxta Decisiones ducentesimam octuagesimam quintam, et tercentesimam nonagesimam octavam inter impressas coram eodem Buratto. Cumque postea lis continuata fuisset sub examine petitorii, et pro parte Medicinensium deduceretur: quod licet per felicis recordationis Bonifacium Papam IX. Prædecessorem Nostrum Terra Medicinæ, annexæque Villæ fuissent Bononiensi Provinciæ unitæ, et incorporatæ, attamen per bonæ memoriæ Balthassarem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Cossam nuncupatum, dum Legati munere fungebatur, ab eadem Provincia fuerant dismembratæ, proinde

coram eodem Buratto, et successive coram similis memoriæ Magistro Ubaldo tunc dicti Tribunalis itidem Auditore, disceptato peculiari dubio super subsistentia recensitæ dismembrationis, resolutum fuit constare de dismembratione juxta alias Decisiones pariter impressas, octingentesimam vigesimam octavam coram Buratto, atque alias geminas coram Ubaldo, inter recentiores decisionem septuagesimam, et decisionem centesimam septuagesimam primam parte quinta tomo primo, adversus quas decisiones cum Administratores præfati deduxissent posteriores Apostolicas Literas piæ recordationis Martini Papæ V. etiam Prædecessoris Nostri, per quas præfata dismembratione tanquam illegitima de medio sublata, memoratas Communitates, et Loca Bononiensi Provinciæ reuniverat, et incorporaverat, adhuc tamen sub speciali dubio responsum fuit, reunionem Martini V. non suffragari, prout ex decisione quadringentesima nonagesima sexta parte quinta tomo secundo recentiorum.

Anno 1746.

Quia vero quæstiones de unione, vel dismembratione præfatorum locorum, utpote percutientes jurisdictionalia Civitatis Bononiæ, non ad peculiares Administratores Gabellæ grossæ per felicis recordationis Eugenium Papam IV. usque ab Anno millesimo quadringentesimo trigesimo secundo Archigymnasio Bononiensi applicatæ, sed præsertim, et directe pertinebant ad Regimen Civitatis Bononiæ in illa causa neutiquam citatum, cujus proinde jura infirme, et non satis, aut plene deducta, haud poterant sic per indirectum lædi, aut vulnerari, hinc idem Regimen e re sua putavit, novum contra memoratas Communitates instruere Judicium, prout instruxit coram Congregatione Confinium. Verum deinde a recolendæ memoriæ Urbano Papa VIII. Prædecessore quoque Nostro commissa hujusmodi nova causa tunc existenti Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Camerario, qui procederet cum Voto Cameræ;

Nova litis instauratio etiam super aliis incidentibus.

PONT. A. VI. hæc postquam Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo demandavit, ut, pendente lite, Medicinenses summas pro oneribus solvi solitas deponerent juxta mentem Tribunalis, prout de facto in aliquibus quantitatibus fuerunt depositæ, plures resolutiones edidit inter se varias; prius etenim rescripsit Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo nono Communitates præfatas non esse de districtu, neque de Comitatu in casu, et ad effectum, de quo agebatur; Inde vero cum pro Gabella Vini, quæ Cameralis est, Conductor Cameræ Apostolicæ Anno millesimo sexcentesimo octuagesimo primo Medicinenses adstringeret ad solutionem, ipsi vero prætenderent manutenendos esse immunes per Bononiæ Regimen ab hoc non minus, quam a cæteris oneribus Cameralibus, memoratum Cameræ Tribunal prætensioni huic primo loco adhæsit, ac subinde Anno millesimo sexcentesimo octuagesimo secundo recedendo a decisis, declaravit Regimen non teneri: successive autem Anno millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo sub novo examine positis resolutionibus Annorum millesimi sexcentesimi quadragesimi noni, et millesimi sexcentesimi octuagesimi secundi perstitum fuit in decisis Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo nono quoad onera Communitativa tantum, et in decisis Anno millesimo sexcentesimo octuagesimo secundo quoad ónera Cameralia tantum, ita ut Regimen non teneretur manutenere Medicinenses exemptos juxta conventiones Anni millesimi quadringentesimi undecimi, indultoque post hujusmodi rescriptum utrique parti beneficio novæ Audientiæ, causaque reproposita die decimaquinta Junii Anni millesimi sexcentesimi nonagesimi noni, suffragia æqualiter scissa fuerunt, nullaque capta resolutione negotium principale remansit ab inde imposterum indecisum, etiamsi posterioribus atque etiam intermediis temporibus, subalternæ quædam quæstiones coram pluribus Judicibus, et signanter Anno

millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto coram bonæ memoriæ Cardinali Bonacursio Legato, et Anno millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto coram Magistro Costaguto tunc Cameræ Apostolicæ Clerico excitatæ fuerint, vel super assertis attentatis, et innovationibus pendente lite sequutis, aliisque incidentibus, et emergentibus, juxta varietatem casuum variis quoque Decretis resolutæ. Anno 1746.

Recursu autem ad Nos habito ex parte Bononiensis Regiminis per supplicationes humiliter expositas prius ab olim Marchione Paride Maria de Grassis, et postea a dilecto Filio Fulvio Comite de Bentivolis Civitatis Bononiæ Senatoribus, et Oratoribus apud Sanctam Sedem, relatisque præjudiciis gravissimis, quæ cæteris Bononiensis Provinciæ Communibus, Ærarioque Civitatis notissimis de causis admodum exhausto, irrogata fuerant, et adhuc irrogabantur, ex quo Medicinensis, eorumque Consortes, per tempus ultra centenarium, sub motivo litis pendentis, onera communitativa, et cameralia subire omnino recusabant, immo introductis, vel adauctis quampluribus mercimoniis, nulla persolvebant datia, vetitasque fraudes passim committebant; implorata fuit benignitas nostra, ut per opportunum, expeditumque remedium veteri huic gravissimo malo finis aliquando imponeretur, ne reassumpto judiciali tramite litis jam per sæculum et ultra indecisæ, renovatisque utrinque dispendiis, diu nimis contentionis terminus expectaretur; Materia vero, et petitio præfati Regiminis suprema providentia nostra dignæ cum apparuerint, causam, et causas a quibusvis Judicibus, et Tribunalibus ad Nos revocavimus, utque omnia rite, recteque procederent, dilecto filio Magistro Clementi Argenvilliers Prælato Domestico, et Auditori Nostro specialiter mandavimus, ut susceptis hinc, et inde scriptis informationibus facti, et juris per utramque partem præsentandis, illisque invicem communicatis, receptis- Recurritur ad Pontif. Qui causam ad se avocat.

PONT. A. VI. que similiter responsionibus, et replicationibus, ac defensoribus collitigantium, quantum oportuisset, oretenus etiam auditis, omnia Nobis distincto ordine referret.

Illamque cognoscat

Qua potestate facta, Pars utraque copiosissimas informationes impressas porrexit cum summariis tum recentiorum, tum veterum documentorum, præsertim vero eorum, quæ in libro quodam Privilegiorum, atque exemptionum Medicinæ Typis Bononiæ dato Anno millesimo sexcentesimo sexagesimo octavo continentur. Illisque omnibus sedulo examinatis, cum præfatus Magister Clemens Auditor Noster ad meliorem rei elucidationem, difficultates, quas mente conceperat, Partibus in scriptis pandidisset, et Nos etiam, ne quid remaneret occultum, in Apostolicis secretioribus Tabulariis monumenta omnia etiam antiquissima ad rem facientia inquiri, atque inde extrahi fecissemus, hinc diffusissimæ responsiones, et replicationes utrinque supervenerunt, et ita non solum, quæ antiquitus coram variis Judicibus Bononiensibus quæ pariter in Auditorio Rotæ coram Buratto, et Ubaldo prædictis, quæque rursus in tribunali Cameræ, ipsa Camera interdum comparente, et jura Medicinensium coadjuvante, et coram aliis quoque Judicibus, sed quamplura insuper de novo inventa documenta deducta, et matura respective ponderatione ventilata fuerunt, ac per diutinam fere biennalem colluctationem discussa.

Et quæstionum capita ad duo restringenda.

Factaque demum ab ipso Magistro Clemente Auditore Nostro rerum omnium plenissima relatione, atque a Nobis ipsis inter tot gravissimas Principatus Nostri curas, ad Lancem Justitiæ, et æquitatis, momentis omnibus rationum ab unaquaque parte expositarum perlustratis, atque libratis, cum sane cognoverimus, negotium in duo potissima capita dividi; Unum scilicet, utrum Terræ, et Communitates Medicinæ, Villæfontanæ, et Ganzanighi fuerint, et sint de districtu, et Comitatu Bononiæ, seu

ANNO 1746.

potius distinctum, et particulare Territorium constituant. Alterum vero, utrum posito, quod sint de Comitatu, et districtu, reputari, tractari, et gubernari debeant ad instar cæterorum locorum, et Communitatum Comitatus Bononiæ, tam in ordine ad Jurisdictionalia, quam respectu onerum tam Cameralium, quam communitativorum, seu potius legitime gaudere possint aliquo speciali privilegio, et exemptione: Divino semper implorato præsidio, Motu proprio, certaque scientia, ac matura deliberatione nostris, et de Apostolicæ potestatis plenitudine, utrumque controversiæ caput, in hunc, qui sequitur, modum, et formam, suprema auctoritate Nostra decidimus, et terminamus; Sicque perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari volumus, et mandamus, videlicet:

Decidit ut infra.

I. Oppidum Medicinæ, et annexas Terras esse de Comitatu Bononiensi.

In primis debito ordine a priori capite exordientes, cum recognoverimus, enunciatas Terras Medicinæ, Villæfontanæ, et Ganzanighi usque ab Anno millesimo tercentesimo nonagesimo secundo per Bonifacium IX. prædecessorem prædictum, Comitatui Bononiensi fuisse unitas, adnexas, et incorporatas, et quamvis memoratus Balthassar Cardinalis Anno millesimo quadringentesimo tertio illas ab eodem Comitatu dismembrasset, attamen dictum Martinum V. Prædecessorem successive, Anno scilicet millesimo quadringentesimo decimo nono, dismembrationem antedictam, etiam tanquam nullam, et illegitimam revocasse, easdemque Terras de novo Comitatui Bononiensi incorporasse pariter, et univisse, ita ut deinceps de Comitatu hujusmodi esse intelligerentur, ac ab omnibus censeri deberent, et appellari, illasque Civitatis dominio, potestati, jurisdictioni, et arbitrio subjecisse, et supposuisse; Cumque itidem Nobis plene constiterit de subsequuta, et quidem in omni genere amplissima dictæ Martinianæ reunionis observantia; nam felicis recordationis Sixtus Papa IV. similiter Prædecessor

PONT. A. VI.

Noster, dum Anno millesimo quadringentesimo septuagesimo quinto de consilio trium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium quæstionem confinium inter Bononienses, et Imolenses definivit, non modo tales designavit confines, per quos reipsa memoratæ Terræ intra ambitum Territorii Bononiensis necessario includebantur, sed expresse quoque declaravit, Medicinæ Castrum Bononiensibus esse subjectum. Item ejusdem recordationis Noster pariter Prædecessor Julius Papa II. Anno millesimo quingentesimo septimo in geminis ejus literis in forma Brevis ad supplicationem Medicinensium indultis, et expeditis, eos de districtu, et Comitatu Bononiensi reputavit, et palam enunciavit, prout similiter similis recordationis Paulus Papa III. Noster itidem Prædecessor Anno millesimo quingentesimo quadragesimo septimo confirmando augmentum Salarii Prætoris Medicinæ a Bononiensi Senatu statutum, Medicinæ oppidum tanquam sub districtu, et dominio Civitatis Bononiæ existens, enunciare non dubitavit.

Quibus Pontificiis actibus cum adstipulare comperti fuerint per duo fere sæcula ab unione Martiniana, usque ad tempus litis motæ per Regimen, alii publici, privatique Actus pene innumeri, comprehensionem Medicinensium sub districtu, et Comitatu Bononiæ unisonis semper expressionibus præseferentes; Legati enim, et Vice-Legati; Auditores, aliique Judices Bononiæ in ipsismet sententiis super prætensis privilegiis, et exemptionibus Medicinensium latis, qualitatem districtualem, seu Comitatensem ad Medicinensium petitionem perpetuo enunciarunt; Medicinenses ipsi, eorumque uniti, in resolutionibus consiliaribus, publicis Instrumentis, actibusque Judicialibus sese tanquam de Comitatu, et districtu Bononiensi asserere, exprimere, palamque evulgare non destiterunt, et ita quoque servarunt usque ad præfata tempora litis motæ Magistratus Bononienses in eorum provisionibus, et ordinationibus; qui præ-

terea non modo per Prætores a Regimine extractos, prout extrahuntur usque ad præsens, easque Terras gubernabant, verum insuper Capitaneos deputabant, Consiliarios eligebant, bonorum communalium divisionibus præsidebant, datia exigi faciebant, licentias pro contrahendis nomine Communitatis debitis impartiebantur, cæterosque Jurisdictionis Actus super prædictis, non secus, ac super cæteris subjectis Communitatibus exercebant. Anno 1746.

His itaque omnibus, ac plerisque aliis probe consideratis, ac præsertim unione Bonifaciana, et reunione Martiniana, tot subsecutis Pontificiis Actibus, ac diuturna, amplissimaque fere bis centenaria observantia communitis, et comprobatis, quorum omnium, et singulorum tenores hic pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, aliisque justis de causis nobis notis, animumque nostrum, etiam independenter a præmissis, rationabiliter moventibus; Supremo judicio, et potestate nostra decernimus, decidimus, ac declaramus, et ex certa scientia, animique nostri matura deliberatione præcipimus, et mandamus, oppidum Medicinæ, annexasque Terras Villæfontanæ, et Ganzanighi, earumque Territoria, et Communitates, et particulares Personas de districtu, et Comitatu Bononiensi fuisse, et esse, ac in posterum censendas, et reputandas fore, ad instar aliarum Communitatum Gubernio, et Civitati Bononiæ sine ulla controversia subjectarum, Exceptiones vero pro parte dictarum Communitatum late allegatas tam adversus unionem Bonifacianam ex capite assertarum revocationum, sive scilicet per posteriorem ejusdem Bonifacii Prædecessoris Bullam editam die vigesima prima Decembris Anni millesimi quadringentesimi secundi, sive per dismembrationem factam Anno millesimo quadringentesimo tertio per antedictum Balthassarem Cardinalem, sive demum per Acta sessionis ultimæ Constantiensis Concilii, quam etiam adversus Mar-

PONT. A. VI. tinianam reunionem, ex prætensis subreptionis, et obreptionis Capitibus, prout quoque ex vigesimo primo suboscuro, incohærente, ac prorsus inefficaci inter quædam dicti Eugenii IV. Prædecessoris Capitula, tamquam insubsistentes, inanes, et inrelevantes, ac nullius roboris declaramus, atque rejicimus; Ac pro potiori cautela, dismembrationem, præfatam jam a supradicto Prædecessore Martino V. revocatam, ac de medio sublatam, præfatumque itidem Capitulum vigesimum primum, nec non præfatas, et alias quascumque Sententias, Decreta, et Provisiones Legatorum, Vice-Legatorum, et aliorum quorumvis Judicum, ac Tribunalium, etiam Rotæ, et Cameræ Apostolicæ, et alia quævis in contrarium quomodolibet facientia, motu, scientia, et potestatis plenitudine prædictis revocamus, et abolemus, ac respective irritamus, et annullamus, recensitasque Bonifacianam, et Martinianam unionem, atque reunionem, contrariis quibuscumque non obstantibus, iisdem motu, scientia, et Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium approbamus, confirmamus, et de novo concedimus, atque innovamus, illisque novæ, ac perpetuæ firmitatis robur adjicimus.

II. Communitates dicti Oppidi et Terrarum unitarum gubernari debent a Legato Sanctæ Sedis, et Regimine Bononiensi.

Hinc autem ad definitionem secundi ex duobus propositis controversiarum capitibus cohærenter ad præmissa procedentes, easdem profecto Communitates in posterum, et in perpetuum per Sanctæ Sedis Apostolicæ Legatos, ac Bononiæ Regimen, ejusque Magistratus juxta pervulgata capitula felicis recordationis Nicolai Papæ V., Gregorii Papæ XIII., et Gregorii Papæ XV. Prædecessorum Nostrorum, ac eo prorsus modo, et forma, quo cæteræ omnes indubitanter subjectæ Communitates tractantur, et gubernantur, in omnibus tractari, ac gubernari præcipimus, et mandamus: Id tantum quoad jurisdictionalia ex conventionibus usque ab Anno millesimo quadringentesimo undecimo inter Medicinenses, et Regimen tunc populare Civitatis Bononiæ

initis, utpote per Gregorium Papam XIII. Prædecessorem præfatum confirmatis, declaramus, et respective præservantes, ut scilicet Prætor a Civitate ad eorumdem locorum gubernium de more mittendus, illorumque Incolis, et Habitatoribus in Civilibus, et Criminalibus jus dicturus, attendere, et observare debeat municipalia præfatarum Terrarum Statuta legitime condita ante memoratam conventionem Anni millesimi quadringentesimi undecimi, quatenus adsint, et præsentibus nostris literis non adversentur; quatenus vero non existant, sicut etiam in iis, in quibus forte non disponunt, procedat juxta Statuta Superioris Civitatis Bononiæ, ubi hæc de controversis materiis disposuerint, sin minus secundum juris dispositionem. ANNO 1746.

Quod vero attinet ad onera realia, personalia, et mixta, pro eo sane, quod ad onera Cameralia spectat, ea videlicet, quæ a Romanis Pontificibus Ecclesiasticæ ditionis subditis imposita sunt, quæque juxta Consitutiones Apostolicas, et commune Doctorum placitum, sub Cameralium nomine veniunt, sive hæc directe per Cameram Apostolicam, ejusque Ministros, et Affictuarios, seu potius ab ipso Regimine, et Camera Bononiæ, ejusque Datiariis, et juribus, et in repræsentantia præfatæ Apostolicæ Cameræ exigantur: Ad hæc equidem onera, ad instar cæterarum huic Apostolicæ Sedis subjectarum Communitatum, Medicinenses quoque, eorumque unitos, ac Consortes, non minus pro præterito, quam pro præsenti, et futuro tempore omnino teneri, ac obligatos fuisse, et esse decidimus, definimus, atque mandamus: Bononienses vero ad illorum relevationem, seu reintegrationem, vel ad solvendum Cameralia onera pro ipsis Medicinensibus, et unitis, neque ex conventionibus Anni millesimi quadringentesimi undecimi, illarumque spiritu, seu interpretatione, nec alio quovis titulo, aut ratione adstringi potuisse, vel in futurum posse decla- Statuit illas teneri ad solutionem onerum Cameralium.

PONT. A. VI.

ramus. Id ipsum vero, quod de Cameralibus oneribus definimus, atque præscribimus, ad onera quoque illa communitativa, Gabellas, et Datia, quæ ad Cameralium onerum solutionem applicata fuerunt, prout etiam ad alia communitativa, quæ vigebant ante conventiones Anni millesimi quadringentesimi undecimi, tamquam taxative loquentes de exemptione ab oneribus ex tunc in futurum imponendis, extendimus, et ampliamus.

Quo vero ad alia onera decernitur in corpore.

Quo vero ad cætera onera communitativa, Gabellas, et Datia, quæ post præfatas conventiones per Civitatem, et Regimen Bononiæ legitime fuerunt imposita pro publicis, et communibus ejusdem Civitatis, et Comitatus indigentiis, et quibus respective cætera subjecta Civitati Communia generaliter tenentur, pro illis quidem exemptionem, et immunitatem indultam, seu concordatam in præfatis conventionibus Anni millesimi quadringentesimi undecimi, attenta illarum confirmatione per dictum Prædecessorem Gregorium XIII. concessa Medicinensibus, eorumque consortibus suffragari decidimus, usque tamen ad diem quintam Novembris Anni millesimi sexcentesimi nonagesimi primi, et non ultra; ab eo vero tempore cum evulgata fuerit amplior, saluberrima Constitutio piæ memoriæ Innocentii Papæ XII. Prædecessoris nostri revocatoria quarumvis exemptionum quomodocumque obtentarum, et indultarum, tam ab oneribus Cameralibus, quam etiam a Communitativis, etiamsi exemptiones hujusmodi fuissent Apostolica quoque auctoritate semel aut pluries confirmatæ, approbatæ, revalidatæ, et innovatæ, vel per Judicum auctoritatem canonizatæ, quam deinde Constitutionem felicis recordationis Clemens Papa XII. pariter Prædecessor noster per alteram editam idibus Januarii Anni millesimi septingentesimi trigesimi secundi confirmavit, et renovavit, a præfato proinde tempore editæ Constitutionis Innocentii XII., declaramus exemptiones omnes

ab oneribus Communitativis, Datiis, et Gabellis hujusmodi, contentas in conventionibus Anni millesimi quadringentesimi undecimi, unà cum earum quibusvis etiam Apostolicis confirmationibus, et judicialibus, vel extrajudicialibus approbationibus, et canonizationibus, omnino cessasse, et penitus abrogata remansisse, neque ad evitandam earumdem Constitutionum censuram, ullum cujuscumque allegatæ onerositatis titulum Medicinensibus, eorumque Consortibus suffragari posse, et sic a tempore, ut supra, etiam ad onera prædicta Communitativa, Gabellas, et Datia tam præcedenter, quam subinde imposita, ac in futurum forsan imponenda, ad instar cæterarum oneribus hujusmodi subjectarum Communitatum persolvenda obligatos fuisse, et esse decidimus, definimus, atque præcipimus.

ANNO 1746.

Ne autem ex antiqua, et pervetusta lite, quam hac nostra perpetuo valitura definitione, Deo dante, qui pacis auctor est, et amator, terminamus, et extinguimus, alia nova lis exoriatur, et subcrescat super præteritorum onerum liquidatione a tempore, quo illa deberi mox supra statuimus, præmemoratas Communitates Medicinæ, Villæfontanæ, et Ganzanighi ad eorum dumtaxat onerum sive Cameralium, sive Communitativorum, Datiorum, et Gabellarum solutionem cogi pro nunc, et compelli volumus, quorum dies cessit a Kalendis Januarii nuper incepti Anni a Nativitate Domini millesimi septingentesimi quadragesimi sexti, et respective cesserit in posterum: Quo vero ad præterita onera, Datia, et Gabellas lite pendente maturata, et non soluta, supersederi mandamus in eorum exactione, donec fuerit vera eorum quantitas coram nobis discussa, et liquidata, quam propterea discussionem, et liquidationem nobis, et supremo judicio Nostro similiter reservamus.

Et quid respectu onerum præteritorum.

Cum vero præter quæstiones coram Nobis primario propositas, et ut supra definitas, pecu-

PONT. A. VI.

liariter pro parte Bononiensis Regiminis, atque Administratorum Datii magni, quod vulgo *Gabella Grossæ* nuncupatur, a Nobis postularetur, ut Medicinensibus, eorumque Unitis, Opificia diversarum specierum tam introducta, quam forte imposterum introducenda, omnino prohiberentur; propter damnum inde resultans tum respectu datiorum, quæ ab illis ratione pendentiæ litis denegabantur, tum quoad merces exteras, quæ contra Edictorum, Bannimentorum, aliarumque Provincialium Ordinationum leges, fraudulenter, et prætensæ immunitatis obtentu, introduci, et retineri dicebantur, tum denique propter earumdem mercium extractionem, et disseminationem, quæ simili arrogata exemptione, per loca Bononiensis Provinciæ, cum publico, privatoque damno fieri asserebantur; Nos in hoc quoque supremum judicium Nostrum proferentes, opificia cujusvis generis Terris, aut Territoriis Medicinæ, Villæfontanæ, et Gonzanighi, earumque Incolis, et Habitatoribus, sive jam introducta, sive imposterum introducenda, tamquam ad publicam utilitatem, et universale commodum tendentia, nullatenus interdicimus. Quia tamen propter hoc nullum ipsi Civitati damnum, seu præjudicium in juribus suis irrogari posse intendimus: Idcirco a supradicta permissione excipimus, et pro exceptis, et non comprehensis haberi volumus omnia, et singula Opificia, omnesque, et singulas Artes, quæ ex concessione Apostolica soli Civitati hactenus indulta fuerunt, aut imposterum attribuentur, atque adeo in ipsa Civitate dumtaxat exerceri possunt, vel poterunt, privative, et exclusive ad reliqua loca Comitatus Bononiæ. Ne autem in iis quoque, quæ, ut supra permissa sunt, fraus ulla committatur quoad Onera, Datia, et Gabellas, quibus præfatas Terras obnoxias esse declaravimus; Magistratibus Civitatis, ac dictorum Onerum, Datiorum, et Gabellarum Administratoribus, ad quos spectat, et prout spectat, præcipimus, et

Præservat in dicto Oppido, et Terris ea opificia, quæ soli Civitati non sunt attributa.

mandamus, ut eorumdem Datiorum, Gabellarum, et onerum exactioni sedulo incumbant, dictasque Terras, et earum Homines ad illorum solutionem omnino adstringant, cum eadem prorsus potestate, qua reliquos Comitatus, Terras, et Homines, eisdem Oneribus, Datiis, et Gabellis obnoxios, cogunt, et adstringunt: Nec non pro fraudibus evitandis, aut detegendis, in Terris, vel Territoriis præfatarum Communitatum, et ubi magis opportunum reputaverint, Officiales, et Inspectores cum opportunis facultatibus ad sui libitum deputent, atque retineant. ANNO 1746.

Perpetuum silentium utrique parti imposuit.

Utrique demum Parti super præmissis omnibus perpetuum silentium imponimus, atque os occludimus, utque præsentes literæ plenarium semper effectum, et executionem obtineant, palam edicimus, et declaramus, quidquid a Nobis in eisdem literis sancitum, et definitum fuit, non solum pro recta Justitiæ administratione, et ea, qua fungimur supremi Judicis auctoritate decisum a Nobis, ac definitum fuisse, sed etiam pro Communi Bononiensis Provinciæ utilitate, aliisque de Causis superius memoratis, motu proprio, ac plenissima, quæ Nobis divinitus concessa est, supremi Principis potestate a Nobis statutum, decretum, atque sancitum esse.

Clausulæ.

Decernentes præsentes literas, etiam ex eo, quod prædictæ Partes, et alii quicumque in præmissis quomodolibet interesse habentes, vel habere prætendentes, illis non consenserint, vel etiam, quantum forsan optassent, auditi non fuerint, aliaque quavis de causa quantumvis juridica, et legitima, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, aut ex quocumque capite a jure, vel facto, aut Statuto, seu consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimæ, et totalis læsionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut alio quocumque defectu notari, impugnari, in jus, vel controversiam revocari, aut

PONT. A. VI.

ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aliudve facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet concesso, et impetrato, quempiam uti, seu se juvare in Judicio, vel extra posse; sed easdem præsentes, omniaque, et singula in eis constituta, decreta, et definita, semper, et perpetuo valida, firma, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, eisque omnino acquiesci. Sicque, et non aliter per quoscumque Judices ordinarios, et delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, nec non ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, et Vice-Legatos, atque alios quavis auctoritate, et potestate fungentes, ac dignitate, et honore fulgentes, in quavis causa, et instantia, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, definiri, et interpretari debere, irritum quoque, et inane, si secus super his, vel eorum aliquo a quoque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Commissio Cardinali Legato pro tempore pro præmissorum observantia.

Quocirca Dilecto Filio Nostro Georgio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali ab Auria nuncupato, Nostro, et Sedis Apostolicæ de Latere Legato Bononiæ commoranti, expresse committimus, quatenus statim visis præsentibus, ad immediatam, et integram earum executionem, quocumque judiciali actu postposito, brachium suum fortiter, et efficaciter impertiatur, sicque ipsum Georgium Cardinalem Legatum, cæterosque pariter ejus successores in perpetuum pro tempore futuros Legatos, ac Vicelegatos, quoties, et quandocumque requisiti fuerint, sua auctoritate semper adesse volumus, et mandamus, ut quælibet a Nobis sive respectu Jurisdictionis, sive respectu solutionis onerum Ca-

meralium, et Communitativorum, omnisque generis Datiorum, et Gabellarum, per ipsas præsentes definita, et constituta sunt, expeditum, et plenarium finem, et effectum omnino sortiantur, et obtineant, quocumque recursu, appellatione, seu inhibitione cujusvis Judicis, et Tribunalis, omnino posthabitis, et non attentis, præterquam commissione nostra dumtaxat, aut successorum nostrorum manu signata. Anno 1746.

Derogatio contrariis

Non obstantibus, quatenus opus sit, de non tollendo jure quæsito, aliisque nostris, et Cancellariæ Apostolicæ regulis, ac recolendæ memoriæ Pii Papæ IV. Prædecessoris nostri de gratiis interesse prædictæ Cameræ Apostolicæ quomodolibet concernentibus in eadem Camera registrandis, et insinuandis, aliisque Apostolicis, etiam in Universalibus, Provincialibus, et Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, nec non Civitatis, et Provinciæ Bononiensis, ac Communitatum prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis respective Statutis, Consuetudinibus, usibus, et stabilimentis, Privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis, illis, earumque Præsidentibus, et Personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, nec non irritantibus, et aliis decretis, etiam per modum Statuti, et perpetuæ ordinationis in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, et innovatis; Privilegiis pariter, Diplomatibus, Literis Patentibus, Capitulis, Conventionibus, Decretis, Sententiis, et aliis contentis in libro, cui Titulus: *Privilegia, Exemptiones, et alia ad favorem Communitatis Medicinæ*: Bononiæ impresso Anno Domini millesimo sexcentesimo sexagesimo octavo, Decisionibus quoque, et Sententiis editis contra Administratores Gabellæ grossæ prædictæ coram

PONT. A. VI. Buratto, et Ubaldo antedictis, ac rescriptis omnibus prædictæ Cameræ Apostolicæ, et Judicatis quibuscumque cujusvis judicis, et Tribunalis quacumque potestate fungentis, etiam Legati a Latere, Vicelegati, et Gubernatoris Generalis; Quibus omnibus, cæterisque contrariis quibuscumque, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita, servata, inserti forent, præsentibus pro plene, ac sufficienter expressis, et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse, ac latissime, et plenissime motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus harum serie derogamus; Eaque respective, quatenus præsentibus Nostris Literis quomodolibet adversari comperiantur, irritamus, revocamus, abrogamus, et abolemus.

Fides præstanda transumptis. Volumus autem, ut earumdem præsentium Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus Fides in Judicio, et extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ definitionis, sanctionis, declarationis, Constitutionis, Decreti, Statuti, Mandati, abrogationis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, septimo Idus Martii. Pontificatus Nostri Anno Sexto. ANNO 1746. Die 9. Martii 1746.

J. Datarius.

Pro D. Card. Passioneo.

Joannes Florius Substitutus.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

DE RETINENDA CRUCIFIXI XVII.

Salvatoris Imagine palam et visibiliter exposita super Altaribus, ad quæ Missarum Sacrificia peraguntur.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, et Ordinariis Ditionis Ecclesiasticæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Causa scribendi desumitur ex consuetudine, quæ licet pia, Ecclesiæ tamen disciplinæ adversatur.

ACCEPIMUS præstantium Virorum testimoniis jampridem in quibusdam Pontificiæ Ditionis Civitatibus inductam esse consuetudinem, quæ licet pietatem, ac religionem præseferat, Ecclesiæ tamen institutis, ac disciplinæ plurimum adversatur. Idem Nos ipsi deprehendimus in aliquibus Ecclesiis hujus nostræ Romanæ Urbis,

PONT. A. VI.

et aliis pariter, quæ Episcopis Suburbicariis subjiciuntur. Quapropter muneri Nostro deesse magnopere videremur, nisi de hac re monerentur illi, qui pro spirituali hujus Civitatis regimine Ministri a Nobis constituti sunt, et alii, qui Suburbicarios Episcopatus, vel alterius Civitatis in Ditione Pontificia sedem obtinentes curam gerunt animarum.

In Altaribus præter majorem Tabulam alia minor collocatur et Crux inter Candelabra posita aufertur, et illius loco parva Crux minori Tabulæ superadditur.

In Altaribus, quæ per Ecclesias erecta sunt, et in quibus Sacrum fieri consuevit, præter majorem Tabulam, quæ vel depictam, vel incisam exhibet imaginem Sancti, in cujus nomen, et memoriam Altare consecratum est, adjungi cœpit alia minor Tabula, in qua vel coloribus exprimitur, vel ære, ligno, aut marmore inciditur Effigies alterius Sancti, ita ut Crux auferatur, quæ, juxta Rubricas, inter Candelabra collocari debet: Cum vero neminem lateat, rem Divinam confici non posse, nisi Crux cum Imagine Sanctissimi Crucifixi super Altari constituatur, hinc minori Tabulæ superadditur exiguus adeo Crucifixus, ut neque Presbyteri celebrantis oculis facile occurrat, neque ab ullo alio distingui ferme possit, nisi hic diligenter perscrutetur, utrum super Altari revera Crucifixi Imago proposita fuerit.

Pontif. improbare non intendit, ut plures Sancti, in uno Altari Fidelium venerationi proponantur. Sed ad Missæ Sacrificium celebrandum non permittit ut parva Crux super Altari ponatur.

Equidem non improbamus, quod idem Altare in plurium Sanctorum nomen, ac memoriam dedicetur, quodve in majori Tabula aut unus tantum, aut plures etiam Sancti pingantur, vel denique, quod alia minor Tabula collocetur inferior, aut alio quocumque modo, ubi unus, vel plures Sancti Fidelium venerationi proponantur. Illud permittere nullatenus possumus, quod Missæ Sacrificium in his Altaribus celebretur, quæ careant Imagine Crucifixi, vel ipsa incommode statuatur ante Presbyterum celebrantem, vel ita tenuis et exigua sit, ut ipsius Sacerdotis et Populi assistentis oculos pene effugiat: Id enim alienum est a Legibus, et Institutis Ecclesiæ, quæ in Rubricis, aliisque Ecclesiasticis

clesiasticis Sanctionibus continentur : Id etiam maxime contrarium est Sacræ antiquitati, et Ecclesiarum, etiam Orientalium, consuetudini; ita ut certissimum sit violari Leges Ecclesiæ, si exigua solum Imago Crucifixi præfigatur minori Tabulæ, vel Statuæ Sancti, qui superadditur, ut illum Fideles venerentur.

ANNO 1746.

Præceptum Rubricæ Missalis in hac parte.

In Rubricis Missalis *tit. de præparatione Altaris, et ornamentorum ejusdem*, hæc leguntur: *Super Altare collocetur Crux in medio, et Candelabra saltem duo cum Candelis accensis hinc et inde in utroque ejus latere*. In Romano Pontificali *titul. de Consecratione electi in Episcopum;* cum sermo est de Altari, ubi consecrandus Episcopus Sacrum operatur usque ad Offertorium, quo peracto Missæ Sacrificium prosequitur in alio Altari, ubi Episcopus consecrans rem Divinam facit; in eo, inquam, Pontificali hæc habentur : *In Cappella vero minore pro Electo, quæ a majore debet esse distincta, addatur Altare cum Cruce, et duobus Candelabris*. Cæremoniale autem Episcoporum postquam *lib*. 1. *cap*. 12. commemoravit Candelabra, et Candelas, hæc addit : *In quorum medio collocabitur Crux ex eodem metallo, et opere, prœalta, ita ut pes Crucis æquet altitudinem vicinorum Candelabrorum, et Crux ipsa tota Candelabris supereminent, cum Imagine Sanctissimi Crucifixi versa ad anteriorem Altaris faciem*.

Item Pontificalis Romani.

Item Cæremonialis Episcoporum.

Sententia Pontificis in ejus Opere de sacrificio Missæ.

Nos ipsi verba fecimus de hoc veteri ritu collocandæ Crucis in Altari, cum Sacrum peragitur, in nostris Commentariis *De Sacrificio Missæ*, quæ Italico sermone a Nobis confecta fuerunt *par*. 4. *sect*. 1. *num*. 17. *ac sequentibus*: Plura deinde addidimus *sect*. 1. §. 18. *et* 19. cum ipsa latine reddita lucem iterum publicam adspexerunt. His etiam adjungimus, ob vetustatem præsertim hujusce Ritus, tantam venerationem, cultumque semper exhibitum fuisse Cruci, quæ in medio Altari collocatur, cum Missæ Sacrificium conficitur, ut Novatores ipsi magis infensi, illam de medio auferre pertimue-

PONT. A. VI.

rint, cum suam Cœnam instituunt; hæc testatur Gretserus *in suo Tractatu de Cruce cap.* 23. *tom.* 1. ejus editionis, quæ postremo typis vulgata fuit.

Concordant Ritus Orientalium.

Si vero disciplinam Orientalium inspiciamus, Græcis in more positum est, ut ad Portam Regiam Sanctuarii utroque latere Imagines Christi Domini, ac Beatæ Virginis, et super Altari Crucem unà cum Libro Sanctorum Evangeliorum constituant: In Lyturgia vero Copto-Arabica, quæ desumpta ex manuscriptis Codicibus Vaticanis impressa fuit anno 1736. in Collegio Urbano de Propaganda Fide, *pag.* 33. indicitur Sacerdoti celebranti, ut Benedictionem cum Cruce Populo impertiat, eam deinde osculetur, ac Diacono tradat, qui ipsam super Altari collocat: Postremo Ritus Siriacus Maronitarum eadem prorsus decernit, quæ in Rubricis Romani Missalis præscribi superius indicavimus. Nam Patriarcha Stephanus *lib.* 3. *tract.* 3. *sect.* 4. ita scriptum reliquit: *Mos iste in omnibus Ecclesiis inolevit, ut super Altaris gradum salutiferæ Crucis vexillum collocetur.* In Synodo etiam Nationali, quæ coacta fuit *anno* 1736. in Monte Libano, quam Literis Apostolicis Nos ipsi confirmavimus, *par.* 2. *cap.* 13. *de Sacrosancto Missæ Sacrificio can.* 8. ita sancitum est: *Super Altare collocetur Crux in medio, et Candelabra saltem duo cum Candelis accensis hinc et inde in utroque ejus latere.*

De quæstione an sufficiat super Altari Crux nuda, vel debeat esse cum Crucifixo.

Scriptores, qui sacros ritus explicarunt, nonnullas disputationes instituunt; ac primo, utrum satis sit nudam Crucem in Altari statuere, an Imago Crucifixi addenda simul videatur. Equidem Rubricæ Missalis solam Crucem commemorant. Cum tamen Cæremoniale Episcoporum Crucem una, et Crucifixum nominet, idque communi Ecclesiæ consuetudini consentaneum sit, hanc ideo sententiam probandam nemo sapiens dubitabit. Ita sentiunt Gavantus, Claudius la Croix, qui *lib.* 6. *par.* 2. *de Sacrificio Missæ num.* 318. fatetur, ob veterem communemque

usum, sine Imagine Crucifixi, quæ pendeat e Cruce, rem Divinam fieri non posse, nisi necessitas intervenerit: Et profectò initio Ecclesiæ, cum Fideles concitare ad furorem Gentiles magnopere timerent, si Christum Crucifixum publice adorandum proponerent; Crucem tamen pluribus modis exornatam palam exponebant, atque incisum, vel depictum Cruci apponebant Agnum, qui Typus amantissimi Salvatoris semper habitus est, ut eo saltem modo Crucifixi Imaginem exhiberent: Id conspicitur adhuc in nonnullis hujus Civitatis Ecclesiis, et testimonio etiam Magrii comprobatur *in ejus Hierolexico, in vocabulo* CRUX.

ANNO 1746.

De alia quæstione an poni debeat Crux, quando in Tabula Altaris est depictus Crucifixus.

Secundo loco inquiritur, utrum Crucifixus pendens a Cruce debeat in Altari constitui, etiamsi Salvator noster Crucifixus in majori Tabula Altaris depictus, aut cælatus appareat. Gavantus id quidem probat; alii vero necessarium id minime arbitrantur, dummodo tamen Crucifixus in majori Tabula vel pictus, vel cælatus, primum locum obtineat præ cæteris omnibus, quæ in eadem Tabula exprimuntur. Ita censent Pasqualigus *de Sacrificio Missæ qu.* 716.: Quartus *ad Rubricas Missalis par.* 1. *tit.* 20. *dub.* 10. et Giribaldus *de Sacramentis in tract.* 5. *de Sacrificio Missæ cap.* 9. *dub.* 2. *num.* 20. Huic pariter sententiæ se conformavit Congregatiò Sacrorum Rituum, uti constat ex responsione, quam ipsa promulgavit *anno* 1663., et quam Meratus recenset *tom.* 1. *part.* 1. *tit.* 20. *de præparatione Altaris n.* 6., et in Indice Decretorum *eodem tom. part.* 2. *n.* 400.

Item, an poni debeat Crux quando adest Tabernaculum cum Sanctissima Eucharistia.

Tertio loco quæritur, utrum Crucifixus in Altari collocari debeat, cum Sacrificium Missæ in eo conficitur Altari, ubi positum est Tabernaculum, in quo Pyxis cum Sacris Particulis continetur; cum præsertim eidem Tabernaculo parva Crux cum Imagine Salvatoris Crucifixi semper præfigatur. Equidem in Cæremoniali Episcoporum hæc habentur. *Non incongruum, sed maxime decens est, ut in Altari, ubi San-*

PONT. A. VI. *ctissimum Sacramentum est; Missæ non celebrentur, quod antiquitus observatum esse credimus:* in veteri Cæremoniali, cum Clemens VIII. Pontificatum gereret, ita legebatur, *quod antiquitus observatum esse videmus*. Attamen id prorsus difficile nonnullis videtur, ob eam causam, quod, ut ipsi argumentantur, cum unicum Altare in veteribus Templis extrui soleret, aut Divina Eucharistia in eis conservata non fuisset, aut nullum Missæ Sacrificium in eis esset institutum: Aliter vero sentiunt ii, quibus cognitum perspectumque est, eum morem fuisse antiquitus, ut Sacra Eucharistia in Ecclesiæ Sacrario servaretur, vel in decenti Armario, quod parieti configebatur, uti nunc etiam perspicimus in Basilica Sanctæ Crucis in Jerusalem: Idem perpendit Mabillon *in Musæo Italico tom.* 1. *pag.* 89. *ac tom.* 2. *pag.* 139. At quod in præsenti ingerit difficultatem, nec ullum ab examine propositæ controversiæ liberum facit, illud est, quod, juxta vigentem disciplinam, Sacra Eucharistia conservatur in Tabernaculo, quod est positum super uno ex Altaribus Ecclesiæ, et quod in eo passim Missa celebratur; cum, sedulo perpenso Cæremoniali textu, deprehensum sit, eum prædictæ celebrationi absolute non obstare; uti Christianus Lupus expendit *tom.* 11. recentioris editionis in Dissertatione *de Sacris Processionibus pag.* 356. Hanc itaque controversiam quum aliàs Nos ipsi expenderemus in supracitatis Commentariis *de Sacrificio Missæ par.* 4. *sect.* 1. *num.* 18.; illorum sententiam probavimus, qui existimant Crucifixum inter Candelabra statui debere, neque parvam Crucem, quæ Tabernaculo præfigitur, satis esse, ne Rubrica violetur, quemadmodum inferius explicabimus. Idemque censuit Congregatio Sacrorum Rituum anno 1663. uti perspicitur ex Indice Decretorum, quem Meratus exhibuit, *par.* 2. *tom.* 1. *num.* 400., ubi hæc leguntur verba: *Crux parva cum Imagine Crucifixi posita super Tabernaculum, in quo asservatur inclusum Sanctissi-*

mum Sacramentum in Altari, non est sufficiens in Missa, sed poni debet alia Crux in medio Candelabrorum. ANNO 1746.

Item poni debeat Crux, quando est expositum SS. Sacramentum.

Quarto loco disputatur, utrum Crucifixus inter Candelabra collocandus videatur, cum Sacrum peragitur in eo Altari, ubi Divina Eucharistia non includitur Tabernaculo, sed publicæ Fidelium venerationi exponitur. Id necessarium esse putavit Sacrorum Rituum Congregatio *die* 14. *Maji anno* 1707. Hoc enim petitum fuerat: *An super altare, in quo Sanctissimum Sacramentum expositum est, Crux de more collocari debeat.* Sic autem responsum est: *Nunquam omittendam Crucis cum Imagine Crucifixi apposità collocationem.* Porro quum Nos ipsi tunc in minoribus constituti Coadjutorem Promotoris Fidei gerentes, ipsius loco eidem Congregationi præsentes adfuerimus; adhuc memoria retinemus, in illa sententia ferenda varia fuisse ac discrepantia suffragia, cautumque deinde fuisse, ne ipsa sententia in lucem ederetur. Itaque res iterum deducta est in examen initio Pontificatus Nostri *die* 2. *Septembris anno* 1741. in eadem Congregatione Sacrorum Rituum, quæ postquam omnia diligenter accurateque perpendit, decrevit, ut quælibet Ecclesia morem et institutum, quod antea servaverat, in posterum quoque retineret. Et quidem pro Cruce ab Altari removenda, dum Missa in eo celebratur, et super eo publicæ venerationi Eucharistia exposita est, parum urget, quod nonnulli asserunt, indecens esse ut Christi Imago in eo loco sit, in quo Christus ipse sub specie panis realiter præsens est, et ab omnibus sub eadem specie panis videtur: id quippe prorsus contingit, quoties Sacerdos in quolibet Altari rem Divinam faciens, materiam Eucharistiæ consecravit; nec enim Ecclesia unquam decernendum putavit, ut, peracta Consecratione, Crux ab Altari removeatur. Quemadmodum nec asserentibus Crucem necessario esse debere in Altari, in quo expositum est Sacramentum publicæ venerationi, si in eo

PONT. A. VI.

Missa celebretur, quidquam prodesse potest, quod in publica Eucharistiæ expositione significetur triumphus, et gloria Salvatoris, in Missæ autem Sacrificio ejusdem mors repræsentetur; cum Ecclesia, tam in actione Missæ, in qua Eucharistia consecratur, quam in conclusione precum, quæ coram eadem jam consecrata et Fidelium venerationi palam exposita recitantur, una eademque Collecta æque utatur, quam S. Thomas Aquinas confecit, nimirum: *Deus, qui Nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue, quæsumus, ita nos Corporis, et Sanguinis tui sacra Mysteria venerari, ut redemptionis tuæ* (hoc est passionis, ac mortis) *fructum in nobis jugiter sentiamus.* Quæ cum ita se habeant, Rituumque Interpretes et Scriptores, ob ea, quæ mox relata sunt, in varias abierint sententias, satis commendari non possunt ea, quæ prudenter, sapienterque decreta fuerunt a prædicta Sacrorum Rituum Congregatione, nempe, ut quælibet Ecclesia vel Diœcesis suam retineat consuetudinem; ita ut nihil immutetur in ea Diœcesi, ubi Crux in Altari constitui soleat, dum Missa celebratur, etiamsi Sacra Eucharistia publice prostet: neque nova disciplina excitetur in ea Diœcesi, ubi contraria hujusce rei consuetudo jampridem invaluerit.

Pontifex omnia super hac re proposuit, ut perspectum sit consuetudinem, quæ invaluit alienam esse a Sacro Ritu.

Hæc omnia diligenter exposuimus, non quidem, ut hac de re plenum justumque tractatum adornaremus, sed ut ex eis cognitum esset atque perspectum, quam alienum sit a Sacris Ritibus id, quod plures temere et inconsulto peregerunt, nempe ut Sacrum facerent ad Altaria, in quibus Crux haud promineat inter Candelabra, sed exiguus tantum Crucifixus præfigatur Tabulæ alicujus Sancti, qui vel depictus, aut cælatus majori Tabulæ Altaris adjungi consuevit.

Si etenim, juxta Rubricas Missalis, Crux inter Candelabra statuenda est; si, juxta Cæremoniales Episcoporum, Crux ipsa cum Imagine

Crucifixi Candelabris supereminere debet; si juxta sensum Congregationis Sacrorum Rituum, non satis esse judicatur exiguus Crucifixus Tabernaculo infixus, cum Missa celebratur ad Altare, ubi Pyxis cum sacris Particulis in Tabernaculo includitur; si in præsenti non agitur de Altari, in cujus Tabula Imago Salvatoris Crucifixi primo loco Fidelibus exhibeatur; nec minus de Altari, in quo Sacra Eucharistia publice adoranda proposita sit, nemo est, qui non videat, praxim, de qua agitur, recenter inductam, proprioque marte a privatis personis usurpatam, ex supradictis dicendam esse omnino improbatam; eoque magis, cum ex exiguo Crucifixo, qui præfigitur Tabulæ ejus Sancti, qui Altari superadditur, ea profecto utilitas non consequitur, quam proponit Ecclesia, dum Crucem inter Candelabra collocandam decernit. De hac re præclarissimus Vir Cardinalis Bona ita scriptum reliquit, *Rerum Liturgicarum lib.* 1. *cap.* 25. *n.* 8. *Ab aspectu siquidem Crucis Sacerdoti celebranti Passio Christi in memoriam revocatur, cujus Passionis viva imago, et realis representatio hoc Sacrificium est, mortem cruentam Salvatoris nostri incruente exprimens, tamquam idem Sacrificium, quod in Cruce oblatum est, quamvis diverso modo offeratur.* His postremis verbis indicatur orthodoxa doctrina, quam Tridentina Synodus declaravit *sess.* 22. *de Sacrificio Missæ cap.* 2.

ANNO 1746.

Itaque Vos omnes, Venerabiles Fratres, ad quos hæc Apostolica scripta dirigimus, curam magnopere impendite, ne vestras in Diœceses irrepat consuetudo, quam superius explicavimus; quod si jam ipsa invaluerit, humanitatem prius, ac deinde severitatem, si opus fuerit, adhibentes, illam penitus convellite. De Sacrificio Missæ res agitur, ideoque nemo vestrum ignorat, a Tridentino Concilio eam tribui auctoritatem Episcopis, et Ordinariis Locorum, ut etiam tanquam Sedis Apostolicæ Delegati corrigere valeant pravas consuetudines, quæ

Adhortio Pont. ad Episcopos, ne irrepat consuetudo adversus Sac. Ritus.

PONT. A. VI. Ritui Missæ celebrandæ adversantur; Ità clare desumitur *ex sess.* 22. in Decreto *de observandis, et evitandis in celebratione Missæ.* Neque Vos latet, nullum esse privilegium, aut immunitatem, quæ delinquentibus in hac re suffragari possit, ut vestra ab auctoritate, pœnisque per Vos irrogatis vindicentur; Idem sæpius confirmavit Sacra Congregatio Tridentini Concilii interpres, Decreto inhærens ejusdem Synodi, quod paulo ante memoravimus: Id Fagnanus testatur ad *Cap. Grave, num.* 46. *de officio Ordinarii*, his verbis: *Et generaliter hoc Decretum* (de quo superius dictum est) *censuit Sacra Congregatio comprehendere etiam Regulares, quantumvis exemptos, eosque ea omnia, quæ ab Ordinariis locorum circa observanda, et evitanda in Missarum celebratione statuta fuerint, omnino servare teneri, ad idque etiam pœnis, et censuris Ecclesiasticis ab iisdem Ordinariis cogi et compelli posse.* Nos quidem his Literis eandem auctoritatem, qua jam præditi estis, iterum Vobis confirmamus. Illud monendum superest, eam Nobis mentem haud esse, ut Imagines Sanctorum, quæ majori Tabulæ Altaris superadditæ sunt, de medio auferatis, cum fortasse defuturi non essent invidi, qui ut pietati vestræ maculam inurerent, in vulgus disseminarent, Vos nulla duci religione in eum Sanctum, cujus Imaginem Fidelium venerationi subducitis: Illud Vobis præcipimus, ut nullo modo patiamini rem Divinam fieri ad hujusmodi Altaria, nisi Crucifixus inter Candelabra ita promineat, ut Sacerdos celebrans, ac Populus Sacrificio assistens eundem Crucifixum facile, et commode intueri possint; quod evenire nequit, si exigua solum Crux minori Tabulæ defixa Fidelibus exhibeatur. Si ejusmodi corruptela in Diœcesim non valde propagata est, facile extingui poterit, si privatim Regulares aut Sæculares Ecclesiarum Superiores de hac re moneantur: Sin autem late per Diœcesim invaluerit, tunc a Vobis Edictum neces-

sario promulgandum erit, quod his nostris Literis conformetur. Plura scribere Vobis prætermittimus, quos prudentiæ, ac doctrinæ laude satis præstantes existimamus. Auctoritatem nostram, ut rem perficiatis, et quoties opus fuerit, Vobis petentibus nunquam defuturam pro certo habeatis. Interim Fraternitatibus Vestris, et Populis vestræ curæ commendatis Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur. Anno 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XVI. Julii MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno Sexto. Dat. die 16. Julii 1746.

DE RESIDENTIA

Episcoporum.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

AD universæ Christianæ Reipublicæ statum, ad Ecclesiasticarum Legum custodiam, et Fidelium Populorum salutem, tam magni refert singulos Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, et Cathedralibus Ecclesiis præpositos, in ipsis Ecclesiis, vel Diœcesibus sibi creditis assidue residere; ut difficile sit aliud ullum reperire Ecclesiasticæ disciplinæ caput, quod aut Conciliaribus Canonibus atque Decretis, aut Apostolicæ Sedis Constitutionibus et Sanctionibus; tam sæpe tamque impense inculcatum fuerit et commendatum. Ut autem antiquiora Canonica statuta prætereamus, Nobis satis erit innuere, quid hac de re decreverit Sacrosancta Tridentina Synodus *sess.* 6. *cap.* 1. *et sess.* 23.

Pontificum et Conciliorum sollicitudo quoad residentiam Episcoporum.

PONT. A. VII. *cap.* I. *de Reform.*; tum ea quæ recol. mem. Prædecessor Noster Urbanus Papa VIII. præscripsit in sua Constitutione data apud S. Petrum die XII. Decembris Anni MDCXXXIV., quæ incipit *Sancta Synodus*, et in qua præcedentes aliorum Romanorum Pontificum Pii IV., Gregorii XIII., et Clementis VIII. Leges et Constitutiones retulit, confirmavit, et ampliavit. Neque opus est recensere omnes Encyclicas Literas, quæ ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, et Episcopos de implendo hujusmodi Residentiæ onere identidem admonendos, ab hac Apostolica Sede mitti consueverunt; ut patet ex Epistola jussu Ven. Servi Dei Innocentii Papæ XI. Prædecessoris quoque Nostri scripta die v. Februarii Anni MDCLXXVIII., item ex alia die XXIV. Decembris Anni MDCCVII. a felic. record. Clemente Papa XI. ad suum et Apostolicæ Sedis Nuntium Neapoli commorantem conscripta, ut illius Regni Præsules ad residendum in propriis Ecclesiis et Diœcesibus adigerentur; necnon ex ejusdem Clementis Literis in forma Brevis datis die XXV. Maji Anni MDCCIX. ad Archiepiscopos, et Episcopos Poloniæ, qui obtentu turbarum et dissensionum, quæ tunc in eo Regno versabantur, suas reliquerant Ecclesias atque Diœceses.

Quid hac in re præstiterit Sanctissimus Dominus Noster.

Neque porro Nos hac in re Apostolici Officii nostri partes desiderari permisimus. Vix enim inscrutabili Divinæ Providentiæ consilio in hac suprema Ecclesiæ universalis specula collocati fuimus, quum veterem Prædecessorum Nostrorum morem in usum revocantes, ad Ven. Fratres omnium per Orbem Ecclesiarum Antistites Apostolica scripta direximus, quibus inter cætera salubria monita, hoc etiam de residendo in propriis Ecclesiis peculiari studio iis inculcare, et tam gravissima damna, quæ ex eorum absentia proveniunt, quam magnas utilitates, quas eorum præsentia concreditis ipsis Diœcesibus affert, ante oculos proponere non prætermisimus, ut videre est *in* §. 4. Epistolæ En-

cyclicæ die III. Decembris Anni MDCCXL. a Nobis conscripta, quæ in *Tomo I.* Bullarii Nostri nuper vulgati *num. II.* impressa est. Qui autem hominum corda scrutatur Deus, is sane novit, quanto et quam acerbo animi Nostri dolore nonnunquam acceperimus, Ecclesiasticas Regulas ab aliquo ex Fratribus hac in parte violari, et quantopere studuerimus, nunc admonendo, nunc obsecrando, nunc increpando, absentes quidem per Literas, præsentes vero ipsa voce ad debitum Residentiæ Officium revocare. Quin etiam laudabilibus Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, in Nostra et Cancellariæ Apostolicæ Regula, quæ Beneficia Ecclesiastica in octo anni mensibus vacatura Nostræ dispositioni et collationi reservavimus, simul etiam eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis residentibus gratiam alternativæ mensium, certis modo et forma ab iis acceptandam, libenter obtulimus; nimirum ut quamdiu ipsi apud Ecclesias aut Diœceses suas vere et personaliter residerent, de Beneficiis hujusmodi Ecclesiasticis, quæ extra Romanam Curiam in Februarii, aliisque alternis anni mensibus vacare contingeret, dummodo aliàs dispositioni Apostolicæ reservata vel affecta non essent, libere disponere valerent, facultatem tempore Pontificatus Nostri duraturam concessimus: quo scilicet iidem Episcopi, et majorum Ecclesiarum Præsules, ampliorem potestatem in Beneficiis prædictis conferendis sic obtinentes, hac etiam Apostolicæ Nostræ liberalitatis gratificatione illecti, ad personalem Residentiam prædictam libentius obeundam adducerentur.

ANNO 1746.

Absentiæ causæ, et tempora a Concilio Tridentino permissa.

Quoniam vero et certæ quædam causæ adesse possunt, et hujusmodi occasiones incidere, propter quas, prævio Romani Pontificis assensu, et approbatione, liceat Episcopo a propria Ecclesia, et Diœcesi per aliquod definitum tempus abesse; ea vero absentia, quæ ad modicum tempus protrahitur, neminem desertæ Residentiæ reum

PONT. A. VII. constituit; ideo et in Conciliis, et in Apostolicis Constitutionibus ad præcavendos abusus tam circa hujusmodi causarum et occasionum relevantiam, quam circa tolerabilia temporum spatia, providæ statutæ Leges et Regulæ reperiuntur. Et quidem justæ ac legitimæ absentiæ Causæ a præfata Tridentina Synodo *citat. cap.* 1. *sess.* 23. non aliæ agnitæ fuerunt, quam Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, et evidens Ecclesiæ, vel Reipublicæ utilitas. Verum his etiam causis deficientibus, quum eadem Sacrosancta Synodus perpendisset, ex veterum Canonum sententia, minime abesse videri eos, qui aliquantisper absunt, et statim sunt reversuri; omnibus Ecclesiarum Antistitibus indixit, ut sibi licitum non putarent singulis annis, ultra duos aut tres ad summum menses, sive continuos, sive interruptos, extra proprias Diœceses commorari; eosque simul admonuit, ne per illius temporis spatium, Dominici Adventus, Quadragesimæ, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes item, et Corporis Christi diebus, ab Ecclesiis suis Cathedralibus abessent, nisi forte Episcopalia munia in aliis Diœcesum suarum locis eos detinerent; eamque præterea rationem ab iis haberi voluit, ut absque ullo Gregis detrimento concessa uterentur libertate, et ut id *æqua ex causa fiat;* quibus verbis animi levitas, oblectationum cupiditas, aliæque futiles causæ penitus excluduntur.

Indultum Urbani VIII. a Benedicto. XIII. ampliatum, pro Episcopis recens in Urbe promotis.

Præfatus autem Prædecessor ad peculiares occurrentes casus descendens, Episcopis in Curia promotis unum concessit mensem (quem postea declaratum fuit, a die ipsorum propositionis in Consistorio computandum esse), quo mense elapso, singuli ad proprias Ecclesias se conferre deberent. Sed quum in Concilio Romano, habito a felic. record. Benedicto Papa XIII. Prædecessore pariter Nostro, Episcopi exposuissent, tam exiguo temporis spatio non posse a recens promotis sua in Urbe negotia expediri, idem

Benedictus facultatem concessit Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali suo, et Romani Pontificis pro tempore in Urbe, ejusque Districtu Vicario, ut præfatum unius mensis terminum, juxta casuum contingentiam, et causa cognita, ad alios quadraginta dies, et non ultra, prorogare posset. ANNO 1746.

Idem pro visitantibus Limina Apostolorum.

Præterea Episcopis ad Sacra Apostolorum Limina statutis temporibus visitanda personaliter accedentibus, supradictus Urbanus Prædecessor indulsit, ut, qui Ecclesiis citra Montes, et citra Mare positis præsiderent, per quatuor; qui vero Ultramarinis, et Ultramontanis Ecclesiis præessent, per septem menses continuos a Residentia in suis respective Sedibus facienda, hujusmodi Visitationis gratia, excusarentur.

Decreta ad præcavendos abusus.

Cum vero idem Urbanus declarasset, se, per ea, quæ in suis præfatis Literis constituerat, minime sublatam voluisse dictam trium mensium licentiam a Concilio indultam; hinc plures ortæ quæstiones, et varia condita sunt Decreta, ab eodem Urbano ejusque Successoribus approbata; cujusmodi sunt, non licere trimestrem absentiam prædictam conjungere, sive cum eo tempore, quo permittitur Episcopis post suam promotionem in Urbe commorari, sive cum eo, quod ad peragendam Sacrorum Liminum Visitationem eisdem concessum fuit: neque fas esse absentiæ tempora ita disponere, ut tres postremi menses unius anni continuentur cum tribus prioribus mensibus anni subsequentis. Sicut etiam vetitum est prædictos menses conjungere cum eo anni tempore, quo, propter aeris insalubritatem, alicui Episcopo permittitur extra Diœcesim degere; ne scilicet continuatis absentiæ temporibus, vernos simul et æstivos menses, sive æstivos unà cum autumnalibus, extra Diœcesim duci contingat. Denique, ne quis indulgentia Sacri Concilii per fraudem abuti posset, declaratum fuit, prædictam trium mensium vacationem intra cujusque anni limites coerceri, ut qui uno anno usus

PONT. A. VII.

ea non fuerit, non ideo sequenti anno diutius ab Ecclesia sua abesse valeat.

De Episcopis S. R. E. Cardinalibus.

Et quoniam Tridentina Synodus sub Legibus, de Residentia hujusmodi ipsos etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales nominatim comprehendit; præfatus Urbanus Prædecessor, advertens nonnunquam evenire, quod aliquis ex Cardinalibus alicui Patriarchali, seu Metropolitanæ, aut Episcopali Ecclesiæ præpositus, unum simul ex Episcopalibus Suburbicariis obtineret, constituit, ut hujusmodi Cardinales in primodictis Ecclesiis, non autem apud Episcopatus Suburbicarios, residere tenerentur.

Denique tam in prædicto Concilio, quam in citata Urbani Constitutione, contra Transgressores hujusmodi Legum, quæ ad Residentiam pertinent, gravissimæ pœnæ statutæ fuerunt; quarum executionem idem Urbanus primo quidem demandavit Auditori Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ : Verum biennio post totam hujus materiæ cognitionem delegavit Congregationi particulari a se deputatæ, quam compositam esse voluit ex tunc, et pro tempore existentibus Cardinali Romani Pontificis in Urbe Vicario, nec non ejusdem Pontificis Datario, et Secretario Status, ac Secretario Brevium, duobus item Secretariis Congregationum negotiis et consultationibus Episcoporum, et Regularium, ac interpretationi, et executioni Decretorum prædicti Concilii Tridentini respective præpositarum. Et quidem prædicto Cardinali Vicario facultatem tribuit, ut, justis ex causis, et cum consilio prædictorum Prælatorum, concedere posset Episcopis licentiam abessendi a propriis Ecclesiis, et Diœcesibus spatio dumtaxat dierum quadraginta, ut in ipsius Urbani Literis datis die prima Januarii Anni millesimi sexcentesimi trigesimi sexti distinctius præscribitur.

Congregatio super Residentia ab eodem Urbano VIII. erecta.

Hujus Congregationis Caput, seu Præfectus, ex quo eadem instituta est, semper fuit præfatus Cardinalis Vicarius pro tempore existens;

quemadmodum ejusdem Secretarii munus is semper gessit, qui Congregationi Concilii Tridentini fuit a Secretis; unde etiam Nos ipsi, dum in minoribus constituti Officio Secretarii prædictæ Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini interpretum fungeremur, par quoque munus Secretarii alterius Congregationis super Residentia Episcoporum simul sustinuimus. Quæ sane Congregatio, ut ex illius Secretariæ Regestis apparet, tam ipsius Urbani Prædecessoris temporibus, quam aliis subsequentibus, non semel singulis Annis adunari consuevit; id quod a san. mem. Prædecessore pariter Nostro Clemente Papa XI. in usum revocatum fuit, et identidem peractum, Nobismetipsis præfatum Secretarii munus obeuntibus, confectisque a Nobis, et impressis foliis, ea prorsus methodo, quæ pro causis ad Congregationem Concilii pertinentibus observatur.

ANNO 1746.

Hujus Congregationis praxis.

Ut autem Episcopi a suis Ecclesiis, vel Diœcesibus licite abesse possint, quum præter causam Canonicam, expressa quoque licentia Romani Pontificis, ut supra diximus, sit necessaria; excepto casu prædictæ trimestris absentiæ a Concilio permissæ, pro qua nulla peculiaris requiritur licentia, quum idem Concilium Episcoporum abscedentium conscientiæ relinquat, de æquitate causæ judicium facere; hinc est, quod quæcumque hujus generis licentia olim indulgeretur, per speciale Chirographum manu Pontificis signatum expediebatur. Postmodum vero inductus fuit mos describendi omnes hujusmodi licentias in unico Folio, quod Pontifici subscribendum deferebatur; quem sane morem a prædecessoribus Secretariis invectum, Nos quoque servavimus.

Cum autem post absentiam duodecim annorum, quorum duos apud Anconitanam, et decem apud Bononiensem Ecclesias regimini Nostro successive commissas, assidue residendo transegimus, in Urbem reversi, et ad Apostolicam Sedem, quamvis immerentes, evecti fue-

Quam olim intermissam Pontifex restaurare intendit.

PONT. A. VII. rimus; Congregationis præfatæ sessiones, materia forsan deficiente, non amplius frequentari comperimus; neque porro Chirographa, aut Folia signanda Nobis oblata fuerunt; sed facta Nobis oretenus a Prælato dictarum Congregationum super executione, et interpretatione Concilii, et super Residentia Episcoporum Secretario, tam petitionum Episcoporum, qui vacationem a Residentia postulabant, quam Causarum, quibus hujusmodi petitiones innitebantur, relatione; nostroque desuper accepto responso; opportuna singulis Decreta perscribi, eaque a Cardinali Vicario Nostro, tamquam sæpedictæ Congregationis super Residentia Episcoporum Præfecto, signari consueverunt. Verum quum Nos hanc agendi rationem pro rei gravitate nimis compendiariam judicaverimus; visum est Nobis Motu proprio, et ex certa scientia, non solum pro debita, ut ajunt actus solemnitate, sed etiam pro ipsius rei subsistentia, et pro maturiori examine causarum, quæ ad hujusmodi licentias obtinendas afferuntur, infrascriptas leges, et ordinationes inviolabiliter in posterum observandas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, edicere et constituere.

Canonica, et Pontificia statuta confirmat, et innovat, contrariis non obstantibus.

Primum itaque relata superius Sacrosanctæ Tridentinæ Synodi Decreta, *sess.* 6. *cap.* 1., *et sess.* 23. *cap.* 1. *de Reformat.*, laudatasque Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Pii IV., Gregorii XIII., Clementis VIII., et Urbani pariter VIII. Constitutiones, et Ordinationes, nec non omnes et singulas, quas supra innuimus, Resolutiones Apostolicæ Sedis auctoritate editas, innovantes, et tam Decretorum, quam Constitutionum, Ordinationum, et Resolutionum hujusmodi tenores etiam veriores pro satis hic expressis, ac etiam de verbo ad verbum insertis habentes, et haberi volentes; illaque et illas, quatenus opus sit, iterum plenissime approbantes, et confirmantes; omnia et singula in ipsis contenta, ab iis, ad quos spectat, et pro tempore in posterum spectabit,

attendi, et in his omnibus; quæ Nostris hisce Literis non adversentur, exactissime impleri et observari volumus, statuimus, et in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, atque præcipimus; non obstantibus quibuscumque privilegiis, aut contrariis, etiam quantumvis inveteratis, usibus et consuetudinibus, quæ potius abusus et corruptelæ dici debent, quibus, si forte adesse, aut allegari contingat, motu ac scientia simili, ac de prædictæ Apostolicæ auctoritatis Nostræ plenitudine, derogamus, ac derogatum esse volumus et decernimus.

ANNO 1746.

Item pœnas in contravenientes latas.

Secundo loco, et consequenter ad præmissa, adversus prædictarum Legum, et Constitutionum Transgressores, omnes et singulas pœnas in eisdem Decretis, et Constitutionibus latas et comminatas, auctoritate quoque nostra confirmamus et innovamus; amissionis scilicet quartæ partis fructuum unius anni, ipso facto ab iis incurrendæ, qui legitimo impedimento, seu justis et rationabilibus causis cessantibus, et absque expressa, ut præfertur, Apostolicæ Sedis licentia, sex mensibus continuis extra suam Diœcesim morando abfuerint; et amissionis alterius quartæ partis fructuum, eodem modo incurrendæ, ubi hujusmodi absentia ad alios sex menses protrahatur; ut in prædicto Concilio Tridentino *sess.* 6. *cap.* 1. *de Reform.* statutum fuit; incursus quoque in peccati mortalis reatum, et obligationis restituendi fructus in absentia perceptos, nulla etiam prævia declaratione, eosque erogandi in Ecclesiarum fabricas, seu in sustentationem pauperum ipsius loci, quacumque conventione, seu compositione pro hujusmodi fructibus male perceptis prohibita; ut in eodem Concilio *sess.* 23. *cap.* 1. præscribitur. Similiter impositam a prædicto Pio IV. Prædecessore pœnam amissionis facultatum testandi et disponendi, si quæ transgressoribus hujusmodi competere dignoscantur; nec non inhabilitatis ad majores Dignitates, et Ecclesias obtinendas, quam præfatus quoque Prædeces-

PONT. A. VII.

Addita pœna privationis Indultorum competentium Assistentibus Solio Pontificio.

sor Clemens VIII. indixit, per omnia confirmamus, et innovamus. Quibus omnibus hoc etiam superaddimus, ut iidem transgressores omnibus et singulis Indultis, et Privilegiis, quæ forsan ipsis, tamquam Pontificio Solio Assistentibus, concessa fuerint, ipso facto privati esse censeantur: Decernentes, sub Transgressorum nomine comprehendi non solum eos, qui præter tres menses a Concilio toleratos, absque legitima causa, et expressa Romani Pontificis licentia, extra proprias Diœceses commorantur; sed eos etiam, qui hujusmodi licentiam falsis simulatisve causis dolose extorquere non dubitaverint; vel ea semel rite recteque obtenta, præscriptos in eadem limites, ac præfinitum tempus prætergressi fuerint. Quod si nihilominus, aliqui, non minus Canonica statuta, quam propositas hujusmodi pœnas contemnentes, in sua contumacia obfirmati perseverare præsumpserint; volumus adversus istos ad ulteriora cum effectu procedi, juxta mentem ejusdem Concilii Tridentini, quod in *citato c.* I. *sess.* 6., Romanum Pontificem pro tempore existentem hortatur, ut suæ supremæ Sedis auctoritate in hujusmodi Transgressores ad severiorem Sacrorum Canonum normam animadvertat, atque etiam Ecclesiis ipsis de utilioribus Pastoribus provideat, sicut in Domino noverit salubriter expedire.

Congregationem super residentia ejusque sessiones in usum reducit.

Tertio loco volumus et mandamus, ut prædictæ Congregationis super Residentia Episcoporum ab Urbano Papa VIII. institutæ exercitium, atque sessiones resumantur; confirmantes ipsius Præfecturæ munus dilecto Filio Nostro Joanni Antonio Tituli S. Martini in Montibus Presbytero S. R. E. Cardinali Guadagni nuncupato moderno Nostro in Urbe ejusque Districtu in spiritualibus Vicario, ejusque in Officio Vicariatus hujusmodi Successoribus; sicut etiam Officium Secretarii ejusdem Congregationis dilecto Filio Magistro Joseph Alexandro Furietto, ejusque Successoribus Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum

Secretariis; eosdemque statuentes in hujusmodi Congregatione nunc et deinceps pro tempore locum habere, et suffragium ferre, quicumque ea officia, et munera obtinent sive obtinebunt in posterum, quæ, in præcitatis Urbani Prædecessoris Literis designantur. Præterea quum minime expediat hujusmodi Congregationem Promotore Fiscali carere, Nos eum, qui in Tribunali prædicti Cardinalis Vicarii Urbis Officium gerit Promotoris Fiscalis, ejusque in Officio Successores pro tempore, ad idem munus obeundum deputamus in præfata Congregatione, cui ipsum, seu ipsos cum consultivo suffragio volumus interesse. At vero perpendentes, quod si Congregatio isthæc toties habenda foret, quoties ab aliquo Episcopo licentiam abscedendi a Diœcesi peti contingeret, eadem aut propter frequentiam nimis onerosa evaderet, aut propter negotiorum levitatem tractu temporis negligi, et parvipendi posset; volumus, atque statuimus, eandem tunc tantum cogendam, habendamque esse, quum aut a Nobis, sive a Successoribus Nostris Romanis Pontificibus, alicujus negotii cognitio ipsi remissa, et delegata fuerit: Aut, hujusmodi etiam remissione cessante, quoties de pœnis superius constitutis, adversus aliquem transgressorem reipsa decernendis infligendisque deliberandum fuerit; siquidem hujusmodi pœnarum modus, prout cujusque major, aut minor contumacia exegerit, ab eadem Congregatione statuendus erit, ut facta per ipsius Secretarium Nobis, seu Successoribus Nostris relatione, approbataque Congregationis resolutione, ad hujusmodi pœnarum executionem cum effectu procedatur; aut denique quum aliquis Episcopus instantiam proponat abessendi a propria Diœcesi ratione alicujus muneris, sive officii, cujus ea dicatur natura esse, ut Apostolicum Indultum de non residendo ad longum tempus ipsi sit concedendum; Nos etenim hujusmodi Indulta nemini unquam concedi debere decernimus, nisi prævio causarum examine

Anno 1746.

Eique deputat Promotorem Fiscalem.

Præscribit occasiones, quibus adunari debeat.

PONT. A. VII.

in eadem Congregatione peragendo, Nostraque et Successorum Nostrorum scientiâ, et approbatione, et mediante expeditione Literarum Apostolicarum in forma Brevis; ideoque mandamus Nostro et Romani Pontificis pro tempore existentis Supplicum Libellorum Secretario, aliisque Secretariis quarumvis Congregationum, quibus ea de re preces oblatæ fuerint, ut illas in prædictam Congregationem super Residentia Episcoporum omnino remittant; simulque prohibemus Nostro, et Successorum Nostrorum pro tempore Secretario Brevium, ne Literarum Apostolicarum super Indultis hujusmodi exempla Nobis, aut Successoribus Nostris, signanda, ullatenus afferat, nisi authentica documenta, tam de causarum examine in dicta Congregatione peracto, quam de Apostolica approbatione, et assensu consequenter emanatis, eidem fuerint exhibita.

Folia, cum expressione Indultorum, quæ conceduntur, ad Pontificis Signaturam deferri mandat.

Quarto loco statuimus, ut Folia superius enunciata in posterum omnino conficiantur, in quibus nimirum describantur nomina Episcoporum, quibus dantur Indulta commorandi extra Diœcesim, unà cum causis ab ipsis adductis atque probatis, et spatio temporis ad quod hujusmodi Indulta conceduntur; quæ quidem Folia a Romano Pontifice subscripta, in Tabulario prædictæ Congregationis, ut aliàs, asservari præcipimus: Quod tamen intelligi volumus non de iis Indultis, quæ per Apostolicas Literas in forma Brevis expedienda esse in paragrapho superiore descripsimus; sed de alterius generis Indultis, de quibus infra dicendum erit, quæque, post Pontificium assensum a Secretario requisitum et obtentum, expediri debebunt per Decreta a prædicto Cardinali Vicario Urbis, tamquam præfatæ Congregationis Præfecto, subscripta. Decet enim has quoque licentias non sine Pontificia subscriptione prodire; idque obtinebitur accedente Signatura Pontificis super prædictis Foliis, in quibus singulorum Indultorum tenores, et causæ a Secretario descriptæ

erunt; quemadmodum elapsis temporibus, atque etiam a Nobis ipsis, dum hujusmodi Secretarii munere fungeremur, servatum fuisse narravimus. Anno 1746.

Quinto loco, quoniam experiendo cognovimus, quod ad obtinenda Indulta commorandi extra Diœcesim, infrascriptæ plerumque causæ ab Episcopis afferri solent; nimirum aut necessitas assistendi personaliter alicui liti, seu controversiæ, in qua Ecclesiæ, aut Cleri sui, vel etiam propriæ Familiæ res agatur, quæque in Romana Curia introducta sit, vel alia in Urbe, in qua resideant majora Tribunalia, quorum ea de re judicium esse debeat; aut corporalis ægritudo, qua correptus fuerit Episcopus, dum extra Diœcesim, Conciliaribus mensibus utens, morabatur, ita ut ad eandem Diœcesim reverti nequeat; aut adversa valetudo in ipsa Diœcesi contracta, ad quam depellendam Medici putent necessarium fore, Episcopum aerem, et solum aliquantisper mutare, aut denique malignitas aeris in Diœcesi vigens, quam aliquibus anni mensibus devitari oporteat: Et quoniam nec ulla ex præmissis causis, absque expressa Romani Pontificis approbatione, quemquam ab onere residendi eximere potest; et nisi certis expressis circumstantiis, iisque verificatis, difficile est ad hujusmodi approbationem rite recteque procedere; necessarium Nobis visum est infrascriptas Regulas statuere, quas in singulis respective casibus ab iis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, observari mandamus, atque præcipimus.

Singulis absentiæ causis opportuna Rescripta comparat.

Si quis igitur in posterum licentiam petierit abscedendi a Diœcesi sibi concredita, ut judiciali controversiæ, quæ alibi vertitur, per se ipsum intersit; exprimere debebit in precibus tum Locum, sive Urbem, in qua hujusmodi lis agitatur, tum etiam an ea pertineat ad ipsam Oratoris Ecclesiam, seu Clerum, vel potius ad ipsius Familiam. Et quidem si ad Familiam pertineat, absque eo quod Secretarius Congregationis Pontificem, aut Cardinalem Præfectum

An, et quatenus permittendum Episcopo, ut a Diœcesi absit causa Litis.

PONT. A. VII.

adeat, rescribendum ab ipso erit, ut Orator ad effectum, de quo in precibus, utatur mensibus a Conciliis indultis. Quod si eis jam usus fuerit, ulterior ipsi licentia non concedetur. Si vero de ejus Ecclesiæ, vel Cleri rebus agatur, exponi debebunt, tum status litis, ejusdemque gravitas, tum causæ, propter quas necessaria creditur in loco judicii Oratoris præsentia; tum etiam declarandum, an mensibus Conciliaribus usus fuerit. Et quidem si nondum illis usus sit, rescribendum erit, ut eos in hujusmodi causam impendat. Si vero id amplius Episcopo integrum non sit, (qua in re nec dolus, nec fraus intercesserit), et alioquin ipsius instantia justa videatur, tantum illi temporis, et non amplius, ad commorandum extra Diœcesim tribuatur, quantum judicatum fuerit necessarium esse, ad Causæ Defensores, Advocatos, et Judices de omnibus, quæ ad rem pertinent, sufficienter instruendos. Si enim licentia abessendi a Diœcesi usque ad finalem exitum causæ extendi deberet, nemo non videt, quam diuturna plerumque foret in hisce casibus Episcoporum absentia, et quam facile evenire posset, ut pleræque Diœceses complurium annorum spatio suorum Pastorum præsentia carerent.

Quid ratione infirmitatis extra Diœcesim contractæ.

Qui vero licentiam abessendi petierint ratione infirmitatis extra Diœcesim contractæ dum vacatione a Concilio indulta uterentur, asserentes ea de causa regressum ad propriam Diœcesim sibi prohiberi; exponere debebunt contractæ infirmitatis qualitatem, et super ea testimonium Medici juramento firmatum exhibere. Atque ubi petita licentia ipsis indulgeatur, ea semper ad certum, ac definitum tempus concedi debebit, adjecta quoque clausula *si tamdiu infirmitas duraverit*.

Quid ad convalescendum ex morbo in Diœcesi contracto.

Ab iis autem, qui hujusmodi licentiam postulaverint, eo quod aeris mutatione opus sibi esse dicant ad convalescendum ex morbis, quos in suis Ecclesiis residendo contraxerunt, exprimendum erit in precibus, quo morbi genere,

et quam graviter laborent, ac proferendum testimonium Medici, qui jurejurando testetur, utile ac necessarium Oratori esse, ut in aliam Regionem, atque aerem per aliquod tempus se transferat. Nec illud silentio prætereundum, an scilicet Orator, antequam morbo corriperetur, trimestri licentia a Concilio permissa usus fuerit: Si enim id nondum fecerit, et tempus a Concilio indultum sufficiens ipsi non reputetur, poterit eidem concedi, ut per quatuor menses in quibus tamen Conciliares Menses comprehendantur, a Residentia absens permaneat: At si prædictos Conciliares Menses, remoto omni dolo et fraude, jam extra Diœcesim transegerit; tantum temporis ipsi indulgeatur, quantum ad confirmandam ipsius valetudinem vere necessarium esse prudenter judicabitur. ANNO 1746.

Qui tandem licentiam commorandi extra Diœcesim postulabit propter malignitatem aeris, quem in sua Diœcesi aliquo anni tempore insalubrem esse affirmet; is videat etiam, atque etiam quid agat. Et quidem pro veritate exponat, quibus anni mensibus perniciosus sit Regionis aer: Item an eadem Cœli temperies totam comprehendat Diœcesim, ita ut nullus intra ejus tractum locus existat, in quo suspectum illud tempus absque salutis detrimento transigere valeat; postremo an Conciliaribus Mensibus usus fuerit. Etenim si nondum eos sibi sumpserit, non ægre obtinebit Indultum abessendi per quatuor menses (quatenus periculum ab aere tamdiu durare censeatur), in quibus tamen tres illi a Concilio permissi numerandi erunt: Si autem hujusmodi Concilii indulgentia jam usus fuerit, frustra novum Indultum prædicta de causa ab Apostolica Sede postulabit; sibique imputare debebit, quod quum sciret certo anni tempore in sua Diœcesi aerem insalubrem fore, concessos vacationis Menses in tempus illud non reservaverit. In omnibus autem absentiæ Indultis, quæ ratione aeris insalubris in posterum concedentur, hanc

Quid ratione aeris insalubris.

PONT. A. VII.

clausulam adjici volumus: *Dummodo intra Diœcesim aliquis locus non adsit, in quo aer salubris sit, et in quo Episcopus commorari possit.*

Quid pro celebrandis Conciliis, Assembleis, Diætis etc

Sane prædictus Urbanus Prædecessor non prætermisit eorum Antistitum causam considerare, qui Provincialibus Conciliis, vel Congregationibus, seu Assembleis generalibus, in quibus Ecclesiastici intervenire solent, personaliter interesse, sive in aliis muneribus, aut Reipublicæ officiis, quæ ipsorum Episcopatibus, Ecclesiisque adjuncta sunt, ad certum tempus extra Diœcesim occupari solent, ac debent; et his quidem in præcitata Constitutione licentiam abessendi concessit pro eo definito tempore, quo ejusmodi Concilia, Congregationes, et Assembleæ peragentur, exercitiumque muneris, seu officii publici eorum Ecclesiis adjuncti, actu duraverit; dummodo iis finitis, recto tramite ad Ecclesias sibi commissas sese conferrent; cujus concessionis æquitatem Nos quoque agnoscentes, eandem approbamus, et confirmamus. Sed quum idem Urbanus nihil statuerit de Episcopis qui a Residentiæ suæ loco discedunt pro Processuum in causis Beatificationum, aut Canonizationum compilatione, Apostolica auctoritate ipsis delegata; necesse est aliquid a Nobis pro his etiam casibus opportune constitui.

Quid pro construendis Processibus Apostolicis in Causis Canonizationum

Expediuntur a Congregatione Sacrorum Rituum Literæ, quas vocant Remissoriales, et Compulsoriales, quibus committitur, ut supradicti Processus auctoritate Apostolica conficiantur; eæque diriguntur tribus Episcopis, aut Superioribus Prælatis, cum clausula, ut *duo ad minus procedant.* Cumque in hujusmodi Episcoporum numero semper includatur Ordinarius loci, in quo Processus construitur; fere contingit, e tribus, ad quos Literæ sunt directæ, unum dumtaxat a Residentia avocari. Ubi itaque aliquis Episcopus Titularis Ecclesiæ in partibus Infidelium constitutæ haberi possit, volumus eum in præfatis Literis pro uno ex tribus Episcopis comprehendi. Quod si tres omnino Antistites

tistites in propriis Ecclesiis residentes ad hujusmodi effectum delegari oporteat, statuimus atque præcipimus, ut Literæ a prædicta Congregatione dirigantur Episcopis, qui viciniores sunt Diœcesi, in qua Apostolicus Processus conficiendus erit. Quoniam vero non de re agitur, quæ duabus tribusve hebdomadibus perfici queat, sed quæ plurium sæpe mensium, aut etiam annorum operam requirit; volumus, ut Episcopi, qui ejusmodi delegationem acceptaverint, necessariam licentiam abscedendi a Diœcesi, causam absentiæ exprimendo, petere et impetrare non omittant, sub pœnis adversus eos constitutis, qui absque causa extra Diœcesim commorantur. In hujusmodi autem licentiis concedendis, statuimus, ut Conciliares Menses semper comprehendantur, et præter eos, triginta dumtaxat dies, si opus fuerit, adjiciantur; nam et ad plura peragenda quadrimestre spatium sufficiens est; et, si adhuc facienda supersint, quatuor alii menses sequenti anno in idem opus insumi poterunt.

Anno 1746.

Hæc sunt, quæ salubriter in Domino statuenda judicavimus, quæque pro regula, et norma in posterum haberi volumus, ut a Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis, gravissimum, quod ipsis incumbit, Residentiæ officium exacte impleatur. Itaque Dilecto Filio moderno præfatæ Congregationis super eadem Residentia Secretario, ejusque Successoribus in perpetuum, injungimus, et in virtute sanctæ obedientiæ, sub pœnis contra inobedientes mandatis Apostolicis in re gravi, præcipimus, atque jubemus, ut supplices Libellos pro parte quorumcumque Antistitum sibi oblatos, in quibus ea, quæ supra adnotavimus, expressa non fuerint, quibusque necessaria authentica documenta, superius pariter indicata, non sint adjuncta, nullo modo recipiant, multoque minus ad Pontificem referant: In Decretis autem, quæ post Pontificium assensum ab ipsis Secretariis in consueta au-

De præmissorum observantia præceptum.

PONT. A. VII.

dientia reportatum, a Cardinali ejusdem Congregationis Præfecto subscribenda erunt, suprascriptas clausulas respective apponere non prætermittant; illud etiam expresse cavendo, ut quæ conceduntur Indulta, a die Datæ ipsorum Decretorum decurrere intelligantur.

De onere denunciandi non residentes.

Denique Venerabiles Fratres Patriarchas, Primates, Metropolitanos, et Episcopos omnes monemus, ut non solum ipsi statutas de Residentia leges adamussim observent, sed etiam memores sint Decreti a Sacra Tridentina Synodo editi *sess.* 6. *cap.* 1. *de Reformatione*, quo jubentur singuli pro virili parte in aliorum agendi rationem respective vigilare, et non residentes Romano Pontifici infra certum tempus denunciare. Nostris quoque, et Apostolicæ Sedis Nuntiis hoc idem demandamus, et conjungimus; ubi intra ipsorum Nuntiaturæ Districtum aliquis Episcopus, seu Superior Prælatus existat, qui Canonicas Leges hac in parte violare dignoscatur.

Specialis commissio Nuntio Apostolico Neapoli commoranti injuncta.

Et quia Nobis relatum est, nullibi frequentius prædictas Leges ab Episcopis violari, quam in proximo Neapolitano Regno, (neque vero id mirum in tanto eorumdem numero), volumus, atque statuimus, ut in Indultis absentiæ, quæ pro Episcopis prædicti Regni in posterum expediri contingat, ad cæteras clausulas superius præscriptas, hæc etiam addatur, ut obtenta licentia exhiberi debeat Apostolico Nuntio Neapoli commoranti, alioquin nullius roboris, et momenti habeatur. Nos siquidem prædicto Nuntio earundem præsentium tenore committimus, ut hujusmodi Licentias in acta sui Tribunalis referri faciat, itemque de causis, propter quas concessæ fuerint, inquirat, ac tempus in iis præfinitum observet, ad hoc scilicet, ut et per eum resciri possit, si quid obreptum, aut subreptum fuerit in precibus; et ipsum latere nequeat, si quis præscriptos sibi limites transgrediatur, sive absque necessario Apostolicæ Sedis Indulto, extra tempora a Concilio permissa, longe ab Ecclesia, et Diœcesi sua commoretur.

Pro iis autem, qui, ut Nobis pariter relatum fuit, Diœceses suas deserunt, et non quidem in Urbem Regni principem, ubi Apostolicus Nuntius moram trahit, sed in alias se conferunt ejusdem Regni Civitates, quin ipse Nuntius quidquam de ipsis audiat; injungimus eidem Nuntio, ut per Officiales suos, atque Ministros, quos in omnibus Diœcesibus retinet, curet se certiorem fieri de Episcopis, quicumque a propriis Diœcesibus recedunt: Ut et ii, qui obtentis licentiis abutuntur, et multo magis ii, qui proprio marte se gerere præsumunt, (dum vel absque prævia licentia, præter tempus a Concilio indultum a suis Diœcesibus absunt, vel si ob aliquem inopinatum eventum ab ipsis discedere compulsi fuerint, hujusmodi licentiam, statim ac ad destinatum locum pervenerint, petere et impetrare non curant;) severiori sacrorum Canonum, et Apostolicarum sanctionum censuræ subjiciantur. ANNO 1746.

Cæterum intendimus sub præsentium Literarum Nostrarum ordinatione, et dispositione etiam ipsos Venerabiles Fratres Nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, qui Patriarchalibus, Primatialibus, Archiepiscopalibus, et Episcopalibus Ecclesiis prædictis ex concessione, et dispensatione Apostolica nunc præsunt, et in futurum præerunt, comprehendi, ac comprehensos esse, et fore.

S. R. E. Cardinales præmissis legibus expresse comprehenduntur.

Præsentes quoque Literas, omniaque et singula in eis contenta de subreptionis, obreptionis, aut cujuscumque nullitatis, vel invaliditatis vitio, intentionisque Nostræ, ac quocumque alio defectu, etiam ex eo, quod in præmissis quomodolibet interesse habentes, seu habere prætendentes, et præsertim ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, et auditi, solemnitatesque, et alia servanda, et adimplenda nullatenus servata, et adimpleta fuerint, ac quocumque alio colore, prætextu, occasione, et causa, etiam necessario exprimenda, a quo-

Litterarum firmitati consulitur.

quam notari, impugnari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illa aperitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodvis juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari nullo unquam tempore posse; sed semper perpetuoque valida, firma, et efficacia esse et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac per omnes, et singulos, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari, perinde, ac si in Consistorio Nostro secreto, et de eorundem Fratrum Nostrorum consilio, et unanimi consensu emanassent: Sicque et non aliter in præmissis omnibus, et singulis per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, nec non prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, et Apostolicæ Sedis Nuntios, prædictamque Congregationem super Residentia deputatam, et quoscumque alios quavis auctoritate, et potestate fungentes nunc, et pro tempore existentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, declarandi, interpretandi, et definiendi facultate, judicari et definiri debere, et quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Sublatum etc. irritum etc.

Derogationes.

Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, etiam in Universalibus, Generalibus, Provincialibus, et Synodalibus Conciliis editis, vel edendis; nec non, quatenus opus sit, de non tollendo jure quæsito, aliisque Cancellariæ Apostolicæ Regulis, Statutis quoque, etiam juratis, consuetudinibus, etiam diuturnis, et immemorabilibus, dictarum respective Ecclesiarum, nec non licentiis, privilegiis, et indultis etiam Apostolicis, eisdem Ecclesiis, earumque Præsulibus quomodolibet hactenus concessis, omnibusque et singulis aliis, quæ prædictus Urbanus suarum Literarum firmitati, et

executioni voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Anno 1746.

Ut autem eædem præsentes, et in eis contenta quæcumque, ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis illorum ignorantiam prætendere possit; volumus, quod eædem præsentes per aliquem, seu aliquos ex Cursoribus Nostris ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, et in Acie Campi Floræ de Urbe publicentur, et earum copiæ ibidem affigantur, et affixæ relinquantur, quæ sic publicatæ, et affixæ omnes et singulos, quos concernunt, arctent et afficiant, non secus ac si eorum unicuique personaliter intimatæ, et notificatæ fuissent; quodque earumdem præsentium Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus Fides adhibeatur in Judicio, et extra illud ubique locorum, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Publicationis vis, et exemplorum auctoritas

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum Ordinationum, Constitutionum, Derogationum, Præceptorum, Statutorum, et Decretorum infringere, seu eidem ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Sanctio.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. tertio Nonas Septembris, Pontificatus Nostri Anno VII. Dat. Pontificatus Anno VII. die 3. Septembris 1746.

D. Cardinalis Passioneus.
J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 20. *Septembris* 1746.

XIX.

FIRMANÆ

Congregationi, quoad Gubernium tam Politicum, quam OEconomicum Civitatis et Comitatus Firmi privativa jurisdictio tribuitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Congregatio Firmana a Pontifice instauratur.

PATERNI prorsus studii, quo Civitatem nostram Firmum, ejusque Comitatum, et Incolas universos, pro imposito Nobis desuper Supremi Principis officio prosequimur, haud leve argumentum edidimus sub ipsum Pontificatus nostri initium; quum per Nostras in forma Brevis Literas datas die xx. Septembris Anni MDCCXL., Congregationis Firmanæ, nuncupatæ, quæ ad illius Civitatis et Comitatus negotia in Romana Curia et Urbe cognoscenda ac dirigenda, a Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus erecta fuerat, novam utilioremque formam constituimus, immutato veteri ipsius statu, quo permanente, nec satis promptam fore, nec adeo proficuam, ut par erat, hujusmodi negotiorum et Causarum tractationem expeditionemque judicavimus. Ex qua sane providentiæ Nostræ dispositione quum uberiora in dies emolumenta ad optimum ipsius Civitatis et Comitatus regimen provenire dignoscantur, non illud tamen sequutum, ut omnino sublata fuerit vetus quædam controversia, quæ dudum vigebat inter eamdem Civitatem Firmanam ex una, et nonnullas Communitates Castrorum et Locorum ipsius Comitatus ex altera parte, super eo, an

Status controversiæ.

cognitio negotiorum Œconomicorum tum ipsius Civitatis, tum Communitatum hujusmodi, ad præfatam Congregationem Firmanam privative spectaret, vigore facultatum a san. mem. Prædecessore Nostro Innocentio Papa XII., in Literis super ipsius erectione die tertia Januarii Anni MDCXCII. emanatis, ipsi concessarum; seu vigore subrogationis hujusmodi Congregationis in locum Cardinalium Nepotum, sive aliorum Consanguineorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, quibus ejusdem Civitatis et Comitatus Gubernium, et omnimoda in eam, eumque jurisdictio per duo ferme sæcula demandari, ac respective ab iisdem plenissime exerceri consueverat; an verò ad aliam Congregationem Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Bono Regimine Communitatum Status Nostri universi deputatæ, privative potius pertineret, vigore amplissimarum facultatum, quæ tam a fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore pariter Nostro in Bulla erectionis ejusdem Congregationis, quam a simil. mem. Paulo Papa V., et Clemente Papa XI. eidem Congregationi tributæ fuerunt, dum per suas respective Literas illius jurisdictionem quoad Communitates ejusdem Status Ecclesiastici in genere asseruerunt, seu declararunt, aut ampliarunt. Anno 1746.

Quamvis enim in prædicta Civitate Firmana certus quidam Officialis existeret, Commissarius Tabellista nuncupatus, a Romano Pontifice, seu pro rerum circumstantiis, et pro collationis modo, ab ipso Firmanæ Congregationis Præfecto ad hoc deputatus, ut revisis et examinatis, sub directione Gubernatoris pro tempore existentis, tam ipsius Civitatis, quam aliarum Communitatum de prædicto Comitatu, redditsuum et expensarum Tabellis, eas in Urbem transmitteret ad prædictam Congregationem Firmanam; cujus esset opportuna Decreta et Mandata super earum Communitatum Œconomico regimine condere et expedire; Nihilominus præfatæ Communitates Locorum et Castrorum de

PONT. A. VII.

Comitatu, sive ex prætensis gravaminibus in hujusmodi Tabellarum examine sibi aliquando irrogatis, sive ex peculiaribus quibusdam exemplis, quibus constabat prædictam Congregationem Boni Regiminis, pro extraordinariorum quorundam onerum repartitione et exactione, aliquos jurisdictionis actus exercuisse, variaque Decreta edidisse, ad Œconomicum ipsius Firmanæ Civitatis, et Castrorum statum aliquo modo pertinentia: sæpe detrectarunt rerum suarum status atque Tabellas prædicti Commissarii, atque etiam Gubernatoris, ipsiusque Congregationis Firmanæ judicio et examini subjicere, eorumque mandatis obtemperare; contendentes, ad solam Congregationem Boni Regiminis hujusmodi Œconomicorum negotiorum cognitionem spectare: Quæ controversia pluries agitata, non sine Partium dispendio, et negotiorum confusione ac detrimento, nunquam tamen omnino dirempta, aut definita fuerat.

Quæ avocatur ad Sanctissimum, et ad Signaturam Gratiæ.

Cumque eadem quæstio nuper occasione peculiaris cujusdam casus, iterum exorta, atque acerrimis Partium studiis redintegrata esset; visum est Nobis totam hujus materiæ cognitionem supremo judicio Nostro reservare, eamque in Signatura Gratiæ, cum consilio dilectorum Filiorum ejusdem Signaturæ Votantium, et Partibus plene auditis, perpetuo atque irrevocabiliter definire. Quamobrem hujusmodi causa in statu, et terminis ad Nos et ad Signaturam prædictam avocata, per Decretum a dilecto filio Magistro Clemente Argenvilliers Auditore Nostro editum; transmissaque pro parte Civitatis Firmanæ opportuna Commissione; cum utraque Pars omnia documenta et exempla in rem suam collegisset, suasque rationes tam in scriptis, quam oretenus per suos Defensores, et Advocatos Nobis exposuisset; Nos demum in prædicta Signatura Gratiæ coram Nobis habita die XIX. elapsi mensis Julii, auditis dictorum Votantium suffragiis, omnibusque mature pensatis, decrevimus, et pronunciavimus: *Guber-*

nium tam Politicum, quam OEconomicum Civitatis et Castrorum Firmi privative spectare ad Congregationem Firmanam.

Anno 1746.

Resolutio Gubernium Politicum, et OEconomicum Firmi, et Comitatis Firmanæ Congregationi privative tribuitur.

Cujus porro Resolutionis et Rescripti Nostri perpetuæ firmitati consulere, ac simul prædictæ Congregationis Firmanæ facultates amplius atque distinctius declarare volentes, præsentium Literarum tenore, ac Motu proprio, et ex certa scientia, meraque deliberatione Nostris, eidem resolutioni inhærentes, statuimus et declaramus, Gubernium tam Politicum, quam etiam OEconomicum Civitatis Firmanæ prædictæ, ac Civium, et Incolarum, necnon Territorii et Districtus totius Comitatus, ejusque Castrorum, Terrarum, atque Locorum, antedictæ Congregationi Firmanæ privative quoad quoscumque alios omnino competere; ita ut quemadmodum per declaratam voluntatem præfati Prædecessoris Innocentii Papæ XII., in supra relatis ipsius Literis distincte expressam, ad ipsam Congregationem Firmanam, in Gubernio Politico ejusdem Civitatis et Comitatus, similis, atque eadem plane potestas, auctoritas, et jurisdictio omnesque et singulæ competunt facultates, quæ quoad universum Statum Nostrum Ecclesiasticum ad Congregationem Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Consultationibus negotiorum ejusdem Status Ecclesiastici deputatam competere dignoscuntur; ita etiam hujus Nostræ declarationis vigore, et expressa præsentium Literarum sanctione, eidem Firmanæ Congregationi, in OEconomico præfatæ Civitatis Regimine, omnes pariter et singulæ facultates, eademque jurisdictio, auctoritas, et potestas, quæ ad Congregationem etiam Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium super Bono Regimine et administratione redditnum Communitatum Ditionis Ecclesiasticæ deputatam, quoad gubernium OEconomicum hujusmodi, juxta felic. record. Clementis Papæ VIII., Pauli Papæ V., et Clementis Papæ XI., ac aliorum Romanorum Pontificum Prædecesso-

PONT. A. VII.

rum Nostrorum concessiones, seu declarationes, quomodolibet spectant et pertinent, pari modo et absque ulla prorsus differentia spectent atque pertineant, atque ab ipsa in omnibus et per omnia plenissime exerceantur.

Et aliis Congregationibus, seu Tribunalibus inhibetur, cum avocatione Causarum sub pœna nullitatis.

Quamobrem antedictis Congregationibus, nimirum Consultationibus et bono Regimini hujusmodi præpositis, utrumque Gubernium prædictum quoad dictam Civitatem Firmanam, et Cives, et Incolas: necnon Territorium, et Districtum totius Comitatus; Terrasque, Castra, et Loca ejusdem, harum serie expresse interdicentes; volumus, præcipimus, et mandamus, eisdemque et aliis quibusvis etiam prædictæ S. R. E. Cardinalium Congregationibus, necnon quibuscumque aliis Judicibus, et Tribunalibus districte inhibemus, ne in alterutro Civitatis et Comitatus prædictorum Gubernio, neve in utrumvis concernentibus Causis Politicis, Criminalibus, aut Œconomicis, sub quocumque prætextu, colore, occasione, vel causa, sese quoquo modo immiscere vel ingerere, etiam de consensu Partium, ullo unquam tempore audeant seu præsumant; ideoque omnes et quascumque causas, lites, et controversias ad alterutrum hujusmodi Firmanæ Civitatis et Comitatus Gubernium pertinentes, tam motas, quam movendas, atque etiam ex nunc coram alio quolibet Judice, Tribunali, aut Cardinalium Congregatione cœptas et contestatas, in quocumque statu reperiantur, auctoritate et tenore prædictis, ab ipsis avocamus, prædictæque Firmanæ Congregationi et judicio remittimus. Ac si quid in posterum adversus præmissa quavis in parte, per quascumque ex memoratis Congregationibus, seu quemcumque alium Judicem, aut Tribunal, etiam, ut præfertur, de consensu Partium, fieri, ordinari, decerni, vel judicari contigerit, tanquam privativi juris et jurisdictionis ipsius Firmanæ Congregationis læsivum, ex insanabili defectu jurisdictionis

prorsus nullum, nulliusque roboris aut momenti fore statuimus et declaramus.

ANNO 1746.

Methodus servanda a Congregatione Boni Regiminis Commissionibus specialibus.

Quoniam vero contingere potest, prout antea actis temporibus aliquoties contigit, ut Romanus pro tempore Pontifex prædictæ Congregationi Boni Regiminis specialem aliquam Commissionem, pro aliqua generali repartitione super omnibus Communitatibus universi Status Ecclesiastici statuenda, aut pro alia quapiam Œconomica provisione, dirigat atque demandet; ut in casu, et casibus hujusmodi, omnia rite ac debito ordine procedant; per easdem præsentes etiam decernimus et declaramus, licitum fore prædictæ Congregationi Boni Regiminis, illiusque Præfecto, in vim talis Pontificiæ Commissionis statuere quotam, seu quantitatem, pro qua Civitas Firmana, et universus Comitatus prædictus, cum cæteris Communitatibus dicti Status Ecclesiastici concurrere debebunt: hoc tamen statuentes, ut divisio et distributio ipsius quotæ, seu quantitatis, nec non executio repartitionis a Congregatione Boni Regiminis, ut supra, factæ, ad prædictam Congregationem Firmanam, illiusque Præfectum omnino spectet, atque pertineat; ita ut quæcumque Ordinationes vigore peculiaris hujusmodi Pontificiæ Commissionis pro tempore factæ, a prædicta Congregatione Boni Regiminis, ejusque Præfecto, eidem Congregationi Firmanæ dumtaxat, nullatenus autem Gubernatoribus Localibus, multoque minus Communitatibus Civitatis Firmi, ac Castrorum, Terrarum, et Locorum Comitatus ejusdem, dirigantur, et dirigi debeant: Eisdem plane methodo, ratione, et forma, quæ cum S. R. E. Cardinalibus de Latere Legatis, pro Civitatibus, Castris, Terris, et Locis in Provinciis eorundem Cardinalium Legatorum jurisdictioni subjectis existentibus, observantur.

Congregatio Firmana singulis mensibus habenda.

Ut vero deinceps Civitas Firmana prædicta, ejusque Comitatus, tam in his, quæ ad Politicam, quam quæ ad Œconomicam procura-

PONT. A. VII.

De facultatibus Secretarii.

tionem spectant, facilius et utilius gubernentur, per easdem præsentes volumus et mandamus præfatam Congregationem Firmanam semel singulis mensibus in Ædibus ipsius Cardinalis Præfecti omnino congregari. Ipsius autem pro tempore Secretario statuimus non licere sine ejusdem Congregationis voto aliquam definitivam resolutionem capere, aut ad aliquod Decretum, quod per definitivam reparari nequeat, devenire; præsertim si aliqua ex Partibus petat, aut profiteatur in actis: *Nihil fieri, nisi facto verbo in plena Congregatione.*

Clausulæ præservativæ.

Denique super controversia superius enunciata, atque a Nobis, ut præfertur, solemniter ac peremptorie definita (cujus statum et merita a Nobismetipsis accurate discussa, ac Judicum, Tribunalium, et Collitigantium nomina, aliaque etiam necessario exprimenda, præsentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus) perpetuum Partibus silentium imponimus, atque os occludimus; præsentesque Literas semper firmas, validas, et efficaces esse et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere decernimus, nec de subreptionis, vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam substantiali, ac formali, necessariamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut in controversiam vocari, vel ad terminos juris reduci ullatenus unquam posse;

Decreta irritantia.

Sed sic et non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. prædictæ Cardinalium Congregationes, aliosque Cardinales etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, et Sedis Apostolicæ Nuntios, et alios quoslibet, quacumque præeminentia, et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate et auctoritate, judicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus

super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Anno 1746.

Derogationes.

Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra et Cancellariæ Apostolicæ Regula de jure quæsito non tollendo, ac quibusvis aliis Apostolicis generalibus, vel specialibus Constitutionibus et Ordinationibus, nec non etiam, quatenus opus sit, dictæ Civitatis Firmanæ, et Comitatus prædicti, ejusque Castrorum, Terrarum, atque Locorum, aut aliorum quorumvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, stilis, usibus, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, facultatibus, et Literis Apostolicis memoratis Boni Regiminis, et super Consultationibus, aliisque S. R. E. Cardinalium Congregationibus, etiam in limine earum respective institutionis, nec non quibusvis aliis Tribunalibus, etiam Collegialibus, ac Personis, et Locis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, seu aliàs quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, et innovatis: Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse, ac latissime et plenissime, motu ac scientia præ-

PONT. A. VII. dictis, ac de potestatis Nostræ plenitudine derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostri statuti, declarationis, præcepti, mandati, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Data Pontif. anno VII. die 6. Sept. 1746. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. VIII. Idus Septembris, Pontificatus Nostri Anno VII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

ANNO 1746.

LITERÆ XX.

Jam editæ adversus Confessarios exquirentes a Pœnitentibus Complicum nomina, confirmantur, et ampliantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Abusus in administrando Pœnitentiæ Sacramento inductus.

AD eradicandum pravum zizanii semen, quod ab adversario generis humani in Agro Dominico sparsum, per Lusitaniæ primum Regiones pullulare compertum fuerat, ubi nimirum apud nonnullos Confessarios, in administrando Sacramento Pœnitentiæ, perversa quædam et absurda praxis, Ecclesiasticis Regulis contraria, eidemque Sacramento injuriosa, et ad avertendos Fideles ab ipsius salutifero usu quammaxime tendens, introduci cœperat; pro imposito Nobis vigilandi debito, Apostolicas in forma Brevis Literas direximus Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, et Episcopis, per Portugalliæ et Algarbiorum Regna atque Ditiones constitutis, quas deinde per alias Nostras sub plumbo expeditas Literas, nuper, quarto nimirum Nonas elapsi mensis Junii, confirmavimus et innovavimus, adjectis nonnullis ordinationibus et declarationibus, quas ad meritas pœnas tam delinquentibus, quam contrarium tenentibus, sive docentibus, irrogandas, et ad rectum, adversus eos procedendi ordinem in prædictis Regnis, et Ditionibus servandum, opportune expedire in Domino judicavimus.

PONT. A. VII.

Aliis Literis Sanctissimi Domini Nostri damnatus fuit.

Earum autem Literarum, quas ad hujusmodi erroris et abusus reprobationem primum edidimus, hic tenor erat.

Sequitur integer tenor Literarum Sanctissimi Domini Nostri relat. in Vol. III. Const. CXXXIV. fol. 177.

Dictarum Literarum confirmatio necessaria.

Quoniam vero nullam Pastoralis vigilantiæ cautelam superfluam esse ducimus, ubi de Fidelium animarum pernicie, deque subvertenda sanæ doctrinæ integritate et recta Sacramentorum administratione, periculum subesse dubitetur; neque vero ignoramus, alibi quoque auditas esse pœnitentium querelas de importunis nonnullorum Confessariorum perquisitionibus, pro investigandis complicum nominibus aliisque notitiis, juxta praxim in præinsertis Nostris Apostolicis Literis relatam atque damnatam; erroneas vero quorundam Doctorum hac de re opiniones, vel pravas aliorum recte opinantium interpretationes et applicationes, in eisdem Literis enunciatas, aliquibus arridere; nec satis eliminatas reputari per ipsas præmissas Literas, quas, utpote ad Lusitaniæ Regnorum atque Ditionum opportunitatem accommodatas, et pro iisdem solummodo emanatas, generalis definitionis, et legis vim auctoritatemque habere, ab aliquibus temere negatum fuit.

Unde præsentibus confirmantur et ad omnes ubique locorum extenduntur.

Ideo Nos, Motu proprio, atque ex certa scientia, hujus Nostræ generalis sanctionis tenore, ac de Apostolicæ potestatis Nostræ plenitudine, easdem præinsertas Literas iterum confirmantes et roborantes, decernimus et declaramus, memoratam praxim in se ipsa, et ubique locorum ac temporum, Apostolica auctoritate reprobatam atque damnatam esse, et censeri debere; nec ulli licitum esse contra doctrinam in præfato Nostro Brevi contentam docere, scribere, aut loqui, eamque impugnare, aut perverse interpretari, vel ipsi actu contraire; sub pœnis adversus tuentes, asserentes, aut tradentes opiniones scandalosas, perniciosas, et uti tales a Sede Apostolica rejectas et condem-

natas; et respective adversus contrafacientes mandatis Apostolicis, et Ecclesiasticis sanctionibus statutis atque præscriptis. ANNO 1746.

Clausulæ pro generali, et perpetua Literarum observantia.

Decernentes easdem præinsertas, nec non præsentes Nostras Apostolicas Literas, nullo ex capite, colore, aut prætextu, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut alio quolibet defectu notari, impugnari, aut in controversiam vocari posse; sed semper firmas, validas, et efficaces existere, et perpetuo fore, atque omnes ubique Terrarum cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ et dignitatis, et tam sæculares, quam quorumvis etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediate subjectorum Ordinum, Institutorum, Societatum, et Congregationum Regulares, quocumque privilegio munitos, aliosque etiam speciali mentione dignos, afficere et arctare, ac suos ubique plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat, seu pro tempore spectabit, exacte et inviolabiliter observari debere.

Sicque et non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, et contra hæreticam pravitatem Generales Inquisitores, Legatos quoque de Latere, et Apostolicæ Sedis Nuntios, aliosque quoslibet quacumque auctoritate et potestate fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet aliter judicandi, et interpretandi facultate, judicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogationes.

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, et in Universalibus, sive Provincialibus, aut Synodalibus Conciliis editis generalibus, sive specialibus Constitutionibus, et Ordinationibus; Privilegiis quoque, Indultis, et Literis Apostolicis

PONT. A. VII.

cuicumque Personæ, sive Ordini, Instituto, Societati, et Congregationi, sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibuslibet clausulis, atque decretis, etiam motu, et Apostolicæ potestatis plenitudine similibus, in contrarium forsan concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores prædictos pro sufficienter, et de verbo ad verbum expressis et insertis, formasque hujusmodi pro plene et exacte observatis habentes, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus.

De effectu publicationis, et exemplorum auctoritate.

Ut autem eædem præsentes, et in eis contenta quæcumque, ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis illorum ignorantiam prætendere possit; volumus easdem per aliquem, seu aliquos ex Cursoribus Nostris ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, et in acie Campi Floræ, aliisque consuetis Urbis locis publicari, earumque copias ibidem affigi, et affixas relinqui; quæ sic publicatæ et affixæ, omnes et singulos, quos concernunt, arctent et afficiant, non secus ac si eorum unicuique personaliter intimatæ et notificatæ fuissent: quodque earundem præsentium Transumptis sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio et extra illud, ubique locorum, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum confirmationis, reprobationis,

condemnationis, prohibitionis, sanctionis, et voluntatis infringere, seu eidem ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Anno 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. IV. Kalendas Octobris, Pontificatus Nostri Anno septimo. Dat. Pont. anno VII. die 28. Sept. 1746

J. Datarius.

Pro D. Card. Passioneo.

Joan. Florius Substitutus.

Visa de Curia.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 5. *Octobris Anni* 1746.

XXI.

DISTINCTIO

Inter Causas Rotales, et Prælatitias, ac Jura Notariorum scribendi, et actitandi in illis respective præfiniuntur: et nova methodus statuitur in Auditorio Rotæ observanda, pro celeriori Causarum expeditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. JUSTITIÆ et pacis custodes, et adsertores, non solum in universa Ecclesia Christi, sed etiam in subjecta gubernio nostro Republica, a Deo constituti, in id libenter studia nostra conferimus, ut unicuique jus suum æqualiter reddatur; ut negotiorum, et Causarum, quæ in Romana potissimum Curia tractantur, et agitantur, ordinatissima ratio constet; sublatisque rerum confusionibus, et noxiis dilationibus, judiciales controversiæ non minus rectum, quam expeditum cursum, et finem obtineant.

Sane, cum olim unumquodque Romanæ Curiæ Tribunal, proindeque Causarum quoque Palatii Apostolici Auditorium, suos proprios haberet Notarios, et dumtaxat Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac ipsius Curiæ Prælati, quibus per speciales Romani Pontificis Commissiones peculiarium Causarum cognitionem interdum delegari contingebat, certos ac proprios Notarios non haberent; ideoque quilibet ipsorum ad scribendum, et actitandum in Causis Commissariis hujusmodi quemcumque maluisset Notarium pro

arbitrio suo assumere soleret; fel. recordationis Julius Papa II. Prædecessor Noster per suam perpetuo valituram Constitutionem, sub datum Kalendis Decembris Pontificatus sui Anno Quinto, de Fratrum suorum tunc existentium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, et assensu editam, quæ incipit: *Sicut prudens*, Collegium centum et unius Virorum, qui Scriptores Archivii prædictæ Romanæ Curiæ nuncuparentur, Apostolica auctoritate erexit, creavit, et instituit; quos quidem Scriptores voluit, et mandavit Notarios deinceps esse omnium Judicum Commissariorum in Urbe, exceptis tantummodo ejusdem Romanæ Curiæ Judicibus Ordinariis, vel Delegatis, habentibus Notarios proprios, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quoad Causas coram eis vertentes, eisque commissas; in quibus quilibet eorum Notarios, quos mallent, dummodo essent authentici, et legitime creati, eligere et deputare valerent: Mox etiam per alias suas Literas, Idibus Decembris ejusdem Anni datas statuit et declaravit, quod Judices Commissarii prædicti ad scribendum in Causis, et Litibus eis Apostolica auctoritate commissis, et committendis quibuscumque, et coram eis vertentibus, prædictis Scriptoribus Notariis Actuariis omnino uti deberent, nec alios ad scribendum in illis coram se admittere possent.

Anno 1746. Collegium Scriptorum Archivii a Julio II. erigitur.

Cum privativo jure scribendi in Causis Commissariis.

Postmodum Sanctæ memoriæ Pius Papa V. etiam Prædecessor Noster antedictam Julii II. Constitutionem confirmans, ac etiam ad Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales amplians, et extendens, per Schedulam sui Motus proprii, sub datum videlicet quintodecimo Kalendas Augusti, Pontificatus sui Anno quarto, propria manu signatam, inter alia concessit et statuit, ut deinceps in omnibus, et quibuscumque Causis coram prædictis Judicibus, etiam Cardinalibus, quomodocumque habendis et agitandis, Collegium ipsum Scriptorum Archivii Romanæ Curiæ Notarios idoneos, qui in ejusmodi Causis

Quod a Pio V. extenditur ad causas etiam Cardinalibus commissas.

Et ipsi Collegio

PONT. A. VII.

datur facultas eligendi Notarios Actuarios.

scriberent, constituere deberet, nullique omnino ipsorum Judicum, etiam Cardinalium, alios Notarios, etiam dicti Archivii Scriptores, in Causis hujusmodi pro arbitrio constituere possent; sed eos dumtaxat assumere tenerentur, quos Collegium præfatum suo ex gremio in genere, vel in specie duxisset eligendos.

Jus scribendi regulatur a qualitate Causarum et Tribunalium.

Etsi autem ex ipsarum Constitutionum serie plane appareat, jam tunc id esse constitutum, ut jus scribendi, et actitandi in Causis, quæ Auditorio Rotæ committuntur, ad ipsius Rotæ Notarios, ut antea, pertineat; in aliis vero Causis quæ committuntur in Curia Prælatis, et Cardinalibus, vel etiam Congregationibus particularibus, scribere et actitare debeat Notarius a Collegio Archivii prædicti deputatus, quod etiam confirmatum dignoscitur a recolendæ memoriæ Prædecessore Nostro Urbano Papa VIII. qui per suas Literas in forma Brevis, datas die XXII. Februarii Anni MDCXXXI. Pontificatus sui Anno octavo, auditis Partibus in Signatura sua Gratiæ, die IV. ejusdem mensis Februarii habita, Apostolica auctoritate declaravit, Causas pro tempore committendas Causarum Palatii Apostolici Auditoribus, uti Prælatis, sive cum clausula: *Etiam extra Rotam, et absque participatione Rotæ*, sive absque clausula hujusmodi, spectare ad Officium Archivii prædicti, ejusque Notarium in illis scribere debere; in Causis vero committendis Auditoribus prædictis, etiam extra Rotam, et absque participatione Rotæ, non tamen uti prælatis, jus scribendi esse penes ejusdem Rotæ Notarios.

Sed Causarum pertinentia nondum certa lege statuta.

Hactenus tamen nemo Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, genera Causarum hujusmodi secernendo, constituit. quænam Causæ Auditoribus Rotæ, uti Auditoribus, sint committendæ, quæ autem aliis prædictæ Curiæ Prælatis, vel ipsis Rotæ Auditoribus, non uti Auditoribus, sed uti Prælatis, committi possint. Quamvis enim, sicut accepimus, piæ

memoriæ Clemens Papa VIII. Noster etiam Prædecessor hujusmodi definitionem, et separationem aggressus, Schedulam quandam sui Motus proprii sub datum Tusculi Kalendis Octobris Pontificatus sui Anno decimo propria manu signaverit; in qua singula Causarum genera expresserat, quæ ad præfatum Rotæ Tribunal, privative quoad alium quemcumque Romanæ Curiæ Judicem, pertinere volebat: Hæc tamen Schedula nunquam Legis vim, auctoritatem, et efficaciam habuisse dignoscitur; quum nec super ea debita Literarum Apostolicarum expeditio sequuta fuerit: sed ipsa dumtaxat in Regestis Supplicationum Datariæ Apostolicæ remanserit: Neque vero deinceps Causarum Rotalium a Prælatitiis distinctio ad præscriptum relatæ Schedulæ, sed juxta consuetudinem et stylum Curiæ, ut antea, processerit. Quinimmo quum olim, pro parte Collegii Notariorum Rotæ, similis memoriæ Alexandro Papa VII. Nostro item Prædecessori humiliter supplicatum fuerit, ut plenam executionem, et observantiam prædictæ Schedulæ, juxta omnem illius seriem, et continentiam, præcipere dignaretur; idem Alexander Prædecessor instantiam hujusmodi rejecit, edito desuper rescripto: *Nihil innovari.*

ANNO 1746.

Motus proprius hac de re a Clemente VIII. signatus.

Vim Legis, et effectum non obtinuit.

Verum ex hoc ipso, quod hujusmodi Causarum distinctio nullius certæ legis stabili ordinatione firmata, stylo dumtaxat, et consuetudini in prædicta Curia pro tempore vigentibus inniti consuevit; facile adducimur, ut credamus, aliquas variationes, et innovationes, quoad ipsius divisionis observantiam, successu temporis induci potuisse; quum, et sæpe aliàs in Signatura Nostra Justitiæ, super eadem observantia, et consequenter super competentia Tribunalium, et Judicum in Causis particularibus, auditæ fuerint controversiæ, et ipsi Tribunalium, et Judicum respective Notarii, pro suo quisque jure, et interesse, Pontificiam Prædecessorum Nostrorum, et Nostram providentiam imploraverint. Novissime vero quum

De necessitate hujusmodi Legis condendæ

Causa co-

PONT. A. VII. inter dilectos Filios Collegium Notariorum Causarum Palatii Apostolici ex una, et Collegium Scriptorum Archivii prædicti ex altera Partibus, orta fuerit lis, et controversia de, et super Causarum diversi valoris, et generis, nec non juris scribendi in illis, respective pertinentia, Nos hujusmodi controversiam, ad Nos, et ad Signaturam nostram Gratiæ avocatam, in ipsa Signatura coram Nobis die XIX. elapsi mensis Julii habita examinavimus, et rationibus hinc inde deductis mature seduloque perpensis, tunc quidem rescribendum duximus, quod *data foret resolutio in Camera :* simul autem animo constituimus, veterem non scriptam prædictæ Curiæ consuetudinem ad Legem scriptam redigere; ut quum, ad tramites hujusmodi Legis, in posterum evidenter apparuerit, quænam sint Causæ, quæ, utpote graviores, committendæ sunt Auditorio Rotæ, ut ibi collegiali plurium Personarum examine, et judicio decidantur; et quæ sint aliæ, quæ, tamquam minus graves, aliis Romanæ Curiæ Prælatis extra Rotam, vel etiam ipsis Rotæ Auditoribus, non uti Auditoribus, sed uti Prælatis, committi debent; jam dubitari nequeat, quibus in Causis prædictæ Rotæ Notariis, vel potius Archivii Notario, scribendi jus respective competat.

ram Pontifice in Signatura gratiæ dis cussa.

Quæ dat causam Legi per præsentes statuendæ

Itaque nunc stabili, et congruo rerum ordini, nec non omnium in præmissis interesse habentium indemnitati consulere volentes, prædictamque controversiam penitus et omnino extinguentes, ac utrique Parti perpetuum silentium desuper imponentes, Motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac Nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus, et declaramus, Causas omnes graviores, quæ in Romana Curia, tam in Tribunali S. R. E. Cardinalis Nostri, et Romani pro tempore Pontificis in Urbe, ejusque Districtu, Vicarii in spiritualibus Generalis; quam in Tribunali Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generalis Auditoris,

Pontifex adjudicat Rotæ Causas Graviores in Urbe judicatas in secunda, et ulterioribus instantiis

ditoris, in prima instantia judicatæ, et definitæ fuerint, in secunda, seu alia ulteriori instantia nullatenus Prælatis extra Rotam, nec ipsis Rotæ Auditoribus, uti Prælatis, sed quidem tam in petitorio, quam in possessorio Judicio, ejusdem Rotæ Auditorio omnino esse, et fore committendas. Ubi vero Causæ graviores hujusmodi ad Romanam Curiam deferantur in gradu Appellationis a Sententiis, et Judicatis quorumcumque Judicum de Partibus, decernimus, liberum quidem esse Parti appellanti, pro suo arbitrio, vel eas immediate ad ipsum Rotæ Auditorium committi facere, vel, si maluerit, ad prædictum Cardinalem Vicarium, seu ad Causarum Curiæ Cameræ prædictæ generalem Auditorem, juxta horum duorum Tribunalium congruas facultates, appellationem interponere. Verum deinde, si ulteriori appellationi locus sit, volumus eas prædictæ Rotæ Auditorio, nunquam autem Prælatis extra Rotam, neque ipsis quidem Rotæ Auditoribus, uti Prælatis, committi posse.

ANNO 1746.

Item graviores de partibus, in secunda instantia, arbitrio Appellantis.

In ulterioribus vero instantiis cum privativa.

Contra vero Causæ minus graves, super quibus in prima instantia in alterutro Tribunalium prædictorum Romanæ Curiæ, nimirum Cardinalis Vicarii, aut Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generalis Auditoris, definitive pronunciatum fuerit, volumus, atque statuimus, ut in gradu appellationis, tam in judicio petitorio, quam in possessorio, omnino committi debeant Prælatis extra Rotam, vel etiam ipsis Rotæ Auditoribus, non tamen uti Auditoribus, sed dumtaxat uti Prælatis: Quod si Causæ hujusmodi a Judicatis, et Sententiis Judicum de Partibus ad ipsam Romanam Curiam delatæ sint, primo quidem in gradu appellationis earum cognitio ad Cardinalis Vicarii, aut præfati Auditoris Generalis Tribunal, juxta utriusque Tribunalis respectivas facultates, spectet, atque pertineat: In ulterioribus vero Instantiis, quatenus ipsis locus sit, hujusmodi Causæ omnino committi debeant Prælatis extra Rotam,

Causas minus graves in Urbe judicatas, in secunda, et ulterioribus instantiis Prælatis extra Rotam.

Sed illas de partibus in secunda Instantia Card. Vicario, sive A. C.

Prælatis

PONT. A. VII. *autem in ulterioribus.* *Salvis facultatibus Signaturæ Justitiæ.*

vel etiam ipsius Rotæ Auditorio : Salva nihilominus Partibus collitigantibus facultate recurrendi ad Signaturam Nostram Justitiæ in casibus purgationis Spolii, attentatorum, et nullitatis prædictorum Judicatorum, aliorumque Decretorum, et Actorum, quorum propterea circumscriptio coram eadem Signatura Justitiæ petatur, in quibus sanè casibus, integrum sit eidem Signaturæ, prædictas Causas minus graves committere alicui ex Prælatis, aut eas remittere ad Cardinalem Vicarium, aut Causarum Curiæ Cameræ prædictæ Generalem Auditorem, prout ipsarum Causarum qualitates, et dictorum Tribunalium facultates respective exegerint.

Quæ causæ censendæ sint graviores.

Porro Causæ graviores, et consequenter Rotales, et non Prælatitiæ, ut supra, censeantur, et censeri debeant Causæ omnes, in quibus agitur de Jurisdictionibus, exemptionibus, adoptionibus, sponsalibus, filiationibus, legitimitatibus, præeminentiis, et præcedentiis, Juribus quoque Patronatus, aliisque honorificis nominandi, eligendi, conferendi, et similibus, aut de Juribus decimandi, quotizandi, aliisque similibus : Causæ quoque servitutis personalis, et generaliter omnes, et singulæ Causæ pecuniariæ et profanæ, tum Citramontanæ, tum de Partibus ultra Montes positis, infrascriptam summam respective attingentes, Citramontanæ nimirum, si et quatenus earum valor, et æstimatio ad summam, et quantitatem quingentorum scutorum auri, aliæ vero de Partibus ultra Montes, dummodo ipsarum valor, et æstimatio ad summam mille scutorum auri similium, respective ascendat.

De causis Beneficialibus.

Item Causas graves, et consequenter Rotales, ac minime Prælatitias ad præmissorum effectum, decernimus intelligendas esse et fore Causas illas Beneficiales, in quibus agitur de Titulo Beneficii, ac de Jure in re, vel ad rem, nempe ad ipsum Beneficium; sicut etiam Causas super Pensionibus Ecclesiasticis, aut super reservationibus fructuum, reddituum, et proventuum

Beneficiorum Ecclesiasticorum, quoties annuus valor Beneficii litigiosi, ac respective annua Pensio, aut quantitas fructuum reservatorum, summam vigintiquatuor ducatorum auri de Camera excedat; easque præterea Causas, in quibus agitur de primis Dignitatibus Ecclesiarum, nempe de Dignitate post Pontificalem majore in Cathedralibus, aut de Dignitate principali in Collegiatis Ecclesiis, cujuscumque valoris Dignitas hujusmodi existat; omnesque hujusmodi Causas, utpote graviores, inter Rotales, non autem Prælatitias, volumus accenseri. ANNO 1746.

Graviores itidem Causas esse declaramus, et censeri debere statuimus omnes Causas Matrimoniales, tam super fœdere Matrimonii, quam super divortio; nec non Causas omnes super nullitate Professionis Regularis emissæ; et has quidem nunquam Prælatis, neque Rotæ Auditoribus, uti Prælatis, quantumvis accedente consensu Partium, committi volumus; sed aut ipsi Rotæ Auditorio committi, aut a Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium interpretationi, et executioni Decretorum Concilii Tridentini præposita, vel etiam, quoad causas nullitatis Professionis prædictæ, a Congregatione ejusdem S. R. E. Cardinalium, negotiis et consultationibus Episcoporum, et Regularium præposita, pro arbitrio, et ad electionem Partis appellantis, seu recurrentis, cognosci et definiri mandamus; non obstante, quod Causæ hujusmodi de sui natura et qualitate, Processum judiciarium, atque etiam formale Testium examen, exigant vel requirant; quemadmodum, quoad Causas Matrimoniales hujusmodi, Nos dudum per aliam Nostram Constitutionem quæ incipit: *Dei miseratione* Tertio Nonas Novembris Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLI., Pontificatus Nostri secundo, editam, statuimus et ordinavimus. De causis Matrimonialibus, et super nullitate Professionis Regularis. Hæ nunquam Prælatis committantur

Causas autem minus graves, adeoque Prælatitias, et non Rotales, ut supra, censendas Causæ minus

PONT. A. VII.

Graves quænam censendæ sint.

esse et fore decernimus omnes Causas pecuniarias, aut profanas, quarum valor vel æstimatio, quoad Citramontanas, summam quingentorum scutorum aureorum, quo vero ad Causas de Partibus ultra Montes, mille scutorum auri similium summam non attingat: Itidem Causas Beneficiales, aut super Pensionibus Ecclesiasticis, seu reservationibus fructuum Beneficiorum Ecclesiasticorum, ubi valor annuus Beneficii, aut annua Pensio, vel quantitas fructuum reservatorum, summam viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedat, ac dummodo non agatur de Dignitate post Pontificalem majore in Cathedrali, aut principali in Collegiata Ecclesia.

Qua ratione æstimandus sit valor Causarum super censibus, Servitutibus etc.

In Censuum autem, Canonum, et Servitutum Causis, ut pro earum valore æstimando, ac determinanda consequenter earum pertinentia, certam similiter, et æquam regulam, et normam tradamus; decernimus, atque statuimus, ut ubi agatur de Censibus redimibilibus, et ad formam Constitutionis prædicti Pii Papæ V. creatis seu constitutis, et Census ipse in controversia versetur, attendenda sit quantitas, seu valor sortis, sive proprietatis Censuum hujusmodi: Ubi vero controversia sit de aliquo Censu reservativo, Canone, Livello, aut aliqua annua, et perpetua præstatione, tamquam debita ex certo fundo, tunc volumus haberi rationem valoris ipsius fundi, super quo, sive ex quo hujusmodi Census, seu Canon, Livellum, aut præstatio, constituta, reservata, seu aliàs quoque modo debita fuerint: In Causis autem Servitutis realis aut mixtæ, considerandum esse volumus valorem prædii, super quo Servitus ipsa contenditur: Ad hoc nimirum, ut singulæ causæ hujusmodi, pro earum respectiva æstimatione, et prout ex partibus citra, vel ultra Montes fuerint, juxta ea, quæ in superioribus præscripsimus, Rotales, aut Prælatitiæ censeantur.

Consensus Par-

Volumus tamen, atque concedimus, ut, salvis et exceptis, ut supra, Causis Matrimoniali-

bus, et super nullitate Professionis, in quibus ne consensus quidem Partium erit attendendus, in cæteris omnibus Causis prædictis, liceat et integrum sit Partibus collitigantibus inter se concordare, et consentire, quod Causa etiam minus gravis, et de sui natura, et qualitate, ut prædiximus, Prælatitia, Auditorio Rotæ committatur; et e converso, quod Causa etiam gravior, et de sui natura, ut præscripsimus, Rotalis, committatur alicui Prælato extra Rotam: Utque ad hujusmodi effectum consensus Partium attendatur: Hoc tamen statuentes, ut consensus hujusmodi a legitimis earundem Partium respective Procuratoribus expresse præstitus appareat a tergo Commissionis, nec aliter: Ac decernentes, quod quoties Partes collitigantes consentiant, ut causa aliqua gravis, et de sui natura Rotalis, ut supra, alicui Prælato committatur, possit quidem Causa ipsa in vim talis consensus committi cuilibet Prælato in Curia extra Rotam, nunquam autem alicui ex ipsius Rotæ Auditoribus, uti Prælatis.

ANNO 1746.

tium quid operetur, et quomodo apparere debeat.

Quod autem attinet ad Causas, quæ ad Forum Curiæ Capitolii, ex præscripto Statutorum Urbis, et privilegiorum Populi Romani, pertinere dignoscuntur, declaramus Causas hujusmodi tam graves, quam minus graves, nunquam ab ipsa Curia Capitolii avocari, nec nisi accedente, ut supra, communi omnium Partium collitigantium consensu, prædicto Auditorio Rotæ, aut alteri cuicumque Judici extra Rotam committi posse.

De Causis ad Forum Capitolii spectantibus.

Causis itaque Rotalibus a Prælatitiis sic, ut præmisimus, distinctis atque discretis, consequens est, ut pertinentiam quoque Juris scribendi, et actitandi in prædictis respective Causis congrua ratione secernamus: Quocirca statuimus, et simili modo declaramus, atque decernimus, Jus scribendi, et actitandi in singulis respective Causis, Notario, seu Notariis illius Tribunalis, vel Judicis, cui singulæ Causæ pro tempore commissæ remanebunt, omnino com-

Notariorum jura a Tribunalium facultatibus, et competentiis regulantur.

PONT. A. VII.

petere, affectumque esse, et fore: Ita ut in omnibus, et singulis Causis, sive ob earum naturam, sive propter Partium collitigantium consensum prædictæ Rotæ Auditorio pro tempore commissis, et committendis, ipsius Rotæ Notarii, privative quoad cæteros quoscumque Notarios, etiam Collegii Scriptorum Archivii, et Curiæ Capitolii: Contra vero in omnibus, et singulis Causis, quæ ob earum naturam, vel de Partium collitigantium consensu, Prælatis extra Rotam, vel, tamquam de sui natura Prælatitiæ, ejusdem Rotæ Auditoribus, non uti Auditoribus, sed uti Prælatis, commissæ fuerint, Notarius Archivii, privative quoad alios quoscumque, et signanter quoad Rotæ, et Curiæ Capitolinæ Notarios, scribere debeant, et actitare.

Notarius Archivii jus habet scribendi coram Cardinalibus, et Congregationibus deputatis.

Item prædictus Archivii Notarius, privative quoad quoscumque alios, scribere debeat in Causis cujuscumque qualitatis, aut valoris, quæ per specialem Commissionem manu Nostra, aut Successorum Nostrorum signatam, commissæ sunt, seu committentur alicui ex Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, aut alicui Congregationi, sive ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, sive Romanæ Curiæ Prælatorum specialiter deputatæ, excepta dumtaxat Congregatione memorati Tribunalis Auditoris Generalis Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ proprios Notarios habentis.

De Officio Revisoris Commissionum, quoad Causas Rotales.

Quocirca Officiali super revisione Commissionum nunc et pro tempore deputato, per easdem præsentes injungimus, et directe præcipiendo mandamus, quatenus ex nunc antiquum Curiæ stylum, aliàs religiose servatum, omnino resumens, nullam in posterum Commissionem ad Rotam directam in Causis pecuniariis, aut profanis relaxet, seu transitum habere sinat, nisi expressam habeat clausulam: *Attento quod agitur de Causa citra Montes ascendente ad valorem quingentorum scutorum aureorum*, et respective in Causis profanis ultra Montes, nisi habeat clausulam: *Attento quod agitur de Causa*

ultra Montes ascendente ad valorem scutorum mille auri. Itidem diligenter attendat, ne transitum habeat aliqua Commissio in Causis Beneficialibus Rotæ directa, nisi habeat clausulam: *Attento quod agitur de Beneficio*, aut de Pensione, *excedente annuum valorem vigintiquatuor ducatorum auri de Camera*: vel, *Attento quod agitur de prima Dignitate in Cathedrali*, *vel Collegiata*. ANNO 1746.

Pari ratione diligenter observet, ut in Commissionibus ad Prælatos extra Rotam, vel etiam ad ipsius Rotæ Auditores uti Prælatos dirigendis, si agatur de Causis pecuniariis, aut profanis, adsit clausula: *Attento quod agitur de Causa citra Montes infra valorem quingentorum scutorum mille aureorum*; seu, *Ultra Montes infra valorem scutorum mille aureorum*: Si vero agatur de Causis Beneficialibus, expressa sit clausula: *Attento quod agitur de Beneficio*, seu de Pensione, *non excedente annuum valorem vigintiquatuor ducatorum auri de Camera*. Quoad Causas Prælatitias.

Si vero contingat, quod aliqua Causa, quæ propter ipsius qualitatem, aut valorem, prædictæ Rotæ Auditorio committenda esset, ob Partium collitigantium consensum, alicui Prælato extra Rotam committatur; vel contra, aliqua Causa ad forum Curiæ Capitolii pertinens, seu propter ipsius qualitatem, et valorem alicui Prælato extra Rotam committenda, ob hujusmodi Partium consensum, Rotæ committatur: In singulis Causis prædictis idem Officialis ad Commissionum revisionem deputatus advertat ut in Commissione adsit clausula: *Attento consensu Partium*. Et quod a tergo Commissionum hujusmodi dictus consensus per Procuratores Partium collitigantium, prout superius præscripsimus, vere sit præstitus: Quod si Officialis prædictus in præmissis, vel eorum aliquo, injunctum sibi munus neglexerit, omnes et singulas expensas, etiam extrajudiciales, a Partibus factas, tam pro ipsa mendosa Commissione, quam pro quibuscumque actibus inde secutis, Quoad Commissiones de consensu Partium expeditas.

PONT. A. VII. eisdem Partibus reficere, ac de suo omnino solvere teneatur, ac præterea pœnam remotionis ab officio, seu privationis ejusdem, arbitrio Nostro, et Successorum Nostrorum incurrat.

Præmissa quatenus procedant et afficiant. Et quidem hujusmodi decretorum et statutorum Nostrorum formam, in quibuscumque Causarum Commissionibus, quas in posterum post præsentium publicationem expediri continget, omnino servari volumus, et jubemus. Quo vero ad Commissiones, quæ jam nunc expeditæ et in Causa positæ, vulgo *incassatæ*, reperiuntur, declaramus præmissas Nostras leges et ordinationes locum dumtaxat habere, quatenus in ipsarum Commissionum sequelam nondum transportata sint acta, et reproducta citatio *ad dicendum contra jura* coram Judice, cui directa est commissio; Quod si acta jam sint transportata, et citatio hujusmodi coram præfato Judice jam reproducta fuerit, volumus ipsam respective Commissionem, licet contra decretorum Nostrorum formam expedita appareat, firmam remanere, usque ad illius instantiæ consummationem, non tamen ultra; ita ut in altera ulteriori instantia præsentis Nostræ Constitutionis præscriptum omnino servari debeat, et adimpleri.

Commissiones contra formam præsentium expeditæ, nisi signatæ sint manu Pontificis, irritantur. Cæterum omnes et quascumque Commissiones, quas deinceps aut Rotæ, aut Prælatis, contra formam et præscriptum earumdem præsentium, respective dirigi contingat, nullas, irritas, et inanes, nulliusque roboris vel momenti fore, nullamque jurisdictionem eidem Rotæ, aut Prælatis prædictis tribuere posse, harum serie decernimus et declaramus, nisi forte signatæ fuerint manu nostra, aut Successorum Nostrorum, quibus semper integra erit, plenaque, et libera potestas committendi quascumque Causas, cujuscumque naturæ, qualitatis, et valoris existant, vel sæpedicto Auditorio Rotæ, vel alicui Congregationi particulari, vel S. R. E. Cardinalibus, seu Romanæ Curiæ Prælatis, aut alii cuicumque, etiam simplici Do-

ctori, prout Nobis, aut eisdem Successoribus nostris, magis visum fuerit salubriter expedire.

Anno 1746.

Nova methodus in Rota servanda, pro celeriori causarum expeditione.

Ad hæc celeriori Causarum in præfato Auditorio Rotæ vertentium expeditioni, quæ, propter facilè contingentem in pari judicantium numero suffragiorum æqualitatem, aliquando nimis diu protrahi et retardari dignoscitur, per Nostræ auctoritatis et providentiæ remedia prospicere volentes; eisdem motu, scientia, ac tenore, statuimus, et mandamus, ut, firmo remanente stilo, seu consuetudine, proponendi pro prima vice omnes Causas in Turno ordinario, in quo quatuor Causarum hujusmodi Auditores suffragium ferant, si tamen in posterum, in prima seu ulteriori alicujus Causæ propositione, propter prædictam suffragiorum æqualitatem, decisiva resolutio prodire nequeat, non amplius hujusmodi Causa cum iisdem quatuor suffragiis reproponatur; ita ut, coæquatis forsan iterum suffragiis, rescribi deinde oporteat, ut hactenus rescriptum fuit: *Videant quintus et sextus;* sed statim ab ipsa prima vice rescribi volumus: *Iterum proponatur*, *et videant quintus*, *sextus*, *et septimus*, ad hoc nimirum, ut in altera Causæ propositione omnino prodeat illius resolutio; Decernentes ipsam hujusmodi Causam semper deinceps cum quinto, sexto, et septimo, usque ad extremam illius definitionem, remanere.

Causæ iterum proponendæ, videantur statim a quinto, et sexto, et septimo.

Quid in Causis, quæ proponuntur videntibus omnibus.

Quia vero interdum evenit, ut Romanus Pontifex aliquam Causam eidem Causarum Palatii sui Auditorio committat, cum clausula: *Videntibus omnibus*, aliæque plures Causæ jam in Turno ordinario, sive etiam suffragantibus quinto et sexto, discussæ, ob iteratam suffragiorum coæquationem, de mandato ipsius Rotæ, ab omnibus videri debeant; ne forte hujusmodi quoque Causarum resolutionem, divisis æqualiter omnium suffragiis, ut nonnunquam accidit, adhuc retardari contingat; volumus pariter, atque præcipimus, ut quoties in aliqua Causa, vel ex speciali Commissione Romani Pontificis,

PONT. A. VII.

vel ex rescripto ipsius Rotæ, omnes Auditores suffragium ferre debent, si Auditores suffragia ferentes disparis numeri existant, antiquus stilus servetur, nimirum quod Auditor proponens suffragium non ferat; Si vero suffragia ferentes sint numeri paris, vel casu aliquo ad numerum parem reducantur; debeat tunc in ipsa Causa suffragium ferre etiam Auditor proponens, ad hoc ut ipsius Causæ resolutio semper et omnino sequatur, nec de cætero, videntibus omnibus, suffragia coæquari possint.

Clausulæ pro Literarum perpetua firmitate.

Decernentes easdem præsentes, et in eis contenta quæcumque, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato, et substantiali, sive ex eo, quod in præmissis, seu eorum aliquo, solemnitates, et quævis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite a jure, vel facto, aut statuto, seu consuetudine resultante, aut quocumque alio colore, occasione vel causa, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque Juris, facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari posse, nec sub ullis specialibus, vel generalibus similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, modificationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi, sed semper ab illis excepta, perpetuoque valida, firma, et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, et singulis, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, et adimpleri debere.

Decreta irritantia sublata cuilibet

Sicque, et non aliter, in præmissis omnibus et singulis per prædictos et alios quoscumque Judices Ordinarios, et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem

S. R. E. Cardinales, in quavis Causa, et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

ANNO 1746.

secus judicandi facultate.

Quamobrem Dilecto Filio Magistro Clementi Argenvilliers, Nostro, et pro tempore existenti Romani Pontificis Auditori, per easdem præsentes committimus, et injungimus, quatenus hujusmodi ordinationem, declarationem, statutum, aliaque præmissa perpetuo ab omnibus, et singulis, ad quos spectat, et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari, et adimpleri faciat, et mandet: non permittens eos, quorum favorem illa respective concernunt, in præmissis quomodolibet indebite molestari.

Executio committitur Auditori Sanctissimi.

Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, et Cancellariæ Apostolicæ regula de jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, nec non quarumcumque Urbis Curiarum, et Tribunalium, etiam Auditorii præfati Causarum Palatii nostri Apostolici, ac Notariorum ejusdem, et Scriptorum Archivii respective Collegiorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis respective statutis, reformationibus, legibus, usibus, stilis, et consuetudinibus, quantocumque tempore observatis et toleratis; privilegiis quoque, Indultis, concessionibus, facultatibus, et Literis Apostolicis quibusvis Superioribus, Tribunalibus, Judicibus, et Personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis; aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus etiam consistorialiter, ac ex titulo oneroso, aut aliàs quomodolibet in contrarium præmissorum, con-

Contrariis amplissime derogatur

PONT. A. VII.

cessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum omnium et singulorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse, ac latissime et plenissime, harum serie derogamus, et derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præservantur Cumulativæ, privativæ cuilibet jure competentes.

Per præsentes autem nostras Literas non intendimus cuicumque cumulativæ, aut privativæ Jurisdictioni, S. R. E. Cardinalibus, nec non Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ, aliisque dictæ Urbis Curiis, et Tribunalibus, ac Congregationibus, et Judicibus, in vim alicujus Constitutionis Apostolicæ attributæ et competenti, in aliquo præjudicare.

Publicationis, effectus, et exemplorum auctoritas.

Ut vero præsentes Literæ, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et decernimus, easdem præsentes ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum, et Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, aliisque locis solitis, et consuetis, per aliquem ex Cursoribus nostris publicari, et illarum exempla ibidem affixa relinqui: Quæ sic publicatæ et affixæ, omnes et singulos, quos concernunt, in Urbe commorantes, perinde afficiant et arctent, ac si illorum unicuique personaliter intimatæ et notificatæ fuissent; quodque earundem præsentium Transumptis et exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides in Judicio et extra illud habeatur, quæ ipsis præ-

sentibus originalibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. ANNO 1746.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ Definitionis, Declarationis, Divisionis, Ordinationis, Statutorum, Decretorum, et Voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Sanctio.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVI. VI. Nonas Octobris, Pontificatus Nostri Anno Septimo. Dat.Pont. an. VII. die 9. Octob. 1746.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Pulicat. die 10. *Octobris* 1746.

XXII.

DIVISIO TERRITORII

Episcopatus Fluminis Januarii in Brasilia, et nova erectio Episcopatuum Mariannensis, et Sancti Pauli; necnon Prælaturarum Gojasiensis, Cujabaensis etiam in Brasilia.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Motu proprio etc.

Prooemium.

CANDOR lucis æternæ, et Imago Bonitatis Divinæ Unigenitus Dei Filius Jesus Christus Dominus Noster illuminans mirabiliter de excelso sancto suo usque ad longinquum Orbem terrarum suscitavit in corde Charissimi in Christo Filii Nostri Joannis hoc nomine Quinti Portugalliæ, et Algarbiorum Regis Illustris spiritum Sapientiæ, et Intellectus, ad manifestandum Gentibus magnalia supernæ virtutis suæ : ad revelandum sedentibus in umbra mortis, quia ipse est Deus conspector sæculorum; et ad confortandum habentes mysterium Fidei, illosque dirigendum ad viam salutis ambulantes in lenitate Nominis sui.

Sollicitudo Regis Portugalliæ, ut ejus subditi in America Episcopum vicinum habeant.

Hoc sane spiritu ductus Joannes Rex præfatus mentis suæ aciem convertit ad partes Americæ Dominio suo in temporalibus subjectas, prospiciensque in Provincia Brasiliensi Fluminis Januarii Diœcesim, benedicente Domino, per manus evangelizantium Nomen sanctum ejus a primæva sui Episcopatus fundatione eo longitudinis protentam, ut e remotioribus illius Locis preces, et querelæ Populorum ad Antistitis auditum, anno nisi transacto, pervenire nequeant; hinc timendum, ne qui fuerunt aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino, ambulent

ANNO 1746.

vigilantes, ut filii lucis, et per bona opera certam suam vocationem, et electionem facientes; sed rursus abalienati sint in confusionem, et facti abominabiles; unde illud Prophetæ inducatur super eos : *Abducti sunt quasi Grex : Affligentur, quia non est eis Pastor*, nisi ille, *qui derelicta non visitabit, dispersum non quæret, et contritum non sanabit, et id, quod fiat, non enutriet :* Nobis propterea per dilectum filium Emanuelem Pereyra de Sampajo Commendatorem Militiæ Domini Nostri Jesu Christi regiis Lusitaniæ negotiis apud Nos, et Sanctam Sedem Præpositum nuper exponi fecit, quod, si amplissima Diœcesis hujusmodi in unum Fluminis Januarii jam existentem pro una, et in alium in Sancti Pauli pro alio, ac in reliquum Episcopatus in Mariannæ Civitatibus dictæ Diœcesis, ut infra, erigendos, pro reliquo Episcopis, et Pastoribus; nec non in unam super Gojasiensi pro uno, ac in alteram Prælaturas similiter, ut infra, erigendas super Cujabaensi territoriis ejusdem Diœcesis pro altero Prælatis divideretur, qui Populos suæ curæ respective commissos, vel de potestate tenebrarum eriperent perducentes eos ad coruscantem gratiam luminis sempiterni; vel transcensis Fidei rudimentis erudirent ipsos in operibus justitiæ, ea, quæ sursum sunt, quærendo, et ea, quæ sursum sunt, sapiendo; ex hoc profecto tot incommodis præfatis, tantis animarum periculis, et spirituali earundem profectui opportune consultum foret.

Petitio a dicto Rege Pontifici facta super divisione Episcopatus Fluminis Januarii.

Hæc ut percepimus, primum manus nostras levavimus ad eumdem Unigenitum Dei Filium, cujus vices, licet immeriti, gerimus in terris, gratias enixe agentes de tam ferventi præfati Joannis Regis Charissimi Filii Nostri, Filii vere in Christo Charissimi, spiritu sibi cœlitus effuso : inde ad Pastoralem sollicitudinem nostram respicientes, votis ejusdem Joannis Regis Catholica pietate dignis Nobis superius expositis propensius, ac celeriter annuimus.

Sensus Pontificis

PONT. A. VII.

Qui Diœcesim Fluminis Januarii in quinque dividit partes.

Quare in præmissis, ut præfertur, providere volentes, Motu proprio, et ex certa scientia, maturaque deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine ad Omnipotentis Dei laudem, et gloriam, ac gloriosæ ejus Genitricis Mariæ, totiusque Curiæ Cœlestis honorem, et ipsius Fidei Catholicæ exaltationem dictam Diœcesim Fluminis Januarii in quinque partes dividimus.

Unam antiquo Episcopatui relinquit.

Ac unam antiquo Episcopatui Fluminis Januarii relinquimus, quæ ab infrascripta Diœcesi Sancti Pauli versus Austrum per limites Præfecturarum sæcularium Fluminis Januarii, et Sancti Pauli usque ad fluvium Paraibam separetur; inde per istummet fluvium usque ad Cataractam majorem, qua per montes ad campestria Goaitacasium dicta erumpit; a loco vero Cataractæ præfatæ per summos eorumdem montium vertices a Mariannensi Diœcesi infrascripta disterminata remaneat, donec Archiepiscopatus Sancti Salvatoris territorium attingat, cum quo idem servet confinium dictus Episcopatus Fluminis Januarii, quod hactenus habuit.

Assignat secundam Episcopatui Sancti Pauli.

Ac aliam Episcopatui Sancti Pauli, cujus cum alia Fluminis Januarii usque ad Paraibam supra indicati sunt limites, quæque ex illo fluvio usque ad alium magnum, sive Paranaensem nuncupatum a Diœcesi Mariannensi infrascripta per terminos inter Præfecturas Sancti Pauli, et Fluminis Januarii, ac Aurifodinarum generalium constitutos distinguatur; inde per ipsum fluvium magnum, quacumque ditionem Portugalliæ Regis interfluit, a Prælatura Gojasiensi, ut infra, erigenda disjungatur.

Tertiam Episcopatui Mariannensi

Ac aliam Episcopatui Mariannensi, quæ ab aliis Episcopatibus Fluminis Januarii, et Sancti Pauli, ut supra, divisa de cætero a Prælatura Gojasiensi, ut infra, erigenda per terminos Præfecturarum sæcularium Sancti Pauli, et Aurifodinarum generalium separata remaneat, ac erga præfatum Archiepiscopatum Sancti Salvatoris, et Episcopatum Pernambucensem antiquos præ-

fati Episcopatus Fluminis Januarii limites retineat. Anno 1746.

Quartam Prælaturæ Gojasiensi.

Ac aliam Prælaturæ Gojasiensi, quæ a præfatis Episcopatibus Sancti Pauli, et Mariannensi, ut supra, divisa eisdem circumsepta limitibus erga Pernambucensem, Maragnonensem, et Paraensem Episcopatus remaneat, quos nunc habet præfata Diœcesis Fluminis Januarii.

Et quintam Prælaturæ Cujabaensi.

Ac reliquam præfatæ Diœcesis Fluminis Januarii divisæ hujusmodi partes Prælaturæ Cujabaensi, ut infra, respective erigendis, quæ a præfata Prælatura Gojasiensi per terminos inter Audientiam, vulgo *Ouvidoria*, Cujabaensem, et duas alias Gojasiensem, et Sancti Pauli constitutos separata remaneat, respective assignamus.

Nova erectio dictorum duorum Episcopatuum, et Ecclesiarum Cathedralium.

Illisque sic divisis, et assignatis in earum secundâ Civitatem Sancti Pauli cum suo in unum Sancti Pauli, et in earum tertia Civitatem Mariannensem cum suo respective territoriis præfatis in alterum Episcopatus Mariannensem respective nuncupandos, ac in præfata Civitate Sancti Pauli Parochialem Ecclesiam ejusdem Sancti Pauli in Cathedralem Ecclesiam sub Invocatione Assumptionis Beatæ Mariæ, èt Sancti Pauli, pro uno Sancti Pauli; et in dicta Civitate Mariannensi Parochialem Ecclesiam Beatæ Mariæ de Carmelo nuncupata, relicta denominatione hujusmodi, in Cathedralem pariter Ecclesiam sub Invocatione ejusdem Assumptionis Sanctissimæ Virginis pro altero Episcopis Mariannensi respective nuncupandis, qui illis respective præsint, ac eas ad formam Cathedralium Ecclesiarum redigi respective faciant, nec non in eis Archidiaconatum post Pontificalem majorem, et Archipresbyteratum secundam, et Cantoratum tertiam, et Thesauriatum quartam Dignitates, nec non decem Canonicatus, totidemque Præbendas, inter quas Theologalis, et Pœnitentiaria nuncupatæ Præbendæ respective existant, cum opportuno, et competenti Cappellanorum, aliorumque Ministrorum numero, quas, et quos in unaquaque earum præfatus

PONT. A. VII.

Joannes Rex ex suis regiis redditibus congrue respective fundare destinat; nec non in eis, et dictis Civitatibus S. Pauli, et Mariannensi, et earumdem Ecclesiarum Diœcesibus alia Beneficia Ecclesiastica cum cura, et sine cura, quæ inibi divino cultui, et dictarum Ecclesiarum servitio, et Ecclesiastici Cleri decori sibi respective videbuntur convenire, de præfati Joannis, et pro tempore existentis Portugalliæ, et Algarbiorum Regis consilio, et assensu, ac prævia earum, et eorum congrua respective dotatione, quamprimum fieri poterit, respective erigant, et instituant; necnon Episcopalem jurisdictionem, authoritatem, et potestatem exercere, omniaque, et singula, quæ Ordinis, quæque jurisdictionis, et cujuslibet alterius muneris Episcopalis sunt, et quæ alii tam in Portugalliæ, et Algarbiorum Regnis, et Dominiis, quam alibi ubicumque constituti Episcopi in suis Ecclesiis, Civitatibus, et Diœcesibus de jure, vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet ex privilegiis, gratiis, et Indultis, ac dispensationibus Apostolicis, quæcumque fuerint, etiam per litteras Apostolicas eis desuper nominatim, et in specie concessas authoritate, et facultate suffulti, facere, et quibus uti solent, et possunt, pariformiter æque principaliter, et absque ulla prorsus differentia, perinde ac si sibi quoque nominatim, et in specie concessa, et expressa respective fuissent, etiamsi talia sint, quæ specialem notam, et mentionem requirant, et sub generali concessione non veniant, in suis respective Diœcesibus Sancti Pauli, et Mariannensi facere, gerere, et exercere libere, et licite possint, et debeant; ac pro tempore existenti Archiepiscopo S. Salvatoris jure Metropolitico, prout ante divisionem, et assignationem præfatas Diœcesis præfata Fluminis Januarii existebat, respective subsint, cum Sede, Mensa, aliisque Insigniis Episcopalibus, nec non præeminentiis, honoribus, privilegiis, immunitatibus, et gratiis spiritualibus, et temporalibus, personalibus, realibus, et mixtis, quibus cæteræ Cathedrales

Ecclesiæ Regnorum, et Dominiorum præfatorum similiter de jure, vel consuetudine, aut speciali privilegio, seu Indulto Apostolico, vel aliàs quomodolibet utuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, potiri, et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, de simili potestatis plenitudine, Apostolica authoritate præfata perpetuo respective erigimus, et instituimus. ANNO 1746.

Assignatio Civitatis et Diœcesis.

Ac eisdem sic respective erectis Ecclesiis Sancti Pauli videlicet, Civitatem Sancti Pauli pro Civitate, et alia Oppida, Castra, Villas, et Territoria quocumque nomine nuncupata, quæ in secunda parte divisa præfata, et eidem Episcopatui Sancti Pauli assignata, ut præfertur. continentur, pro Diœcesi; Mariannensi vero Civitatem Mariannensem pro Civitate, et alia Oppida, Castra, Villas, et Territoria quocumque nomine pariter nuncupata, quæ in tertia parte divisa præfata, et eidem Episcopatui Mariannensi assignata, ut præfertur, continentur, pro Diœcesi; nec non Ecclesiasticas pro respective Clero, et sæculares personas in Civitatibus, et Diœcesibus hujusmodi pro tempore respective degentes pro respective Populo, de potestate, et authoritate similibus etiam perpetuo concedimus, et assignamus.

Subjectio Cleri et Populi.

Ac Civitatem, Clerum, et Populum Sancti Pauli Episcopo Sancti Pauli; Civitatem vero, Clerum, et Populum Mariannensem Episcopo Mariannensi quoad Episcopalem Ordinariam, et Archiepiscopo Sancti Salvatoris pro tempore existenti præfato quoad Metropoliticam jurisdictionem, et superioritatem de potestatis plenitudine pari etiam perpetuo subjicimus.

Applicatio redditüum.

Nec non Sancti Pauli, et Mariannensi Mensis Episcopalibus hujusmodi pro earum respective dote redditus annuos quingentorum septuaginta unius ducatorum auri de Camera per ipsum Joannem Regem assignandos, quam quidem summam idem Joannes Rex de suis, et pro tempore existentium Portugalliæ, et Algarbiorum Regum, hujusmodi bonis gratiose, et irrevocabiliter ad

PONT. A. VII.

hunc effectum donavit, et obtulit, ac solvere quotannis promisit, seu promittit, ex tunc, prout ex ea die, et ex nunc, postquam assignati fuerint, ut præfertur, similiter perpetuo applicamus, et appropriamus.

Juspatronatus favore dicti Regis.

Et insuper Joanni Regi, et pro tempore existentibus Portugalliæ, et Algarbiorum Regibus præfatis Juspatronatus, et præsentandi personas idoneas ad dictas Ecclesias Sancti Pauli, et Mariannensem videlicet Nobis, et pro tempore existenti Romano Pontifici infra annum, ob locorum distantiam, tam hac prima vice, quam quoties illas deinceps quovis modo etiam apud Sedem Apostolicam vacare contigerit, per Nos, et pro tempore existentem Romanum Pontificem præfatum in Sancti Pauli, et in Mariannensis Ecclesiarum hujusmodi respective Episcopos, et Pastores ad Præsentationem præfatam, et non aliàs respective præficiendas: Ad majorem vero post Pontificalem, ac alias Dignitates, Canonicatus, Præbendas, nec non Beneficia, ut præfertur, respective erigenda, cum de Joannis Regis, et pro tempore existentium Regum præfatorum pariter bonis dotata fuerint, tam ab eorum primæva erectione, quam ex tunc deinceps, quoties illa, quibusvis modis, et ex quorumcumque personis etiam apud Sedem eamdem vacare contigerit, Episcopo Sancti Pauli, et Episcopo Mariannensi pro tempore respective existentibus infra terminum a jure præfixum similiter per eos ad Præsentationem præfati Joannis Regis, et pro tempore existentium Portugalliæ, et Algarbiorum Regum in ipsis Dignitatibus, Canonicatibus, et Præbendis, ac Beneficiis instituendas, eadem auctoritate etiam perpetuo reservamus, et concedimus; Decernentes Juspatronatus, et præsentandi hujusmodi Joanni, et pro tempore existentibus Regibus præfatis ex meris fundationibus, et dotationibus competere; illique etiam per Sedem eamdem, etiam consistorialiter, quacumque ratione derogari non posse, nec derogatum censeri, nisi

ipsius Joannis, et pro tempore existentium Regum præfatorum ad id expressus accedat assensus; et si aliter quovis modo derogetur, derogationes hujusmodi cum inde secutis nullius roboris, efficaciæ, et momenti fore. ANNO 1746.

Erectio dictarum duarum Prælaturarum.

Quartam vero, et quintam partes divisas præfatas, et, ut præfertur, Prælaturis Gojasiensi, et Cujabaensi, et, ut infra erigendis respective assignatas cum illarum respective Territoriis, Oppidis, Villis, Locis, nec non Clero, Populo, et personis, ac Monasteriis, Ecclesiis, Collegiis, et piis Locis, ac Beneficiis Ecclesiasticis sæcularibus, et quorumvis Ordinum regularibus ab omni jurisdictione, subjectione, superioritate, correctione, visitatione, et potestate pro tempore existentis Episcopi Fluminis Januarii, ejusque Vicariorum, et Officialium, ac solutione quorumcumque jurium eidem Episcopo, et dilectis Filiis Capitulo Ecclesiæ Fluminis Januarii per Clerum, Populum, ac personas Territoriorum Gojasiensis, et Cujabaensis hujusmodi ratione subjectionis, superioritatis, jurisdictionis, aut visitationis etiam Diœcesis respective facienda, ita quod de cætero præfatus Episcopus Fluminis Januarii aliquam jurisdictionem spiritualem in Oppida, Terminos, Villas, et Loca, ac Clerum, et Populum, personas, Monasteria, Ecclesias, et Loca pia, nec non Beneficia Ecclesiastica in quarta, et quinta partibus divisis, et assignatis præfatis respective existentia exercere, nec eadem Beneficia, quæ antea ad ipsius collationem, provisionem, institutionem, vel quamlibet aliam dispositionem pertinebant, conferre, seu de illis etiam providere, aut aliàs disponere, vel fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones, et emolumenta per eum in quarta, et quinta partibus divisis, et assignatis præfatis, illarumque respective terminis, Territoriis, Oppidis, Villis, et Locis præfatis percipi solita de cætero percipere nullatenus possit, dicta auctoritate, ac de potestatis plenitudine

PONT. A. VII. pari etiam perpetuo eximimus, et totaliter liberamus.

Qualitates et jurisdictio Prælatorum.

Illasque sic exemptas, et totaliter liberatas, quartam videlicet in unam Gojasiensem pro uno Gojasiensi, et quintam in alteram Prælaturas nullius Diœcesis Cujabaensem nuncupandas pro altero Presbytero sæcularibus, vel cujusvis Ordinis Regularibus Prælatis Cujabaensi nuncupandis in Theologia, seu Decretis graduatis, vel aliàs prævio examine, seu judicio Ordinarii sui, seu Ordinarii loci, in quo ipsos respective existere pro tempore contigerit, habilibus, et idoneis ad alios docendum approbatis, ac per ipsum Joannem, et pro tempore existentem Portugalliæ, et Algarbiorum Regem perpetuis futuris temporibus etiam hac prima vice libere, nullius ad hoc requisito consensu, etiam ad tempus sibi benevisum deputandis, et constituendis, qui deputationum, et constitutionum hujusmodi vigore absque alia Romani Pontificis, seu præfati Archiepiscopi Sancti Salvatoris, aut cujusvis alterius approbatione, confirmatione, licentia, vel consensu, curam, regimen, et administrationem Gojasiensis, et Cujabaensis Territoriorum præfatorum, ac Cleri, et Populi tam Christiani, quam Gentilis, nec non Oppidorum, Terrarum, et Locorum in eorumdem Territoriorum limitibus, terminis, et locis præfatis respective consistentium respective habere, et inibi respective prædicare, et prædicari facere, Gentilesque præfatos ad Orthodoxæ Fidei cultum convertere procurare, et conversis in eadem Fide ministrare, et confirmare, atque Baptismi gratiam, et Confirmationis Sacramentum impendere, et tam illis sic conversis, quam omnibus aliis Fidelibus in Territoriis hujusmodi, eorumque respective Oppidis, Terris, Villis, Locis, et limitibus præfatis pro tempore degentibus, et ad ea declinantibus Sacramenta Ecclesiastica, et alia spiritualia munera, non tamen ea, quæ sunt Or-

dinis, ministrare, et administrari etiam facere, et procurare. ANNO 1746.

Ac quæcumque Beneficia Ecclesiastica in quarta, et quinta partibus divisis, assignatis, exemptis, et liberatis præfatis respective existentia, et quæ antea ad ipsius Episcopi Fluminis Januarii collationem, provisionem, institutionem, seu quamvis aliam dispositionem pertinebant, respective conferre, et de illis disponere, ac in eis instituere; Calices, Campanas, Vestimenta, Corporalia, et alia Paramenta, et ornamenta consecrare, et benedicere, Ecclesias, Cœmeteria, et Loca Ecclesiastica sanguinis, vel seminis effusione, seu aliàs quomodolibet polluta, seu profanata, aqua per ipsos benedicta reconciliare, ipsasque Ecclesias, et Loca sub Territoriis Gojasiensi, et Cujabaensi præfatis comprehensa, et illorum Personas respective visitare, ac in illorum statum, regimen, statuta. consuetudines, vitam, mores, ritus, delicta, et disciplinam tam in capite, quam in membris inquirere, nec non Evangelicæ, et Apostolicæ doctrinæ, sacrorum Canonum, et generalium Conciliorum Decretis, et Institutis inhærendo, ubi ea quacumque mutatione, correctione, emendatione, punitione, revocatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoverint, respective reformare, mutare, corrigere, punire, ac etiam de novo condere.

Nec non Beneficiales, Matrimonialesque, et quascumque alias causas Ecclesiasticas, et civiles ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes motas, et inchoatas, ac interim movendas, cum earum incidentibus, emergentibus, annexis, et connexis audire, decidere, et, prout juris fuerit, terminare, seu causas ipsas, alii, vel aliis idoneis, modo, et forma præfatis cum simili, vel limitata potestate pariter audiendas, et terminandas delegare.

Ac denique plenam, meram, et omnimodam spiritualem, et Ecclesiasticam, ac Ordinariam

PONT. A. VII. Jurisdictionem tam in foro interiori, quam in exteriori, non tamen in his, quæ sunt Ordinis, ut præfertur, habere, et eam, ac omnia, et singula alia, quæ pro tempore existens Episcopus Fluminis Januarii in Territoriis hujusmodi hactenus habere, gerere, et exercere debuit, potuit, et consuevit, similiter, et pariformiter, nullaque prorsus differentia, exceptis tamen iis, quæ, ut præfertur, sunt Ordinis, prout Divini cultus augumento, ac ipsorum respective Cleri, et Populi animarum saluti expedire cognoverint, respective gerere, facere, et exequi; ac pro eorum decenti habitu Subtanam cum Mantellecta nigri coloris deferre, et gestare libere, et licite respective possint, et valeant; cum omnibus, et singulis aliis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, libertatibus, jurisdictionibus, præeminentiis, favoribus, gratiis, et indultis, quibus pro tempore existens Vicarius, et Administrator in spiritualibus Provinciæ, seu Districtus Insulæ de Moçambique similiter Ordinariam, ut præfertur, Jurisdictionem inibi habens, utitur, potitur, et gaudet, ac uti, potiri, et gaudere potest, et poterit quomodolibet in futurum; assignata per dictum Joannem Regem annua summa biscentum vigintiocto ducatorum auri de Camera, et juliorum decem monetæ Romanæ ex Ærario Regio cuilibet Prælatorum hujusmodi pro tempore existenti pro congrua ipsorum sustentatione respective persolvenda, de potestatis plenitudine pari similiter perpetuo erigimus, et instituimus.

Clausulæ. Decernentes præsentes, et desuper conficiendas literas Apostolicas semper, et perpetuo validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis legitima, et juridica, etiam ex eo quod Sedes Episcopalis Fluminis Januarii ad præsens vacet, et proprio Pastore, et Defensore destituta existat,

stat, ipsiusque Capitulum, et Canonici, seu quicumque alii cujuscumque Dignitatis, gradus, conditionis, et præeminentiæ in præmissis, et circa ea quomodolibet, et ex quavis causa, ratione, et actione, vel occasione jus, vel interesse habentes, aut habere prætendentes illis non consenserint, aut ad id vocati, et auditi, et causæ, propter quas eædem præsentes emanaverint, adductæ; verificatæ, et justificatæ non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut jus, vel interesse habentium consensus, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, et inexcogitabili, ac specificam, et individuam mentionem, et expressionem requirente defectu, sive etiam ex eo quod in præmissis, eorumve aliquo solemnitates, et quævis alia servanda, et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a jure, vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimæ, totalisque læsionis, aut quocumque alio colore, prætextu, ratione, vel causa etiam in corpore juris clausa, occasione, aliave causa, etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu aliàs probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet etiam Motu simili, concesso, aut impetrato, vel emanato uti, seu se juvare in judicio, vel extra posse, neque ipsas præsentes, et desuper conficiendas literas Apostolicas sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus,

ANNO 1746.

PONT. A. VII.

suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per Nos, et Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, et Sedem Apostolicam præfatam etiam Motu simili, etiam consistorialiter, ex quibuslibet causis, et sub quibusvis verborum tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiamsi in eis de eisdem præsentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat, pro tempore factis, et concessis, ac faciendis, et concedendis comprehendi, sed tamquam ad Fidei Catholicæ propagationem, et spiritualem animarum profectum tendentes semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, et validissimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data quandocumque eligenda concessas esse, et fore.

Aliter judicari prohibetur.

Sicque, et non aliàs in præmissis omnibus, et singulis per quoscumque Judices etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuntios, ac alios quoscumque, quavis auctoritate, potestate, prærogativa, et privilegio, ac honore et præeminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque judicio, et in quacumque instantia judicari, et definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Derogatio contrariis

Non obstantibus Lateranensis Concilii ab Ecclesiis membra distingui, et dividi prohibentis, ac nostris, et Cancellariæ Apostolicæ regulis de jure quæsito non tollendo, et dismembrationibus committendis, aliisque in contrarium præmissorum quomodolibet editis, vel edendis, etiam in Synodalibus, Provincialibus, Univer-

salibusque Conciliis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, dictæque Ecclesiæ Fluminis Januarii etiam juramento roboratis statutis, ac fundatione, erectione, et institutione, privilegiis quoque, indultis, et Litteris Apostolicis eidem Ecclesiæ Fluminis Januarii, illiusque Præsuli pro tempore existenti, Capitulo, et Canonicis, ac quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie etiam Motu simili, ac etiam consistorialiter, vel aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: Quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua mentio facienda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores eisdem præsentibus, perinde ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, hic inserti forent, pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum omnium validissimum effectum hac vice dumtaxat, latissime et plenissime, ac sufficienter, nec non specialiter, et expresse motu simili derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis. ANNO 1746.

Fiat Motu proprio P.

ET de divisione, assignatione, erectione, institutione, subjectione, applicatione, appropriatione, reservatione, concessione, decreto, exemptione, liberatione, derogatione, aliisque præmissis, ut supra, in literis latissime extendendis, et quod præmissorum omnium, et singulorum, etiam denominationum, qualitatum,

P 2

PONT. A. VII. nuncupationum, invocationum, aliorumque necessariorum major, et verior specificatio, et expressio fieri possit in literis cum clausula perpetuo, et ad perpetuam rei memoriam separatim, et quoad Prælaturas præfatas per Breve Nostrum, seu Officium minoris gratiæ etiam separatim expediendas. Volumus autem, ac statuimus, et ordinamus, quod respective Clerus, et Populus, aliique Incolæ, et Habitatores sub Prælaturis Gojasiensi, et Cujabaensi per præsentes erectis hujusmodi comprehensi in his, quæ sunt Ordinis ad præfatum Archiepiscopum Sancti Salvatoris, habitis tamen a suis respective Prælatis Gojasiensi, et Cujabaensi hujusmodi ad id literis dimissorialibus, recurrere teneantur: Quodque Prælati Gojasiensis, et Cujabaensis præfati ratione personarum suarum dumtaxat visitationi, correctioni, et superioritati, ac jurisdictioni præfati Archiepiscopi Sancti Salvatoris pro tempore existentis subsint, et a sententiis definitivis tantum, seu vim definitivarum habentibus, et quarum gravamen per appellationem a definitiva reparari nequeat per ipsos Prælatos, aut eorum Officiales, pro tempore latis, appellationes ad eumdem Archiepiscopum Sancti Salvatoris pro tempore existente interponi, ipsarumque appellationum causas per eum cognosci, decidi, et fine debito, prout juris fuerint, terminari possint. Præterea etiam volumus, quod taxa præfatæ Ecclesiæ Fluminis Januarii, quæ in libris Cameræ nostræ Apostolicæ in florenis centum sexdecim cum duobus tertiis descripta existit, fixa, et firma remaneat; quodque taxa tam Ecclesiæ Sancti Pauli, quam Ecclesiæ Mariannensis erectarum hujusmodi unaquæque in similibus florenis centum sexdecim cum duobus tertiis in eisdem libris describatur.

Decreta Pontif.

Fiat P.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem VIII. Idus Decembris Anno VII.

Dat. Pont. an. VII. die 6. Decembris 1746.

ANNO 1746.

INDULGENTIÆ

XXIIII.

Tam docentibus, et addiscentibus Methodum Orationis mentalis, quam ipsam Orationem mentalem peragentibus concessæ.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, Episcopis et Præsulibus locorum Ordinariis universis gratiam, et communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

Exordium ab excellentia Orationis.

QUEMADMODUM nihil est hominibus a familiari Dei consortio, et consuetudine avulsis, et ejectis, ad divinos hauriendos fulgores, ad æternam salutem procurandam et ad Deum quasi manu facta coëundum, magis opportunum, salutare, ac necessarium Oratione, quæ est veluti ascensio animæ de terrestribus ad cœlestia, inquisitio supernorum, invisibilium desiderium, conjunctio Spiritui Sancto, et ad Deum locutio; ita, ne desolatione desoletur universa terra ex eo, quod nullus recogitet corde, omnes et singuli ubique, et semper salutaribus præceptis monendi sunt, quod oporteat semper orare, et nunquam deficere; ut in omni oratione, et obsecratione, cum gratiarum actione, petitionibus nostris innotescentibus apud Deum, ipse qui dives est in omnes eum invocantes, nec nostras abs se deprecationes, nec suas a Nobis amoveant miserationes. Eapropter Prædecessores nostri Romani Pontifices divina in-

PONT. A. VII.

stitutione formati, ut Christifideles ad orationis, sive Vocalis, sive Mentalis, ut dicitur, illa sit, studium cum alacritate ineundum, et sine intermissione frequentandum incitarent, eosdem tum cohortationibus inflammare, tum cœlestium etiam munerum thesauris, quorum dispensationem ipsis crediderat Altissimus, allicere studuerunt. Indulgentias enim, peccatorum remissiones, et de injunctis eis quomodolibet debitis pœnitentiis relaxationes elargiti sunt iis, qui sive vocales preces recitarent, sive per aliquod temporis spatium quotidie in lege Domini meditarentur. Nos autem laudatissimis eorumdem Prædecessorum Nostrorum exemplis incensi, non solum omnes et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, et pœnitentiarum relaxationes, per eosdem Nostros Prædecessores pro recitantibus quascumque vocales preces (dummodo nunquam revocatæ fuerint) aut quomodolibet orantibus, quocumque modo sive ad tempus, sive in perpetuum ad hanc usque diem concessas, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, sub iisdem prorsus modo, ac forma confirmamus, et, quatenus opus sit, de novo concedimus; verum etiam alias insuper iis præsertim qui mentalis orationis, seu meditationis studio operam dederint, ut infra impertimur.

Pontifex confirmat Indulgentias concessas vocaliter orantibus.

Primum itaque omnibus, et singulis, sive qui tam in Ecclesiis, quam alibi, et ubicumque locorum publice, et private quoscumque homines orandi, seu meditandi rudes quomodocumque orare, et meditari docuerint, sive qui piæ orandi, et meditandi institutioni hujusmodi, ut præmittitur, interfuerint, dummodo vere pœnitentes, ac Sacra Communione refecti, qua vice id egerint, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis, seu aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Iis vero, qui Orationis Mentalis exercitium docent, concedit novas Indulgentias.

Iis vero tam docentibus, quam addiscentibus, qui assidue præmissa peregerint, ac similiter vere pœnitentes, ac Sacra Communione refecti,

Illam quoque peragenti-

pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint; semel in mense pro uniuscujusque commodo, et arbitrio, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam per modum suffragii animabus Christifidelium, quæ Deo in caritate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, misericorditer in Domino concedimus. Insuper iis, qui per duos quadrantes continuatos, vel saltem per quadrantem horæ singulis diebus, et per totum mensem, orationi mentali dabunt operam, et vere pœnitentes, et confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumserint, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, et Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces pariter effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam itidem per modum suffragii animabus Christifidelium, quæ Deo in caritate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, auctoritate et tenore similibus misericorditer in Domino elargimur. Etsi autem, juxta divinum Domini Nostri Jesu Christi præceptum, oportet ut quisquis oraturus, ne ad instar Hypocritarum videatur ab hominibus, intret cubiculum suum, et clauso ostio oret Cœlestem Patrem in abscondito: tamen, cum ipse Dominus dixerit, quod ubi sunt duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum, et Sanctus Joannes Chrysostomus prædicet, esse in oratione cum fratribus plus aliquid, videlicet concordiam, conspirationem, amoris conjunctionem, et caritatis clamorem felici societate, ex qua orationes infirmiores se simul complexas, validiores in Cœlum evehi: optimum esset, ubi commode fieri posset, ut, quemadmodum in nonnullis institutum esse accepimus, ita in omnibus et singulis Diœcesibus in more poneretur; nimirum, ut singulis diebus dato certo Campanarum signo, sive in Ecclesiis,

ANNO 1746. bus alias elargitur Indulgentias.

Adhortatio pro exercitio Orationis in communi.

PONT. A. VII. dummodo totius populi multitudo unum in locum, ubi oret, masculis a feminis seorsim collocatis, convenire facile possit, et nulla suboriatur confusio et inordinatio, sive in propria Domo Patresfamilias eo, aut alio opportuniori tempore, ante Imaginem Sacram cum tota Familia convenientes orent. Eapropter Vos, Venerabiles Fratres, rogamus, et in Domino hortamur, ut omnibus et singulis Ecclesiarum, piorumque locorum, in Civitatibus quidem Cathedralis, aliarumque præcipuarum Ecclesiarum, in Oppidis vero Parochialium Ecclesiarum Superioribus, ac Rectoribus injungatis, ut, præmisso Campanæ sonitu iis diebus, iisque horis, quibus Vobis opportunius in Domino visum fuerit, dando decernendoque, omnes Christifideles uniuscujusque curæ commissos, quos in unum convenire contigerit, in mentalis orationis studio erudire, sive per alios peritos erudiri faciant, atque ad illam frequentandam accedere, necessitatem utilitatemque proponere, Indulgentiarum thesauros, quos de benignitate Apostolica elargimur, explicare, et ad ipsos ea, qua decet, pietate, ac reverentia lucrandos inflammare studeant, et enitantur; atque etiam, si commode, ut præmittitur, fieri poterit, orationi mentali in communi practica, ut dicitur, vacare, in eaque exerceri faciant, et curent. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Interim Apostolicam Benedictionem Vobis, Venerabiles Fratres, peramanter impertimur.

Dat. Pontif. anno VII. die 16. Decembris 1746.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XVI. Decemb. MDCCXLVI. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

Cajetanus Amatus.

ANNO 1746.

SUPER

XXIV.

Congregationibus Generalibus Clericorum Regularium Societatis Jesu.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

DEVOTAM majori Dei gloriæ promovendæ, adjuvandæque proximorum saluti Societatem, a Sancto Ignatio Confessore sub Salvatoris Nostri JESU nomine auspicioque constitutam, sicuti Ecclesiæ Dei utilissimam operam assidue navare, ita ex præscripto sapientissimarum Legum, et Constitutionum ab eodem Beato Institutore ipsi traditarum, a duobus et ultra sæculis feliciter rectissimeque gubernari, compertum habemus. Quapropter libenti animo adducimur, ut, et universæ hujusmodi Societatis commodis, atque utilitatibus amplificandis, et prædictarum Legum, et Constitutionum observantiæ asserendæ, sive in pristinum vigorem revocandæ, Apostolicæ auctoritatis Nostræ providentia consulamus. Exordium.

Dudum siquidem felicis recordationis Prædecessor Noster Innocentius Papa X. per quasdam suas in forma Brevis Literas datas apud Sanctum Petrum die 1. Januarii Anno Domini MDCXLVI. Pontificatus sui II., quarum initium est: *Prospero felicique statui*, decrevit, ac perpetuo mandavit, Congregationem generalem in prædicta Societate Jesu singulo quoque novennio, computando semper a celebratione ultimæ Congregationis generalis, haberi, et celebrari om- Innocentius X. decrevit Congregationem generalem in Societate Jesu singulis novenniis celebrari.

PONT. A. VII.

nino debere; ita quod illius celebratio nullo modo, nec ex quavis causa, sive per Præpositum Generalem pro tempore existentem, sive per quamcumque Congregationem particularem, vel generalem, impediri, vel ultra novennium hujusmodi differri, seu prorogari posset; Præterea, ut quotiescumque haberetur, et celebraretur Congregatio generalis hujusmodi, toties novi Assistentes, ab illis plane diversi, qui præcedente novennio Assistentium hujusmodi muneribus functi fuissent, eligi, seu assumi, et deputari deberent: Ac demum, ut omnes, et singuli ejusdem Societatis Provinciales, Visitatores, Præpositi, Rectores, Superiores Locales, et alii Officiales jurisdictionem, seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis Magistris Novitiorum, in eorum respective muneribus, ministeriis, administrationibus, et Officiis prædictis quomodocumque nuncupatis per triennium dumtaxat durare deberent; eaque, elapso triennio hujusmodi, eo ipso vacarent, et vacare censerentur: Ipsique ad alia quævis ejusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes, et officia prædicta, quomodolibet nuncupata, etiam Vice-Provincialis, seu Vice-Præpositi, vel Vice-Rectoris, nullatenus eligi, seu assumi, vel deputari valerent; nisi per annum cum dimidio saltem, a fine dicti triennii computando, a prædictis muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus, et officiis cessassent; quemadmodum in præcitatis Innocentii Prædecessoris Literis latius disponitur, et continetur.

Et quod in ea novi Assistentes deputarentur.

Quodque cætera Officia per triennium tantum durarent: Nec quis post dimissum Officium ad aliud, ante Annum cum dimidio assumi posset.

Congregatio Generalis Societatis An. 1661. recurrit ad Alexandrum VII. pro præmissorum abrogatione.

Cum autem nova hæc methodus tam in generali totius Societatis gubernio, quam in peculiarium munerum, et officiorum administratione, vigore hujusmodi Literarum, inducta, neque Constitutionibus ipsius Societatis a Sancto Ignatio Fundatore prædicto conditis, et a Romanis Pontificibus Paulo III., Julio III., Gregorio XIII., Gregorio XIV., et Paulo V. Prædecessoribus pariter Nostris approbatis, et confir-

matis, consona dignosceretur; neque vero in praxi utiliter observari posse judicaretur: Ex Decreto Congregationis Generalis ejusdem Societatis, quæ Anno Domini MDCLXI. habita fuit, delata res est ad piæ memoriæ Prædecessorem pariter Nostrum Alexandrum Papam VII., eique humiliter supplicatum fuit pro relatæ Innocentianæ Constitutionis abrogatione. ANNO 1746.

Cumque idem Alexander, pro eo quod attinet ad triennalem Superiorum Localium, et Provincialium durationem, præscriptamque, post exacta respective triennia, ab Officiis hujusmodi cessationem, non modo contrarium prædictarum Legum, et Constitutionum tenorem optime perspectum haberet; sed etiam experientia edoctus complurium, et gravium incommodorum, quæ ex præfati Innocentiani Brevis observantia eidem Societati jam obvenerant, ab aliquibus retro annis ejusdem Brevis executionem suspendisset; et quidem per hujusmodi suspensiones pluribus gravibusque periculis, et inconvenientibus occursum esse, magnasque, et multiplices dictæ Societati utilitates obvenisse dignosceret: Haud ægre adductus fuit, ut hujusmodi Innocentii Prædecessoris statutum, et ordinationem de triennali Superiorum, et Officialium prædictorum duratione, et de cessatione unius anni cum dimidio a quocumque hujusmodi superioritatum, et Officiorum exercitio, postquam aliquod ex ipsis per triennium quis obtinuisset, ipsasque relatas ejusdem Innocentii Literas, quatenus illa concernebant, (firma tamen, et illæsa in reliquis omnibus earumdem dispositione,) auctoritate Apostolica revocaret, abrogaret, et annullaret; quemadmodum distincte, et expresse, et cum opportunis clausulis, ac solemnitatibus præstitit per suas in simili forma Literas, quarum initium est: *Debitum Pastoralis Officii*, datas apud Sanctam Mariam Majorem die prima Januarii Anno Domini MDCLXIII., Pontificatus sui Anno Octavo.

Alexander VII. Breve Innocentii quoad triennalem Officiorum durationem, nec non cessationem ab Officiis exacto triennio, tantum revocat.

PONT. A. VII.

Subinde Clementi IX. supplicavit Præpositus Generalis pro revocatione Brevis quoad celebrationem Congregationis Generalis, et deputationem novorum Assistentium.

Quod autem pertinet ad aliud caput earundem Innocentii Literarum, celebrationem nimirum Congregationis Generalis quolibet novennio, et in ea novorum Assistentium a præcedentibus diversorum electionem, seu deputationem concernens; quum tunc existens prædictæ Societatis Præpositus Generalis Joannes Paulus Oliva, ex Decreto ejusdem Congregationis Generalis Anno MDCLXI, ut præfertur, celebratæ, paucis post annis, recol. mem. Prædecessori quoque Nostro Clementi Papæ IX. plura exposuisset, ex quibus hujusmodi Congregationis Generalis quolibet novennio celebrationem, et supradictis Constitutionibus, a Sancto Ignatio editis, atque a Sede Apostolica pluries confirmatis, minime conformem, et ad ipsius Societatis regimen nullatenus necessariam, et pluribus ex causis universæ Societati incommodam, vel potius damnosam existere comprobaret; ideoque pro hujus etiam capitis abrogatione eidem Clementi Prædecessori humiliter supplicasset; ipse tunc quidem ad hujusmodi Præpositi Generalis preces examinandas specialem Congregationem nonnullorum ex tunc existentibus Fratribus suis S. R. E. Cardinalibus deputavit; mox vero, de ejusdem Cardinalium Congregationis sententia, et per Apostolicas Literas sub Annulo Piscatoris apud Sanctam Mariam Majorem die xx. Septembris Anni Domini MDCLXVIII., Pontificatus sui Secundi datas, jussit, atque decrevit, ut ad certius dignoscendum quid circa petitam abrogationem universa Societas sentiret, in prima tunc proxima Generali Congregatione, quæ non vigore præfati Brevis, sed ex præscripto Constitutionum ipsius Societatis, celebranda foret, prævia inter Religiosos ipsam Congregationem constituentes matura rei discussione, et consultatione, per secreta postmodum suffragia disquireretur, an bono dictæ Societatis expediens esset, ut terminus Novennalis ad celebrandas Congregationes Generales in allegatis Innocentii Prædeces-

Ex voto Congregationis particularis S. R. E. Cardinal. idem Clemens jussit rem ad futuram Congregationem Generalem pro resolutione deferri

ANNO 1746.

soris Literis statutis abrogaretur : Utque, hujusmodi disquisitione peracta, ad ipsum Clementem, vel pro tempore existentem Romanum Pontificem distincte referretur, quo numero suffragiorum ipsa Congregatio Generalis dicti Novennalis termini vel abrogationem, vel observantiam expetisset, ut, quid circa illum deinde observandum esset, Apostolicæ Sedis judicio statueretur. Proindeque executionem dictarum Innocentii Prædecessoris Literarum in hac etiam parte interim suspendit, et, usque ad præfatam Congregationem Generalem ex præscripto Constitutionum Societatis, ut præfertur, tunc primo celebrandam, effectu carere voluit et mandavit, ut in memoratis ipsius Clementis Literis latius et uberius continetur.

Suspensa interim in hac parte Brevis Innocentii exequutione.

In quarum executionem, quum in proxime sequenti Congregatione Generali ejusdem Societatis, quæ Anno Domini MDCLXXXII., pro novi Præpositi Generalis electione coacta fuit, ante ipsius Præpositi Generalis electionem hujusmodi disquisitio peracta fuisset; capto per congregatos ad consultandum hac super re nonnullorum dierum spatio, factaque singulis potestate, quæcumque sibi placerent, tam voce, quam scripto interim deducendi; implorato quoque, ut par erat, Divini Luminis adjutorio, itum deinde fuit in secreta suffragia, quibus lectis, et numeratis, compertum fuit, ex octoginta quinque suffragiis, duo et octoginta pro petenda Congregationis Novennalis abrogatione stetisse, triaque dumtaxat in alteram partem abiisse, quemadmodum ex actis ipsius Congregationis Generalis a Dilecto Filio Francisco Retz, hodierno sæpedictæ Societatis Præposito Generali, Nobis exhibitis, aperte cognovimus.

Congregatio Generalis Societatis An. 1682. resolvit petendam esse Congregationis Novennalis abrogationem.

Porro hujusmodi Congregationis Generalis resolutio, juxta præfati Clementis Prædecessoris præscriptum, quarto post die, ut accepimus, a Vicario Generali ipsius Societatis ad venera-

Resolutio Congregationis Generalis re

PONT. A. VII. lata fuit Innocentio XI. qui se propensum huic resolutioni ostendit: sed Apostolicæ Literæ non emanarunt.

bilis memoriæ Innocentium Papam XI. Prædecessorem pariter Nostrum in Petri Cathedra tunc sedentem delata fuit, eidemque oblato supplici Libello, totius Societatis nomine humiliter supplicatum fuit pro sæpedictæ Congregationis Novennalis abrogatione; ad quam concedendam licet idem Innocentius, ut in actis præfatæ Congregationis relatum accepimus, suam voluntatem tunc valde propensam declarasset, nihilominus Apostolicæ Literæ desuper confectæ nunquam fuerunt.

Anno 1696. Congregatio Generalis rursus decrevit petendam esse Congregationis Novennalis abrogationem.

Idem alia Congregatio Anni 1730.

Quare quum iterum Anno MDCXCVI. alia Congregatio Generalis ex universa præfata Societate coacta, eandem instantiam pro hujusmodi Congregationis Novennalis abrogatione apud hanc Sanctam Sedem instaurandam et promovendam, et quidem unanimi consensu, cunctisque propemodum suffragiis secreto collectis, decrevisset: Cumque item in postrema Congregatione Generali Anno MDCCXXX. habita, postulantibus nonnullis, ut deinceps, adveniente termino novennii ab Innocentio X. pro celebratione Congregationis Generalis statuti, dispensatio ab hujusmodi Congregationis convocatione non peteretur; ipsa Congregatio, re diligentissime examinata, postulatum illud omnino rejiciendum esse decreverit; quin etiam quum aliquis Decreto super hac re condito intercessisset, proindeque de hujusmodi intercessionis vigore per suffragia inquiri opus fuerit, nemine penitus dissentiente sancitum fuerit, non esse deferendum intercessioni, sed standum Decreto, et abrogationem Congregationis Generalis singulis quibusque Novenniis ab Innocentio Prædecessore prædicto statutæ, cum primum opportuna tulisset occasio, ab Apostolica Sede postulandam.

Modernus Præpositus Generalis supplicat Pon

Nunc tandem, ut tot Congregationum Generalium Decretis morem gereret præfatus Franciscus Præpositus Generalis, adeoque universæ Societatis votis satisfaceret, quæ per graviores Religiosos, ejus instituto optime imbutos, rerumque

illius usu, et experientia præditos, iteratis vicibus manifestata fuerunt; justamque de Nobis, deque Nostra erga se, suamque Societatem, multis nominibus de Catholica Religione optime meritam, paterna prorsus voluntate ac benevolentia opinionem fovens; exhibitis Nobis præmissorum omnium authenticis documentis, totius Societatis nomine, demissis precibus apud Nos instetit, ut abrogato demum præfato Innocentii Prædecessoris Statuto, celebrationem Congregationis Generalis ad normam Constitutionum a Sancto Ignatio Fundatore prædicto editarum, et a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris approbatarum reducere, et aliàs in præmissis providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

ANNO 1746. tifici pro prædicta abrogatione.

Nos igitur ipsius Francisci Præpositi Generalis desiderio favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes: Sed et præterea perpendentes, quod Sanctus Ignatius dictæ Societatis Fundator, in Constitutionibus ipsius Societatis, quum declarasset minime expediens sibi videri, ut hujusmodi Generales totius Societatis Congregationes certis temporibus, aut crebro fierent; quoniam Præpositus Generalis adjutus communicatione, quam cum universa Societate habet, et eorum opera, qui cum ipso degent, hoc laboris et distractionis universæ Societatis, quantum fieri posset, ademptarus esset; statuit expresse, quod Præpositus Generalis non deberet frequenter Societatem congregare, nisi urgente rerum agendarum necessitate; sed in Congregationibus Generalibus ad electionem Præpositi pro tempore convocandis, post hujusmodi electionem expletam, de rebus aliis gravioribus, si quæ

Incipit dispositiva.

Pontifex expendit S. Ignatii Constitutiones et Societatis Institutum.

PONT. A. VII.

fuerint, quæ a Generali, et iis, qui cum ipso agunt, decidi nequeunt, commode tractari posse: Quodque insuper ad memoratam communicationem inter Præpositum Generalem, universamque Societatem, apte stabiliendam, idem Sanctus Pater, secundum datam sibi sapientiam, constituit, ut præter assiduum Literarum commercium, ex singulis Provinciis unus saltem, a Professis et Rectoribus earundem Provinciarum electus, tertio quoque anno, ex Indiis autem quarto, ad ipsum Præpositum Generalem multis de rebus certiorem faciendum convenire deberet; aliasque rationes præscripsit, quibus multa, sine Congregatione totius Societatis, opportune constitui, et expediri valerent. Cumque per ea, quæ in secunda Congregatione Generali ejusdem Societatis An. Dom. MDLXXIII., præsidente in ea Sancto Francisco Borgia tunc Præposito Generali, in ipsa Congregatione electo, decreta fuerunt, præcipuum munus hujusmodi Procuratorum a singulis Provinciis deputatorum; qui tertio quoque anno apud Præpositum Generalem, ut præfertur, congregari jubentur, sit et esse debeat, ut, considerato rerum ipsius Societatis statu, simul cum Assistentibus, et ipso Generali, qui duo suffragia habet, per secreta suffragia decernant, an cogi debeat Congregatio Generalis, nec ne; ideoque judicantes præfixionem illam novennalis termini ad celabrandas Congregationes Generales minime necessariam esse, vel, si ita ipsius Societatis res ferent, facile posse, de ejusdem Societatis consensu, per Provinciarum Procuratores singulis trienniis convenientes rite repræsentato, et vigore illius Constitutionum, Generalem ipsam Congregationem convocari.

Item incommoda ex frequenti Congregationum Genera-

Justa præterea lance æstimantes ea quæ jam pridem, de Congregationis Generalis sententia, præfato Prædecessori Nostro Clementi Papæ IX. exposita fuerunt, nimirum de ingentibus sumptibus, quos fieri necesse sit in convocanda quolibet novennio, et quidem sine necessitate,

hujusmodi Congregatione Generali; deque frequentibus vitæ periculis, quibus exponuntur primarii Religiosi omnium Provinciarum ejusdem Societatis, iique plerumque senes, quorum aliqui sublati naufragio, alii extincti febribus in itinere, alii in captivitatem ab hostibus abducti esse memorantur; quibus incommodis adjungitur relaxatio disciplinæ Religiosæ in Provinciis, dum inde absunt Provinciales, vel alii præcipui Religiosi, qui præsentes conservando illius vigori invigilarent.

Anno 1746

lium convocatione obvenientia.

His igitur, aliisque de causis, ob quas etiam non semel Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus opportunum vel potius necessarium visum est relatæ Innocentianæ Constitutionis observantiam et executionem ad tempus suspendere, et ab ea dispensare, vel præfixum in ea novennalem terminum prorogare; quum præsertim id etiam præcavendum censeamus, ne quando, adveniente forsan præfiniti novennii, aut concessæ prorogationis termino, dum Apostolica Sedes per obitum Romani Pontificis vacaverit, hujusmodi Congregationis Generalis convocatio, (nulla licet urgente necessitate, vel etiam aliqua ex præmissis, aliave qualibet etiam graviore causa contrarium suadente,) nullo modo valeat declinari: Quumque de universæ Societatis hac de re unanimi sententia, ab eodem Clemente Prædecessore expedita, satis ex præmissis constitisse et constare videatur; nec quidpiam alicujus momenti in contrarium Nobis exhibitum fuerit, ipsius Clementis, atque etiam præfati Alexandri, aliorumque Prædecessorum vestigiis inhærentes, Motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, memorati Innocentii Prædecessoris statutum, mandatum, præceptum, et ordinationem, ut Congregatio Generalis in prædicta Societate singulo quoque novennio, computando semper a celebratione ultimæ Congregationis Generalis, haberi debeat, et celebrari, et ut, quotiescum-

Ac dispensationes necessario sæpe concessas et concedendas.

Ex Motu proprio dicti Innocentii Breve, quoad coactionem Congregationis Generalis

PONT. A. VII. singulis novenniis, revocat et annullat.

que habebitur et celebrabitur Congregatio Generalis hujusmodi, toties novi Assistentes, ab illis diversi, qui præcedente novennio Assistentium hujusmodi muneribus functi fuerint, eligi, seu assumi, et deputari debeant, easdemque Innocentii Prædecessoris Literas, quatenus illa concernunt, tenore præsentium, perpetuo revocamus, abrogamus, irritamus, et annullamus; atque etiam earumdem Literarum abrogationem in ea parte, quæ ad triennale munerum et officiorum exercitium, et consequentem a muneribus et officiis hujusmodi cessationem pertinebat, a præfato Alexandro Prædecessore ut supra diximus, factam atque sancitam, earumdem præsentium serie, quatenus opus sit, confirmantes et innovantes; ipsas Innocentii præfati Literas in omnibus et per omnia cassamus et abolemus, ac veluti nunquam emanassent, quibuscumque viribus et quolibet effectu penitus et omnino vacuamus; et Congregationum Generalium in prædicta Societate convocationes atque celebrationes ad normam prædictarum Constitutionum a S. Ignatio conditarum reducimus; quas quidem Constitutiones præfati, aliique Prædecessores Nostri Romani Pontifices laudarunt, approbarunt, et confirmarunt; Nosque etiam plurimum in Domino commendantes, perpetuis futuris temporibus observari volumus atque præcipimus: Salvis nihilominus et firmis remanentibus aliis quibusdam Decretis, quæ deinceps ab universa Societate in Congregationibus Generalibus adunata, quoad electionem et missionem Procuratorum, præsertim ex Provinciis Indiarum, aliisque transmarinis et extra Europam constitutis, et quoad universam Congregationum Provincialium rationem pro rerum atque locorum opportunitate ac necessitate, statuta fuerunt, aut in posterum rite statuentur.

Quo vero ad præfinitionem termini triennalis Officiorum abrogationem jam factam confirmat.

Ac reducit Congregationum Generalium celebrationes ad normam Constitutionum Sancti Fundatoris.

Clausulæ.

Decernentes easdem præsentes Literas, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, ad illa vocati, citati, et auditi non fue-

rint, nec illis consenserint, aut ex alia quacumque causa, occasione, prætextu, et capite, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam substantiali, et individuam expressionem requirente defectu notari, impugnari, redargui, rescindi, infringi, retractari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concesso, quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare posse : sed ipsas præsentes Literas semper et perpetuo firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit, plenissime suffragari; sicque in præmissis censeri, atque ita, et non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, et delegatos; etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate, et potestate fungentes, et functuros; sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis Auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. ANNO 1746.

Non obstantibus superius relatis Innocentii Prædecessoris prædicti Literis, nec non omnibus et singulis illis, quæ memoratus Alexander itidem Prædecessor Noster præfatus in suis Literis prædictis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Derogatio contrariis

Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici, vel Secretarii dictæ Societatis subscriptis, et Sigillo Fides præstanda transumptis.

PONT. A. VII. Præpositis; vel Vicarii generalis ejusdem Societatis, aut alicujus personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, et extra adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio pœnalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ absolutionis, revocationis, abrogationis, irritationis, annullationis, cassationis, abolitionis, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Pontificatus anno VII. die 17. Dec. 1746. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo sexto, sextodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus Nostri Anno VII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

ANNO 1747.

DE LIBERO INGRESSU XXV.

Clericorum Sæcularium in Ordines Regulares.

Dilecto Filio Nostro Angelo Mariæ Tit. S. Praxedis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Quirino nuncupato ejusdem S. R. E. Bibliothecario.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili Noster, Salutem, et Apostolicam Benedictionem.

EX quo Dilectus Filius Leander Chizzola Archidiaconus Ecclesiæ tuæ Cathedralis Brixiensis, ex improviso isthinc digressus, Bononiam se contulit, ibique habitum suscepit Clerici Regularis Societatis Jesu; statim a Te, Dilecte Fili Noster datæ fuerunt ad Nos Literæ, quibus quærebaris, eum tanti momenti consilium, Te inconsulto, cepisse, Teque penitus inscio, ad exitum deduxisse; non sine magno detrimento pauperum istius Civitatis atque Diœcesis, quibus largiter subvenire, multorumque piorum operum, quibus se jugiter exercere consueverat; suorum quoque Nepotum in minori ætate constitutorum, quorum curæ, atque educationi præesse debebat, ac sine spe quidquam utiliter peragendi in ipsa Societate Jesu, cui jam prope septuagenarius nomen dederat. Hæc eadem, quum ipse proximo Autumno in Urbem advenisses, Nobis coram inculcare non omisisti; deque iisdem nuper in Epistola Nobis directa, ac Typis vulgata, iterum expostulasti; petens præterea, Nosque excitans, ut auctoritatis Nostræ ope, certaque lege proposita, hujusmodi licentiam

Archidiaconus Brixiensis inconsulto Card. Quirino Episcopo ingressus est Societatem Jesu

De hoc quæritur dictus Card.

Et exquirit a Pontifice, ut illum co.

PONT. A. VII. gat ad recedendum, et legem constituat, ne sæculares Clerici libere ad Claustra transire valeant.

reprimamus, qua Sæculares Clerici atque Presbyteri ad Regularium Claustra, quum libet, se conferentes, a Regularibus Superioribus illico recipiuntur; quod sane non aliter fieri debere autumas, quam communicatis consiliis cum Episcopis ipsorum Clericorum seu Presbyterorum Ordinariis; siquidem ipsi Episcopi nunquam Regularibus Viris Ordines conferunt, sine Prælatorum Regularium consensu, in eorum Literis Dimissorialibus declarato.

Pontif. dividit postulatum in duas partes. Respondet primæ circa particulare factum d. Archidiaconi.

Duæ sunt res in hoc universo negotio expendendæ; peculiare scilicet factum Leandri Archidiaconi; et generale constitutum, quod a Nobis fieri et publicari velles. Ad primum quod attinet, aptiorem querelis Tuis responsionem comparare non possumus, quam si eadem ipsa Tibi rescribamus, quæ olim Sanctus Gregorius Magnus Prædecessor Noster Desiderio Episcopo Viennensi in Gallia in simili prorsus casu rescripsit. Quum enim Pancratius quidam Ecclesiæ Viennensis Diaconus Monasticam vitam amplexus esset, et in eodem Diaconi gradu in Monasterio degeret; Episcopus autem Pancratium diligens magnique faciens, ipsum e Monasterio abducere, et ad Ecclesiæ servitia retrahere vellet; Sanctus Gregorius, cujus opem Pancratius imploraverat, scripsit ad Desiderium, ut ipsum potius hortaretur, ne a Monasterio discederet, neve se iterum sæculi procellis committeret. Habes Gregorii Epistolam *Tom. II. ipsius Operum anno MDCCV. a Monachis Sancti Mauri accurate editorum*, *Epistola* 35. *lib.* 12. *Indict. V.*, ubi ita scribit: *Hortamur igitur, ut tam promptæ devotioni ejus, quam in sancto studet habere proposito, minime vestra sit impedimento Fraternitas: magis autem, quibus valetis adhortationibus, Pastorali admonitione succendite, ut fervor hujus desiderii in eo non tepescat; ut qui a turbulento curarum sæcularium tumultu se segregans, quietis desiderio, portum Monasterii appetiit, rursum in Ecclesiasticarum curarum non debeat perturbationibus implicari; sed in Dei*

laudibus permittatur secure ab his omnibus, ut postulat, remanere. ANNO 1747.

Quod quidem Gregorius rescribere non dubitavit; quamvis Pancratius, *in Clericatus officio Ecclesiæ Viennensi*, ut ipse ait, *mancipatus* existeret, ipsius nempe servitiis reipsa addictus; quamvis etiam eo tempore hujusmodi disciplina vigeret, de qua late Thomassinus agit, *de Beneficiis par. II. lib.* 1. *cap.* 3. *et* 4., ut Clericus Episcopo ordinanti per omnia subesset, ejusque Ecclesiæ ministerio, cui in Ordinatione adscriptus fuisset, perpetuo jure devinctus haberetur. Quamvis denique idem Sanctus Gregorius optime nosset, nemini licere ab hujusmodi ministerio Ecclesiæ, cui semel addictus fuisset, discedere, sine permissu Episcopi, a quo quis ordinatus, ejusque Ecclesiæ servitiis in Ordinatione fuerat adscriptus: unde in alia Epistola, quæ est *XVII. lib.* 5. *Indict. XIII.*, quum ageret de electione Joannis Archidiaconi Catanensis ad Episcopalem Cathedram Syracusanam, inter alia, requirebat ut Leonis Episcopi Catanensis consensus accederet; *Quod si factum fuerit, etiam Frater et Coepiscopus Noster Leo ei cessionem facere debebit, ut liber ad ordinandum possit inveniri;* ad quæ verba Editores ita observant in Notis; *Tam erant Clerici suæ Ecclesiæ addicti, ut ne eos quidem in Episcopos alterius Ecclesiæ fas esset eligere, nisi missione obtenta, sive, ut vocant, cessione.*

Non itaque dubitamus, quin Tu cum Archidiacono tuo eadem plane ratione agendum tibi esse ducas, qua Episcopum Viennensem cum Diacono suo Pancratio agere, Sanctus Gregorius optavit; tum quia animi tui perspecta magnitudo hoc Nobis suadet; tum quia in ea Epistola, quam publici juris fecisti, postquam prædicti Archidiaconi in Sæcularis Presbyteri statu eximiam operam disertissime, ut soles omnia, demonstrasti, circa finem deinde addis: *Te habere causas, cur ultro sinas eundem in Castris, ad quæ discessit, militare.*

PONT. A. VII. Unum tamen, quod Tibi præsenti antea diximus, nunc etiam scripto iterandum censemus; non scilicet debitæ erga Te observantiæ defectui tribuendum esse, quod prædictus Archidiaconus tuus, ante discessum, opportunam abs Te veniam minime requisierit; sed potius metui reverentiali, quem vocant, ac desiderio propositi sui reipsa exequendi, justoque timori, ne forte ab ejus implemento revocaretur. Qua ratione bon. mem. Ardicinus Cardinalis de Porta in quadam Epistola ad Prædecessorem Nostrum Innocentium Papam VIII. conscripta, suum factum excusat, quod scilicet ad Eremiticam vitam inter Camaldulenses profitendam conferre se volens, Cardinalatus habitum exutus, clanculo ex Urbe se dubduxerit. Quum enim, Pontificis venia opportune obtenta, minime necessarium sibi putaret assensum Collegii S. R. E. Cardinalium; consilium vero suum, ne interverti posset, necessario occultandum esse cognovisset; delato deinde ad ipsum murmure eorum, qui ipsius factum reprehendebant, ita scripsit ad Pontificem, in præcitata Epistola: *Quod autem, dimisso Cardinalatus habitu, dissimulata veste, me itineri commiserim, non opinor propterea me notam ullam apud graves, et prudentes Viros contrahere potuisse. Nam cum vellem, quod hactenus feceram, secretissimum esse, idque fratri mihi fidissimo occultassem, existimavi satius etiam in dissimulato habitu inter ignotos, quam cum vero habitu incedere, et propterea a pœna et a culpa, et ab omni alia nota me immunem esse existimo.* Hæc Epistola refertur in ejus vita edita ab Attichy in Libro, cui titulus: *Flores Historiæ Sacri Collegii S. R. E. Cardinalium.*

Respondet secundæ circa legem generalem constituendam. Atque hæc de prima quæstionis parte. Quod vero ad alteram attinet, ad generalem scilicet Legem, quam pro similibus casibus a Nobis constitui postulas; hoc Tibi respondere posse arbitramur, satis huic rei in Ecclesiasticis Canonibus provisum esse. In Concilio Toletano IV. anno DCXXXIII. sub Sancto Isidoro celebrato,

Canone

Canone 50. ita legitur : *Clerici, qui Monachorum propositum appetunt, quia meliorem vitam sequi cupiunt, liberos eis ab Episcopo in Monasteriis largiri oportet ingressus, nec interdici propositum eorum, qui ad contemplationis desiderium transire nituntur.* Textus habetur *in Collectione Conciliorum Hispaniæ Cardinalis de Aguirre Tomo II. pag.* 487., et refertur etiam in Decreto Gratiani *Can. Clerici* 19. *quæst.* 1. Quin immo *in eadem Causa* 19. *quæst.* 2. *Can. alienum*, postquam regula posita est, quod Clericus absque permissu Episcopi ab Ecclesia sua discedere, et alterius servitio se adjungere nequit; hujusmodi exceptio subnectitur : *Sed subaudiendum est, nisi ad propositum melioris vitæ transire voluerit; tunc enim liberum est illi, etiam Episcopo contradicente, Monasterium ingredi.* Concordat Canon sequenti loco relatus, qui incipit *Duæ sunt;* in quo distinctio fit inter Legem publicam, et privatam; et posito, quod publica quidem Lex vetat Clericum ab una ad aliam Ecclesiam transire sine assensu proprii Episcopi; privata vero Lex, quæ instinctu Sancti Spiritus in corde scribitur, et dignior est Lege publica, nequaquam id prohibet; ex hujusmodi principio arguitur, licere Clerico Beneficiato, etiam contradicente Episcopo, Beneficium relinquere, et in Monasterium sese recipere; *Si quis horum in Ecclesia sua sub Episcopo populum retinet, et sæculariter vivit, si, afflatus Spiritu Sancto, in aliquo Monasterio vel Regulari Canonia salvare se voluerit, quia Lege privata ducitur, nulla ratio exigit, ut Lege publica obstringatur; dignior est enim Lex privata, quam publica etc. Quisquis igitur hoc spiritu ducitur, etiam Episcopo suo contradicente, eat liber nostra auctoritate.*

ANNO 1747. De jure liberum est Clericis transire ad Claustra, etiam absque licentia Episcopi.

S. Thomas 2. 2. *qu.* 189. *art.* 7. quæstionem proponit, *utrum Presbyteri Curati possint licite Religionem ingredi* : eamque affirmative resolvit; ea ratione ductus quod nulla lege obligantur toto vitæ tempore curam animarum susti-

Sententia D.Thomæ concordat etiam in terminis fortioribus.

PONT. A. VII.

nere. Articulum vero ita concludit, facta de Archidiaconis expressa mentione: *Unde manifestum est, quod Archidiaconis et Presbyteris Curatis licet ad Religionem transire*; et paulo infra: *Dicendum, quod Presbyteri Curati et Archidiaconi obligaverunt se ad curam agendam Subditorum, quamdiu detinent Archidiaconatum, vel Parochiam; non autem obligaverunt se ad hoc, quod perpetuo Archidiaconatum, vel Parochiam retineant.* Hæc S. Thomæ sententia confirmatur a S. Antonino in sua *Summa part.* 3. *tit.* 16. *cap.* 2. §. 2. *in Editione Veronensi pag.* 881., ubi præterea addit, Episcopi dissensum minime obstare: *Archidiaconis, Presbyteris, Curatis, licet ad Religionem transire, etiam Episcopo contradicente.* Quæ verba similiter leguntur *apud Sylvium* 2. 2. *quæst.* 189. *a.* 7. *in postrema ejus Editione Antverpiæ facta, Tom. III. pag.* 945.

Et S. Antonini.

Extensio sententiæ ad Ordines vitæ activæ.

Et quoniam alicui in mentem venire poterat, hujusmodi libertatem transeundi ad Claustra, quæ sæcularibus Presbyteris a Canonibus conceditur, locum habere dumtaxat pro Claustris Monachorum, de quibus ipsi Canones expresse loquuntur, idem Sylvius, *loco citato*, affirmat, eam facultatem æque competere, sive de Instituto agatur contemplativæ vitæ unice dedito, sive de eo, in quo vitæ activæ opera exerceantur: *Possunt Religionem etiam illam ingredi, quæ in vita mere contemplativa, aut potissimum in corporalibus vitæ activæ officiis sit occupata; quoniam plus excedit status religionis cujuscumque, statum seu potius officium Archidiaconi vel Plebani, quam status altissimæ Religionis, statum cujuscumque infimæ*; propter solemnia nimirum Vota Castitatis, Paupertatis, et Obedientiæ, quæ in unaquaque Religione emittuntur.

De limitatione sententiæ

At incidunt sæpe tempora, quibus opportunum non est, Clericum sæcularem suum locum deserere, et in Religiosis Claustris se abdere: qua de re nisi consultatio intercedat inter Episcopum et Superiorem Regularem, impossibile

erit quid expediat agnoscere. Durum autem omnino est, Virum Ecclesiasticum, qui, in suscipiendo Presbyterii Ordine, conceptis verbis, Episcopo suo reverentiam et obedientiam spopondit, quoties ipsi libuerit, Episcopo inconsulto atque inscio, ad Regularia Claustra discedere, ac Regularis Instituti servitio perpetuo se mancipare. Super quibus omnibus inter se junctis, certam aliquam regulam tradi, et generalem Legem a Nobis promulgari opus esse contendis. ANNO 1747.

Equidem fatemur, non omni tempore omnibus opportunum esse Regularem vitam amplecti. Meminimus Epistolæ S. Augustini ad Bonifacium Comitem, quæ in Editione Monachorum Sancti Mauri impressa est *num.* 220. *Tom. II. pag.* 212., et cujus etiam pars refertur in *Can. Novimus* 17. *quæst.* 2. ubi nimirum Sanctus Doctor testatur, se, unà cum Alypio, ipsum Bonifacium a Monasticæ vitæ proposito dissuasisse, ob præclaram, quam, in sæculo manens, Ecclesiæ et Reipublicæ navabat operam, dum Africam a Barbarorum incursionibus tuebatur: *Ut autem non faceres, quid te revocavit, nisi quia considerasti, ostendentibus nobis, quantum prodesset Christi Ecclesiis quod agebas, si ea sola intentione ageres, ut defensæ ab infestationibus barbarorum, quietam et tranquillam vitam agerent?* Vidimus etiam apud S. Thomam 2. 2. *quæst.* 101. *art.* 4. *et quæst.* 189. *art.* 6., quæstionem hanc solidis rationibus examinari, utrum posset Filius Religionem ingredi, et Parentes in sæculo relinquere, si ab ipso deserti, inopia sint laboraturi. Ulterius inquirunt Moralistæ, an idem dicendum sit de Avo; et an id, quod de Ascendentibus statuitur, locum habeat etiam quoad Filios, Fratres, et Nepotes; et quatenus illius ope, qui Religionem vult ingredi, prædicti omnes indigere debeant. Enumerantur casus, qui obstare videntur.

De reverentia quoque et obedientia, quam non modo Sacerdos, sed quilibet etiam Clericus, proprio Episcopo præstare debet, justam

PONT. A. VII.

profecto opinionem fovemus. De hujusmodi obedientia agitur in *Cap. cum Clerici de verb. signifi.* ubi Innocentius Papa III. exponens formam juramenti, quod a Clericis Ecclesiæ Placentinæ præstabatur, in hæc verba conceptum: *Ego talis ab hac hora in antea fidelis ero, et obediens Placentinæ Ecclesiæ, et Domino meo Episcopo Placentino;* docet, per Ecclesiæ Placentinæ vocabulum intelligi Capitulum Ecclesiæ Cathedralis; eum vero, qui præstat hujusmodi juramentum, Episcopo tamquam capiti principaliter obligari. Neque porro Nos pro nuda inanique formula habendam esse putamus solemnem illam obedientiæ, et reverentiæ sponsionem, quam Presbyter facit in manibus Episcopi ordinantis, juxta vetustissimum Ecclesiæ morem, ante mille annos indubitanter servatum; ut ex antiquis Ritualibus colligitur, quæ expendit *Catalanus ad Pontificale Romanum Tom.* 1. *p.* 149. *in notis ad* §. 29. Quin immo libenter agnoscimus, Presbyterum, hujusmodi promissionis vigore, ea lege, inter alias, adstrictum teneri, ut a servitio Ecclesiæ, cui in ordinatione addictus fuerit, discedere nequeat sine licentia Episcopi; id quod optimis rationibus demonstrat *Hallier de Sacr. elect. et Ordin. part.* 1. *sect.* 6. §. 12. *Editionis Romanæ*, ubi docte graviterque refellit auctorem cujusdam libelli Gallico sermone editi, qui hujusmodi reverentiam, et obedientiam Episcopo in Ordinatione promissam angustis nimium limitibus coercere tentaverat.

Pontifex tamen statuit novam legem non oportere.

Verumtamen, his omnibus non obstantibus, iterum dicimus, novam generalem Legem hac de re minime necessariam Nobis videri; vel quia in Ecclesiasticis sanctionibus, quodcumque necessarium est, satis constitutum habemus; vel quia, si quid adhuc ordinandum superest, id pro generalis Constitutionis subjecto haberi non potest. Tria siquidem sunt, quæ in hujusmodi casibus considerari possunt: primum videlicet, an Presbyter ab Ecclesiæ servitio ad Regularia Claustra transiturus, permissionem ab Episcopo

Et distinguit tres casus in hac re

petere debeat: Secundum, quid ipsi faciendum sit, si Episcopus dissentiat: Tertium, quid statuendum sit de Parochia, seu Canonicatu, aut Archidiaconatu, quem Presbyter obtinebat. Verum hæc omnia jam Sacri Canones considerarunt, atque opportunas pro singulis capitibus regulas præscripserunt.

Anno 1747. æque in Jure consideratos.

Quod enim pertinet ad Episcopi permissum; nemo dubitat, quin Presbyter, Ecclesiæ regimen, aut ministerium dimissurus, ante omnia debeat Episcopo consilium suum, ejusque capiendi rationes, quantum earum natura fert, aperire. In quo non tam officio et honestati, quam naturalis legis præcepto satisfaciet. Quum enim Presbyteri, in animarum cura, aliisque gravibus muneribus ad Pastorale regimen spectantibus, Episcopi Ministri sint; ita cum eo se gerere debent, ut is animarum, quas ipsi regebant, et negotiorum, quæ administrabant, necessitatibus opportune consulere valeat. De quo recte loquitur *Passerinus*, licet Ordinis Regularis scriptor, *de statibus hominis Tom. III. quæst.* 189. *art.* 7. *num.* 8. *Minister, qui habet custodiam rerum, et bonorum Domini sui, quæ absente custode perire possunt, non ex pura decentia, sed ex debito officii sui, tenetur bona sibi commissa Domino reddere, et illum monere, ut de alio custode provideat; et si hoc non faciat, puniri potest. Cum ergo Parochus sit Episcopi minister in cura animarum, si deserat animas sibi commissas, inconsulto Episcopo, non minus peccat, quam si Minister Pastoris, Ovium Domino, ac Pastore non admonito, gregem errantem sine custode dimitteret;* cum his, quæ sequuntur.

Hæc autem permissio vel ab Episcopo conceditur, vel negatur. Si concedatur, jam controversiæ locus non erit. Sin vero denegetur, hujusmodi dissensus, ex auctoritatibus superius citatis, Presbyterum non adstringet, quominus Religionem ingredi valeat. Neque id mirum videri debet. Si enim Presbyter Episcopo reverentiam et obedientiam in sua Ordinatione pro-

PONT. A. VII.

misit, multo solemnius Regulares eam promiserunt proprio Superiori in Religiosa Votorum Professione. Et tamen quoties Regularis in Ordine laxiori Professus ad strictiorem transire cupit, tenetur quidem a Superiore laxioris licentiam petere: verumtamen, ea sibi denegata, nihilominus ad strictiorem libere transire potest, ut expresse statuitur in *Cap. licet, de Regularibus*, ubi sic legitur: *Talis ergo, postquam a Prælato suo transeundi licentiam postulaverit, ex lege privata, quæ publicæ legi præjudicat, absolutus, libere potest sanctioris vitæ propositum adimplere, non obstante proterva indiscreti contradictione Prælati; quia privilegium meretur amittere, qui concessa abutitur potestate.*

De vacatione Beneficiorum per Professionis emissionem et quid agendum de ipsis tempore Tyrocinii.

Denique de Beneficiorum vacatione, in jure statutum habemus, eam non induci per solum ingressum in Religionem, sed per Professionem Regularem dumtaxat; quemadmodum videre est in *Cap. Beneficium, de Regular. in* 6. Et quidem pro eo tempore, quod inter ingressum in Ordinem Regularem, et Professionem solemnem intercedit, debet Episcopus, quoad Beneficia Curata, id ipsum agere, quod aliàs præstare consuevit, quum Parochus aliquo impedimento detinetur, ne animarum curam exercere valeat; quoad Beneficia vero Choralia relictis Tyroni Religioso, qui Choro interesse nequit, ipsius Beneficii fructibus, de distributionibus ita statuet, ut jura præscribunt; juxta opinionem in praxi receptam, de qua agit *Suarez de Religione Tom. III. lib.* 5. *Cap.* 16. *num.* 12. Quin immo si quis forte Religionem ingressurus, Beneficium suum dimitteret, (quo casu potest Episcopus, *per Constitutionem LVIII. S. Pii V.*, hujusmodi renunciationem admittere); vel etiam si tempore Novitiatus hujusmodi dimissionem expleret, servatis omnibus, quæ ex præscripto Sacri Tridentini Concilii *Cap.* 16. *sess.* 25. *de Regularibus*, tam in bonorum temporalium, quam in Beneficiorum Ecclesiasticorum renunciationibus servari de-

bent; nihilominus omnia in suspenso remanere deberent; neque posset Episcopus ad Beneficii sic dimissi collationem devenire, nisi post factam a dimittente solemnem Professionem; uti late ostendit doctus, et in hoc toto rerum gegenere expertissimus Scriptor, bon. mem. Joannes Baptisti Riganti, in suo *Commentario ad Regulas Cancellariæ Tom. III. Regul.* 46. *a num. II. ad finem.* Qua in re olim dubitatum est, an Vota simplicia, quæ a Clericis Regularibus Societatis Jesu, post biennium Probationis emittuntur, hujusmodi Beneficiorum vacationem inducerent; sed negativa sententia communiter recepta fuit, ut observat laudatus Riganti *loco cit. num.* 30. *et seq.*, et monet Pitonius *discept.* 126. *num.* 11. *et seq.* Quamvis in Congregatione quinta Generali ipsius Societatis *Canone* 19. statutum fuerit, ut qui Societati nomen dederit, expleto biennio, antequam Vota simplicia emittat, Ecclesiastica Beneficia dimittere debeat; quo casu hujusmodi Beneficia, si minus propter Professionem, at propter renunciationem, vacare intelliguntur; ut notant *Sanchez ad Præcepta Decalogi lib. VII. Cap.* 4. *num.* 7. *Pellizzarius in manuali Tom. I. Tract.* 3. *Cap.* 4. *num.* 52., cum aliis, quos citant præfati *Rigant. loco cit. n.* 32. *et Piton. num.* 12.

ANNO 1747.

Proceditur ad quæstionem an ferri debeat Constitutio super consultatione inter Episcopum, et Superiorem Regularem super idoneitate illius, qui Religionem ingredi vult

At enim dices, præmissa omnia recte procedere; verum per ea non tolli propositam difficultatem, de peculiaribus circumstantiis aliquando occurrentibus, ob quas permitti nequit Presbytero Sæculari ad Regularem vitam transire; et quidem necessarium esse, earum cognitionem et examen institui; id quod obtineri nequit, nisi, lata Constitutione, præscribatur aliqua consultationis species inter Episcopum, et Superiorem Regularem, ut unicuique sua ratio constet, ipseque Superior Regularis ab Episcopo edoceri valeat de idoneitate illius, qui Religioni nomen suum offert, ne forte eidem inutilis inveniatur; qualem profecto, ob ingravescentem illius ætatem, repertum iri suspi-

PONT. A. VII.

caris Archidiaconum Chizzola, qui inter Clericos Societatis Jesu, Te inconsulto admissus fuit.

Examinatur quæstio.

Porro nec interdicta fuit unquam hujusmodi consultatio inter Episcopum, et Superiorem Regularem, neque Nos eam vetare intendimus; quin potius illius utilitatem, atque opportunitatem agnoscimus. Ut autem specialis Legis mandato, tamquam necessaria, præcipiatur, in eo non modica est difficulas. Neque enim in jure cautum reperitur, ut duorum Ordinum, laxioris, atque strictioris, Superiores inter se convenire debeant, quoties aliquis in illo professus, ad hunc transire velit; sed solum, ubi inter præfatos Superiores oriatur controversia, an hujusmodi transitus ex laudabili causa, vel potius ex animi levitate et inconstantia suscipiatur, Ecclesiasticæ Leges Superioris Majoris judicium requiri voluerunt. *Si vero probabiliter dubitetur, utrum quis velit ad Ordinem arctiorem, aut laxiorem, ex charitate, an ex temeritate transire, Superioris est judicium requirendum.* Ita legitur in *citat. Cap. licet, de Regularibus*. Quod si, hujusmodi controversia pendente, Religiosus in altero illo Ordine recipiatur, atque etiam in eo Professionem emittat; tunc ex ipsius controversiæ exitu decernendum erit, an ipse ad priorem reverti, an vero in posteriori remanere debeat; ut recte monet *Abbas Panormitanus in citat. Cap. licet, num.* 15. *de Regular.* Hodierna vero praxis est, per quam omnes hujus generis controversiæ, et morarum prolixitates devitantur, ut Religiosis Viris, qui a laxiori ad strictiorem Ordinem transire cupiunt, postquam voluntatis suæ causas coram competentibus Apostolicæ Sedis Tribunalibus exposuerint, atque probaverint, haud ægre a Romano Pontifice indulgeantur opportunæ facultates, in quibus derogatio super consensu Superioris Ordinis laxioris includitur.

Quod vero jus, certis in casibus, certisque de causis, competit Superiori Ordinis laxioris, ut suum subditum Regularem ad strictiorem Or-

dinem digressum, etiam post solemnem Professionem in eo emissam; repetere et revocare valeat; idem similiter, certis in casibus, justisque, exigentibus causis, Episcopo competit, ut suum Clericum Sæcularem Ordini Regulari adscriptum repetere possit. Hoc tradit clarissimus Canonum doctor *Innocentius IV. ad sæpe citatum Cap. licet, de Regular.* cujus hæc sunt verba, ibi *num.* 3. *Clericus potest transire ad Religionem, non petita licentia, etiamsi contradicatur; Crederemus tamen, quod posset eum repetere, si ex transitu suo prima Ecclesia gravem sustineret jacturam.* Concordat Abbas *in idem Cap.* 14., ubi sic ait: *Ulterius quæritur, quid in Sæculari Clerico? Numquid potest intrare in Religionem, non petita licentia ab Episcopo? Innocentius tenet quod sic: sed si Ecclesia graviter læderetur, esset revocandus.* Satis itaque provisum est etiam Episcopo, qui factum Clerici sui, ad Regularia Claustra, se invito, digressi, impugnare velit. Unde nec ulla nova Constitutione opus est, ut Episcopalia jura hac in parte asserantur; neque porro, ut peculiares indicentur casus, quibus hujusmodi juris exercitio locus esse possit, quum satis sit, Regulam generalem tradidisse; quam Judex sequatur, quamque ad peculiares causas, pro sua prudentia, justoque arbitrio, valeat applicare.

ANNO 1747.

Resolvitur opus non esse nova Constitutione

Hujus tamen juris, quo Episcopus Clericum Sæcularem sibi subjectum, qui Regulari Instituto sine ipsius assensu nomen dedit, repetere, et ad Ecclesiæ servitium revocare potest, hujus, inquam, juris persequutio in casibus particularibus non admodum facilis esse videtur. Ponamus enim Episcopo rem esse cum Clerico Beneficiato, cum Canonico, cum Archidiacono; vel (quoniam de simplici Beneficiato, aut Canonico, minus fortasse laborabit) de Archidiacono videamus. Hujus dignitatis, sive Officii, veteribus quidem temporibus gravissimi, nunc munus omne eo redactum est, ut Episcopo Ordinationes generales celebranti, quum ipsi com-

Et difficile esse ut Episcopus Clericum ad sæcularem statum revocare possit.

PONT. A. VII.

modum fuerit, assistat, promovendos ad ipsam Ordinationem evocaturus. Si vero agatur de Parochis, aliisve Animarum curam gerentibus, nemo quidem negabit, ipsorum munus magni in Ecclesia momenti esse; sed quum simul negari nequeat, *Prælationis munus, seu statum*, (ut inquit *Suarez de Religione Tom. III. lib.* 1. *Cap.* 21. ubi de animarum cura loquitur) *minus securum esse, Religionis vero esse statum majoris securitatis in ordine ad spiritualem salutem;* unusquisque Parochus Religiosæ vitæ cupidus, hac una exceptione in judicio se tuebitur adversus Episcopum, qui ipsum ad Animarum curam revocare contendat. Sanctus Gregorius Magnus, quum olim scriberet adversus Legem ab Imperatore Mauritio editam, qua interdictum erat Militibus Monasticam vitam amplecti, hanc, inter alias, rationem afferebat: *Multi sunt, qui possunt Religiosam vitam etiam cum sæculari habitu ducere, et plerique sunt, qui, nisi omnia reliquerint, salvari apud Deum nullatenus possunt:* ut videre est in ipsius *Epistola* 65. *lib.* 3. *Indict. VI. Tom.* 2. *præfatæ Editionis Parisinæ.* Nunc ergo quilibet Beneficiatus, Canonicus, Archidiaconus, Parochus, qui officium, aut ministerium suum cum Religiosa vita commutaverit, se non inter *multos*, sed inter *plerosque* a S. Gregorio indicatos, connumerandum esse affirmabit.

Si autem ipsi objiciatur, quod in sæculari statu pauperibus largiter subvenire consueverat, respondebit, se non minus ex ipsis Religiosis Claustris, si bonorum suorum possessionem ad Religionem attulerit, opportunis obtentis facultatibus, pauperum indigentiis subventurum. Sane quum in præfata Lege Mauritius Imperator inhiberet, ne debitores publici Ærarii in Monasteriis reciperentur: Sanctus Gregorius eam partem Legis impugnans, (de qua tamen deinde suam opinionem mutavit, ut observant laudati Editores, *in Notis, litera d.*) ita scribebat in citata Epistola: *Quod vero in*

eadem Lege, dicitur ut ei in Monasterium converti non liceat; omnino miratus sum; dum et rationes ejus possunt per Monasterium fieri; et agi potest, ut ab eo loco, in quo suscipitur, ejus quoque debita suscipiantur. ANNO 1747.

Quod si objiciatur gravis ætas Presbyteri ad Religionem transeuntis, facilis et obvia erit responsio, quod multi sunt in Regularium Familiis Religiosi Viri in senili ætate constituti, qui pro modo virium suarum, laudabilem operam Religioni præstant; quorum numero ipsum, de quo est quæstio, adjungi nil vetat: Ita pariter Sanctus Gregorius, contra propugnatores supradictæ Legis, qui dicebant, Milites ad Monasteria convolantes, bonos Monachos non evadere, affirmabat: *Ego indignus famulus vester scio, quanti his diebus meis in Monasterio Milites conversi, miracula fecerunt, signa et virtutes operati sunt.*

Aliæ rationes ob quas non est ferenda Constitutio.

Denique, huic Epistolæ jam nimis prolixæ finem facturi, unum adhuc addimus; ex centum nimirum Archidiaconis non facile duos inventum iri, qui Archidiaconatum dimittere, et Religionem ingredi velint. Contra vero, in pari Regularium numero, multos sane inveniri posse, qui Regularem vitam pro Archidiaconatu adipiscendo relinquerent. Quare, quum Leges versari oporteat circa ea, quæ frequenter accidunt; profecto non tam nova Lege opus erit ad retinendos Clericos, et Presbyteros Sæculares, ne Religiones ingrediantur; quam necesse esset aliquid excogitare, quo magis intra Religiosa Claustra continerentur ii, qui Regularem vitam amplexi, et professi sunt. Vix enim credibile est, quam multi a Regularibus Ordinibus migrare variis artibus quotidie moliantur. Neque solum de Apostatis loquimur, quorum numerus in dies augetur; sed, si omnes, qui nullitatem Professionis suæ judicio experiri aggrediuntur, illam apud Judices probarent; si omnes, qui Dignitates extra Religionem ambiunt, voti compotes fierent; si demum faci-

PONT. A. VII. lem apud Nos aditum invenirent eorum instantiæ, qui e Claustris exire, et in habitu Presbyteri Sæcularis, sub obedientia Episcoporum, et cum obligatione servandi Vota Religiosa, quatenus conciliari possunt cum statu Clerici Sæcularis, in Sæculo manere vellent; longe utique minor eorum foret numerus, qui Religionem professi, ad mortem usque in illa perseverarent.

Dum itaque, Dilecte Fili Noster, consiliis tuis, quæ tum privatis Literis, tum etiam Typis impressis, non minus docte, quam eloquenter proposuisti, obsecundandum Nobis esse non arbitramur, in eo tamen singularem existimationem, quam de Te merito fovemus, agnosces, quod Tibi causas, atque rationes, quibus ab iis sequendis retrahimur, exponere non detrectavimus his Literis Nostris; quibus etiam tibi, novum benevolentiæ Nostræ pignus, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Dat. Pont. Anno VII. die 14. Januar. 1747. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XIV. Januarii MDCCXLVII. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

Anno 1747.

XXVI.

DE CLAUSURA

Monialium, et admissione Famularum in Monasteria.

Venerabili Fratri Josepho Mariæ Episcopo Portugalliensi.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam Benedictionem.

PER binas alias nostras in simili forma Brevis literas, quarum unæ quidem datæ fuerunt die 1. mensis Junii anno MDCCXLI. incipientes: *Cum Sacrarum Virginum*: alteræ vero die III. mensis Januarii anno MDCCXLII. itidem incipientes: *Salutare in Catholica Ecclesia institutum*: ea opportuna adhibere curavimus Apostolicæ providentiæ supremæque auctoritatis nostræ remedia, quæ ad instaurandam regularem quoad clausuram Monialium observantiam, a primæva disciplina per Prædecessores Nostros Romanos Pontifices, et Sacros Canones confirmatâ sensim dilabentem, satis esse in Domino duximus. Quoniam autem non sine gravissimo animi nostri angore accepimus novas artes, ac nova inventa, etsi antiqua sint, ac toties proscripta, sub variis exquisitisque causis, et rationibus in dies excogitari, quæ non solum per præscriptas leges prohibentur, sed quampluribus etiam inordinationibus, et offendiculis aditum patefaciunt: Ac primum quidem eo pervenit famularum ad Monialium ministerium in Monasteria admittendarum abusus, ut indultum, quod ab Apostolica hac Sancta Sede sub

Leges super Clausura a Pontifice latæ enunciantur.

Novi abusus ad eundem delati.

PONT. A. VII. 1752

tot salutaribus conditionibus concedi solet, etsi pro prima vice servatis iisdem conditionibus executioni demandetur, deinceps tamen quoties admissam famulam, aut e Monasterio egredi, aut viam universæ carnis ingredi contingat, toties, nulla indulti hujusmodi habita ratione, ad libitum Monialium, sine alia Antistitum Ordinariorum locorum, ad quos spectat, scientia, et licentia, sed de Superiorum Regularium eorumdem Monasteriorum dumtaxat aliquando consensu, aliæ, atque aliæ in Monasterium inducantur famulæ, de quarum moribus, fama, vitiis, ac virtutibus nulla præcesserit legitima cognitio; unde fit, ut sub Famularum nomine ac prætextu, fœminæ quæcumque in Clausuras, non sine Clausuræ violatione admittantur: Illud præterea in more positum esse dolentes audivimus, ostia nimirum Monasteriorum, quæ semper clausa esse, nec nisi ad necessaria eorumdem Monasteriorum commoda recludi debent, ita assidue patefieri, ut Moniales, et quæcumque aliæ in Monasteriis degentes Virgines in propatulo sedentes, sive stantes, cum quibusvis utriusque sexus hominibus illuc accedentibus indiscriminatim colloqui, et jocari etiam non erubescant, ut sæpe quamlibet fœminam in quacumque ætate constitutam sive consanguineam, sive affinem, sive tamquam famulam cujuslibet earundem Monialium in ipsam Clausuram accersant; et quamvis ipsæ Moniales impellant, sponte tamen ingressam deinde asserant; nec Religioni ducant censuras, ac pœnas canonicas, quibus eapropter obnoxiæ fiunt: Nos sane, qui pro imposita Nobis divinitus suprema Apostolicæ servitutis procuratione saluberrime occurrere debemus hisce abusibus, et inordinationibus, etsi abusus, et inordinationes hujusmodi in ista Fraternitatis Tuæ Diœcesi neque unquam irrepsisse, neque unquam irrepturas esse in Domino confidimus; Fraternitati tamen Tuæ notum esse volumus, quod Nos non solum omnes,

Apostolica et Conciliaria statuta innoventur.

et singulas Constitutiones tam ab iisdem Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus, quam a Nobis ipsis super clausura Monialium editas, verum etiam omnia et singula decreta tam a Concilio Tridentino, quam a Congregationibus Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super eadem clausura, et admissione, et receptione Educandarum puellarum, et famularum, sive quarumcumque fœminarum promulgata, quatenus opus sit, tenore præsentium auctoritate Apostolica confirmamus, et sub pœnis etiam per easdem Constitutiones, et Decreta contra inobedientes inflictis, servari mandamus, ac præcipimus. Insuper tenore, et auctoritate paribus statuimus, ac declaramus, admissionem receptionemque quarumcumque fœminarum, sive puellarum Educandarum, sive Famularum in Monasteria, quacumque ex causa, sine legitima authenticaque ejusdem Apostolicæ Sedis licentia toties, quoties opus fuerit, impetranda, et prævio examine super moribus, fama, habilitate, et necessitate ipsarum Educandarum puellarum, vel famularum, per Antistites locorum Ordinarios tantummodo, et non alios quoscumque Superiores toties itidem, quoties necessitas postulaverit, habendo, non obstante quacumque consuetudine etiam longi temporis, fieri non debere. Quod si secus factum, ac fieri in posterum contingat, statuimus pariter ac declaramus, tam Moniales, et quascumque in Monasteriis degentes, quæ fœminas quascumque in eadem Monasteria quomodocumque admiserint receperintque, quàm ipsas fœminas admissas et receptas, canonicis censuris, et pœnis obstrictas esse, ac fore, a quibus easdem Moniales, et fœminas hujusmodi ejusdem tuæ Diœcesis, si fortasse hac in parte deliquisse contigerit, de præterito tantum absolvendi facultatem Fraternitati Tuæ, cum facultate etiam alios subdelegandi, tribuimus et impertimur. Cæterum Fraternitati Tuæ injungimus, ac præcipimus,

Anno 1742.

Præscribitur ordo servandus pro ingressu Mulierum in Monasteria, sub pœnis etc

Pont. A. VII. ut omnium, et singularum ordinationum per laudatum Concilium Tridentinum, et Apostolicas Constitutiones, et dictarum Congregationum decreta, super clausura Monialium, et delegata Antistitibus locorum Ordinariis Visitatione tam interna, quam externa præscriptarum memor, easdem ordinationes sub pœnis desuper inflictis debitæ executioni mandare satagas et studeas, nec non mandari facias, cures, et adnitaris. Interim, ad prosperi successus auspicium, Tibi, Venerabilis Frater, Apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Dat. Pontif. anno VII. die 24. Jan. 1747. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XXIV. Januarii MDCCXLVII. Pontificatus Nostri Anno VII.

XXVII.

DE ORDINATIONIBUS

Regularium.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IMPOSITI Nobis licet immerentibus Apostolici Ministerii ratio postulat, ut ad tuendum Ecclesiasticæ disciplinæ vigorem, non modo novas interdum Leges provide constituamus; verum etiam veteres a Prædecessoribus Nostris sapienter statutas, si quidem fallacium rationum præsidio debitis fraudentur effectibus, novis et inviolabilibus sanctionibus communiamus; si vero earum claritas pravis et captiosis interpretationibus involvi et obumbrari dignoscatur, easdem perspicuis apertisque declarationibus in propria luce collocemus.

Sane quæ olim de Ordinationibus Regularium controversia viguit, an scilicet Regulares a quocumque Catholico Antistite indistincte ordinari possent, an vero id juris privative pertineret ad Episcopum illius Diœcesis, intra quam sita est Religiosa Domus, quam Regularis ad Ordines promovendus inhabitat, providis Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus et declarationibus jamdudum sublata fuit. In qua quidem controversia Episcopi Locorum Ordinarii jura sua fundantes in generalibus Canonum statutis, et in ipsis exemptionum privilegiis, quæ Regularibus indulta sunt, ajebant, ipsorum Ordinationes, utpote Diœcesanis Episcopis expresse reservatas, neque spectare posse ad Ordinarios eorum Originis, quam Regulares a se abdicant, dum sæculo nuntium remittunt; neque porro ad Ordinarios Beneficii, quoniam ipsi ad titulum Beneficii non promoventur; proindeque unice spectare ad Episcopos Ordinarios eorum Domicilii, nimirum illius Diœcesis, ac Loci, in quo ipsi Ordinandi commorantur. Contra vero Regulares Apostolicis Privilegiis innixi, quæ certis Ordinibus recentius elargita, ac deinceps per viam communicationis ad omnes extensa fuerant, licitum sibi esse contendebant Sacros Ordines a quocumque Catholico Antistite, juxta eorum Privilegiorum tenorem, pro arbitrio suscipere.

ANNO 1747.

Vetus controversia de Ordinatione Regularium.

Rationes pro Episcopis, Diœcesanis.

Item pro Regularibus.

Verum quum felicis recordationis Prædecessor Noster Gregorius Papa XIII. per suam Apostolicam Constitutionem, quæ incipit *In tanta rerum*, datam apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ MDLXXIII. Kalendis Martii, justis gravibusque de causis, alteram Constitutionem sui nostrique pariter Prædecessoris S. Pii Papæ V., cujus initium est, *Etsi Mendicantium*, ad juris communis et Sacri Concilii Tridentini terminos reduxisset; eodem quoque anno in Causa Monachorum Ordinis Carthusiani Decretum edidit, quo ipsos ab Episcopis Diœcesum, in quibus eorum Monasteria respective

Privilegia Regularium a Gregorio XIII. reducta ad terminos juris.

Decretum ejusdem de Ordinationibus.

PONT. A. VII. sita sunt, vel nonnisi de istorum licentia, ab aliis quibusque Episcopis ordinandos esse declaravit; quemadmodum legitur *Lib. I.* Decretorum Congregationis Concilii *pag.* 75. *a terg. Dub. An Nostri Ordinandi obligentur habere expressam licentiam Ordinarii, in cujus Dioecesi sunt, pro Ordinibus conferendis ab Episcopo alterius Dioecesis: Sanctissimus Dominus Noster etiam ex sententia Sacrae Congregationis Concilii declaravit, obligari.*

Quod a Sixto V. inconfirmatur et declaratur. Contigit autem, sub illius Successore Sixto Papa V. eandem quæstionem retractari, instante universo Ordine Fratrum Prædicatorum. Qua de re idem Prædecessor, post maturum Causæ totius examen in præfata Congregatione Concilii habitum, constituit, licere Superioribus Regularibus Literas Dimissoriales concedere suis respective Subditis, ad Ordines suscipiendos, sed eas tamen Dioecesano dumtaxat Episcopo directas, nec alteri unquam, nisi quum forte is a Dioecesi abfuerit, aut, quatenus in Dioecesi extiterit, Clericorum tamen Ordinationem non sit habiturus. Ita relatum habetur *Lib. IV.* prædictorum Decretorum *pag.* 108. *Sanctissimus Dominus Noster Sixtus V., ex sententia Congregationis, respondit, Regulares posse concedere Dimissorias ad Episcopum Dioecesanum, eoque absente, vel etiam præsente, et Ordinationem non tenente, ad quemcumque; dummodo ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam.*

Tum etiam, latius, a Clemente VIII. Demum a sanctæ memoriæ Prædecessore quoque Nostro Clemente Papa VIII., ad hujusmodi controversias perpetuo extinguendas, sequens Decretum editum fuit: *De mandato Sanctissimi Domini Nostri Clementis Divina Providentia Papæ VIII. tenore præsentium mandatur omnibus et singulis quorumcumque Regularium Superioribus, ut de cætero observent, et observari faciant ea, quæ in Decreto Sacræ Congregationis Concilii Tridentini continentur, cujus tenor est talis: Congregatio Concilii censuit, Superiores*

Regulares posse suo subdito itidem Regulari qui prœditus qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerit, Literas dimissorias concedere, ad Episcopum tamen Diœcesanum, nempe illius Monasterii, in cujus familia ab iis, ad quos pertinet, Regularis positus fuerit, et, si Diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus Ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, et dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus vel abfuturus, vel nullas esset habiturus Ordinationes. Verum, cum a Superioribus Regularibus, Episcopo Diœcesano absente, vel Ordinationes non habente, Literæ Dimissoriæ dabuntur, in eis utique hujusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse. Quod qui non fecerint, officii, et dignitatis, seu administrationis, ac vocis activæ, et passivæ privationis, ac aliàs arbitrio ejusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ reservatas pœnas incurrant. In quorum fidem etc. Datum Romæ die 15. mensis Martii 1596.

ANNO 1747.

Controversiæ utrinque renovantur.

Hoc emanato Pontificio Decreto, atque tam claris verbis concepto, jure sperandum videbatur hujus generis lites non amplius auditum iri: sed contra accidit, dum ex una parte nonnulli Episcopi ultra montes constituti contendere cœperunt, necessarias esse Regularibus Dimissorias etiam Ordinariorum eorum Originis, quo possent ab Episcopis aliorum Locorum ad Sacros Ordines promoveri; ex altera vero Regulares, obtendentes, in præfato Clementis VIII. Decreto derogatum non fuisse Apostolicis Privilegiis, quæ eorum Ordinibus, sive directe, sive per communicationem indulta fuerant, ut scilicet a quocumque Catholico Antistite ordinari possent, hujusmodi Decreti vim et observantiam declinare se posse putarunt.

POST. A. VII. Dimissoriæ Ordinariorum Originis a Regularibus non requirendæ.

Verum, quod attinet ad Episcopos, ipsa Congregatio Concilii die 28. Febr. anni MDCLIV., ut notatum reperitur *Libro XIX.* ipsius Decretorum *pag.* 316. ita rescripsit, *Regulares volentes se promovere ad Ordines, non teneri ostendere Dimissorias Ordinariorum propriæ Originis, sed sufficere ut observent formam præscriptam in Decreto san. mem. Clementis VIII.* Quod etiam amplissime confirmatum fuit in alio Decreto edito die 17. Martii anni MDCLXXIV., Decretorum *Libro XXVIII. pag.* 261. *et sequentibus.*

De Privilegiis Regularium judicium habitum sub Innocentius XIII.

Quod vero spectat ad Regulares, quum eorum præsumptum jus, unà cum rationibus ab ipsis plenissime deductis, in quadam Congregatione particulari nonnullorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium a felicis recordationis Prædecessore Nostro Innocentio Papa XIII. deputata, cui Nos in minoribus tunc existentes nostram qualemcumque operam, pro demandato Nobis Secretarii munere, contulimus, diligenter expensum, et examinatum fuisset; cumque ad hujusmodi quæstionem definiendam, id potissimum visum esset in jure statuendum, an ad effectum eximendi Regulares a præfati Decreti Clementini observantia, sufficeret, quod Privilegia suscipiendi Ordines a quocumque, ipsis concessa fuissent post Concilium Tridentinum, a quo hujusmodi antiqua Privilegia abrogata fuisse satis constat; an vero oporteret eadem concessa fuisse post ipsum Clementis Prædecessoris Decretum: Ac præterea an hujusmodi Privilegia æque suffragarentur iis, ad quos per viam communicationis extensa dicerentur; ac iis, quibus directe et expresse indulta fuerunt;

Quæstionis nodus

Ab eodem Innocentio solvitur.

Idem Innocentius Prædecessor, audito præfatæ Congregationis particularis consilio, decrevit, satis esse, ad supradictum effectum, quod hujusmodi Privilegia post Concilium Tridentinum concessa fuerint, quamvis præfato Clementino Decreto posteriora non sint; dummodo tamen directe concessa fuisse constet, non vero in communicationem Privilegiorum de uno in alium

Ordinem derivata asserantur; quemadmodum ipse Innocentius in suis Apostolicis Literis, incipientibus *Apostolici ministerii*, die 30. Maji anni MDCCXXIII. datis, ac deinde confirmatis a Sanctæ memoriæ Prædecessore pariter Nostro Benedicto Papa XIII. per alias similes Literas datas die 23. Septembris anni MDCCXXIV., quarum initium est *In supremo*, aperte declaravit, his verbis: *Quoties ergo Regulares ad Ordines erunt promovendi, servetur omnino Decretum Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum a piæ memoriæ Clemente VIII. Prædecessore etiam nostro confirmatum die 15. Martii 1596. quo sancitur, ad Episcopum Diœcesanum Literas Dimissorias pro eorumdem Ordinum susceptione a suis Superioribus esse dirigendas, præterquam in casu, quo Diœcesanus a Diœcesi abesset, vel Ordinationes non esset habiturus, quo etiam casu in Literis Dimissoriis ad alium Episcopum dirigendis expressa fieri debeat mentio, vel de prædicta Episcopi Diœcesani absentia, vel de illa alia causa, videlicet quod Ordinationes non sit habiturus: exceptis tamen, quoad prædicta, Regularibus illis, quibus per speciale Privilegium a Sede Apostolica post Concilium Tridentinum fuerit concessum, ut a quolibet Catholico Antistite Ordines suscipere possint, super quo indulto nihil per præsentes innovare intendimus.*

ANNO 1747. — Particula ipsius Literarum.

Porro si aliqui vigilias laboresque suos, non tam in extricandis inutilibus quæstionibus, vel forte in rebus profanis, et ab Ecclesiastica professione alienis addiscendis consumerent, quam in studio sacrarum Legum, quibus Ecclesiastica disciplina continetur, utiliter collocarent; ac nisi aliquibus arbitrium pro lege, præjudicata opinio pro ratione; atque, in Legum etiam clarissimarum interpretatione, suus cuique sensus pro auctoritate esset; nec olim Nobis in nostro Bononiensi Archiepiscopatu residentibus contigisset, ut Regularis quidam ex ea Urbe repente digressus, suique Superioris Dimissorias ad Epi-

Transgressiones ex Legum ignorantia, et prava interpretatione.

PONT. A. VII.

scopum finitimum deferens, tametsi nullo pacto docere posset, Nos Clericorum Ordinationem non habituros, Sacrum Presbyteratus Ordinem susciperet, nullaque interjecta mora Bononiam ad primum Sacrificium non sine pompa offerendum reverteretur: Quam tamen intolerandam audaciam Nos ad Canonicarum sanctionum rigorem exigere, atque etiam, servata Pastorali mansuetudine, vindicare non prætermisimus, ut videre est in Monito Pastorali a Nobis tunc edito, *inter impress. Monit.* 3. *Lib.* 11. Neque rursus, ex quo ad universalis Ecclesiæ regimen, Deo sic disponente, assumpti fuimus, plurium Episcoporum Fratrum Nostrorum querelæ ad Apostolatum Nostrum delatæ fuissent; qui nimirum, non sine magno animi nostri dolore, apud Nos expostulare non desinunt, a pluribus sæpe Regularibus in eorum Diœcesibus respective commorantibus similia perpetrari, in spretum Ecclesiasticarum Legum, atque pœnalium sanctionum, quibus ipso facto adstringuntur, (siquidem in authographo supra relati Clementini Decreti distincte legitur *incurrant;* non autem, quod falsò nonnemo asseruit, *incurrent*), dum scilicet, Superiores Regulares, qui Subditis suis non ad præscriptum ejusdem Decreti Dimissorias Literas concedunt, suorum Officiorum, ac Dignitatum, et vocis activæ, atque passivæ amissione mulctantur, Ordinati vero, suspensionis pœnam, atque etiam, si in suscepto Ordine ministraverint, Irregularitatem incurrunt; ac denique Antistites, qui ipsis manus imponunt, non facile effugiunt Canonicas pœnas adversus eos propositas, qui alienos Subditos absque sufficientibus Dimissoriis ordinare præsumunt. Qui etiam plerumque culpâ non vacant in eo, quod, quum ex usu rerum intelligere possint, complures Regulares non alia de causa, proprio domicilio relicto, iter arripere, quam ut se subducant examini Episcopi Diœcesani, cujus hac in re jurisdictionem, aut nimium rigorem perhorrescunt, aliumque in-

Pœnæ, quas inobedientes incurrunt

veniant; qui vel nullo, vel admodum levi præmisso examine, Ordines ipsis impertiatur; quoties hujusmodi facilitate erga illos utuntur, toties adversus consultissima Tridentinæ Synodi Decreta delinquunt: Ea siquidem *sess.* 23. *cap.* 12. *de Reformatione*, sic statuit: *Regulares quoque, nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur, privilegiis quibuscumque quoad hoc penitus exclusis.* ANNO 1747.

Nos autem consueta Sedis Apostolicæ clementia uti volentes, libenter abstinemus a designandis aut nominandis hoc loco Regularibus, de quorum excessibus in hoc rerum genere graves Episcoporum querimoniæ ad Nos delatæ fuerunt. Quæcumque etiam hac in re inordinate ad hunc diem admissa sunt, a districtioris judicii inquisitione liberamus; Quin immo omnes et singulos in hoc delinquentes, sive Superiores Regulares, sive Regulares ad Ordines promotos, sive Antistites, qui eos ordinaverint, a quibuscumque sententiis, censuris, et pœnis Ecclesiasticis, quas hac de causa respective antehac incurrerint, quibusque innodati forsan existant; auctoritatis Nostræ plenitudine, ac de Apostolica benignitate, tenore præsentium absolvimus, et absolutos esse censeri decernimus, et cum iisdem super quacumque irregularitate per eos forsan, causa et occasione præmissis, quomodolibet contracta, ad omnes etiam sacros et Presbyteratus Ordines, eorumque exercitium, atque ad omnia et singula eorum respective Religionum munera, pari auctoritatis plenitudine dispensamus. De cætero tamen infrascriptas Leges in posterum omnino observandas, Motu proprio, et ex certa scientia Nostra, ac matura deliberatione præmissa, edicimus atque statuimus. Pontifex absolvit transgressores quoad præterita.

Quæcumque nimirum hac in re a præfatis Prædecessoribus Nostris Gregorio XIII., Sixto V., Clemente VIII., et Innocentio XIII., in supra citatis ipsorum Literis seu Decretis, statuta, mandata, definita, atque sancita fuerunt, Confirmat relatas sanctiones sub pœnis ibidem et in jure statutis.

PONT. A. VIII. ea omnia et singula, motu, scientia, et potestatis plenitudine præfatis, earundem præsentium serie, confirmamus, roboramus, et innovamus; atque ab omnibus, ad quos spectat, seu quandocumque in futurum spectabit, inviolabiliter observari præcipimus, et jubemus; Transgressores quoque omnibus pœnis in præmissis contentis, aliisque per Apostolicas Constitutiones, et per sacros Canones latis atque statutis, cum effectu subjacere, easque ipso facto et absque aliqua declaratione incurrere decernimus; Superiores nimirum Regulares eas omnes, quas, ut præfertur, supradictus Clemens VIII. Prædecessor constituit et sanxit; Regulares autem, qui contra illius Decreti præscriptum promoti fuerint, et Antistites eos promoventes, Canonicas pœnas atque censuras, quæ adversus sacram Ordinationem suscipientes ab Episcopo, qui proprius ad hunc effectum dici et haberi nequit, nec non adversus Episcopos, alienos Subditos indebite ordinantes, in jure Canonico, et in Constitutionibus Apostolicis statutæ habentur.

Mandat in posterum exhiberi documenta super requisitis in Decreto Clementis VIII.

Præterea volumus atque decernimus, ut Superiorum Regularium Dimissoriæ, quæ ideo ad alium Antistitem directæ fuerint, propterea quod Episcopus Diœcesanus extra Diœcesim commoretur, vel Ordinationem non sit habiturus, nullius sint roboris et momenti, nisi illis juncta fuerit authentica attestatio Vicarii Generalis, vel Cancellarii, aut Secretarii ejusdem Episcopi Diœcesani, ex qua constet, vel ipsum a Diœcesi abesse, vel Clericorum Ordinationem habiturum non esse proximo legitimo tempore per Ecclesiasticas Leges ad hunc effectum statuto: Hoc enim expresse declarari opus est, ad excludendam nonnullorum arrogantiam, qui quum Privilegio gaudeant suscipiendi Ordines extra tempora, existimarunt Episcopos ipsorum voluntati adeo addictos esse debere, ut si, quandocumque ipsis placuisset ad Ordines promoveri, non statim, ipsoque die ab ipsis designato, voti compotes

Episcopi non arctantur Privilegiis Regularium de Ordinibus suscipiendis extra tempora.

potes fierent, jam dici posset, Ordinationem ab Episcopo non haberi, proindeque alius Episcopus pro suscipiendis Ordinibus adeundus esset. Quod si aliquis Antistes Regularem virum, in sua Diœcesi proprium domicilium non habentem, solis ipsius Superioris dimissorialibus Literis contentus, sine adjuncta præfata attestatione in forma probanti, ad Ordines promovere præsumpserit; decernimus et declaramus hunc ipso facto incurrere in pœnas Canonicas adversus eos constitutas, qui alienum Subditum legitimis Dimissoriis destitutum ordinaverint.

ANNO 1747.

Privilegia suscipiendi Ordines a quocumque, an et quibus suffragentur.

Quemadmodum vero eorum Ordinum Regularium Privilegia firma et rata esse volumus, quibus ab Apostolica Sede reperitur indultum, ut eorum Alumni a quolibet Catholico Antistite ipsius Sedis gratiam et communionem habente ordinari valeant; dummodo hujusmodi Privilegia post Tridentinum Concilium, et ipsis Ordinibus nominatim atque directe, non autem per communicationem concessa fuerint; Ita porro omnia similia Privilegia, quæ aliis Ordinibus ante præfatum Concilium Tridentinum, ab ipsa etiam Apostolica Sede, et sub quibuscumque tenoribus et formis, indulta sint, vel etiam post ipsum Concilium non ipsis directe concessa sed per communicationem ad eos extensa esse dicantur, iisdem auctoritate, et tenore, nulla et irrita, omnique vigore ac robore, ad effectum, de quo agitur, penitus destituta et vacua esse volumus et statuimus; Decernentes hujusmodi Privilegia nequaquam post Concilium Tridentinum indulta censeri, nisi, vel post ipsius Concilii confirmationem reipsa fuerint concessa, vel, quatenus antea concessa, et posterius confirmata esse asserantur, hujusmodi confirmationes *in forma specifica* cum literali veteris Indulti insertione, ejusque expressa innovatione, factæ dignoscantur; ac declarantes, alterius generis confirmationes, quæ *in forma communi* nuncupantur, nemini ad præmissum effectum ullo pacto suffragari. Quod vero spectat

PONT. A. VII.

Quid observandum in eorum usu.

ad eorundem Privilegiorum usum et exercitium, monendi sunt ii, quibus eadem, juxta præmissa, pleno jure competere dignoscuntur, ut non sine justa causa, nec extra debitas circumstantias, pro libito ipsis utantur, minime vero ad ostentandam dumtaxat ipsorum Privilegiorum singularitatem; quemadmodum aliquibus in more positum esse novimus, qui pridie illius diei, quo ab Episcopo Diœcesano Clericorum Ordinationes publice habendæ sunt, ad alterius Episcopi Diœcesim consulto migrant, moxque suscepto ibidem Ordinationis munere, ad pristinum domicilium redeunt; idque se facere ajunt, ut jurium suorum indemnitati consulant; quasi vero Apostolica Privilegia, nonnisi cum aperto Episcopi Diœcesani contemptu, suam vim et robur habitura forent.

Adhortatio Pontificis ad sinceram animorum conjunctionem.

Denique tam Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, quam Dilectos Filios omnium Regularium Ordinum Professores, quam maximo possumus Apostolicæ voluntatis studio, per misericordiam Dei Nostri, et per charitatem Sancti Spiritus, hortamur in Domino et obtestamur, ut tam in hoc negotio, quam in cæteris omnibus, solliciti sint unitatem spiritus, et sinceræ dilectionis concordiam servare. Meminerint Regulares, quo loco Spiritus Sanctus posuerit Episcopos regere Ecclesiam Dei; quod ipsis a Sacrosancta Œcumenica Lateranensi Synodo sub Leone X. habita, inculcatum fuit, per hæc verba: *Eosdem insuper Fratres in virtute sanctæ obedientiæ, ut eosdem Episcopos loco Sanctorum Apostolorum subrogatos, pro debita et Nostra ac Apostolicæ Sedis reverentia, congruo honore, et congruenti observantia venerentur.* Neque obliviscantur Episcopi, Regulares viros ipsis datos esse adjutores in Dominicæ vineæ cultura; subdit enim eadem sancta Synodus: *Ipsos quoque Episcopos hortamur, ac per viscera misericordiæ Dei nostri requirimus, ut Fratres ipsos affectu benevolo prosequentes charitativè tractent, ac benigne foveant*

etc., et tamquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant: Demum et Episcopi et Regulares simul animum advertant ad id, quod ibidem subjicitur: *Una est Regularium et Sæcularium, Prælatorum et Subditorum, exemptorum et non exemptorum universalis Ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur, eorumque omnium unus Dominus, una Fides, et propterea decet eos, qui ejusdem sunt corporis, unius etiam esse voluntatis.* ANNO 1747.

Et mutuam deferentiam

Hæc profecto Christianæ veritatis, et charitatis documenta quum utrimque servata fuerint, omnibus in rebus, adeoque in hac etiam Ordinationum materia, importunæ partium querelæ penitus conticescent. Neque enim Regulares conqueri poterunt, quod, recusantibus Episcopis sacram Ordinationem administrare, præterquam in Temporibus ab Ecclesía statutis, eorum Privilegia de Ordinibus extra Tempora suscipiendis effectu vacua remaneant; Episcopi enim alios etiam opportunos dies ordinandis Regularibus facile invenient. Episcoporum autem cessabunt querelæ, quod Superiores Regulares, ad eludendam Decreti Clementis observantiam, advenientibus Ordinationum temporibus, subditos suos domicilio moveant, eosdemque statim post susceptos Ordines, falsis de causis ad pristinum Monasterium reverti jubeant; siquidem Regulares hujusmodi agendi rationem (quam et aliàs in foro externo graviter vindicatam fuisse, et in posterum districte coercendam fore noverint), tum a probi viri honestate et fide alienam, tum etiam debitæ erga sacros Ecclesiarum Antistites observantiæ contrariam esse, ipsi per se facile cognoscent.

Clausulæ præservativæ.

Præsentes vero Nostras Literas, et in eis statuta quæcumque, etiam ex eo, quod quilibet in præmissis, seu eorum aliquo, jus, vel interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel dignitatis existant, sive

PONT. A. VII.

aliàs specifica, et individua mentione, et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, et auditi, neque causæ, propter quas eædem præsentes emanaverint, adductæ, verificatæ, vel sufficienter, aut ullo modo justificatæ fuerint, aut ex alia qualibet, etiam quantumvis juridica, et privilegiata causa, colore, prætextu, et capite, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali, et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut etiam Motu pari, et de Apostolicæ potestatis plenitudine sibi concesso vel emanato quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare ullo modo posse; sed ipsas præsentes semper firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit inviolabiliter, et inconcusse observari.

Aliter judicari prohibetur.

Sicque et non aliter in præmissis censeri, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios et Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, et Apostolicæ Sedis prædictæ Nuntios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia, ac potestate fungentes, et functuros, sublata eis, et eorum cuilibet aliter judicandi, et interpretandi facultate, judicari, et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis plenissime derogatur

Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra et Cancellariæ Apostolicæ Regula, de jure quæsito non tollendo, aliisque Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, et Synodalibus

Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, et Ordinationibus, nec non quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, exemptionibus, et indultis, etiam in corpore juris clausis, aut Literis Apostolicis quibusvis Personis, Collegiis, locis, Ordinibus etiam Militaribus, Congregationibus, Societatibus, et Institutis, aliisve quibuslibet specifica et individua mentione dignis; etiam sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam clausulis et decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, et irritantibus, in genere, vel in specie, etiam Motu simili, et de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu consistorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, ac pluries confirmatis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque tenoribus specialis, specifica, et individua mentio, seu quævis alia expressio ad id servanda foret, illorum tenores, formas, causas, et occasiones præsentibus pro plene et sufficienter expressis, et exactissime servatis, et specificatis respective habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, ad præmissorum effectum, plenissime et amplissime, Motu pari derogamus, et derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

ANNO 1747.

Publicationi præsentis Constitutionis in Urbe, tribuitur vis personalis intimationis omnibus factæ.

Volumus insuper, et eadem auctoritate prædicta mandamus, ut eædem præsentes, et in eis contenta quæcumque ad omnium notitiam facilius deducantur, nec quisquam de eis ignorantiam prætendere valeat; ipsas præsentes, seu earum transumpta, ad valvas Ecclesiæ Sancti Joannis in Laterano, et Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apostolicæ, Curiæ Generalis Innocentianæ in Monte Citatorio, et in Acie Campi Floræ,

PONT. A. VII. per aliquem ex Cursoribus Nostris, ut moris est, publicari, et affigi, sicque publicatas et affixas, omnes et singulos, ad quos spectat, seu spectabit in futurum, perinde afficere et arctare, ac si unicuique illorum personaliter intimatæ, et notificatæ fuissent.

Transumptis fidem præstari sancitur. Utque earundem præsentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides, tam in Judicio, quam extra illud ubique locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio pœnalis. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum Confirmationis, Approbationis, Innovationis, Voluntatis, Mandati, Statuti, Decreti, et Declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Pontificatus anno VII. die 27. Feb. 1747. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVII. III. Kalen. Martii. Pontificatus Nostri Anno VII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA.

J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 4. Martii 1747.

FINIS QUARTI VOL.

INDEX

INITIORUM SINGULARUM CONSTITUTIONUM

QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

INDEX

ARGUMENTORUM EARUMDEM CONSTITUTIONUM.

ANNO MDCCXLVI.

PONTIFICATUS ANNO VI.

ANNO MDCCXLVII.

FINIS INDICIS.

308

326

341

345